

**AKADEMIA POMORSKA
W SŁUPSKU**

PROGRAM STUDIÓW KIERUNEK STUDIÓW „BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE”

**Część pierwsza
– studia w tradycyjnym systemie kształcenia**

**Studia drugiego stopnia
Profil praktyczny
Studia stacjonarne i niestacjonarne**

SŁUPSK 2019

Katedra Bezpieczeństwa Narodowego
Akademia Pomorska w Słupsku
ul. Arciszewskiego 22 b
76-200 Słupsk
tel. 59 840 52 03 (sekretariat)
e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl (sekretariat)

Spis treści

1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW	8
1.1	Nazwa kierunku studiów	8
1.2	Poziom studiów	8
1.3	Profil studiów	8
1.4	Forma studiów	8
1.5	System kształcenia	8
1.6	Zakres kształcenia	8
1.7	Liczba semestrów	8
1.8	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	9
1.9	Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	9
1.10	Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny	9
1.11	Sylwetka absolwenta	10
2	OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	12
2.1	Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego	12
2.2	Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach szkolnictwa wyższego i nauki	15
3	OPIS PROGRAMU STUDIÓW	17
3.1	Opis zajęć wraz ze sposobami weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta prowadzonych w tradycyjnym systemie kształcenia	17
3.1.1	Treści ogólnokształcące	17
3.1.1.1	Wykaz zajęć	17
3.1.1.2	Szczegółowy opis zajęć	18
0.1.	Język obcy	18
0.2.	Podstawy logiki	23
0.3.	Historia bezpieczeństwa	30
3.1.2	Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych	35
3.1.2.1	Wykaz zajęć	35
3.1.2.2	Szczegółowy opis zajęć	36
P.1.	Statystyka w badaniach społecznych	36
P.2.	Podstawy wiedzy o państwie i prawie	44
P.3.	Socjologia bezpieczeństwa	49
P.4.	Psychologia bezpieczeństwa	54

3.1.3	Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej	59
3.1.3.1	Wykaz zajęć	59
3.1.3.2	Szczegółowy opis zajęć	60
	K.1. Metodologia badań bezpieczeństwa	60
	K.2. Teoria bezpieczeństwa	67
	K.3. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	75
	K.4. System bezpieczeństwa narodowego	83
	K.5. Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	91
	K.6. Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa	99
	K.7. Polityka i strategia bezpieczeństwa	107
	K.8. Instytucje bezpieczeństwa	114
	K.9. Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	122
3.1.4	Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”	131
3.1.4.1	Wykaz zajęć	131
3.1.4.2	Szczegółowy opis zajęć	132
	S.1.1. Historia wojen i wojskowości	132
	S.1.2. Współczesne wojny i konflikty zbrojne	137
	S.1.3. Ekonomia obronności	142
	S.1.4. Zagrożenia militarne państwa	146
	S.1.5. Siły zbrojne we współczesnym świecie	154
	S.1.6. Prawne podstawy obronności	161
	S.1.7. System obronności państwa	168
	S.1.8. Planowanie cywilne	176
	S.1.9. Ochrona granicy państwowej	183
	S.1.10. Siły zbrojne wobec terroryzmu międzynarodowego	189
	S.1.11. Pozamilitarne ogniwa obronności państwa	193
	S.1.12. Obrona cywilna	201
	S.1.13. Współpraca cywilno – wojskowa	209
	S.1.14. Logistyka bezpieczeństwa	215
	S.1.15. Zarządzanie kryzysowe	222
3.1.5	Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	230
3.1.5.1	Wykaz zajęć	230
3.1.5.2	Szczegółowy opis zajęć	231
	S.2.1 Współczesne organizacje i ich otoczenie	231

S.2.2 Podstawy zarządzania w organizacji	236
S.2.3 Zarządzanie informacją w organizacji	242
S.2.4. Bezpieczeństwo powszechne i jego zagrożenia	247
S.2.5. System zarządzania kryzysowego	256
S.2.6 GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem	265
S.2.7 Monitoring i analiza zagrożeń	273
S.2.8. Narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem	281
S.2.9. Zarządzanie zasobami ludzkimi	289
S.2.10. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji	294
S.2.11. Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w organizacji	299
S.2.12. Zarządzanie ochroną fizyczną w organizacji.	306
S.2.13. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	314
S.2.14. Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	321
S.2.15. Organizacja procesu zarządzania kryzysowego	328
3.1.6 Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	336
3.1.6.1 Wykaz zajęć	336
3.1.6.2 Szczegółowy opis zajęć	337
S.3.1 Współczesne organizacje i ich otoczenie	337
S.3.2 Podstawy zarządzania w organizacji	342
S.3.3. System ochrony pracy w Polsce	348
S.3.4. Bezpieczeństwo pracy i jego zagrożenia	353
S.3.5 Dyrektywy UE w zakresie ochrony pracy	360
S.3.6. Organizacja służby bhp w Polsce	368
S.3.7. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	375
S.3.8. Ergonomiczne podstawy ochrony pracy	382
S.3.9. Zarządzanie zasobami ludzkimi	388
S.3.10 Zarządzanie informacją w organizacji	393
S.3.11 Narzędzia IT w zarządzaniu bhp	398
S.3.12. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	405
S.3.13. Metodyka szkoleń bhp	412
S.3.14. Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	419
S.3.15. Ocena ryzyka zawodowego i postępowanie powypadkowe	426
3.1.7 Treści specjalistyczne w zakresie „Kryminologia z kryminalistyką”	433
3.1.7.1 Wykaz zajęć	433

3.1.7.2	Szczegółowy opis zajęć _____	434
S.4.1.	Podstawy kryminalistyki _____	434
S.4.2.	Podstawy kryminologii _____	438
S.4.3.	Przestępczość _____	444
S.4.4.	Patologie społeczne _____	451
S.4.5.	Technika kryminalistyczna _____	459
S.4.6.	Profilowanie geoprzestrzenne w kryminalistyce _____	468
S.4.7.	Metody badań w kryminologii _____	477
S.4.8.	System penitencjarny w Polsce _____	485
S.4.9.	Taktyka kryminalistyczna _____	489
S.4.10.	Ekspertyzy i opinie sądowe _____	495
S.4.11.	Prewencja kryminologiczna _____	504
S.4.12.	Profilowanie kryminalne _____	512
S.4.13.	Wybrane zagadnienia postępowania przygotowawczego _____	520
3.1.8	Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo międzynarodowe” _____	528
3.1.8.1	Wykaz zajęć _____	528
3.1.8.2	Szczegółowy opis zajęć _____	529
S.5.1.	Wstęp do teorii stosunków międzynarodowych _____	529
S.5.2.	Współczesne systemy polityczne _____	534
S.5.3.	Ład międzynarodowy w erze nowożytnej _____	539
S.5.4.	Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego _____	543
S.5.5.	Podstawy prawa międzynarodowego _____	551
S.5.6.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego _____	559
S.5.7.	Bezpieczeństwo zewnętrzne Unii Europejskiej _____	566
S.5.8.	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE _____	574
S.5.9.	Terroryzm międzynarodowy _____	582
S.5.10.	Geografia bezpieczeństwa _____	588
S.5.11.	Globalne i regionalne organizacje bezpieczeństwa _____	593
S.5.12.	Międzynarodowe stosunki polityczne, militarne i ekonomiczne _____	601
S.5.13.	Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa _____	609
S.5.14.	Pokojowe rozstrzygnięcie sporów międzynarodowych _____	617
S.5.15.	Euroatlantycki system bezpieczeństwa _____	624
3.1.9	Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo informacyjne” _____	633
3.1.9.1	Wykaz zajęć _____	633

3.1.9.2	Szczegółowy opis zajęć	634
S.6.1.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego	634
S.6.2.	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	640
S.6.3	Zarządzanie informacją w organizacji	645
S.6.4.	Zagrożenia w cyberprzestrzeni	651
S.6.5.	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa informacyjnego	659
S.6.6.	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami informatycznymi	668
S.6.7.	Ochrona informacji niejawnych	675
S.6.8.	Ochrona danych osobowych w sieciach informatycznych	682
S.6.9.	Spółeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	690
S.6.10.	Etyka w cyberprzestrzeni	695
S.6.11.	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych i w chmurze	700
S.6.12.	Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni	708
S.6.13.	Taktyka i narzędzia walki z atakami cybernetycznymi	715
S.6.14.	Diagnostyka i terapia cyberpatologii społecznych	722
S.6.15.	Elementy informatyki śledczej	730
3.1.10	Seminarium magisterskie	737
3.1.11	Bezpieczeństwo i higiena pracy	746
3.2	Harmonogram realizacji programu studiów	748
3.2.1	Harmonogram realizacji programu studiów – studia stacjonarne (w systemie studiów tradycyjnych)	748
3.2.2	Harmonogram realizacji programu studiów – studia niestacjonarne (w systemie studiów tradycyjnych)	755
3.3	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk	762
3.3.1	Ustalenia ogólne	762
3.3.2	Cel i zakres merytoryczny praktyk	762
3.3.3	Efekty uczenia się	763
3.3.4	Organizacja i przebieg praktyk	764
3.3.5	Zasady zaliczenia praktyk	765
3.3.6	Zasady kontroli praktyk	766
3.3.7	Opis zajęć	767
	PZ. Praktyka zawodowa –SEMESTR III	767
	PZ. Praktyka zawodowa – SEMESTR IV	771
3.4	Wskaźniki charakteryzujące program studiów	775

4	OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW	776
4.1	Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy	776
4.2	Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	781
4.3	Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta	783

1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

1.1 Nazwa kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów: – bezpieczeństwo narodowe

1.2 Poziom studiów

Poziom studiów: – studia drugiego stopnia

1.3 Profil studiów

Profil studiów: – praktyczny

1.4 Forma studiów

Forma studiów: – studia stacjonarne
– studia niestacjonarne

1.5 System kształcenia

System kształcenia: – kształcenie w systemie tradycyjnym

1.6 Zakres kształcenia

Merytoryczny zakres kształcenia: – obrona narodowa
– zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach
– zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy
– kryminologia z kryminalistyką
– bezpieczeństwo międzynarodowe
– bezpieczeństwo informacyjne

1.7 Liczba semestrów

Liczba semestrów: – 4

1.8 Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów

Liczba punktów ECTS: – 120

1.9 Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

Tytuł zawodowy: – magister

1.10 Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Poziom studiów	Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin*	Dyscyplina wiodąca
Studia drugiego stopnia Bezpieczeństwo narodowe	Dziedzina nauk społecznych	nauki o bezpieczeństwie	100	nauki o bezpieczeństwie
Razem:			100	

* na podstawie uchwały Senatu AP z dnia 19.06.2019r.

** suma udziałów procentowych dyscyplin, których udziały są mniejsze niż 5%

Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku

L.p.	Dyscyplina naukowa	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o bezpieczeństwie	120	100
	Razem:	120	100

** suma udziałów procentowych dyscyplin, których udziały są mniejsze niż 5%

1.11 Sylwetka absolwenta

Absolwentów studiów drugiego stopnia, profilu praktycznego, kierunku „**Bezpieczeństwo narodowe**” charakteryzuje:

1. Pogłębiona znajomość teoretycznych podstaw bezpieczeństwa narodowego w powiązaniu z innymi naukami społecznymi związanymi merytorycznie z bezpieczeństwem w jego wymiarze personalnym, narodowym i międzynarodowym.
2. Pogłębiona znajomość prawnych uwarunkowań i procedur wszelkich działań podejmowanych w zakresie bezpieczeństwa personalnego, narodowego i wybranych aspektów bezpieczeństwa międzynarodowego przez administrację bezpieczeństwa oraz instytucje pozarządowe, w tym szczegółowa znajomość przepisów i procedur związanych ze specjalnością, w jakiej ukończył kształcenie.
3. Pogłębiona znajomość zasad funkcjonowania systemów bezpieczeństwa i instytucji partycypujących w realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem personalnym, narodowym i międzynarodowym.
4. Umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem wykonywanych w instytucjach, w jakich może być zatrudniony po ukończeniu studiów.
5. Umiejętność analizy i oceny wszelkich zjawisk noszących znamiona wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa personalnego, narodowego i międzynarodowego, w tym ich naukowa interpretacja.
6. Umiejętność przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych, prac pisemnych i wystąpień ustnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a w tym prac magisterskich.
7. Umiejętność pracy w zespołach zadaniowych rozwiązujących problemy dotyczące bezpieczeństwa w jego wymiarze personalnym, narodowym i międzynarodowym.
8. Kompetencje w zakresie samodzielnego zdobywania i poszerzania wiedzy zawodowej, pracy zespołowej, myślenia przedsiębiorczego i innowacyjnego, partycypowania w opracowaniu programów społecznych na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych, określania priorytetów w sytuacjach zagrożenia, a ponadto postawy prospołeczne: asertywności i empatii oraz rozumienie istoty zagrożeń i ich skutków dla człowieka i środowiska.

Ponadto absolwentów charakteryzują wiedza i umiejętności szczegółowe wynikające z wyboru kształcenia w specjalnościach znajdujących się w ofercie studiów, a w tym:

a) W zakresie „**zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach**”:

- znajomość: zasad i procedur dotyczących ochrony informacji niejawnych i danych osobowych, organizacji ochrony fizycznej i technicznej obiektów oraz ochrony przeciwpożarowej, zasad zarządzania bezpieczeństwem osobowym z uwzględnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zdrowia w małych i średnich przedsiębiorstwach,
- umiejętność organizowania systemów ochrony informacji niejawnych, ochrony danych osobowych, ochrony obiektów, ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zdrowia w małych i średnich przedsiębiorstwach;

b) W zakresie „**bezpieczeństwo informacyjne**”:

- znajomość zagadnień związanych ze społecznymi i prawnymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa informacyjnego i jego zagrożeniami oraz procedur i zasad związanych z zarządzaniem i administrowaniem bezpieczeństwem w jego aspekcie informacyjnym,

- umiejętność tworzenia zabezpieczeń i walka z zagrożeniami o charakterze informacyjnym w lokalnych sieciach informatycznych, w tym umiejętności administrowania systemami informatycznymi o zasięgu lokalnym;
- c) W zakresie „**bezpieczeństwo międzynarodowe**”:
- znajomość: teoretyczno-prawnych aspektów bezpieczeństwa międzynarodowego i jego przedmiotu, międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa i szczegółowych zagadnień związanych z bezpieczeństwem Unii Europejskiej,
 - umiejętności analizy i oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa globalnego i europejskiego, rozstrzygania dylematów prawnych, etycznych i moralnych związanych z bezpieczeństwem międzynarodowym, a także podejmowania wyzwań związanych z działaniem w instytucjach o szerokich kontaktach międzynarodowych;
- d) W zakresie „**zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy**”:
- znajomość: regulacji prawnych z zakresu bhp, zasad funkcjonowania służb bhp w różnego rodzaju instytucjach, zasad prowadzenia dokumentacji bhp, a także zasad analizy i oceny ryzyka zagrożeń na stanowiskach pracy;
 - umiejętności działania w strukturach służb bhp i na stanowiskach samodzielnych inspektorów, prowadzenia dokumentacji, analizy i oceny ryzyka zagrożeń i organizacji stanowisk pracy zgodnie z zasadami ergonomii, a także prowadzenia instruktaży i szkoleń z zakresu bhp.
- e) W zakresie **kryminologia z kryminalistyką**:
- znajomość: teoretycznych aspektów kryminologii i kryminalistyki, a także wybranych zagadnień prawa (prawo karne materialne, prawo karne procesowe);
 - umiejętności stosowania analizy kryminologicznej do badania i oceny zjawisk patologii społecznych oraz przestępczości kryminalnej, a także praktycznego stosowania techniki kryminalistycznej;
- g) W zakresie **obrona narodowa**:
- znajomość: systemu obronnego państwa i zagrożeń o charakterze militarnym, prawno-administracyjnych środków ochrony państwa, ludności cywilnej i infrastruktury krytycznej, instytucjonalnych form wsparcia ludności cywilnej, a także szczegółowych zagadnień dotyczących ochrony ludności cywilnej w warunkach zagrożeń militarnych i niemilitarnych,
 - umiejętności działania w strukturach systemu obronnego państwa, organizowania ochrony ludności i infrastruktury krytycznej w instytucjonalnych strukturach zarządzania kryzysowego, zarządzania formacjami obrony cywilnej, planowania cywilnego oraz rozstrzygania dylematów prawnych, etycznych i moralnych związanych z bezpieczeństwem i ochroną ludności.

2 OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

2.1 Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego

Podstawa prawna:	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2016, poz. 64) • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218)
-------------------------	---

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)	• kierunkowe efekty uczenia się
W	• kategoria wiedzy
U	• kategoria umiejętności
K (po podkreślniku)	• kategoria kompetencji społecznych
01,02,03 i kolejne	• numer kolejnego efektu uczenia się

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
WIEDZA: absolwent zna i rozumie	
K2_W01	w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa
K2_W02	w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk
K2_W03	w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa
K2_W04	w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych
K2_W05	w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa
K2_W06	w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
	bezpieczeństwa
K2_W07	w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa
K2_W08	w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem
K2_W09	w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem
K2_W10	w pogłębionym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów
K2_W11	w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorii i praktykę bezpieczeństwa
K2_W12	w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych
K2_W13	w pogłębionym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości
UMIĘJĘTNOŚCI: absolwent potrafi	
K2_U01	analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
K2_U02	wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
K2_U03	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
K2_U04	wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych
K2_U05	wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
K2_U06	analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji bezpieczeństwa
K2_U07	posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
	wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych
K2_U08	posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych
K2_U09	przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa
K2_U10	przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
K2_U11	uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa
K2_U12	posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K2_U13	planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa
K2_U14	kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
K2_U15	samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
K2_U16	ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki życiowej idei uczenia się przez całe życie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do	
K2_K01	krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
K2_K02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
K2_K03	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych
K2_K04	inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
K2_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego
K2_K06	odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
K2_K07	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
K2_K08	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad

2.2 Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach szkolnictwa wyższego i nauki

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)	• kierunkowe efekty uczenia się
W	• kategoria wiedzy
U	• kategoria umiejętności
K (po podkreślniku)	• kategoria kompetencji społecznych
P7U_W	• efekty uczenia się pierwszego stopnia dla poziomu 7
P7S_WG itd.	• efekty uczenia się drugiego stopnia
01,02,03 i kolejne	• numer kolejnego efektu kształcenia

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
Wiedza: zna i rozumie				
P7U_W	w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności	P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	K2_W01 K2_W02 K2_W03 K2_W04 K2_W05 K2_W06 K2_W07 K2_W08 K2_W09 K2_W10
			główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów	K2_W03
		P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	K2_W11
			ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K2_W06 K2_W12
		podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	K2_W13	
Umiejętności: potrafi				
P7U_U	wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych	P7S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych,	K2_U01 K2_U02 K2_U03 K2_U04 K2_U05 K2_U07

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe	
	w tym zakresie komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowisko		– przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	K2_U06	
			wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym		
			formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi – w przypadku studiów o profilu praktycznym		
		P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	K2_U08	K2_U10 K2_U11
				prować debatę	
				posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	
		P7S_UO	kierować pracą zespołu	K2_U13	K2_U14
				współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	
		P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	K2_U15 K2_U16	
		KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do			
P7U_K	tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią	P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K2_K01	
			uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K2_K02	
		P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K2_K03	K2_K04 K2_K05
				inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	
				myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	
		P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: – rozwijania dorobku zawodu, – podtrzymywania etosu zawodu, – przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	K2_K06 K2_K07 K2_K08	

3 OPIS PROGRAMU STUDIÓW

3.1 Opis zajęć wraz ze sposobami weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta prowadzonych w tradycyjnym systemie kształcenia

3.1.1 Treści ogólnokształcące

3.1.1.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści ogólnokształcące	Język obcy	O.1.
	Podstawy logiki	O.2.
	Historia bezpieczeństwa	O.3.

3.1.1.2 Szczegółowy opis zajęć

O.1. Język obcy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.2.	Język obcy	ZO s. I-II	6			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	I, II		
Dyscyplina:						
Językoznawstwo						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów w ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	60	40	120	140	180	6
• lektorat (zajęcia praktyczne) z bezpośrednim udziałem nauczycieli	60	40	-	-		
• przygotowanie do zajęć	-	-	50	50		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/projektu/wystąpienia ustnego	-	-	10	10		
• czytanie i praca z literaturą specjalistyczną	-	-	50	70		
łącznie:	60	40	120	140	180	6
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga:						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
nie dotyczy		ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w				

	laboratorium komputerowym i inne		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
nie dotyczy	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, wykonywanie ćwiczeń na polecenie nauczyciela, przygotowanie do zajęć, kolokwiów, zaliczeń i egzaminu; przygotowanie prezentacji, czytanie i praca z literaturą specjalistyczną		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
brak	wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)		
<p>Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym niższym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</p>			
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> student kończący przedmiot lektorat języka obcego powinien znać podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> student kończący lektorat języka obcego powinien znać język obcy w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym 			
Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne (lektorat):			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	<p>Treści ogólne, niezależne od wybranego języka:</p> <ul style="list-style-type: none"> praca z materiałami dydaktycznymi do nauki języka obcego wskazanymi przez wykładowcę; analiza obcojęzycznych tekstów fachowych z zakresu bezpieczeństwa narodowego wskazanych przez wykładowcę; praca z materiałem audiowizualnym w języku obcym; przyswajanie słownictwa specjalistycznego z zakresu bezpieczeństwa narodowego; przygotowanie tematycznych projektów językowych wykorzystujących inwencję i kreatywność studentów (np. prezentacje multimedialne); wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów związanych z tematem pracy magisterskiej; 	60	40

	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie angielsko/niemiecko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych; • korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych (praca w laboratorium komputerowym). 			
razem zajęć :		60	40	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się (student):				
kategoria	numer	Treść		
wiedza	W_01	zna w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów		
umiejętności	U_01	potrafi przygotować samodzielnie prezentacje i wystąpienia ustne w języku obcym		
	U_02	ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		
kompetencje społeczne	K_01	ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
termin zaliczenia:	zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty uczenia się • wykonanie zadań zleconych przez wykładowcę • obecność na zajęciach 			
ogólne kryteria oceny studentów:	<ul style="list-style-type: none"> • student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności 			
sposób zaliczenia zajęć:				
SEMESTR I				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	60

uczenia się:	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	K ₂	40
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS1} = (K_1 \times 0,60) + (K_2 \times 0,40)$			
SEMESTR II				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	60
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	K ₂	40
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS2} = (K_1 \times 0,60) + (K_2 \times 0,40)$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za poszczególne semestry			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Ocena końcowa za semestr pierwszy	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS1}	50
	Ocena końcowa za semestr drugi	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS2}	50
sposób wyliczenia oceny:	$OK = O_{KS1} \times 0,5 + O_{KS2} \times 0,5$			
	Użyte skróty: K- kolokwium pisemne P - prezentacja / projekt / kolokwium ustne			
skala ocen:	Skala	Ocena	Uwagi:	
	3,0 – 3,24	dst	Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i d oraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku	
	3,25 – 3,74	dst+		
	3,75 – 4,24	db		
	4,25 – 4,74	db+		
4,75 – 5,00	bdb			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
U_01	K2_U10			
U_02	K2_U12			
K_01	K2_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę. • Słowniki angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskie i polsko-angielsko/niemiecko/rosyjskie. • Słowniki tematyczne. • Słowniki interaktywne. 				
C. Materiały źródłowe:				

- Materiały przygotowane lub wskazane przez wykładowcę.

D. Przydatne strony internetowe:

- strony z materiałami dydaktycznymi on-line do wybranego podręcznika
- portale do nauki języków obcych
- strony jednostek naukowych, badawczych, urzędów (terminologia specjalistyczna)
- strony wydawnictw prasowych
- strony portali specjalistycznych

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik SPNJO
telefon:	Sekretariat: 59 840 53 25
e-mail:	jezykiobce@apsl.edu.pl

O.2. Podstawy logiki

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
0.2.	Podstawy logiki	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	Zajęcia wspólne dla wszystkich specjalności	I		
Dyscyplina:						
matematyka (80%), nauki o bezpieczeństwie (20%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	12	7	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	27	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	8	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	12	7	-	-		
• kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• realizacja zadań domowych	-	-	15	20		
• przygotowanie do kolokwium i innych form sprawdzających	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	70	80	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykłady, wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			zajęcia wprowadzające, informacja, ćwiczenia rachunkowe, ćwiczenia praktyczne, konsultacje			

	indywidualne i zespołowe		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów i załączonych prezentacji (ew. notatek); studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć; studiowanie literatury; analiza rozwiązywanych problemów i rozwiązywanych prac domowych, przygotowanie do kolokwium i innych form oceny		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> brak 	student biegle wykorzystuje w praktyce podstawowy aparat matematyczny; znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi elementami logiki formalnej - jako nauki o regułach poprawnego myślenia przygotować studentów do logicznego uzasadniania twierdzeń oraz wdrażania zasad kultury logicznej; zapoznać z rolą logiki w życiu u działalności zawodowej; zapoznać z podstawową aparaturą pojęciową w tej dziedzinie nauki (kategorie syntaktyczne w logice); zapoznać z prawami logicznymi i zasadami ich weryfikacji; zapoznać z rolą mowy i języka w komunikacji interpersonalnej; zapoznać z zasadami logicznego uzasadniania twierdzeń; rodzajami i kryteriami podziałów logicznych; zapoznać z zasadami urabiania poprawnych definicji nazw (pojęć); zapoznać z typowymi błędami w przekazywaniu myśli; zapoznać z rodzajami rozumowań (uzasadnienia pośrednie); zapoznać z wartościami logicznymi zdań; zapoznać z specyficznymi sposobami uzasadnień funkcjonującymi w dziedzinie prawa; 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystywania wiedzy z zakresu logiki formalnej do analizy tekstów, ich redagowania, a także do formułowania wypowiedzi ustnych (zgodnie z hasłem: "myśleć i mówić jasno i wyraźnie"); nauczyć przeprowadzania trafnej analizy i ustalania prawidłowych zakresów logicznych pomiędzy parami nazw, formułowania prawidłowych podziałów logicznych (w tym: klasyfikacji logicznej); nauczyć analizy definicji w aspekcie poprawności logicznej oraz metod urabiania prawidłowych ujęć definicyjnych nazw (pojęć, zjawisk, itp.); nauczyć studentów umiejętności metod weryfikacji twierdzeń w celu ustalenia ich prawdziwości albo fałszywości w aspekcie logicznym; wypracować umiejętności wdrażania do praktyki reguł racjonalnego myślenia i argumentowania swego stanowiska na podstawie praw logicznych; wypracować umiejętności przeprowadzania prawidłowego wnioskowania dedukcyjnego i indukcyjnego, a także dowodzenia oraz innych rodzajów uzasadnień pośrednich; 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> potrzeby ciągłego samokształcenia oraz inspirowania innych do aktywności w tym kierunku; kształtować kreatywność w rozwiązywaniu problemów i doskonalenia komunikacji interpersonalnej, tak aby wypowiedzi były zawsze: rzeczowe, jednoznaczne i ściśle. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty przedmiotu; treści kształcenia; określenie wymagań, organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1

2	Geneza i przedmiot logiki formalnej. Ogólna charakterystyka logiki formalnej. Potrzeba istnienia logiki i jej zadania. Główne etapy rozwoju logiki na świecie i w Polsce (geneza).	3	1
3	Język i mowa. System sygnałów. Mowa i rozumienie jej wyrażen. Wyraz i wyrażenie. Język i jego rola w komunikacji międzyludzkiej. Kod i znaczenie. Kategorie syntaktyczne w logice.	3	2
4	Nazwy i zdania w logice. Definicja nazwy, jej forma i struktura. Znaczenie i oznaczenie nazwy. Stosunek między treścią a zakresem danej nazwy. Zasadniczy podział nazw. Pojęcie zdania w sensie logicznym. Wartość logiczna zdania. Pojęcie i kryterium prawdy na gruncie logiki. Zdanie a funkcja zdaniowa. Podział zdań w logice.	3	2
5	Logiczne uzasadnienie twierdzeń. Potrzebie uzasadniania twierdzeń. Uzasadnienie bezpośrednie i jego metody. Ogólna charakterystyka uzasadnienia pośredniego. Istota rozumowania i jego podziały w logice. Zasadnicze odmiany rozumowania dedukcyjnego. Zasadnicze odmiany rozumowania redukcyjnego. Zasadnicze odmiany rozumowań indukcyjnych.	3	2
6	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty przedmiotu; treści kształcenia; określenie wymagań, organizacja zajęć; zasady zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych.	1	1
2	Stosunki między zakresami nazw. Zagadnienia szczegółowe. Funktory międzynyawowe i funkcje nazwowe. Klasa uniwersalna (negacja nazw). Rodzaje stosunków między zakresami pary nazw.	1	1
3	Podział logiczny. Podział fizyczny a podział logiczny. Kryteria poprawnego podziału logicznego. Warunki poprawnego podziału logicznego. Rodzaje podziałów na gruncie logiki.	2	1
4	Wybrane elementy teorii definicji. Potrzeba definiowania pojęć. Pojęcie i zasadnicze rodzaje definicji. Budowa definicji. Warunki poprawności definicji (typowe błędy). Metody definiowania wyrażen. Środki zastępcze definicji - pseudodefinicje.	1	1
5	Wartości logiczne i funkcje zdań. Rodzaje zdań złożonych. Wartości logiczne zdań złożonych. Funkcje zdań złożonych. Symbolika zdań złożonych. Sposoby ustalania wartości logicznej zdań.	2	1
6	Wzory rozumowań ze zmiennymi zdaniowymi i ich weryfikacja (prawa logiczne). Tezy rachunku zdań z jedną zmienną. Wybrane wzory rachunku zdań z dwiema zmiennymi. Metody weryfikacji wzorów rozumowań - pod względem prawdy albo fałszu. Błędy w przekazywaniu myśli (wieloznaczność, okazjonalność itp.); Sposoby unikania błędów w przekazywaniu myśli.	2	1
7	Zdania kategoryczne. Zasadnicze odmiany wnioskowania bezpośredniego i pośredniego Pojęcie i rodzaje zdań kategorycznych. Rozłożenie terminów w zdaniu kategorycznym. Pierwsza grupa wnioskowania bezpośredniego (obwersja, kontrowersja, itp.). Druga grupa wnioskowania bezpośredniego (tzw. kwadrat logiczny). Charakterystyka sylogizmów kategorycznych.	2	1
8	Wybrane sposoby rozumowań uzasadniających w dziedzinie prawa. Pojęcie i rodzaje argumentów logiki prawniczej. Logiczna wykładnia przepisów prawnych. Wnioskowanie prawnicze. Reguły interpretacyjne. Rodzaje reguł inferencyjnych.	2	1
9	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2

Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Posiada pogłębioną wiedzę o roli języka w poznawaniu rzeczywistości i komunikacji interpersonalnej;	
	W_02	zna zasady logicznych podziałów i klasyfikacji oraz urabiania definicji oraz relacje w stosunku do różnych dyscyplin naukowych;	
	W_03	zna nazwy i zdania w sensie logicznym, rachunki zdań (prawa logiczne) oraz posiada wiedzę na temat analitycznego doboru znanych narzędzi do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych;	
	W_04	zna rodzaje wnioskowań logicznych (rozumowań) i uzasadniania twierdzeń oraz narzędzia usprawniające badania naukowe narzędzia rozwiązywania prostych zadań związanych z opisem i analizą zjawisk masowych;	
umiejętności	U_01	potrafi dokonać wykładni logicznej przepisów prawnych i analizować definicje;	
	U_02	potrafi sprawdzić czy dane zdanie (teza, twierdzenie) jest prawem logicznym, czy nie jest;	
	U_03	potrafi prawidłowo przeprowadzać analizę wypowiedzi, dokonywać klasyfikacji oraz wyprowadzać wnioski i uzasadniać swoje twierdzenia pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki	
	U_04	rozumie potrzebę permanentnej edukacji dla rozwoju ogólnego i zawodowego oraz potrafi współdziałać i pracować w zespołach składających się ze specjalizacji z różnych dziedzin wiedzy i struktur systemu bezpieczeństwa - w tym z dziedziny logiki formalnej)	
	U_05	akceptuje potrzebę istnienia i stosowania w praktyce logicznych konstrukcji formułowanych myśli w mowie i piśmie	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do racjonalnego, logicznego i innowacyjnego myślenia	
	K_02	jest gotów do podejmowania działań w zakresie samodoskonalenia poprzez podejmowanie samokształcenia z wykorzystaniem różnych technik i rozwoju osobistego oraz zawodowego	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin ustny		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywny udział w zajęciach		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.		

	2) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_02	50
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02,	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,5xO1 + 0,5xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02	80
	O2.	aktywny udział w zajęciach	U_03, K_01	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin ustny			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:			

	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
kryteria oceny:	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w poważnym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	egzamin ustny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Oe$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_02	2	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, W_01, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 2}{2 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02				
W_02	K2_W03, K2_W09				
W_03	K2_W03, K2_W09				
W_04	K2_W03, K2_W09				
U_01	K2_U01, K2_U07, K2_U08				

U_02	K2_U01, K2_U05
U_03	K2_U01, K2_U04, K2_U05
U_04	K2_U15
U_05	K2_U02, K2_U08
K_01	K2_K05
K_02	K2_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Borkowski L., Wprowadzenie do logiki i teorii mnogości, Lublin 1991 • Kozdrowski S., Wybrane elementy logiki formalnej, Słupsk 2016 • Kozdrowski S., Zbiór pytań i zadań z zakresu logiki formalnej, Słupsk 2016 • Kotarbiński T., Logika dla prawników, PWN, Warszawa 1975 • Ziemiński Z., Logika pragmatyczna, PWN, Warszawa 2005. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Malinowski G., Logika ogólna, PWN, Warszawa 2010 • Wolter W., Lipczyńska M., Elementy logiki. Wykład dla prawników, PWN, Warszawa - Wrocław 1973 • Stanosz B., Ćwiczenia z logiki, wyd. 14, WN PWN, Warszawa 2003. 	
C. Materiały źródłowe:	
Inne materiały przygotowane przez wykładowcę w miarę potrzeb	
D. Przydatne strony internetowe:	
Wskazane przez wykładowcę w miarę potrzeb	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.3. Historia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
O.3	Historia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	13	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			30	35		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]						
• nie dotyczy						
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Brak			• wiedza ogólna o historii na poziomie szkoły średniej			
Cele przedmiotu:						

w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, procesami i zjawiskami z zakresu historii bezpieczeństwa oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z historią bezpieczeństwa, jej relacjami w stosunku do metodologii badań nauk o bezpieczeństwie, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z historią bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami historii bezpieczeństwa, z uwzględnieniem aspektów dotyczących kwestii międzynarodowych, narodowych, regionalnych i społeczności lokalnych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z historią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Człowiek a środowisko przyrodnicze na przestrzeni dziejów: człowiek a środowisko geograficzne; człowiek a równowaga dynamiczna ekosystemów; antropogeniczne obciążenia środowiska; wyczerpywanie zasobów naturalnych.	2	1
3.	Bezpieczeństwo społeczeństw tradycyjnych: typy społeczeństw, bezpieczeństwo społeczeństwa zbieracko-łowieckiego, problemy bezpieczeństwa cywilizacji agrarnej.	2	1
4.	Bezpieczeństwo społeczeństwa przemysłowego: narodziny społeczeństwa przemysłowego, wojny ery przemysłowej: I i II wojna światowa, „zimna wojna”.	2	1
5.	Nacjonalizm a bezpieczeństwo państw i społeczeństw: źródła, rys historyczny i główne założenia nacjonalizmu; kategorie nacjonalizmu; nacjonalizm jako źródło konfliktów.	2	1
6.	Reżimy totalitarne jako zagrożenia bezpieczeństwa człowieka i społeczeństw: faszyzm i nazizm; komunizm i stalinizm.	2	2
7.	Wybrane zagadnienia historii bezpieczeństwa Polski: geneza i następstwa rozbiorów Polski, walka o przetrwanie narodu pod zaborami, problemy bezpieczeństwa Polski okresu międzywojennego, II wojna światowa i jej konsekwencje dla Polski.	3	2
8.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
Efekty uczenia się:			

Kategoria	numer	Treść		
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty, zjawiska i procesy z zakresu historii bezpieczeństwa oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa		
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z historią bezpieczeństwa, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem		
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania historii bezpieczeństwa w aspekcie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i lokalnym		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80	
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = \left(\frac{O_t \times 2}{2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W05				
W_03	K2_W12				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2018 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Bankowicz B., Bankowicz M., Dudek A., <i>Leksykon historii XX wieku</i>, Kraków 1996 Borucki M., <i>Historia powszechna</i>, Warszawa 1997 Czubiński A., Olszewski W., Historia powszechna 1939-1994, Warszawa 1995 Eckert M., <i>Historia Polski 1914-1939</i>, Warszawa 1990 Krasuski J., <i>Europa zachodnia. Dzieje polityczne 1945-1993</i>, Warszawa 1995 <i>Słownik historii Polski</i>, pod red. A. Chwalby i T. Gąsiorowskiego, Wyd. „Księgarni Akademickiej”, Kraków 1996 Konopczyński W., <i>Dzieje Polski nowożytnej</i>, Warszawa 1986 <i>Polska. Losy państwa i narodu</i>, praca zbiorowa, Warszawa 1992 Pronobis W., <i>Polska i świat w XX wieku</i>, Warszawa 1995 Ślusarczyk J., <i>Obszar i granice Polski</i>, Toruń 1995 					
C. Materiały źródłowe:					

- Źródła i materiały do nauczania historii, oprac. zbiorowe pod red. S. Sierpowskiego, Wydawnictwo Graf-Punkt, Warszawa 1998

D. Przydatne strony internetowe:

- strony instytucji naukowych w zależności od potrzeb

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.2 Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych

3.1.2.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych	Statystyka w badaniach społecznych	P.1.
	Podstawy wiedzy o państwie i prawie	P.2.
	Socjologia bezpieczeństwa	P.3.
	Psychologia bezpieczeństwa	P.4.

3.1.2.2 Szczegółowy opis zajęć

P.1. Statystyka w badaniach społecznych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.1.	Statystyka w badaniach społecznych	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
matematyka (100%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	11	14		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	4	6		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	15	35	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	12	12	-	-		
• kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• realizacja zadań domowych	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwiów i innych form sprawdzających	-	-	10	10		
łącznie:	25	20	50	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykłady, wykład informacyjny, wykład problemowy,			zajęcia wprowadzające, informacja, ćwiczenia			

informacja, dyskusja		rachunkowe, ćwiczenia praktyczne, konsultacje indywidualne i zespołowe	
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:	
percepcja treści wykładów i załączonych prezentacji (ew. notatek); studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć; studiowanie literatury; analiza rozwiązywanych problemów i rozwiązywanych prac domowych, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i innych form oceny	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
• brak		student biegle wykorzystuje w praktyce podstawowy aparat matematyczny; znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami statystyki, metodami statystycznymi z zakresu analizy struktury zjawisk masowych, analizy współzależności cech mierzalnych i niemierzalnych, jak też analizy dynamiki zjawisk.; • zapoznać studentów w pogłębionym stopniu z metodologią badań stosowaną w badaniach społecznych i jej relacje w stosunku do różnych dyscyplin naukowych; • rozwinięcie umiejętności myślenia analitycznego doboru znanych narzędzi do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych; • w pogłębionym stopniu zapoznać studentów z tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi badania naukowe; 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów umiejętności statystycznej analizy danych oraz pozyskiwania danych z BDL (GUS) • nauczyć ich umiejętności graficznego, tabelarycznego oraz analitycznego sposobu przedstawiania danych statystycznych- • nauczyć ich jak wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych, a także rozwiązywać złożone i nietypowe problemy praktyczne 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować kreatywność w rozwiązywaniu problemów; • zapoznać z wybranymi zasadami zgodnego z etyką i prawem przedstawiania danych; 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty przedmiotu; treści kształcenia; określenie wymagań, organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2	<p>Istota i przedmiot statystyki. Pojęcia podstawowe; rodzaje badań statystycznych i ich organizacja; metody gromadzenia i wstępnego opisu materiału statystycznego. Różne sposoby prezentacji danych: szereg szczegółowy, szereg rozdzielczy punktowy i przedziałowy. Tworzenie szeregu rozdzielczego, obliczanie liczebności i częstości.</p> <p>Metody opisu struktury zbiorowości jednowymiarowych. Sposoby obliczania, interpretacje wartości, własności, zastosowania: miar położenia (średnie klasyczne, przeciętne pozycyjne), miar zmienności (bezwzględne i względne miary zmienności) oraz miar asymetrii i koncentracji rozkładu</p> <p>Klasyfikacja danych statystycznych oraz sposoby ich prezentacji: szereg rozdzielczy punktowy i przedziałowy.</p> <p>Podstawowe miary położenia oraz zróżnicowania: średnia, mediana, wariancja ,</p>	2	1

	odchylenie standardowe, kwartył górny oraz kwartył dolny. Statystyki pozycyjne: własności i przykłady zastosowania.		
3	Miary asymetrii i kształtu: współczynnik skośności oraz kurtoza; sposoby obliczania, własności i przykłady zastosowań. Graficzna prezentacja danych: histogram, łamana liczebności, wykres pudełkowy. Badanie równomierności rozkładu cechy: krzywa Lorenza, współczynnik Giniego, wskaźnik Herfindahla-Hirschmana; podobieństwa i różnice różnych miar koncentracji. Dynamika zjawisk i procesów: indeksy łańcuchowe i jednopodstawowe. Indywidualne i agregatowe indeksy ilości, cen i wartości.	2	1
4	Analiza dynamiki zjawisk ekonomicznych: mechaniczne i analityczne metody wyodrębniania trendu; średnie ruchome; wygładzanie wykładnicze. Metoda najmniejszych kwadratów: trend liniowy i wielomianowy. Sezonowość zjawisk: metody badania i metody usuwania sezonowości.	2	1,5
5	Addytywny model tendencji rozwojowej. Analiza współzależności: kowariancja i korelacja; współczynniki korelacji Persona, Kendalla i Spearmana. Niezależność cech: współczynnik V Cramera.	2	
6	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty przedmiotu; treści kształcenia; określenie wymagań, organizacja zajęć; zasady zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych.	1	1
2	Różne sposoby prezentacji danych: szereg szczegółowy, szereg rozdzielczy punktowy i przedziałowy. Tworzenie szeregu rozdzielczego, obliczanie liczebności i częstości. Statystyki pozycyjne: mediana, kwartyle, kwantyle, centyle. Obliczanie interpretacja.	2	2
3	Badanie własności zbiorowości za pomocą parametrów opisowych. Sposoby obliczania oraz interpretacja uzyskanych wyników: wskaźniki struktury; miary położenia (średnia arytmetyczna, mediana, dominanta, kwartale); miary zmienności (obszar zmienności, wariancja i odchylenie standardowe, odchylenie przeciętne, odchylenie ćwiartkowe, współczynnik zmienności); miary asymetrii (współczynnik skośności, współczynnik asymetrii), miary koncentracji; ocena podobieństwa struktur (odpowiednie funkcje z kategorii Statystyczne).	2	2
4	Samodzielne pozyskiwanie danych z BDL (GUS), opracowanie statystyczne – analiza struktury, sformułowanie wniosków, analiza porównawcza (praca grupowa) Obliczanie i porównywanie: miar tendencji centralnej, miar zróżnicowania, asymetrii i kształtu. Graficzna prezentacja danych: histogram, łamana liczebności, wykres pudełkowy z wąsami.	1	1
5	Obliczanie i interpretacja wskaźników koncentracji: Herfindahla-Hirschmana i Giniego. Wyznaczanie krzywej koncentracji Lorenza. Własności różnych miar koncentracji. Obliczanie i interpretacja przyrostów i indeksów łańcuchowych i jednopodstawowych.	2	2
6	Wyznaczanie i interpretacja wartości indywidualnych i agregatowych indeksów ilości, cen i wartości.	2	2

	Analiza dynamiki zjawisk ekonomicznych. Średnie ruchome, wygładzanie wykładnicze. Metoda najmniejszych kwadratów.		
7	Analiza sezonowości zjawisk. Obliczanie wskaźników wahań sezonowych. Usuwanie składnika sezonowego. Addytywny model tendencji rozwojowej: estymacja i interpretacja wartości parametrów. Prognozowanie.	2	2
8	Metody analizy współzależności zjawisk. Podstawowe parametry opisu statystycznego dwóch cech: współczynnik korelacji liniowej Pearsona. Obliczanie i interpretacja współczynnika korelacji Pearsona i współczynników korelacji rang Kendalla i Spearmana. Podobieństwa i różnice. Miary korelacji między cechami wyrażonymi na skalach nominalnych. Funkcja regresji liniowej. Ocena zgodności oszacowanej funkcji regresji z danymi empirycznymi (odchylenie standardowe składnika resztowego, współczynnik determinacji, współczynnik zbieżności) . Niezależność cech. Tworzenie tablicy wielodzzielczej. Obliczanie i interpretacja współczynnika V Cramera. Ocena zależności między cechami wyrażonymi na skalach nominalnych. Miary oparte na statystyce chi-kwadrat: współczynnik V-Cramera, współczynnik T Czuprowa; budowa tabeli przestawnej.	2	2
9	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w stopniu pogłębionym podstawowe pojęcia statystyki	
	W_02	zna metodologię badań stosowaną w badaniach społecznych i jej relacje w stosunku do różnych dyscyplin naukowych	
	W_03	posiada wiedzę na temat analitycznego doboru znanych narzędzi do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych	
	W_04	zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe narzędzia rozwiązywania prostych zadań związanych z opisem i analizą zjawisk masowych	
umiejętności	U_01	potrafi użyć statystycznej analizy danych oraz samodzielnie dobiera metody statystyczne służące do opisu danej zbiorowości, wykonuje proste analizy statystyczne danych statycznych i dynamicznych.	
	U_02	stosuje metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych, a także rozwiązuje złożone i nietypowe problemy praktyczne	
	U_03	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki	
kompetencje społeczne	K_01	rozumie potrzebę stałego pogłębiania własnej wiedzy	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej, w tym matematycznej, w rozwiązywaniu problemów praktycznych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział studentów w przynajmniej 70% zajęć programowych • uzyskanie przez studentów, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne 		

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	1. Kolokwium praktyczne (O_1) 2. Obecność na zajęciach z udziałem nauczyciela (O_2) 3. Aktywność na zajęciach (O_3)			
kryteria oceny:	1. Kolokwium praktyczne - Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 2. Obecność na zajęciach z udziałem nauczyciela - kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć • 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć • 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć • 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć • 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć • 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć 3. Aktywność na zajęciach - kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O_{p1} , O_{p2} , O_{p3}) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $O_1 = (O_{p1} + O_{p2} + O_{p3}) / 3$	W_01, W_02, W_03, W_04	60
	O_2	ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć	K_01, K_02	15

	przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu		
O_3	ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	25
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_t = 0,60 \times O_1 + 0,15 \times O_2 + 0,25 \times O_3$		
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:			
forma oceny końcowej:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kolokwium praktyczne (O_1) 2. Obecność na zajęciach z udziałem nauczyciela (O_2) 3. Aktywność na zajęciach (O_3) 		
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kolokwium praktyczne - Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 2. Obecność na zajęciach z udziałem nauczyciela - kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć • 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć • 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć • 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć • 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć • 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć 3. Aktywność na zajęciach - kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 		

• 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_1	średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O_{p1} , O_{p2} , O_{p3}) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $O_1 = (O_{p1} + O_{p2} + O_{p3}) / 3$	U_01, U_02, U_03	85	
	O_2	ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu	K_01, K_02	5	
	O_3	ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_p = 0,85 \times O_1 + 0,05 \times O_2 + 0,10 \times O_3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
posób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	Waga oceny w %
	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	1	100
	O_p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa = (O_t \times 1 + O_p \times 2) / 3$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W04				
W_03	K2_W01				
W_04	K2_W09				
U_01	K2_U01, K2_U08				
U_02	K2_U02, K2_U05				
U_03	K2_U10				
K_01	K2_K07				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Aczel A. D., Statystyka w zarządzaniu, PWN, Warszawa 2000. • Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2004. • Górniak J., Wachnicki J., Pierwsze kroki w analizie danych, SPSS Polska, Kraków 2004. • Józwiak J., Podgórski J., Statystyka od podstaw, PWE, Warszawa, 2009. • Lissowski G., Haman J., Jasiński M., Podstawy statystyki dla socjologów, Wyd. Scholar, 2008. • Paradysz J. (red.), Statystyka, Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2005. • Wieczorkowska G., Wierzbiński J., Statystyka. Analiza badań społecznych, Wyd. Scholar, 2007. • Wieczorkowska G., Statystyka. Wprowadzenie do analizy danych sondażowych i eksperymentalnych, Warszawa 2003. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bedyńska S., Brzezicka A. (red.), Statystyczny drogowskaz, Warszawa 2007. • Francuz, P., Mackiewicz, Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce, Wydawnictwo KUL, Lublin 2007. • Luszniwicz A., Statystyka nie jest trudna. Metody wnioskowania statystycznego, PWE 2001. • Pavkov Th., Pierce K., Do biegu, gotowi - start! Wprowadzenie do SPSS dla Windows, Gdańsk 2005. • Pułaska-Turyna B., Statystyka dla ekonomistów, Wydawnictwo „Difin”, Warszawa 2011. • Sobczyk M., Statystyka, PWE, Warszawa, 2001. • Trzpiot G., Kończak G., Statystyka opisowa i matematyczna z arkuszem kalkulacyjnym Excel, Wydawnictwo UE w Katowicach, Katowice 2009. • Woźniak M. (red.), Statystyka ogólna w zadaniach, AE w Krakowie, 2004. • Zeliaś A. (red.), Metody statystyczne, PWE, Warszawa, 2002. • Zimny A., Statystyka opisowa. Materiały pomocnicze do ćwiczeń, Wydawnictwo PWSZ w Koninie, Konin 2010. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, Dz. U. z 1995 r., Nr 88, poz. 439 • Wiadomości Statystyczne, GUS 	
D. Przydatne strony internetowe:	
Strona internetowa GUS, www.stat.gov.pl	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.2. Podstawy wiedzy o państwie i prawie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
P.2.	Podstawy wiedzy o państwie i prawie	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Inne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej	-	-	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	15	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego ustnego	-	-	20	30		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład problemowy i konwersatoryjny, informacja, pogadanka, dyskusja,		Nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		Nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
brak		• Student zna podstawowe terminy z zakresu wiedzy socjologicznej, w tym podstawowe pojęcia				

		socjologiczne	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać ich z podstawowymi procesami, zjawiskami, podmiotami i zagadnieniami merytorycznymi związanymi z funkcjonowaniem państwa • zapoznać ich z organizacją i funkcjonowaniem systemu prawa w Polsce • zapoznać ich z prawnymi uwarunkowaniami relacji między państwem i obywatelem w Polsce 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy istotne z perspektywy funkcjonowania państwa i systemu prawa • nauczyć ich posługiwania się w podstawowym zakresie systemem norm prawnych w oparciu o istniejący w Polsce system • nauczyć ich swobodnego poruszania się w obrębie zagadnień związanych z podstawami wiedzy o państwie i prawie istotnych z perspektywy bezpieczeństwa i wykorzystania powyższej umiejętności do przygotowania prac pisemnych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do krytycznego korzystania z wiedzy z zakresu nauk politycznych i prawnych i uświadomić jej znaczenie dla analiz procesów związanych z bezpieczeństwem • przygotować ich do rozwijania własnego dorobku i potencjału zawodowego w oparciu o wiedzę naukową, w tym wiedzę z zakresu nauk politycznych i prawnych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; organizacja pracy na platformie e-learningowej.	1	1
2.	Ogólne wiadomości o państwie: państwo – aspekty terminologiczne; atrybuty i cechy państwa; suwerenność państwa; państwo a terytorium; koncepcje genezy państwa; państwo współczesne i jego cechy; demokratyczne państwo prawa..	2	1
3.	Formy, struktura i zasady funkcjonowania państwa: formy państwa; klasyfikacja państw; struktura państwa; władza w państwie; zasada trójpodziału władzy; organy państwa; samorząd; formy udziału obywateli w sprawowaniu władzy; państwo a inne grupy społeczne.	3	2
4.	Państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych: stosunki międzynarodowe i ich uwarunkowania; państwo jako podmiot prawnomiędzynarodowy i uczestnik stosunków międzynarodowych; upadłość państwa; instytucjonalizacja stosunków międzynarodowych; międzynarodowe stosunki kulturalne i polityczne.	2	1
5.	Ogólne wiadomości o prawie: podstawy prawa a prawodawstwo; istota, pojęcie i rodzaje prawa; funkcje prawa; relacje między prawem a innymi systemami norm społecznych; świadomość prawna a praworządność; norma prawna.	2	2
6.	System prawa w Polsce: źródła polskiego prawa; publikacja aktów prawnych; stanowienie prawa w Polsce; podstawa prawna funkcjonowania systemu sądowego w Polsce; Sąd Najwyższy; sądownictwo powszechne; sądownictwo wojskowe; sądownictwo administracyjne; Krajowa Rada Sądownicza, sędziowie.	2	1
7.	Obywatel a państwo w systemie polskiego prawa: pojęcie i klasyfikacja	2	1

	wolności, praw i obowiązków obywatelskich.; status prawny jednostki w Polsce; wybrane prawa i wolności obywatelskie; system ochrony praw człowieka w Polsce; ochrona prawna statusu jednostki ze szczególnym uwzględnieniem skargi konstytucyjnej i Rzecznika Praw Obywatelskich.		
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe; podsumowanie cyklu wykładów i wystawienie ocen końcowych.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		15	10
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe fakty, zjawiska, procesy, podmioty i zagadnienia merytoryczne związane z podstawami wiedzy o państwie i prawie	
	W_02	zna podstawy funkcjonowania systemu prawnego w Polsce	
	W_03	zna politologiczne i prawne uwarunkowania bezpieczeństwa i dylematy współczesnej cywilizacji mające istotny wpływ na bezpieczeństwo	
umiejętności	U_01	potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy politologiczne i prawne istotne z perspektywy bezpieczeństwa oraz prognozować ich przebieg	
	U_02	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami i faktami z zakresu politologii i nauk prawnych i wykorzystać powyższą umiejętność do przygotowania pracy zaliczeniowej	
	U_03	potrafi wykorzystywać platformę e-learningową do samokształcenia i wdrażania w życie idei edukacji ustawicznej, w tym ukierunkować i motywować inne osoby do korzystania z tej formy edukacji	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznego korzystania z wiedzy z zakresu nauk politycznych i prawnych i zna jej znaczenie dla analiz procesów związanych z bezpieczeństwem	
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku i potencjału zawodowego w oparciu o wiedzę naukową, w tym wiedzę z zakresu nauk politycznych i prawnych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne oraz obecność na zajęciach		
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium zaliczeniowe ustne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno</p>		

	<p>pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość.</p> <p>2. Obecność na zajęciach z udziałem nauczycieli; Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1.	Kolokwium zaliczeniowe ustne	W_01, U_01, U_02, K_01, K_02	80	
	2.	Obecność	W_01, U_01, U_02, K_01	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	<p>2) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>3) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, U_01, U_02, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 1,0(\frac{Ot \times 2}{2})</i>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03, K2_W05				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W11, K2_W12				
U_01	K2_U01, K2_U06				
U_02	K2_U07, K2_U08, K2_U09				
U_03	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01, K2_K02				

K_02	K2_K07
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> • Grabowska S. (red.), <i>Nauka o państwie i prawie</i>, Rzeszów 2017. • Kuciński J., <i>Podstawy wiedzy o państwie</i>, Warszawa 2003. • Sobczak J., <i>Podstawy wiedzy o państwie i prawie</i>, Poznań 2002 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Baszkiewicz J., <i>Powszechna historia ustrojów państwowych</i>, Gdańsk 2002. • Bieńkowska D. , <i>Aksjologiczne fundamenty prawa</i>, [w:] <i>Prawa Człowieka. Uniwersalizm a partykularyzm godność w kontekście praw człowieka</i>. Wydawnictwo Naukowe Silva Rerum, Poznań 2018. • Kordela M. (red.), <i>Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie</i>, Warszawa 2011. • Nowacki J., Tkacz Z., <i>Wstęp do prawoznawstwa</i>, Warszawa 2016. • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. • Wojtaszczyk K. A., Jakubowski W., <i>Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych</i>, Warszawa 2003. • Inna literatura w zależności od potrzeb. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997 <p>Inne wskazane przez wykładowcę adekwatnie do potrzeb</p>	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • strony instytucji naukowych zajmujących się socjologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.3. Socjologia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.3.	Socjologia bezpieczeństwa	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Inne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie <i>case study</i>			10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	15	20		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład, informacja, dyskusja		nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do samodzielnego opracowania (<i>case study</i>), pisemna prezentacja <i>case study</i>		nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• brak		• student zna podstawowe terminy z zakresu wiedzy socjologicznej, w tym podstawowe pojęcia socjologiczne				
Cele przedmiotu:						

w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z przedmiotem zainteresowań, zadaniami i związkami socjologii bezpieczeństwa z naukami o bezpieczeństwie zapoznać ich z podstawowymi procesami, zjawiskami, podmiotami i zagadnieniami merytorycznymi wpisującymi się w przedmiot zainteresowań socjologii bezpieczeństwa zapoznać ich z socjologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa i dylematami współczesnej cywilizacji, które przekładają się na kwestie bezpieczeństwa w wymiarze zarówno globalnym, jak i lokalnym 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy socjologiczne istotne z perspektywy bezpieczeństwa oraz prognozować ich przebieg nauczyć ich swobodnego poruszania się w obrębie zagadnień socjologicznych istotnych z perspektywy bezpieczeństwa i wykorzystania powyższej umiejętności do przygotowania prac pisemnych uczyć ich wykorzystywania platformy e-learningowej do samokształcenia i wdrażania w życie idei edukacji ustawicznej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznego korzystania z wiedzy z zakresu socjologii bezpieczeństwa i uświadomić jej znaczenie dla analiz procesów związanych z bezpieczeństwem przygotować ich do rozwijania własnego dorobku i potencjału zawodowego w oparciu o wiedzę naukową, w tym wiedzę z zakresu socjologii bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; organizacja pracy na platformie e-learningowej.	1	1
2.	Wstęp do socjologii bezpieczeństwa: podstawowe pojęcia socjologiczne – przypomnienie i utrwalenie; bezpieczeństwo jako zjawisko społeczne; społeczeństwo i obywatele jako podmioty bezpieczeństwa; społeczeństwo obywatelskie; przedmiot zainteresowań i zadania socjologii bezpieczeństwa; teorie socjologiczne w analizie zjawisk związanych z bezpieczeństwem.	3	2
3.	Wybrane problemy socjologii narodu i stosunków etnicznych: naród jako pojęcie socjologiczne; tworzenie się narodu; tożsamość narodowa; stereotypy i uprzedzenia narodowe; nacjonalizm; mniejszości etniczne; konflikty etniczne; ochrona mniejszości narodowych.	2	2
4.	Cywilizacja, religia i kultura a kwestie bezpieczeństwa: kultura, cywilizacja i religia – konceptualizacja pojęć; przemiany współczesnej kultury i ich wpływ na bezpieczeństwo; religie we współczesnym świecie; konflikty religijne; patologie współczesnej cywilizacji; zderzenie cywilizacji – teoria Huntingtona.	2	1
5.	Zmiana społeczna i jej wpływ na bezpieczeństwo: zmiana społeczna, rozwój i postęp; trauma zmian społecznych i ich konsekwencje; zmiana społeczna z perspektywy czasu – klasyczne wizje dziejów świata; zmiana społeczna a niepokoje społeczne; rewolucja społeczna.	2	1
6.	Współczesne społeczeństwo a kwestie bezpieczeństwa: nowoczesność i jej cechy; wojny totalne jako wytwór nowoczesności; od uprzedzeń i stereotypów do ludobójstwa; późna nowoczesność i ponowoczesność – kierunki ewolucji społeczeństwa; globalizacja i jej wpływ na bezpieczeństwo.	2	1
7.	Wybrane problemy socjologii grup dyspozycyjnych: grupy dyspozycyjne – pojęcie, istota i rodzaje; grupy dyspozycyjne jako narzędzia przymusu; armia jako instytucja w czasie pokoju; rola wojska w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny;	2	1

	policja jako instytucja społeczna; funkcje policji jako stabilizatora systemu społecznego; zagrożenie dysfunkcjami instytucji policji.		
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe; podsumowanie cyklu wykładów i wystawienie ocen końcowych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe fakty, zjawiska, procesy, podmioty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w przedmiot zainteresowań socjologii bezpieczeństwa	
	W_02	zna miejsce i rolę socjologii bezpieczeństwa w systemie nauki i jej związki z naukami o bezpieczeństwie	
	W_03	zna socjologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa i dylematy współczesnej cywilizacji mające istotny wpływ na bezpieczeństwo	
umiejętności	U_01	potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy socjologiczne istotne z perspektywy bezpieczeństwa oraz prognozować ich przebieg	
	U_02	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami i faktami z zakresu socjologii bezpieczeństwa i wykorzystać powyższą umiejętność do przygotowania pracy zaliczeniowej	
	U_03	potrafi wykorzystywać platformę e-learningową do samokształcenia i wdrażania w życie idei edukacji ustawicznej, w tym ukierunkować i motywować inne osoby do korzystania z tej formy edukacji	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznego korzystania z wiedzy z zakresu socjologii bezpieczeństwa i zna jej znaczenie dla analiz procesów związanych z bezpieczeństwem	
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku i potencjału zawodowego w oparciu o wiedzę naukową, w tym wiedzę z zakresu socjologii bezpieczeństwa	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • samodzielne przygotowanie pisemnej <i>case study</i> na zadany temat • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowe za zajęcia teoretyczne 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne oraz wykonanie pracy zaliczeniowej		
kryteria oceny:	<ul style="list-style-type: none"> • Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> ○ 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe ○ 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi ○ 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi ○ 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi ○ 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi ○ 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie pracy zaliczeniowej (<i>case study</i>) Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> ○ 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej 		

	<p>wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy ○ 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy ○ 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy ○ 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy ○ 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02,	60
	O2	Praca zaliczeniowa	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02,	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,6 x O1 + 0,4 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi w pkt. ECTS za zajęcia teoretyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w punktach ECTS
	Ok	Zajęcia teoretyczne	Wszystkie efekty	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = Ot x 2/2			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W03, K2_W05			
W_02	K2_W02			
W_03	K2_W11, K2_W12			
U_01	K2_U01, K2_U06			
U_02	K2_U08, K2_U09			
U_03	K2_U15, K2_U16			
K_01	K2_K01, K2_K02			
K_02	K2_K07			

Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bańka A., Społeczna psychologia środowiskowa, Warszawa 2002. • Chełpa S., Witkowski T., Psychologia konfliktów, Warszawa 1995 (lub nowsze). • Gerrig R. J., Zimbardo P. G., Psychologia i życie. Wydanie nowe, Warszawa 2012. • Zimbardo P. G., Ruch F. L., Psychologia i życie, Warszawa 1994. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Aronson E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 1995. • Chojnowski L., Bezpieczeństwo. Zarys teorii, Słupsk 2015. • Loranty K. (red.), Psychologiczne uwarunkowania zachowań jednostek i grup społecznych w sytuacjach zagrożeń. Wybrane problemy, Warszawa 2010. • Pospiszył I., Patologie społeczne, resocjalizacja, Warszawa 2008. • Siemaszko A., Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych, Warszawa 1993. • inna literatura w zależności od potrzeb i akceptacji przez wykładowcę. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • wskazane przez wykładowcę adekwatnie do potrzeb 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • strony instytucji naukowych zajmujących się psychologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.4. Psychologia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.4.	Psychologia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
inne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie zadania intelektualnego	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	15	15		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, aktywizujący, dyskusja		Nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		Nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• brak		• student zna podstawowe terminy z zakresu wiedzy				

	psychologicznej, w tym podstawowe pojęcia z psychologii		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z przedmiotem zainteresowań, zadaniami i związkami psychologii bezpieczeństwa z naukami o bezpieczeństwie • zapoznać ich z podstawowymi procesami, zjawiskami, podmiotami i zagadnieniami merytorycznymi wpisującymi się w przedmiot zainteresowań psychologii bezpieczeństwa • zapoznać ich z psychologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa i dylematami współczesnej cywilizacji, które przekładają się na kwestie bezpieczeństwa w wymiarze zarówno strukturalnym jak i personalnym 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy psychologiczne istotne z perspektywy bezpieczeństwa oraz prognozować ich przebieg • nauczyć ich swobodnego poruszania się w obrębie zagadnień psychologicznych istotnych z perspektywy bezpieczeństwa i wykorzystania powyższej umiejętności do przygotowania prac pisemnych • uczyć ich wykorzystywania platformy e-learningowej do samokształcenia i wdrażania w życie idei edukacji ustawicznej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do krytycznego korzystania z wiedzy z zakresu psychologii bezpieczeństwa i uświadomić jej znaczenie dla analiz procesów związanych z bezpieczeństwem • przygotować ich do rozwijania własnego dorobku i potencjału zawodowego w oparciu o wiedzę naukową, w tym wiedzę z zakresu psychologii bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; organizacja pracy na platformie e-learningowej.	1	1
2.	Wstęp do psychologii bezpieczeństwa: podstawowe pojęcia psychologiczne – przypomnienie i utrwalenie; bezpieczeństwo jako zjawisko psychologiczne; bezpieczeństwo jako potrzeba; przedmiot zainteresowań i zadania psychologii bezpieczeństwa; teorie psychologiczne w analizie zjawisk związanych z bezpieczeństwem.	3	2
3.	Psychologiczne aspekty poczucia bezpieczeństwa i jego braku: poczucie bezpieczeństwa i warunkujące go czynniki; brak bezpieczeństwa jako negatywny stan emocjonalny; psychologiczne mechanizmy zachowań w sytuacjach trudnych; stres pola walki; działania pomocne w warunkach zagrożeń – psychologiczne wsparcie ofiar sytuacji kryzysowych; człowiek w tłumie – wybrane aspekty psychologii tłumu; badanie poczucia bezpieczeństwa jako jego subiektywnego wymiaru.	3	2
4.	Wybrane aspekty psychologii wojny i pokoju: wojna i pokój – konceptualizacja pojęć; psychologiczne mechanizmy podejmowania działań zbrojnych; od uprzedzeń i stereotypów do ludobójstwa; psychologiczne skutki wojny; życie w warunkach braku i ograniczonej wolności; wybrane aspekty psychologii pokoju.	2	1
5.	Wybrana aspekty psychologii konfliktów: pojęcie i istota konfliktu; źródła konfliktów; teorie konfliktów społecznych; sposoby i pseudosposoby rozwiązywania konfliktów; zarządzanie konfliktami; metody rozwiązywania sporów przez osoby neutralne.	2	1
6.	Psychologiczne aspekty zaburzeń zachowania: zachowania prospołeczne i aspołeczne; degeneracja form życia społecznego (agresja i przemoc, patologizacja życia w ośrodkach miejskich, społeczne usankcjonowanie zła); wybrane aspekty psychologii patologii	2	1

	społecznych (pojęcie i rodzaje patologii; psychologiczne mechanizmy powstawania zachowań patologicznych; teorie psychologiczne zachowań dewiacyjnych i patologicznych).		
7.	Stres środowiskowy: teoretyczne aspekty stresu środowiskowego; czynniki warunkujące powstawanie stresu środowiskowego; następstwa stresu środowiskowego; kataklizmy i katastrofy a stres; stres miejski.	1	1
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe; podsumowanie cyklu wykładów i wystawienie ocen końcowych.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		15	10
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe fakty, zjawiska, procesy, podmioty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w przedmiot zainteresowań psychologii bezpieczeństwa	
	W_02	zna miejsce i rolę psychologii bezpieczeństwa w systemie nauki i jej związki z naukami o bezpieczeństwie	
	W_03	zna psychologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa i dylematy współczesnej cywilizacji mające istotny wpływ na bezpieczeństwo	
umiejętności	U_01	potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy psychologiczne e istotne z perspektywy bezpieczeństwa oraz prognozować ich przebieg	
	U_02	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami i faktami z zakresu psychologii bezpieczeństwa i wykorzystać powyższą umiejętność do przygotowania pracy zaliczeniowej	
	U_03	potrafi wykorzystywać i wdrażać w życie idee edukacji ustawicznej, w tym ukierunkować i motywować inne osoby do korzystania z tej idei	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznego korzystania z wiedzy z zakresu psychologii bezpieczeństwa i zna jej znaczenie dla analiz procesów związanych z bezpieczeństwem	
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku i potencjału zawodowego w oparciu o wiedzę naukową, w tym wiedzę z zakresu psychologii bezpieczeństwa	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen oceny z kolokwium pisemnego oraz samodzielnego przygotowania i wykonania zadania o charakterze intelektualnym		
kryteria oceny:	1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3 Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich 		

	<p>ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną. <p>2. Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03, K_01	80	
	O2	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	W_01, W_02, W_03, K_01	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Waga oceny w pkt. ECTS	Waga oceny %

uczenia się:	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa (Ok)= Ot x 2/2				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03, K2_W05				
W_02	K2_W02				
W_03	K2_W11, K2_W12				
U_01	K2_U01, K2_U06				
U_02	K2_U08, K2_U09				
U_03	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01, K2_K02				
K_02	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Bańka A., <i>Spółeczna psychologia środowiskowa</i>, Warszawa 2002. Chetpa S., Witkowski T., <i>Psychologia konfliktów</i>, Warszawa 1995 (lub nowsze). Gerrig R. J., Zimbardo P. G., <i>Psychologia i życie. Wydanie nowe</i>, Warszawa 2012. Zimbardo P. G., Ruch F. L., <i>Psychologia i życie</i>, Warszawa 1994. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Aronson E., <i>Człowiek istota społeczna</i>, Warszawa 1995. Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Loranty K. (red.), <i>Psychologiczne uwarunkowania zachowań jednostek i grup społecznych w sytuacjach zagrożeń. Wybrane problemy</i>, Warszawa 2010. Pospiszyl I., <i>Patologie społeczne, resocjalizacja</i>, Warszawa 2008. Siemaszko A., <i>Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych</i>, Warszawa 1993. inna literatura w zależności od potrzeb i akceptacji przez wykładowcę. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> wskazane przez wykładowcę adekwatnie do potrzeb 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> strony instytucji naukowych zajmujących się psychologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa				
telefon:	59 840 52 03				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

3.1.3 Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej

3.1.3.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej	Metodologia badań bezpieczeństwa	K.1.
	Teoria bezpieczeństwa	K.2.
	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	K.3.
	System bezpieczeństwa narodowego	K.4.
	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	K.5.
	Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa	K.6.
	Polityka i strategia bezpieczeństwa	K.7.
	Instytucje bezpieczeństwa	K.8.
	Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	K.9.

3.1.3.2 Szczegółowy opis zajęć

K.1. Metodologia badań bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.1.	Metodologia badań bezpieczeństwa	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Przygotowanie do zajęć	-	-	2	2		
• Wykłady	15	10	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	10	10		
• Lektura literatury obowiązkowej	-	-	15	20		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	8	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	5	40	45	50	2
• Ćwiczenia	10	5	-	-		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	15	25		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	5		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, informacyjny, dyskusja			Ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, analiza tekstów z dyskusją, konsultacje zespołowe, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu</p>		<p>Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytorialnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nie dotyczy 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z metodologią badań i pisaniem prac kwalifikacyjnych na poziomie studiów pierwszego stopnia 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu metodologii badań społecznych ze szczególnym uwzględnieniem metodologii badań nauk o bezpieczeństwie jako samodzielnej dyscypliny naukowej • zapoznać ich z procedurą badań i obowiązującymi w uczelni zasadami wykonania pracy dyplomowej i organizacji egzaminu dyplomowego • zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa • zapoznać ich z regułami moralnymi, etycznymi i prawnymi związanymi z prowadzeniem badań naukowych, w tym z podstawowymi zasadami ochrony własności intelektualnej 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania w badaniach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa podstawowych metod, technik, narzędzi i procedur badawczych • nauczyć ich właściwego planowania badań naukowych, a także wykorzystywania dostępnych źródeł wiedzy naukowej niezbędnych do prac analitycznych • przygotować ich pod względem praktycznym do prowadzenia badań własnych i pisania pracy dyplomowej na poziomie studiów licencjackich • przygotować ich do planowania i realizacji pracy samokształceniowej w obszarze wiedzy dotyczącej metodologii badań i jej praktycznego wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych zadań zawodowych, z jakimi może się zetknąć w swojej przyszłej pracy 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy • uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych ze społecznymi aspektami bezpieczeństwa 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Nauki o bezpieczeństwie jako dyscyplina naukowa: narodziny i rozwój nauk o bezpieczeństwie; przedmiot zainteresowania nauk o bezpieczeństwie; pojęcie bezpieczeństwa; bezpieczeństwo jako stan i jako proces – inspiracje dla badań; nauki o bezpieczeństwie w systemie nauki polskiej; metodologia badań bezpieczeństwa; kwalifikowanie prac dyplomowych do dyscypliny nauk o bezpieczeństwie - typowe prace dyplomowe z nauk o bezpieczeństwie.	2	1

3.	Badania naukowe jako proces rozwiązywania problemów: istota poznania naukowego; problemy naukowe a problemy badawcze; istota badań naukowych; przedmiot i cele badań; podstawowe rodzaje badań naukowych; organizacja i przebieg badań naukowych; ochrona praw autorskich i etyka badań naukowych.	2	1
4.	Istota i uwarunkowania formalne problemów badawczych: pojęcie i rodzaje problemów badawczych; hipotezy w badaniach naukowych; weryfikacja i falsyfikacja hipotez; zmienne w badaniach naukowych; wskaźniki w badaniach naukowych.	2	1
5.	Metody, techniki i narzędzia badawcze: paradygmaty i modele badań; pojęcie i rodzaje metod badawczych; pojęcie i rodzaje technik badawczych; pojęcie i rodzaje narzędzi badawczych; typowe metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach bezpieczeństwa.	2	1
6.	Metody ilościowe stosowane w badaniach bezpieczeństwa: pomiar w badaniach bezpieczeństwa; metody statystyczne wykorzystywane w badaniach bezpieczeństwa; sondaż diagnostyczny jako typowa metoda badań bezpieczeństwa; obserwacja w badaniach bezpieczeństwa; metoda wywiadu (wywiad skategoryzowany).	2	2
7.	Metody jakościowe i systemowe stosowane w badaniach bezpieczeństwa: analiza dokumentów; analiza porównawczo-historyczna; studium przypadku; analiza SWOT; system jako przedmiot badań w naukach o bezpieczeństwie; podstawowe założenia analizy systemowej, metoda monograficzna.	3	2
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	0.5
2.	Studiowanie literatury jako metoda badawcza i podstawa badań naukowych: istota, cele i zadania poznania teoretycznego; metody, techniki i narzędzia studiowania literatury; analiza tekstów specjalistycznych; interpretacja i uogólnianie wyników badań studyjnych; Internet jako źródło wiedzy.	2	1
3.	Prace kwalifikacyjne: rodzaje i charakterystyka prac naukowych; pojęcie i rodzaje prac kwalifikacyjnych; struktura i układ pracy kwalifikacyjnej; bibliografia w pracach kwalifikacyjnych.	2	1
4.	Opracowanie koncepcji badań jako element procesu badawczego: etapy badań naukowych; formułowanie tematu pracy; określanie przedmiotu i celu badań; formułowanie problemów badawczych, zmiennych i wskaźników do badań; dobór próby badawczej; organizacja badań; analiza zebranego materiału badawczego; weryfikacja hipotez; wnioskowanie.	2	1
5.	Opracowanie edytorskie i ocena pracy dyplomowej: typowa struktura pracy dyplomowej; zasady opracowania części teoretycznej pracy; zasady opracowania części badawczej pracy; opisy rycin i tabel; stosowanie przypisów i sporządzanie wykazu bibliograficznego; zasady oceny pracy dyplomowej; organizacja egzaminu dyplomowego.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0.5
razem zajęć praktycznych:		10	5

łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i zagadnienia teoretyczne związane z metodologią badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie w systemie nauki polskiej, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań szeroko rozumianej teorii i praktyki bezpieczeństwa	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej	
	W_04	zna w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę badań naukowych, w tym technologie IT	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym w kwestiach dotyczących teorii i praktyki bezpieczeństwa	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych	
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze, w tym technologie IT do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa	
	U_04	potrafi zaplanować przebieg badań na potrzeby pisania pracy dyplomowej i określić jej strukturę merytoryczno-logiczną i opracować koncepcję badań	
	U_05	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy związanej z metodologią badań i jej praktycznego zastosowania	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy dyplomowej	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach		
kryteria oceny:	Wiedza: np. Student nie zna elementarnej terminologii z metodologii badań bezpieczeństwa (2,0); Student zna wybrane terminy z metodologii badań bezpieczeństwa (3,0); Student zna większość terminów z metodologii badań bezpieczeństwa (4,0); Student zna wszystkie wymagane terminy z metodologii badań bezpieczeństwa (5,0)		

	<p>Umiejętności: Student nie potrafi opracować koncepcji pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (2,0); Student potrafi opracować niektóre elementy koncepcji pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (3,0); Student potrafi opracować koncepcję pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (4,0); Student potrafi opracować kompletną koncepcję pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (5,0)</p> <p>Kompetencje: Student nie ma zdolności dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych (2,0); Student nie rozumie potrzeby dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych (3,0); . Student ma zdolność dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych (4,0); Student rozumie i ma zdolność dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji o wyników badań własnych (5,0)</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw metodologii badań społecznych, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	80
	02	aktywność na zajęciach-wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych (test) i oceny za aktywność na zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny:	<p>Wiedza: np. Student nie zna elementarnej terminologii z metodologii badań bezpieczeństwa (2,0); Student zna wybrane terminy z metodologii badań bezpieczeństwa (3,0); Student zna większość terminów z metodologii badań bezpieczeństwa (4,0); Student zna wszystkie wymagane terminy z metodologii badań bezpieczeństwa (5,0)</p> <p>Umiejętności: Student nie potrafi opracować koncepcji pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (2,0); Student potrafi opracować niektóre elementy koncepcji pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (3,0); Student potrafi opracować koncepcję pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (4,0); Student potrafi opracować kompletną koncepcję pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (5,0)</p> <p>Kompetencje: Student nie ma zdolności dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych (2,0); Student nie rozumie potrzeby dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych (3,0); . Student ma zdolność dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych (4,0); Student rozumie i ma zdolność dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji o wyników badań własnych (5,0)</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Koncepcja pracy	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01	80
	02	aktywność na zajęciach audytoryjnych	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, , U_05, K_01	20

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi ocen w pkt ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Pkt. ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	50	2
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03		2
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $0,5 \times O_e + 0,5 \times \left(\frac{O_{tx2} + O_p \times 2}{2+2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03, K2_W05				
W_02	K2_W02, K2_W04				
W_03	K2_W06, K2_W13				
W_04	K2_W09				
U_01	K2_U02				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U05, K2_U06				
U_04	K2_U09				
U_05	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Babbie E., <i>Podstawy badań społecznych</i>, Warszawa 2013. • Czakon W. (red.), <i>Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu</i>, Warszawa 2015. • Duraj-Nowakowa K., <i>Studiowanie literatury przedmiotu</i>, Kraków 2002. • Hajduk Z., <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Lublin 2012. • Nowak S., <i>Metodologia badań społecznych</i>, Warszawa 2011. • Jemioło T., Dawidczyk A., <i>Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2008. • Karpiński J., <i>Wprowadzenie do metodologii badań społecznych</i>, Warszawa 2006. • Sienkiewicz P. (red.), <i>Metody badań nad bezpieczeństwem i obronnością</i>, Warszawa 2010. • Wróblewski R., <i>Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie</i>, Siedlce 2017. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Apanowicz J., <i>Zarys metodologii prac dyplomowych z organizacji i zarządzania</i>, Gdynia 1997. • Bazewicz M., Arne C., <i>Podstawy metodologii systemów ludzkiej aktywności i informatyki</i>, Wrocław 1995. • Ciczkowski W. (red.), <i>Prace promocyjne z pedagogiki</i>, Olsztyn 2000. • Pilch T., <i>Zasady badań pedagogicznych</i>, Warszawa 1998. • Szreder M., <i>Metody i techniki sondażowych badań opinii</i>, Warszawa 2010. 					

<ul style="list-style-type: none"> • Zaczyński W. P., <i>Poradnik autora prac seminaryjnych, magisterskich, i magisterskich</i>, Warszawa 1995. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kodeks etyki pracownika naukowego</i>, PAN, Warszawa 2012. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pan.pl • www.ncbr.gov.pl • www.ncn.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	
telefon:	
e-mail:	

K.2. Teoria bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.2	Teoria bezpieczeństwa	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	13	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			30	35		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	13	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury / przygotowanie do ćwiczeń			30	35		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	70	80	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie			

		do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
• Brak		• Brak	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu teorii bezpieczeństwa oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z teorią bezpieczeństwa, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami teorii bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa • nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie: ogólne pojmowanie bezpieczeństwa, bezpieczeństwo jako proces społeczny, bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne.	1	1
3.	Bezpieczeństwo jako potrzeba, wartość i prawo człowieka i grup społecznych: bezpieczeństwo jako potrzeba, bezpieczeństwo jako wartość, bezpieczeństwo jako prawo człowieka i grup społecznych.	1	
4.	Psychologiczne aspekty bezpieczeństwa: brak bezpieczeństwa jako negatywny stan emocjonalny, stres i frustracja jako reakcja na sytuacje trudne, stres pola walki.	1	1

5.	Szanse, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa: szanse na bezpieczeństwo, wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa, zagrożenia bezpieczeństwa, ryzyko i sytuacje trudne, typologia zagrożeń bezpieczeństwa.	2	1
6.	Podmiotowy wymiar bezpieczeństwa: istota podmiotowego charakteru bezpieczeństwa, struktura podmiotów bezpieczeństwa, koncepcja poziomów analizy bezpieczeństwa.	2	1
7.	Przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa: istota przedmiotowego wymiaru bezpieczeństwa, koncepcja sektorowej analizy bezpieczeństwa, współzależność sektorów bezpieczeństwa, podmiotowo-przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa, typologia bezpieczeństwa.	2	1
8.	Człowiek i państwo jako podmioty bezpieczeństwa: Istota bezpieczeństwa człowieka, podstawowe założenia koncepcji bezpieczeństwa humanitarnego (<i>human security</i>), podmiotowy wymiar bezpieczeństwa państwa.	1	1
9.	Bezpieczeństwo narodowe: podstawy wiedzy o bezpieczeństwie państwa i narodu, interesy narodowe i ich kategoryzacja, polityka i strategia bezpieczeństwa narodowego, system bezpieczeństwa narodowego.	2	1
10.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Subiektywny i obiektywny charakter bezpieczeństwa: dwuaspektowy charakter bezpieczeństwa, subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa, obiektywny charakter a subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa.	1	1
3.	Czynniki percepcji zagrożeń bezpieczeństwa: percepcja zagrożeń bezpieczeństwa - poczucie bezpieczeństwa, psychologiczne czynniki percepcji zagrożeń, sytuacyjne czynniki postrzegania zagrożeń.	1	
4.	Człowiek wobec zagrożeń bezpieczeństwa: sposoby radzenia sobie z zagrożeniami bezpieczeństwa, model postępowania wobec zagrożeń bezpieczeństwa, sposoby działalności człowieka na rzecz bezpieczeństwa.	1	1
5.	Tradycyjne i współczesne pojmowanie bezpieczeństwa: tradycyjne rozumienie bezpieczeństwa, czynniki ewolucji tradycyjnego paradygmatu bezpieczeństwa, rys historyczny ewolucji tradycyjnego pojmowania bezpieczeństwa, współczesny paradygmat bezpieczeństwa, konsekwencje szerokiego pojmowania bezpieczeństwa.	2	1
6.	Poziomy analizy bezpieczeństwa: poziom systemu międzynarodowego (globalny), poziom podsystemu (regionalny), poziom jednostki (głównie państwa), poziom subjednostki, poziom jednostki ludzkiej.	2	1
7.	Sektory bezpieczeństwa politycznego, militarnego i ekonomicznego: sektor bezpieczeństwa politycznego, sektor bezpieczeństwa militarnego, sektor bezpieczeństwa ekonomicznego.	2	1

8.	Sektory bezpieczeństwa kulturowo-tożsamościowego, ekologicznego i powszechnego: sektor bezpieczeństwa kulturowo-tożsamościowego, sektor bezpieczeństwa ekologicznego, sektor bezpieczeństwa powszechnego.	2	1
9.	Współczesne nurty i teorie bezpieczeństwa: bezpieczeństwo w nurcie realistycznym, bezpieczeństwo w liberalizmie, bezpieczeństwo w teoriach radykalnych i w teoriach krytycznych.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu teorii bezpieczeństwa oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z teorią bezpieczeństwa, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania teorii bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa	
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych	
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			

forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>5) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			

	<p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100

sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>4) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>5) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_04, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa</i> $0,5Oe + 0,5 \left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 2}{2 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W05				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U01, K2_U02				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U08				
U_04	K2_U04				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015 • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2016 • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2011 • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017 • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo powszechne</i>, [w:] Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System, red. A. Urbanek, Katedra Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2012 					

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo polityczne państwa* [w:] Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-prawne, Słupsk 2014
- Chojnowski L., *Kulturowo-tożsamościowy wymiar bezpieczeństwa* [w:] Współczesne bezpieczeństwo. Perspektywa teoretyczno-metodologiczna, red. S. Jaczyński, M. Kubiak, M. Minkina, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce-Warszawa 2011
- Chojnowski L., *Polityczny sektor bezpieczeństwa*, Zeszyty Naukowe WSOWL nr 3/2012
- Chojnowski L., *Podmiotowo-przedmiotowe ramy analizy bezpieczeństwa a multidyscyplinarność naukowa bezpieczeństwa*, [w:] Metodyczne i dydaktyczne aspekty bezpieczeństwa narodowego, W. Kitler, T. Kośmider (red.), Difin, Warszawa 2015
- Chojnowski L., *Wybrane zagadnienia ewolucji bezpieczeństwa*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie 2009, Tom X, Zeszyt 6, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2009
- Sulowski S., Brzeziński M.(red.), *Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2009
- Gryz J., *Bezpieczeństwo państwa. Władza - Polityka - Strategia*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2013
- Gryz J., *Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2010
- Pawłowski J. (red.), *Podstawy bezpieczeństwa współczesnego państwa (podmiotu). Implikacje*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015
- Szpyra R., *Bezpieczeństwo militarne państwa*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Aspekty społeczno-ideologiczne*, red. A. Urbanek, Exspol, Włocławek 2015
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2014
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2012
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2014
- Urbanek A., *Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015

C. Materiały źródłowe:

- Materiały umieszczone na platformie e-learningowej w przedmiocie Teoria bezpieczeństwa

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.3. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.3.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	E	4			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• ćwiczenia audytoryjne	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	15	20		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, w tym ogólne pojmowanie i kategoryzację bezpieczeństwa, a także istotę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego zapoznać ich z teoretycznymi podstawami analizy i oceny wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa, a także określić miejsce powyższej wiedzy na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa personalnego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w kwestie współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjnych i nowoczesnych metod, technik i narzędzi usprawniających procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zapoznać z technologiami IT wykorzystywanymi do procesu monitorowania zagrożeń nauczyć ich przygotowania w języku polskim wystąpień ustnych i prac pisemnych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Pojęcie, istota i typologia zagrożeń bezpieczeństwa: wprowadzenie do zajęć; pojęcie zagrożeń bezpieczeństwa w literaturze przedmiotu; istota i cechy zagrożeń bezpieczeństwa; źródła zagrożeń bezpieczeństwa; wyzwania a zagrożenia; klasyfikowanie zagrożeń w wymiarze podmiotowym, przedmiotowym i przestrzennym; klasyfikacje zagrożeń na potrzeby zarządzania kryzysowego.	2	0,5

3.	Monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa: pojęcie i istota procesu monitorowania zagrożeń; metody monitorowania zagrożeń; sensory i systemy techniczne monitorowania zagrożeń; wizualizacja zagrożeń - mapy ryzyka i mapy zagrożeń; organizacja systemu monitorowania zagrożeń na potrzeby bezpieczeństwa powszechnego.	2	1
4.	Analiza i ocena ryzyka zagrożeń bezpieczeństwa: ryzyko, sytuacje ryzykowne, zagrożenie – wokół podstawowych pojęć; zarządzanie ryzykiem; zasady określania i identyfikacja możliwych ryzyk; metodologia oceny ryzyka zagrożeń na potrzeby systemów bezpieczeństwa narodowego; zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego według oceny Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.	2	1
5.	Współczesne wyzwania bezpieczeństwa: międzynarodowy handel bronią; proliferacja broni masowego rażenia; terroryzm międzynarodowy; przemiany demograficzne; nowe wojny; prywatyzacja bezpieczeństwa; migracje ludności; bezpieczeństwo energetyczne; transnarodowa przestępczość zorganizowana; zmiany klimatyczne.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Państwo wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa: międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa i jego uwarunkowania; źródła współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa; kategoryzacja współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa; zagrożenia globalne w świetle raportów ONZ, zagrożenia europejskiego środowiska bezpieczeństwa w świetle Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa; zagrożenia bezpieczeństwa narodowego RP.	2	1
3.	Zagrożenia militarne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń militarnych; wojny i konflikty we współczesnym świecie; asymetryczne zagrożenia militarne; broń konwencjonalna jako źródło współczesnych zagrożeń; broń masowego rażenia jako źródło zagrożeń; skutki zagrożeń militarnych w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym, ryzyko zagrożeń militarnych - dyskusja.	2	1
4.	Zagrożenia polityczne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń politycznych; mechanizmy i sposoby stosowania środków politycznych zagrażających bezpieczeństwu państwa w aspekcie bezpieczeństwa zewnętrznego; wewnętrzne zagrożenia polityczne państwa; państwa upadłe; skutki współczesnych zagrożeń politycznych w wymiarze personalnym i strukturalnym, ryzyko zagrożeń politycznych – dyskusja.	2	1
5.	Zagrożenia ekonomiczne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń ekonomicznych; typologia zagrożeń ekonomicznych; kryzysy ekonomiczne jako źródło zagrożeń; zagrożenia generowane przez działalność państw; zagrożenia generowane przez podmioty pozapaństwowe; skutki współczesnych zagrożeń	2	1

	ekonomicznych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń ekonomicznych – dyskusja.		
6.	Zagrożenia pochodzenia naturalnego: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa pochodzenia naturalnego; zagrożenia geologiczne; zagrożenia hydrologiczne; zagrożenia atmosferyczne; zagrożenia biologiczne; zagrożenia kosmiczne; skutki współczesnych zagrożeń naturalnych w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym; ryzyko zagrożeń pochodzenia naturalnego – dyskusja.	1	1
7.	Zagrożenia wywołane działalnością człowieka: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa wywołanych działalnością człowieka; pożary; awarie obiektów przemysłowych; katastrofy budowlane; katastrofy transportowe; skutki współczesnych zagrożeń wywołanych działalnością człowieka w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym; ryzyko zagrożeń wywołanych działalnością człowieka – dyskusja.	1	1
8.	Zagrożenia wynikające z zachowań społecznych: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa wynikających z zachowań społecznych; migracje ludności jako źródło zagrożeń; zgromadzenia ludności jako katalizator zagrożeń; przestępczość zorganizowana; patologie społeczne; skutki współczesnych zagrożeń wynikające z zachowań społecznych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń wynikających z zachowań społecznych – dyskusja.	1	1
9.	Zagrożenia kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń kulturowych, współczesna kultura i jej przeobrażenia – wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa; uniformizacja kultury i jej konsekwencje; zagrożenia kulturowe dla narodowej tożsamości; wojna cywilizacji; skutki współczesnych zagrożeń kulturowych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń kulturowych – dyskusja.	1	1
10.	Zagrożenia cyberprzestrzeni: rozwój cyberprzestrzeni i wynikające z niej zagrożenia – pojęcie i klasyfikacja; oblicza współczesnej cyberwojny; cyberterrorizm; cyberprzestępczość; cyberpatologie społeczne; skutki współczesnych zagrożeń cyberprzestrzeni w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko cyberzagrożeń – dyskusja.	1	
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa	
	W_02	zna w pogłębionym stopniu jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa oraz stojące przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisujące się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa	
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami	

		bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego		
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu		
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego		
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w procesie monitorowania zagrożeń		
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa		
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej, a także motywować inne osoby do podjęcia trudu samokształcenia		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa		
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych = Ot			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru i oceny za przygotowanie prezentacji wraz z wystąpieniem			
kryteria oceny:	1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:			

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Przygotowanie prezentacji z omówieniem</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej prezentacji i omówienia</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Przygotowanie prezentacji z omówieniem	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,4 \times O_2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za egzamin, zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	3	
Oe	Egzamin	wszystkie efekty	-	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok)= 0,5 x Oe + 0,5 x (Ot x 1 + Op x 3) / 4				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03				
W_02	K2_W03, K2_W05				
W_03	K2_W11, K2_W12				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03, K2_U05				
U_03	K2_U04				
U_04	K2_U08, K2_U09, K2_U10, K2_U11				
U_05	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K08				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Białoskórski R., <i>Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa XXI wieku</i>, Warszawa 2010. Drzewiecki D., <i>Zagrożenia naturalne w Polsce</i>, Warszawa 2016. <i>Bezpieczeństwo państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Wojtaszczyk, K. A., Materska – Sosnowska A., Warszawa 2009. Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Graniczny M., Mizerski W., <i>Katastrofy przyrodnicze</i>, Warszawa 2007. Kowalkowski S. (red.), <i>Niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego</i>, Warszawa 2011. Sobolewski G. (red.), <i>Zagrożenia kryzysowe</i>, Warszawa 2011. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Gawliczek P., Pawłowski J., <i>Zagrożenia asymetryczne</i>, Warszawa 2003. 					

- Madej M., *Zagrożenia asymetryczne państw obszaru transatlantyckiego*, Warszawa 2007.
- Świętochowska U., *Patologie cywilizacji współczesnej*, Toruń 2001.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Słupsk 2013.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System*, Słupsk 2012.
- Urbanek A., *Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015.
- Williams P. D. (red.), *Studia bezpieczeństwa*, Kraków 2012.
- Zięba R. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Warszawa 2008.

C. Materiały źródłowe:

- Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 .
- Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa 2017.
- Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000.
- Ocena ryzyka na potrzeby zarządzania kryzysowego. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa 2013.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/>
- inne strony instytucji rządowych i naukowych w zależności od potrzeb

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.4. System bezpieczeństwa narodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.4.	System bezpieczeństwa narodowego	(E)	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• Ćwiczenia audytoryjne	14	9	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	25	20		
• Przygotowanie do ćwiczeń/ studiowanie literatury	-	-	35	45		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu.			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie			

		do kolokwium, przygotowanie do egzaminu.	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z ogólną teorią bezpieczeństwa, w tym podstawowe pojęcia wyjaśniające jego istotę 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi dotyczącymi systemu bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji zapoznać ich z istotą poszczególnych dziedzin bezpieczeństwa narodowego oraz budowanych w ich ramach sektorach i dziedzinowych podsystemów bezpieczeństwa narodowego zapoznać ich z uwarunkowaniami, organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych ważnych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etyczne i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z systemem bezpieczeństwa narodowego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia nauczyć ich analizy bezpieczeństwa narodowego z perspektywy jego poszczególnych dziedzin i funkcjonujących w ich ramach podsystemów bezpieczeństwa narodowego nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o systemie bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, a także do sporządzania prac pisemnych nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Bezpieczeństwo narodowe – aspekty definicyjne i istota: bezpieczeństwo narodowe – aspekty terminologiczne i istota; podstawowe komponenty bezpieczeństwa narodowego – bezpieczeństwo personalne i bezpieczeństwo państwa; bezpieczeństwo zewnętrzne a bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście bezpieczeństwa narodowego; aksjologiczne aspekty bezpieczeństwa narodowego; podstawowe dziedziny bezpieczeństwa narodowego.	3	1
3.	System bezpieczeństwa narodowego : pojęcie i istota systemu bezpieczeństwa narodowego; struktura systemu bezpieczeństwa narodowego; normatywne i koncepcyjne podstawy systemu bezpieczeństwa narodowego; kierowanie bezpieczeństwem narodowym.	3	1

4.	Uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej: historyczna ewolucja bezpieczeństwa Polski; uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego RP; interesy narodowe i cele strategiczne w dziedzinie bezpieczeństwa; potencjał bezpieczeństwa narodowego Polski; międzynarodowe implikacje bezpieczeństwa narodowego RP (działalność Polski w międzynarodowych organizacjach bezpieczeństwa, przynależność Polski do NATO i UE, uznanie USA jako partnera strategicznego, Grupa Wyszehradzka i Trójkąt Weimarski); stan bezpieczeństwa narodowego RP – próba diagnozy.	2	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Bezpieczeństwo polityczne: pojęcie i istota bezpieczeństwa politycznego; zagrożenia bezpieczeństwa politycznego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa politycznego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa politycznego Polski.	2	1
3.	Bezpieczeństwo militarne: pojęcie i istota bezpieczeństwa militarneho; zagrożenia bezpieczeństwa militarneho; organizacja podsystemu bezpieczeństwa militarneho – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa militarneho Polski.	2	1
4.	Bezpieczeństwo ekonomiczne: pojęcie i istota bezpieczeństwa ekonomicznego; bezpieczeństwo energetyczne jako podsystem bezpieczeństwa ekonomicznego; zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa ekonomicznego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa ekonomicznego Polski.	2	1
5.	Bezpieczeństwo społeczne: pojęcie i istota bezpieczeństwa społecznego; zagrożenia bezpieczeństwa społecznego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa społecznego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa społecznego w Polsce.	2	1
6.	Bezpieczeństwo ekologiczne: pojęcie i istota bezpieczeństwa ekologicznego; zagrożenia bezpieczeństwa ekologicznego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa ekologicznego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce.	2	1
7.	Bezpieczeństwo kulturowe: pojęcie i istota bezpieczeństwa kulturowego; zagrożenia bezpieczeństwa kulturowego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa kulturowego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa kulturowego w Polsce.	1	1
8.	Bezpieczeństwo powszechne: pojęcie i istota bezpieczeństwa powszechnego; zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa powszechnego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa powszechnego w Polsce.	1	1
9.	Bezpieczeństwo publiczne: pojęcie i istota bezpieczeństwa publicznego; zagrożenia bezpieczeństwa publicznego; organizacja podsystemu bezpieczeństwa publicznego – wymiar kompetencyjny i instytucjonalny; stan bezpieczeństwa publicznego w Polsce.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10

łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty, obiekty i zjawiska z związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy systemu bezpieczeństwa narodowego	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia	
	U_02	potrafi właściwie dobierać, selekcjonować i analizować różne źródła wiedzy związanej z systemem bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji wykorzystując różne narzędzia, techniki i metody badawcze, w tym narzędzia IT	
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych prace pisemne i wystąpienia ustne obejmujące problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego, a także posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami z zakresu systemu bezpieczeństwa narodowego w komunikowaniu się ze specjalistami w trakcie dyskusji	
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych a także motywować inne osoby do podjęcia trudu samokształcenia i wdrażania w życie idei edukacji ustawicznej	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących systemu bezpieczeństwa narodowego oraz budowania w oparciu o powyższą wiedzę własnych kompetencji zawodowych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od		

	<p>76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_04; W_07; W_12 K_03; K_07	80
	02	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_04; W_07; W_12 K_03; K_07	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny</p>			

	<p>zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_04; W_07; W_12 K_03; K_07	60	
	02	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	W_04; W_07; W_12 K_03; K_07	20	
	03	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_04; W_07; W_12 K_03; K_07	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych(O_p)= 0,6 x O_1 + 0,2 x O_2 + 0,2 x O_3				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma oceny końcowej:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Test pisemny	Wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	punkty	waga

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	ECTS	oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 3}{1 + 3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W05				
W_02	K2_W03, K2_W05				
W_03	K2_W05, K2_W07, K2_W12				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03, K2_U04, K2_U05				
U_03	K2_U08, K2_U09, K2_U10, K2_U11				
U_04	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02, K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chabasińska A., Czachor Z., <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian</i>, Warszawa 2016. Jakubczak R., Marczak J. (red.), <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie</i>, Warszawa 2011. Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system</i>, Wyd. AON, Warszawa 2011. Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. Pietrek G., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Słupsk 2014. Sulowski S., Brzeziński M. (red.), <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Warszawa 2009. Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system</i>, Słupsk 2012. Wojciechowski S., Wejksznier A., <i>Kluczowe determinanty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku</i>, Warszawa 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2010. Balcerowicz B. (red.), <i>Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2002. Heywood A., <i>Politologia</i>, Warszawa 2010. Machiavelli N., <i>Książe</i>, Warszawa 1993. Rydlowski G., <i>Siły zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, [w:] Sulowski S., Brzeziński M. (red.) <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2009. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Urbanek A. (red.), <i>Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Białystok 2014. Wojciechowski S., Potrykała A., <i>Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania</i>, Warszawa 2014. 					
C. Materiały źródłowe:					

- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013.
- wybrane akty prawne regulujące funkcjonowanie instytucji w systemie bezpieczeństwa narodowego

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.koziej.pl
- www.polsm.strony.ug.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	508 651065
e-mail:	s.zarobny@onet.pl

K.5. Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
K.5.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	ZO	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	15	20		
• przygotowanie case study	-	-	15	15		
• studiowanie literatury	-	-	15	15		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: studenci mogą korzystać z platformy e-learningowej w celu powtórzenia i utrwalenia treści zajęć, przygotowania do kolokwium zaliczeniowych lub z zajęć, na których byli nieobecni. Praca na platformie e-learningowej jest nieobowiązkowa, a zakres i charakter korzystania z platformy ustala sam student lub wykładowca, jeżeli stwierdzi taką potrzebę.</p>						

Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu;	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu;
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa wewnętrznego, a także określić miejsce bezpieczeństwa wewnętrznego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa wewnętrznego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa wewnętrznego państwa zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa w jego otoczeniu międzynarodowym zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa wewnętrznego państwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń 	
Treści kształcenia:	

zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Bezpieczeństwo wewnętrzne – pojęcie i istota: pojęcie i podstawowe komponenty bezpieczeństwa wewnętrznego; bezpieczeństwo narodowe a bezpieczeństwo wewnętrzne; dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego; bezpieczeństwo wewnętrzne a bezpieczeństwo personalne; prawne uregulowania.	2	0,5
3.	Bezpieczeństwo powszechne: pojęcie i istota bezpieczeństwa powszechnego; zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego; klęski żywiołowe i katastrofy a bezpieczeństwo powszechne; system zarządzania kryzysowego a bezpieczeństwo powszechne; systemy ratownicze; prawne uregulowania.	2	1
4.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny: pojęcie i istota bezpieczeństwa i porządku publicznego; zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego; instytucje bezpieczeństwa i porządku publicznego; prawne uregulowania.	2	1
5.	Bezpieczeństwo konstytucyjne: pojęcie i istota bezpieczeństwa konstytucyjnego; bezpieczeństwo konstytucyjne a bezpieczeństwo ideologiczne; możliwości zmiany ustroju państwa a bezpieczeństwo konstytucyjne; instytucje stojące na straży bezpieczeństwa konstytucyjnego; prawne uregulowania.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	0,5
2.	Zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego: pojęcie, istota i klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego; współczesne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego; stan wyjątkowy a bezpieczeństwo wewnętrzne; stan klęski żywiołowej a bezpieczeństwo wewnętrzne.	1,5	1
3.	Rola naczelnych organów władzy państwowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: podział kompetencji w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Rada Ministrów w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania ministra właściwego ds. wewnętrznych.	1,5	1
4.	Rola i zadania jednostek administracji samorządowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: rola i zadania jednostek administracji rządowej szczebla wojewódzkiego w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania administracji samorządowej szczebla powiatu w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania administracji samorządowej szczebla gminy w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego.	1,5	1
5.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: pojęcie i rodzaje służb specjalnych; rola i zadania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania Agencji Wywiadu i służb podległych ministrowi Obrony Narodowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania Centralnego Biura Antykorupcyjnego.	1,5	1
6.	System bezpieczeństwa i porządku publicznego: przestrzeń publiczna – pojęcie i istota; wymiar sprawiedliwości w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; policja w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; straże	1,5	1

	miejskie i gminne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; straże sektorowe w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego.		
7.	System zarządzania kryzysowego w systemie bezpieczeństwa powszechnego: kryzys, sytuacja kryzysowa, zarządzanie kryzysowe – pojęcie i istota; organizacja działań w zakresie zarządzania kryzysowego; planowanie kryzysowe; system zarządzania kryzysowego; Siły Zbrojne RP w systemie zarządzania kryzysowego.	1,5	1
8.	Systemy ratownicze: Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Państwowa Straż Pożarna w systemie ratownictwem; ratownictwo medyczne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; organizacje społeczne i ich zadania w sferze działań ratowniczych.	1,5	1
9.	Bezpieczeństwo wewnętrzne a bezpieczeństwo społeczności lokalnych: pojęcie i istota bezpieczeństwa lokalnego; specyfika kształtowania bezpieczeństwa społeczności lokalnych; podział kompetencji i instytucje partycypujące w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych; rola aktywności obywatelskiej i organizacji pozarządowych w kształtowaniu bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	1,5	1
10.	Ochrona osób i mienia: kształtowanie systemu ochrony osób i mienia w Polsce; obszary, obiekty i urzędnicy, i transporty podlegające obowiązkowej ochronie; infrastruktura krytyczna; zasady funkcjonowania agencji ochrony; nadzór nad systemem ochrony osób i mienia.	1	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego	
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem wewnętrznym	
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami bezpieczeństwa wewnętrznego i jego uwarunkowania	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego	
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego	
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu	

		problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego		
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_02	70
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,7 \times O1 + 0,3 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5</p>			

– student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

4) Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

5) Aktywność na zajęciach:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.

Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_03, U_05	40
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			

sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, K_02, K_03	1
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	3
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 3}{1 + 3}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2W_03			
W_02	K2_W03, K2_W05			
W_03	K2_W06			
W_04	K2_W11, K2_W12			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U03, K2_U05			
U_03	K2_U07			
U_04	K2_U09			
U_05	K2_U15, K2_U16			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
K_03	K2_K06, K2_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne</i>, Poznań 2016. • Paździor M., Trubalska J., Wojciechowski Ł., Żywicka A., <i>Bezpieczeństwo państwa w XXI wieku. Podręcznik akademicki</i>, Lublin 2018. • Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. • Sulowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2009. • Urbanek A. (red.), <i>Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Białystok 2014. • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. • Majer P., Urbanek A., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia</i>, Warszawa 2016. • Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2013. • Wiśniewski B., <i>System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne</i>, Szczytno 2013. • Wojtaszczyk K. A., Materska-Sosnowska A., <i>Bezpieczeństwo państwa</i>, Warszawa 2009. 				
C. Materiały źródłowe:				

- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa

telefon: 59 840 52 03

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.6. Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.6.	Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa	ZO	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	15	20		
• przygotowanie case study	-	-	15	15		
• studiowanie literatury	-	-	15	15		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: studenci mogą korzystać z platformy e-learningowej w celu powtórzenia i utrwalenia treści zajęć, przygotowania do kolokwium zaliczeniowych lub z zajęć, na których byli nieobecni. Praca na platformie e-learningowej jest nieobowiązkowa, a zakres i charakter korzystania z platformy ustala sam student lub wykładowca, jeżeli stwierdzi taką potrzebę.</p>						

Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu;	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytorijnych, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu;
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> • teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa międzynarodowego
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa zewnętrznego • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa wewnętrznego, a także określić miejsce bezpieczeństwa zewnętrznego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa zewnętrznego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa zewnętrznego państwa • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem zewnętrznym państwa w jego otoczeniu międzynarodowym • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa zewnętrznego państwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa zewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego państwa • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa zewnętrznego • rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń 	
Treści kształcenia:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Bezpieczeństwo zewnętrzne – pojęcie i istota: pojęcie i podstawowe komponenty bezpieczeństwa zewnętrznego; bezpieczeństwo narodowe a bezpieczeństwo zewnętrzne; bezpieczeństwo zewnętrzne a bezpieczeństwo międzynarodowe; podstawowe komponenty bezpieczeństwa zewnętrznego, uwarunkowania bezpieczeństwa zewnętrznego.	2	0,5
3.	Prawne podstawy bezpieczeństwa zewnętrznego: geneza międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa; prawne zasady międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa; zakaz agresji w stosunkach międzynarodowych; prawo do zbrojnej samoobrony; ochrona praw człowieka.	2	1
4.	Państwo jako podmiot bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej: państwo i jego atrybuty; funkcje i zadania państwa w dziedzinie bezpieczeństwa; potencjał państwa w dziedzinie bezpieczeństwa; państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych.	2	1
5.	Bezpieczeństwo militarne: pojęcie i istota bezpieczeństwa militarnego; wojny i konflikty zbrojne jako czynnik zagrożenia bezpieczeństwa zewnętrznego; stany gotowości obronnej państwa; stan wojenny a stan wojny; system obronny państwa.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	0,5
2.	Zagrożenia i uwarunkowania bezpieczeństwa zewnętrznego: pojęcie, istota i klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego; współczesne uwarunkowania bezpieczeństwa zewnętrznego; wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie; asymetryczność zagrożeń; terroryzm jako źródło zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego.	1,5	1
3.	Podział kompetencji w zakresie realizacji zadań na rzecz obronności: podział kompetencji w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego; rola Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego; Rada Ministrów w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego; rola i zadania ministra właściwego ds. obrony narodowej; zadania władz szczebla wojewódzkiego i władz samorządowych.	1,5	1
4.	System obronny państwa: system obronny państwa – pojęcie i istota; przeznaczenie systemu obronnego państwa; struktura systemu obronnego państwa; kierowanie systemem obronnym państwa; siły zbrojne w systemie obronnym państwa.	1,5	1
5.	Polityka i strategia bezpieczeństwa zewnętrznego państwa: podstawowe kategorie teorii polityki; pojęcie i istota polityki bezpieczeństwa; cele, uwarunkowania i zadania polityki bezpieczeństwa; metody i środki polityki bezpieczeństwa; strategia bezpieczeństwa państwa.	1,5	1
6.	Organizacja ochrony i obrony narodowej: .powszechność ochrony i obrony narodowej; mobilizacja i stopnie gotowości obronnej państwa; organizacja przygotowań obronnych państwa.	1,5	1
7.	Państwo w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego: pojęcie i istota	1,5	1

	bezpieczeństwa międzynarodowego; modele bezpieczeństwa międzynarodowego; państwo jako uczestnik stosunków międzynarodowych i podmiot bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej; uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego; instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego.		
8.	Służba dyplomatyczna w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego: służba dyplomatyczna – pojęcie i istota; stanowienie stosunków dyplomatycznych; organizacja służb dyplomatycznych; rola i zadania dyplomacji w zakresie zapobiegania konfliktom; rola i zadania na rzecz bezpieczeństwa ministra właściwego ds. zagranicznych.	1,5	1
9.	Pokojowe sposoby załatwiania sporów: dyplomacja prewencyjna; systemy pokojowego załatwiania sporów; operacje pokojowe; traktaty międzynarodowe; działalność organizacji międzynarodowych na rzecz budowania pokoju.	1,5	1
10.	Systemy bezpieczeństwa międzynarodowego: strategie zapewniania bezpieczeństwa narodowego; sposoby kształtowania bezpieczeństwa narodowego; bezpieczeństwo kooperacyjne; NATO jako przykład organizacji zbiorowej obrony i bezpieczeństwa kooperacyjnego.	1	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego	
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa zewnętrznego państwa	
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem zewnętrznym	
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami bezpieczeństwa zewnętrznego i jego uwarunkowania	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa zewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego	
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego	
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa zewnętrznego	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa zewnętrznego	
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_02	70
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,7 \times O1 + 0,3 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób</p>			

na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

2. Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

3. Aktywność na zajęciach:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.

Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_03, U_05	40
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów			

ECTS					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	Waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, K_02, K_03	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 3}{1 + 3}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W03, K2_W05				
W_03	K2_W06				
W_04	K2_W11, K2_W12				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03, K2_U05				
U_03	K2_U07				
U_04	K2_U09				
U_05	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K06, K2_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Słupsk 2017. Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne</i>, Poznań 2016. Jemioło T., Malak K. (red.), <i>Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2002. Jakubczak R., Marczak J. (red.), <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie</i>, Warszawa 2011. Łoś-Nowak T. (red.), <i>Współczesne stosunki międzynarodowe</i>, Wrocław 1997. Paździor M., Trubalska J., Wojciechowski Ł., Żywicka A., <i>Bezpieczeństwo państwa w XXI wieku. Podręcznik akademicki</i>, Lublin 2018. Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. Żurawski vel Grajewski P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny</i>, Warszawa 2012. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Czaputowicz J., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje</i>, Warszawa 2012. Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2013. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Wiśniewski B., <i>System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne</i>, Szczytno 2013. Wojtaszczyk K. A., Materska-Sosnowska A., <i>Bezpieczeństwo państwa</i>, Warszawa 2009. 					

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.7. Polityka i strategia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• Ćwiczenia audytoryjne	14	9	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń/ studiowanie literatury	-	-	25	20		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	35	45		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
. wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie			

		do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo państwa • Teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa i teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa państwa 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi polityki i strategii bezpieczeństwa • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami budowania strategii i realizacji polityki bezpieczeństwa w aspekcie zewnętrznym i wewnętrznym • zapoznać ich z zadaniami podmiotów odpowiedzialnych za wytyczanie celów strategicznych i realizację polityki bezpieczeństwa • zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etyczne i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką i strategią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, a także z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy • prognozować i modelować i przewidywać skutki różnego rodzaju zdarzeń i okoliczności mających wpływ na kreowanie strategii i realizację polityki bezpieczeństwa • nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o polityce i strategii bezpieczeństwa zarówno w mowie jak i na piśmie • nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę polityki i strategii bezpieczeństwa • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących polityki i strategii bezpieczeństwa • wskazać im sposoby rozwoju własnego potencjału i kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w przyszłej pracy zawodowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Źródła wiedzy i istota strategii bezpieczeństwa: pojęcie myśli strategicznej, źródła wiedzy strategicznej: starożytna myśl strategiczna – Chiny, Grecja, Rzym, średniowieczna myśl strategiczna, nowożytna myśl strategiczna i współczesna myśl strategiczna; strategia bezpieczeństwa – pojęcie, istota i cechy strategii bezpieczeństwa; strategia bezpieczeństwa a interesy narodowe.	2	1
3.	Polityka bezpieczeństwa państwa: podstawowe kategorie pojęciowe teorii polityki; pojęcie i istota polityki bezpieczeństwa; zewnętrzny i wewnętrzny wymiar polityki bezpieczeństwa; cele, uwarunkowania, wyzwania i zadania polityki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; środki i metody polityki bezpieczeństwa; instytucjonalny wymiar polityki bezpieczeństwa; polityka a strategia	2	-

	bezpieczeństwa.		
4.	Polityki bezpieczeństwa współczesnych państw: współczesne modele bezpieczeństwa (równowagi sił, bezpieczeństwa zbiorowego, bezpieczeństwa kooperatywnego, sojuszy polityczno-wojskowych, bezpieczeństwa wspólnego); polityki unilateralne (hegemonizm; interwencjonizm, izolacjonizm); polityki multilateralne (polityka równoważenia sił, polityka odstraszenia, polityka budowania sojuszy, polityka neutralności i neutralizmu).	1	-
5.	Dyplomacja jako środek realizacji celów polityki i strategii bezpieczeństwa: pojęcie, cele i zadania służby dyplomatycznej; przedstawicielstwa dyplomatyczne; rola i miejsce dyplomacji w zapobieganiu konfliktom; organizacja służby dyplomatycznej w Polsce; zadania ministerstwa właściwego do spraw zagranicznych w zakresie bezpieczeństwa.	3	2
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Główni przedstawiciele światowej myśli strategicznej: Tukidydes, Sun Tzu; Carl von Clausewitz; Henry Jomini; Liddell Hart; André Beufre, Bernard Brodie.	1	1
3.	Tradycje myśli strategicznej w Polsce: pojęcie „państwa strategicznego”, myśl strategiczna w pierwszej i drugiej Rzeczypospolitej, koncepcje bezpieczeństwa Polski w latach 1945 – 1990; polska strategia bezpieczeństwa po zakończeniu „zimnej wojny”.	1	1
4.	Polskie koncepcje strategicznej po wejściu do NATO i integracją z UE: strategia bezpieczeństwa RP 2001; strategia obronności 2001, strategię bezpieczeństwa narodowego z 2003 i 2007, strategia obronności RP 2009; podstawowe założenia strategii bezpieczeństwa z 2014 roku.	1	1
5.	Główne kierunki w polityce i strategiach bezpieczeństwa mocarstw globalnych: koncepcja bezpieczeństwa USA; koncepcja bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej; koncepcja bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii; koncepcja bezpieczeństwa Francji i Niemiec; koncepcja bezpieczeństwa Chińskiej Republiki Ludowej; koncepcja bezpieczeństwa Indii.	2	1
6.	Koncepcje bezpieczeństwa Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej: ewolucja polityki i strategii bezpieczeństwa NATO; koncepcja strategiczna obrony i bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego; koncepcja bezpieczeństwa Unii Europejskiej; strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	2	1
7.	Geneza i ewolucja strategii nuklearnych: problemy teorii odstraszenia nuklearnego, ewolucja odstraszenia do końca „zimnej wojny”, nuklearne odstraszenie po „zimnej wojnie”; strategia nuklearna NATO; strategia nuklearna Federacji Rosyjskiej..	2	1
8.	Nowa rola międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa: pojęcie i rodzaje międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa; nowe przesłanki działań organizacji międzynarodowych w zakresie bezpieczeństwa; rola i zadania międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa; kierunki ewolucji międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa.	2	1`
9.	Problematyka zbrojeń i rozbrojenia: dialog strategiczny Rosja-USA; broń masowego rażenia i problematyk jej nierozprzestrzeniania; ograniczenia w dziedzinie broni konwencjonalnej; ilościowy i jakościowy wyścig zbrojeń.	2	1

10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.		1	1
Razem zajęć praktycznych:			15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa		
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy strategii bezpieczeństwa i realizacji polityki bezpieczeństwa przez państwo w aspekcie zewnętrznym i wewnętrznym, w tym podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w tym zakresie		
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego		
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką i strategią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, a także z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy		
	U_02	posługiwać się dokumentami strategicznymi oraz prognozować, modelować i przewidywać skutki różnego rodzaju zdarzeń i okoliczności mających wpływ na kreowanie strategii i realizację polityki bezpieczeństwa		
	U_03	posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o polityce i strategii bezpieczeństwa zarówno w mowie jak i na piśmie		
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę polityki i strategii bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotowy do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących polityki i strategii bezpieczeństwa i jej znaczenia w przyszłej pracy zawodowej		
	K_03	jest gotowy do rozwoju własnego potencjału i kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w przyszłej pracy zawodowej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru.			
kryteria oceny:	1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 –			

	poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03	60
	02	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych(O_p)= 0,1 x O6 + 0,4 x O2+ 0,3 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej i kryterium:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne, 6) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 7) Ocena za egzamin .				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	pkt. ECTS	Waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_06, W_09. K03, K07.	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	W_01; W_06; W_09 K_03, K_07.	3	
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	Nie dotyczy	50
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ok = 0,5 \times Oe + 0,5 (opx3 + otx1) / 4$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03				
W_02	K2_W03, K2_W05				
W_03	K2_W06, K2_W07, K2_W12				
U_01	K2_U01, K2_U03				
U_02	K2_U03, K2_U06, K2_U07				
U_03	K2_U08, K2_U09, K2_U10, K2_U11				
U_04	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02, K2_K03				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Gryz J., Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski, Warszawa 2013. • Jemioła T., Malak K. (red.), Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2002. • Kuźniar R., Polityka i siła: studia strategiczne – wybrane zagadnienia, Warszawa 2005. • Zarobny S., Blaski i cienie polskiej i światowej myśli strategicznej – wybrane zagadnienia, Słupsk 2018. • Zięba R. (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, Warszawa 2008. • Koziej S., Między piekłem, a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku, Toruń 20. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Wirtz J., Gray C., Cohen E., Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych, Kraków 2009. • Chojnowski L., Bezpieczeństwo. Zarys teorii, Słupsk 2015. • Jarmoszko S., Ścieżki konceptualizacji strategii bezpieczeństwa, Siedlce 2015. • Jarmoszko S., Technologia myślenia strategicznego, Siedlce 2016. • Kitler W., Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system, Warszawa 2011. • Urbanek A. (red.), Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system, Słupsk 2012. • Wyszczelski L., Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów, Warszawa 2009. • Żurawski vel Grajewski P., Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny, Warszawa 2012. 					

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. • doktryny obronne i strategie bezpieczeństwa • wybrane akty prawne regulujące funkcjonowanie instytucji odpowiedzialnych za politykę bezpieczeństwa 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.bbn.gov.pl • www.koziej.pl • www.polsm.strony.ug.edu.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.8. Instytucje bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów w ECTS			
kod	nazwa					
K.8.	Instytucje bezpieczeństwa	ZO	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	Tak	W zakresie wszystkich specjalności	II		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	7		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• ćwiczenia audytoryjne	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	40	40		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	15		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania,			

	burza mózgów		
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych - opracowanie prezentacji, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • teoria bezpieczeństwa • bezpieczeństwo państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z ogólną teorią bezpieczeństwa oraz teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi dotyczącymi systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami, rolą oraz kompetencjami globalnych i regionalnych instytucji bezpieczeństwa, a także instytucji i organów państwa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej • zapoznać ich z uwarunkowaniami, organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych ważnych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego • zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etyczne i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z systemem bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia • nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa do analizy zjawisk i rozwiązywania typowych problemów związanych z bezpieczeństwem w u kładzie międzynarodowym i narodowym • nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o systemie bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, a także do sporządzania prac pisemnych • nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę instytucji bezpieczeństwa • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Bezpieczeństwo narodowe a międzynarodowe – aspekty definicyjne i istota: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – aspekty terminologiczne i istota; istota, cechy i podmioty systemu międzynarodowego; ład (porządek) międzynarodowy; pojęcie bezpieczeństwa globalnego; istota i typy podsystemów międzynarodowych; regiony i kompleksy bezpieczeństwa; bezpieczeństwo regionalne.	3	1
3.	Globalne i regionalne instytucje bezpieczeństwa: pojęcie, istota, rola i zasady funkcjonowania globalnych instytucji bezpieczeństwa; rola Organizacji Narodów Zjednoczonych w systemie bezpieczeństwa globalnego; początki i rozwój regionalnych instytucji bezpieczeństwa; współczesne wyzwania wobec instytucji bezpieczeństwa; sojusze w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa; NATO w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego; aktywność Polski w globalnych instytucjach bezpieczeństwa.	3	1
4.	Instytucje bezpieczeństwa w Europie: regionalne instytucje bezpieczeństwa w Europie; rola Unii Europejskiej; OBWE; Rada Europy a kwestie bezpieczeństwa; europejski system ochrony praw człowieka; rola inicjatyw regionalnych w europejskim systemie bezpieczeństwa (Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka); rola NATO w europejskim systemie bezpieczeństwa; aktywność Polski w europejskich instytucjach bezpieczeństwa.	2	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Rola organów parlamentarnych i władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego: funkcje i zadania organów parlamentarnych w zakresie bezpieczeństwa; Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych; Komisja Obrony Narodowej; Komisja ds. Służb Specjalnych; rola organów władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego.	2	1
3.	Konstytucyjne organy władzy wykonawczej w systemie bezpieczeństwa narodowego: kompetencje Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa; kompetencje Rady Ministrów w zakresie bezpieczeństwa; organy konsultacyjno-doradcze na szczeblu centralnym (Rada Bezpieczeństwa Narodowego, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego; Kolegium ds. Służb Specjalnych; Rządowe Centrum Bezpieczeństwa).	2	1
4.	Rola organów administracji publicznej szczebla wojewódzkiego i samorządów w zakresie bezpieczeństwa narodowego: rola wojewody w systemie bezpieczeństwa	2	1

	narodowego; rola jednostek samorządowych szczebla wojewódzkiego; rola i zadania jednostek samorządowych szczebla powiatowego; rola i zadania jednostek samorządowych szczebla gminy.		
5.	Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa narodowego: misja, przeznaczenie i zadania Sił Zbrojnych RP; struktura organizacyjna Sił Zbrojnych RP; charakterystyka poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych RP; zadania Sił Zbrojnych RP w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	1	1
6.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa narodowego: specyfika działania służb specjalnych; geneza służb specjalnych; Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Agencja Wywiadu; Centralne Biuro Antykorupcyjne; Służba Kontrwywiadu Wojskowego; Służba Wywiadu Wojskowego; służby rozpoznania sił zbrojnych.	2	1
7.	Formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa narodowego: Policja; Żandarmeria Wojskowa; Straż Graniczna; Służba Więzienna; Inspekcja Transportu Drogowego.	2	1
8.	Instytucje zabezpieczające: Państwowa Straż Pożarna; Obrona Cywilna Kraju; Agencje Ochrony Mienia; Służba Ochrony Lotnisk; Straż Ochrony Kolei; Służba Celna.	1	1
9.	Straże lokalne, sektorowe i służby ochrony władz: Straże Gminne; Straż Leśna; Straż Parku Narodowego; Państwowa Straż Łowiecka; Państwowa Straż Rybacka; służby ochrony władz.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa w systemie narodowym i międzynarodowym	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia	

	U_02	potrafi właściwie dobierać, selekcjonować i analizować różne źródła wiedzy związanej z systemem bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz funkcjonujących w jego ramach instytucji wykorzystując różne narzędzia, techniki i metody badawcze, w tym narzędzia IT
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych prace pisemne obejmujące problematykę instytucji bezpieczeństwa, a także posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami z zakresu systemu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego w komunikowaniu się ze specjalistami w trakcie dyskusji
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej", a także motywować inne osoby do pracy samokształceniowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę instytucji bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz budowania w oparciu o powyższą wiedzę własnych kompetencji zawodowych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną
Kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na</p>

	ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	80
	O ₂	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study)			
Kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2. Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się</p>			

	niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_01	60	
	O ₂	Praca pisemna (case study)	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	40	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
Kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, K_02	1	100
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ot \times 1 + Op \times 1 / 2$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W05				
W_02	K2_W03, K2_W05				
W_03	K2_W05, K2_W07, K2_W12				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03, K2_U05				
U_03	K2_U08, K2_U09, K2_U10, K2_U11				
U_04	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02, K2_K07				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chabasińska A., Czachor Z., Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian, Warszawa 					

2016.

- Jakubczak R., Marczak J. (red.), Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie, Warszawa 2011.
- Kitler W, Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system, Wyd. AON, Warszawa 2011.
- Paździor M., Szmulik B. (red.), Instytucje bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2012.
- Pietrek G., Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, Słupsk 2014.
- Sulowski S., Brzeziński M. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, Warszawa 2009.
- Urbanek A. (red.), Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system, Słupsk 2012.
- Wojciechowski S., Wejkszner A., Kluczowe determinanty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku, Warszawa 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Balcerowicz B., Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny, Warszawa 2010.
- Balcerowicz B. (red.), Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2002.
- Heywood A., Politologia, Warszawa 2010.
- Machiavelli N., Księżę, Warszawa 1993.
- Rydlewski G., Siły zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego, [w:] Sulowski S., Brzeziński M. (red.) Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2009.
- Urbanek A., Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny, Słupsk 2013.
- Urbanek A. (red.), Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, Białystok 2014.
- Wojciechowski S., Potrykała A., Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania, Warszawa 2014.

C. Materiały źródłowe:

- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2014
- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2013

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.koziej.pl
- www.polsm.strony.ug.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.9. Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.9.	Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	Tak	Nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady/konwersatorium	9	4	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium/egzaminu	-	-	5	5		
• kolokwium zaliczeniowe/egzamin	1	1	-	-		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	60	65	75	3
• ćwiczenia audytoryjne	14	9	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	-	-	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	20	25		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	20	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	20	20		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
łącznie:	25	15	75	85	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, egzamin ustny/test wiedzy			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej.			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do egzaminu</p>		<p>przygotowanie prezentacji, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu prawa regulującego bezpieczeństwo narodowe • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami funkcjonowania prawa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa podlegającymi ochronie prawnej • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami prawnymi związanymi z bezpieczeństwem narodowym • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji mającymi wpływ na regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa narodowego 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z prawnymi podstawami bezpieczeństwa narodowego • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę prawną zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa narodowego • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa narodowego • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów prawnych dotyczących bezpieczeństwa narodowego • rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad prawnych, etycznych i moralnych w działaniach związanych z bezpieczeństwem narodowym 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	System prawny RP w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego: istota prawa bezpieczeństwa narodowego; źródło i sposób stanowienia prawa bezpieczeństwa narodowego; aspekty prawne bezpieczeństwa politycznego, militarnego, ekonomicznego; społecznego; ekologicznego; kulturowego, powszechnego i publicznego.	2	1
3.	Konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa: funkcje i zadania państwa w zakresie bezpieczeństwa; konstytucyjne zadania sił zbrojnych (zasada neutralności i	2	

	kontrola nad siłami zbrojnymi); bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny jako przesłanki ograniczeń praw i wolności człowieka; bezpieczeństwo ekologiczne w świetle konstytucji; obywatelski obowiązek obrony ojczyzny; zadania i kompetencje naczelnych organów władzy państwowej w zakresie bezpieczeństwa w świetle konstytucji.		
4.	Aspekty prawne funkcjonowania systemów operacyjnych bezpieczeństwa RP: prawne regulacje systemu obronnego RP w czasie pokoju, kryzysu i wojny; środki normatywne w dziedzinie obronności; inne systemy operacyjne bezpieczeństwa; aspekty prawne funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.	3	1
5.	Stany nadzwyczajne: rozwój i istota stanu nadzwyczajnego; zasady ogólne stanów nadzwyczajnych w Polsce; stan wojenny i jego regulacje prawne; stan wyjątkowy i jego regulacje prawne; stan klęski żywiołowej i jego regulacje prawne; obywatel w systemie reżimów specjalnych.	1	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Prawne aspekty bezpieczeństwa politycznego RP: prawnomiędzynarodowe regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa politycznego; prawo określające ustrój RP, jego ochronę i możliwości jego zmiany; prawo regulujące funkcjonowanie partii politycznych w Polsce; prawo regulujące status jednostki w społeczeństwie oraz jego prawa i wolności; prawo ochrony cudzoziemców.	2	1
3.	Prawne aspekty bezpieczeństwa militarnego RP: prawnomiędzynarodowe regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa militarnego; prawo przeciwwojenne w Polsce; prawo obronne w Polsce; odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec bezpieczeństwa militarnego.	2	1
4.	Prawne aspekty bezpieczeństwa ekonomicznego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego; konstytucyjne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego; prawo administracyjne; prawo finansowe; prawo energetyczne; odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec bezpieczeństwa ekonomicznego.	2	1
5.	Prawne aspekty bezpieczeństwa społecznego RP: prawa człowieka jako podstawa bezpieczeństwa społecznego; przeciwdziałanie dyskryminacji; ochrona rodziny i praw dziecka; prawo krajowe bezpieczeństwa społecznego w sferze socjalnej.	2	1
6.	Aspekty prawne bezpieczeństwa kulturowego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa kulturowego; ochrona języka polskiego, tożsamości narodowej, dziedzictwa historycznego i symboli narodowych w świetle prawa krajowego; wolność kultu religijnego; ochrona dorobku naukowego i literatury; ochrona zabytków, pomników historii i opieka nad zabytkami; ochrona przed wrogimi ideologiami.	1	1
7.	Aspekty prawne bezpieczeństwa ekologicznego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego; podstawy prawne bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce; regulacje sektorowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego; odpowiedzialność za ochronę środowiska.	1	1
8.	Aspekty prawne bezpieczeństwa powszechnego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; prawo krajowe w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; prawo regulujące bezpośrednio przedsięwzięcia w zakresie bezpieczeństwa powszechnego.	2	1

9.	Polskie prawo krajowe w zakresie bezpieczeństwa publicznego: pojęcie, istota i zakres regulacji w zakresie bezpieczeństwa publicznego w Polsce; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w ruchu drogowym; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarach kolejowych; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach publicznych.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin.	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie bezpieczeństwa międzynarodowego, państwa, narodu i człowieka.	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy podstawowych aktów prawnych dot. bezpieczeństwa.	
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu prawne uwarunkowania norm w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane przepisami prawa regulującego sferę bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy prawa dot. bezpieczeństwa, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji.	
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresy prawa odnośnie do bezpieczeństwie, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych.	
	U_04	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa narodowego	
	U_05	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką prawa dot. bezpieczeństwa w języku polskim, takie jak np. prezentacja multimedialna.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie prawa odnośnie do bezpieczeństwa	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z prawem o bezpieczeństwie.	
	K_03	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, a także podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych w stosowaniu przepisów prawa odnośnie bezpieczeństwa narodowego	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		

warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) oraz aktywności na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Test wiedzy w ramach kolokwium – podstawowe akty prawa w zakresie bezpieczeństwa	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03	80
	02	Aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych za pracę zaliczeniową, analizę problemu i aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	1) Kolokwium praktyczne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3)			

przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

$$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$$

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania
 - 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
 - 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną
 - 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
 - 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny
 - 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
- 2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (analiza i opis problemu teoretycznego i praktycznego wykonanego na podstawie analizy aktów prawnych i literatury):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy

2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej

3) Aktywność na zajęciach:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.

Kryteria oceny:

- 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego

	<p>problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <p>2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, KO_4	50	
	02	Wykonanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30	
03	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03	20		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,5 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,2 \times O_3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu					
forma oceny końcowej:	Ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.				
kryteria oceny:	<ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	L.p.	Sposób weryfikacji	Odniesienie do efektów	Waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne.				
kryteria oceny:	<p>8) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>9) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	pkt ECTS	Waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, KO_4, K_05	3	
Oe	Egzamin	wszystkie efekty		nie dotyczy	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $0,5x_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 3}{4}\right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01, K2_W03
W_02	K2_W03, K2_W05
W_03	K2_W06, K2_W12
W_04	K2_W11
U_01	K2_U01
U_02	K2_U03, K2_U05
U_03	K2_U07, K2_U08
U_04	K2_U09
U_05	K2_U15, K2_U16
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02
K_03	K2_K06, K2_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP</i>, t. 1-2, red. W. Kitler, M. Czuryk, Warszawa 2013. • Szydysz M., Woroniecka A., <i>Prawne podstawy bezpieczeństwa i administracja publiczna</i>, Warszawa 2013 • Eckhardt K., <i>Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego</i>, Przemyśl 2012. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • literatura szczegółowa wskazana przez wykładowcę adekwatnie do wymagań związanych z przygotowaniem się studentów do ćwiczeń 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Karta Narodów Zjednoczonych, Dz.U. 1947, nr 23, poz. 90. • Traktat Północnoatlantycki (Traktat Waszyngtoński) z 1949 r. • Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. • Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym • Ustawa z 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej • Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji • Ustawa z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu • Ustawa z 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego • Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej • Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej. • Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym. • Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl • https://rcb.gov.pl/ • http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa

telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.4 Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”

3.1.4.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona Narodowa”	Historia wojen i wojskowości	S.1.1.
	Współczesne wojny i konflikty zbrojne	S.1.2.
	Ekonomika obronności	S.1.3.
	Zagrożenia militarne państwa	S.1.4.
	Siły zbrojne we współczesnym świecie	S.1.5.
	Prawne podstawy obronności	S.1.6.
	System obronności państwa	S.1.7.
	Planowanie cywilne	S.1.8.
	Ochrona granicy państwowej	S.1.9.
	Siły zbrojne wobec terroryzmu międzynarodowego	S.1.10.
	Pozamilitarne ogniwa obronności państwa	S.1.11.
	Obrona cywilna	S.1.12.
	Współpraca cywilno-wojskowa	S.1.13.
	Logistyka bezpieczeństwa	S.1.14.
	Zarządzanie kryzysowe	S.1.15.

3.1.4.2 Szczegółowy opis zajęć

S.1.1. Historia wojen i wojskowości

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.1	Historia wojen i wojskowości	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	13	8	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	25	30		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
samodzielna praca studenta:			samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• teoria bezpieczeństwa			• student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z			

		przedmiotu	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, zjawiskami i procesami z zakresu historii wojen i wojskowości oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych; • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z historią wojen i wojskowości, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązania problemów naukowych związanych z współczesnymi wojnami i konfliktami zbrojnymi; • zapoznać w pogłębionym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z jej rozwojem i zagrożeniami w aspekcie uwarunkowań historycznych i ich wpływem na bezpieczeństwo państwa. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nie dotyczy 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowywać do krytycznej oceny treści związanych z historią wojen i wojskowości, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w wojnach i konfliktach zbrojnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii wojen i wojskowości w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Historia wojen i wojskowości: przedmiot badań, rola i miejsce w społeczeństwie, podstawowe pojęcia historii wojskowości i historii wojen.	1	1
3.	Wojna jako zjawisko kulturowe: czym jest wojna? Wojna a natura człowieka, wojna sprawiedliwa, Wyspy Wielkanocne - upadek kultury, żołnierze-niewolnicy, Japonia - kult miecza.	1	
4.	Główne etapy rozwoju wojskowości starożytnej: wojskowość starożytnego Wschodu, Ateny i Sparta jako przykład militarnych potęg na lądzie i morzu, podboje Aleksandra Wielkiego, legiony rzymskie	2	1
5.	Początki wojskowości i epoka rycerstwa w Polsce (VI – XV w.): wojska plemienne, wojskowość wczesnofeudalna (Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego), rozwój rycerstwa polskiego, wojny polsko-krzyżackie.	1	1
6.	Okres świetności i upadku oręża polskiego (XVI – XVIII w.): polska myśl wojskowa XV w., epoka wojska zaciężnych i ich taktyka, myśl wojskowa okresu odrodzenia, upadek polskiej wojskowości.	1	1
7.	Polska myśl wojskowa – polityczna i czyn zbrojny w okresie walk narodowo – wyzwoleniczych (1794 – 1864): powstanie kościuszkowskie i jego następstwa, żołnierze polscy w armii Napoleona, powstanie listopadowe, powstanie styczniowe.	2	1
8.	Myśl wojskowa i sztuka wojenna w okresie pierwszych wojen imperialistycznych (1871 – 1918): charakterystyka armii i myśli wojskowej głównych państw świata w latach 1919 – 1939, I wojna światowa i jej skutki.	1	1
9.	Wojskowość w latach 1918 – 1945: wojskowość II Rzeczypospolitej, węzłowe problemy II wojny światowej, wojna obronna Polski, Wojsko Polskie w Francji i Wielkiej Brytanii, zbrojny ruch oporu w Polsce.	1	

10.	Charakterystyka sytuacji polityczno-militarnej w świecie po II wojnie światowej: węzłowe problemy wojen lokalnych, wojna na Półwyspie Koreańskim, wojny w Indochinach, wojny w Afryce.	2	1
11.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu historii wojen i wojskowości oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych,	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z historią wojen i wojskowości, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z wojnami i konfliktami,	
	W_03	rozumie dylematy współczesnej cywilizacji związane z jej rozwojem i zagrożeniami w aspekcie uwarunkowań historycznych bezpieczeństwa i ich wpływem na bezpieczeństwo państwa.	
umiejętności		Nie dotyczy	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią wojen i wojskowości, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń przy analizie wojen i konfliktów zbrojnych,	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii wojen i wojskowości w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz aktywność na zajęciach		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach		
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę</p>		

	<p>oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium – pogłębiona znajomość historii wojen i wojskowości w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80	
	O_2	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $O_t \times 2/2$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W04				
W_03	K2_W11				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Centek J, <i>Poznać przeszłość. Wojna i wojskowość</i>, Nowa Era, 2015 Maroń J., <i>Wokół teorii rewolucji militarnej. Wybrane problemy</i>, Wrocław 2011 Olejniki K. (red.), <i>Wojna jako przedmiot badań historycznych</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006 Olejniki K., <i>Dzieje oręża polskiego</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004 Parker G., <i>Historia sztuki wojennej. Od starożytności do czasów współczesnych</i>, Warszawa 2008 					

<ul style="list-style-type: none"> • Ratajczyk L., <i>Historia wojskowości</i>, Warszawa 1980 • Sun Zi, <i>Sztuka wojenna</i>, przekł. R. Stiller, Kraków 2003 • Wyszczelski L., <i>Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów</i>, Warszawa 2009 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dupuy R.E., Dupuy T.N., <i>Historia wojskowości. Starożytność - średniowiecze</i>, Wyd. Bellona, Wyd. Rytm, Warszawa 1999 • Jagiełło Z., Kajetanowicz J., <i>Wojska lądowe w wojnach lokalnych XX wieku</i>, Wyd. Bellona, Warszawa 2005 • Howard M., <i>Wojna w dziejach Europy</i>, Wrocław 1990 • Keegan J., <i>Historia wojen</i>, Warszawa 1998 • Kubiak K. <i>Wojny konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie. Informator 2007</i>, Wyd. TRIO, Warszawa 2007 • Wyszczelski L., <i>Spółczesność a obronność w Polsce (1918-1939)</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Wyszczelski L., <i>Polska myśl wojskowa 1918-1939. Wybór dokumentów, wstęp i wybór dokumentów</i>, KAW, Warszawa 1987 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://phw.org.pl/wojsko-polskie/ • http://polska-zbrojna.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.2. Współczesne wojny i konflikty zbrojne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.2.	Współczesne wojny i konflikty zbrojne	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	13	8	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	25	30		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• teoria bezpieczeństwa			• student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu			

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych związanych z problematyką wojen i konfliktów zbrojnych, • zapoznać w pogłębionym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji międzynarodowych, międzyrządowych i pozarządowych, instytucji i systemów społecznych z perspektywy ich uczestnictwa w kreowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz zapobiegania wojnom i konfliktom zbrojnym, • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa oraz metodami zapobiegania konfliktom zbrojnym w układzie międzynarodowym, regionalnym, narodowym i lokalnym, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nie dotyczy 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem nauczania oraz przedmiotu, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa, • uznawać znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Wojna, konflikt zbrojny i pokój w teoriach stosunków międzynarodowych: wojna i pokój w rozważaniach starożytnych filozofów, pojęcie wojny sprawiedliwej i pokoju w filozofii średniowiecznej i nowożytnej, wojna i pokój w nurtach politycznych i koncepcjach po II wojnie światowej.	2	1
3.	Wojna i konflikty zbrojne - pojęcie i definicje: definicje wojny i konfliktu zbrojnego przyjmowane przez organizacje międzynarodowe oraz ośrodki badań, klasyfikacja wojen i konfliktów zbrojnych. Wojny współczesnego świata: wojny hybrydowe, wojny asymetryczne, wojny klasyczne, wojny domowe, wojny powstańcze.	2	1
4.	Główne przyczyny wojen i konfliktów zbrojnych: spory terytorialne, wojny etniczne, wojny religijne, "paradoks obfitości", wojny ideologiczne, terroryzm.	2	1
5.	Użycie siły zbrojnej - regulacje prawne, problemy autoryzacji: wojna legalna, interwencja humanitarna, przeciwdziałanie konfliktom, międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych.	2	1
6.	Geografia współczesnych wojen i konfliktów: analiza trendów we współczesnych wojnach, ogniska zapalne, konflikty uśpione, wojny umiędzynarodowione.	3	2
7.	Ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych i wojen: kobiety i dzieci jako główne ofiary współczesnych konfliktów.	1	1
8.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu konfliktów zbrojnych oraz ich miejsce w naukach o bezpieczeństwie oraz dyscyplinach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w obszar nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje,
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia wynikające z stosunków między państwami, generujące sytuacje konfliktowe oraz prowadzące do wojen,
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa i zapobiegania konfliktom zbrojnym w układzie międzynarodowym, regionalnym, narodowym i lokalnym,
umiejętności		Nie dotyczy
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem i prezentowanym przedmiotem, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa,
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz aktywność na zajęciach	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw historii wojen i wojskowości w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O ₂	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O _t) = 0,8 x O ₁ + 0,2 x O ₂			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O _k) = O _t x 2/2			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W11			
W_03	K2_W12			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Sykuna S., Zajadło J. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, Szanse i zagrożenia</i>, Gdańsk 2009 Brylew M., <i>Irak 2003 – 2005. Stabilizacja sytuacji społeczno-politycznej i tranzycja władzy</i>, Toruń 2011 Brylew M., <i>Liban. Religia - Wojna - Polityka</i>, Toruń 2016 Ciechanowski G., Sielski J. (red.), <i>Konflikty współczesnego świata</i>, Toruń 2006 Kubiak K., <i>Współczesne wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie</i>, Warszawa 2007 Kuźniar R., Balcerowicz B., Bińczyk – Missala A., P. Grzebyk, M. Madej <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012 Łoś R., Reginia-Zacharski J., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010 Reginia-Zacharski J., <i>Wojna w świecie współczesnym. Uczestnicy. Cele. Modele. Teorie</i>, Łódź 2014 Piątek Z. (red.), <i>Współczesny wymiar terroryzmu</i>, Zielonka 2006 Zięba R. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003 Kuczyński M., <i>Krwawiąca Europa. Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990 – 2000. Tło historyczne i stan obecny</i>, Warszawa 2001 Riedel K. <i>Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat</i>. Wydawnictwo Difin 2011 Tanty M., <i>Balkany w XX wieku</i>, Warszawa 2003 				

C. Materiały źródłowe:

- Karta Narodów Zjednoczonych, San Francisco, 26 czerwca 1945 r. (Dz.U. z 1947 r., Nr 23, poz. 90 z późn. zm.)
- Konwencje o ochronie ofiar wojny, Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (Dz.U. z 1956 r., Nr 38, poz. 171, załącznik):
 - a) Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych,
 - b) Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu,
 - c) Konwencja Genewska o traktowaniu jeńców wojennych,
 - d) Konwencja Genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny
- *Konwencja dotycząca statusu uchodźców sporządzona w Genewie dnia 28 lipca 1951 r.* (Dz.U. z 1991 r., nr 119, poz. 515)
- Protokół w sprawie zakazów lub ograniczeń użycia min, min-pułapek i innych urządzeń (Protokół II), Genewa 3 maja 1996 r., (Dz.U. z 2005 r.nr 125, poz. 1048)

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.sipri.org>
- <http://iswresearch.blogspot.com/p/who-we-are.html>
- <http://ucdp.uu.se/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.3. Ekonomia obronności

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.3.	Ekonomia obronności	ZO	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
Podstawy z zakresu teorii: bezpieczeństwa, bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa.			Student posiada wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa i obronności.			
Cele przedmiotu:						

w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą ekonomiki obronności • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami gospodarki obronnej • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami systemem kierowania gospodarką obronną 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w obszarze ekonomiki obronności, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w przestrzeń państwa, • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie na tematy związane z ekonomiką obronności • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach gospodarki obronnej, których przyczyną są zagrożenia obronności państwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat ekonomiki obronności 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Ekonomika obronności jako dyscyplina naukowa: triada funkcyjna ekonomiki obronności, instrumentarium, definicje.	2	2
3.	Gospodarka obronna: pojęcie, modele, struktura, funkcje, zadania.	3	2
4.	Wydatki obronne, wojskowe i zbrojeniowe: struktura wydatków, ich klasyfikacja i jej znaczenie, stabilność systemu finansów publicznych jako podstawa wydatków obronnych.	4	2
5.	System kierowania gospodarką obronną: obszar zarządczy gospodarki obronnej i jego procesy, sfera regulacyjna gospodarki obronnej, instrumenty i metody sterowania gospodarką obronną.	4	2
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
Razem zajęć praktycznych:		0	0
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania gospodarki i jej systemów z perspektywy ekonomiki obronności	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w gospodarce obronnej i systemach bezpieczeństwa związanych z ekonomiką obronności	
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu ekonomiczne uwarunkowania obronności w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych	

umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z gospodarką obronną, jej zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów bezpieczeństwa			
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z ekonomiką obronności			
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie ekonomiki obronności.			
	K_02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z ekonomiką obronności.			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (O_t) = 01				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = O_t				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W07				
W_02	K2_W08				
W_03	K2_W12				

U_01	K2_U06
U_02	K2_U11
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • S. T. Kurek, <i>Ekonomika obronności. Istota, miejsce, zarys teorii</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015. • Z. Trejnis, M. Marciniak, <i>Obronność państwa. Uwarunkowania oraz organizacja bezpieczeństwa i obronności</i>, Wyd. A. Marszałek, Warszawa 2016. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • B. Stęplewski, <i>Potęga militarna państwa i jej ekonomiczne aspekty</i>, Difin, Warszawa 2018. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.stat.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.4. Zagrożenia militarne państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.4.	Zagrożenia militarne państwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu		literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z różnego rodzaju podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowiekiem, jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami, instytucjami, sieciami i systemami społecznymi, siłami zbrojnymi wybranych państw ich wewnętrzną organizację, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa, zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązującymi w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem militarnym, a także ich znaczeniem i wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz funkcjonowanie sił zbrojnych, zapoznać w zaawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania siłami zbrojnymi w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa międzynarodowego na różnych poziomach strukturalnych oraz różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa militarnego. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych, nauczyć aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z bezpieczeństwem militarnym państwa, funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa międzynarodowego, nauczyć posługiwania się językiem obcym w zakresie problematyki obejmującej bezpieczeństwo militarne państwa. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Militarne zagrożenia bezpieczeństwa państwa (pojęcie "zagrożenia"; definicja zagrożenia militarnego państwa; klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa państwa: aspekty polityczne, militarne, ekonomiczne społeczne; źródła i przyczyny zagrożenia bezpieczeństwa państwa; klasyfikacja zagrożeń militarnych: demonstracja siły, dywersje militarne, blokady militarne, prowokacje militarne, szantaż militarny, incydenty graniczne, zbrojne starcie graniczne, napaść zbrojna grup nieformalnych, konflikt militarny w strefie przygranicznej, konflikt lokalny, konflikt między państwami).	2	
3.	Uwarunkowania międzynarodowe bezpieczeństwa militarnego Polski	2	

	(bezpieczeństwo narodowe i czynniki je warunkujące: definicja zagrożenia bezpieczeństwa narodowego; czynniki warunkujące bezpieczeństwo militarne Polski; potencjał Polski; próba zdefiniowania pola bezpieczeństwa Rzeczypospolite – obszary potencjalnych wyzwań w polu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej).		
3.	Bezpieczeństwo militarne Rzeczypospolitej Polski (rola sił zbrojnych w polityce bezpieczeństwa Polski, Wojsko Polskie – kierunki i konsekwencje ewolucji: redukcja, uzawodowienie, armia ekspedycyjna jako narzędzie budowy solidarności między sojuszniczej, jednostki wielonarodowe z udziałem Wojska Polskiego).	2	
5	Bezpieczeństwo militarne w strategiach i polityce bezpieczeństwa narodowego RP w warunkach członkostwa w NATO i UE (Strategia obronności Rzeczypospolitej Polskiej 2000 r. (Strategia obronności Rzeczypospolitej Polskiej 2009 r. Strategia udziału Polskich Sił Zbrojnych w misjach poza granicami państwa).	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Charakterystyka sytuacji polityczno-militarnej w świecie po II wojnie światowej: węzłowe problemy wojen lokalnych, wojna na Półwyspie Koreańskim, wojny w Indochinach, wojny w Afryce.	2	
3	Wojny współczesnego świata: wojny hybrydowe, wojny asymetryczne, wojny klasyczne, wojny domowe, wojny powstańcze (rebelie).	2	
4.	Ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych i wojen: kobiety i dzieci jako główne ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych, zasada rozróżniania, zasada proporcjonalności, zasada ostrożności w konfliktach zbrojnych, problem żywych tarcz (<i>human shields</i>), uchodźcy czy imigranci?	2	
5.	Rola i modele sił zbrojnych świecie we współczesnym (definicja wojny, jej przyczyny i klasyfikacja, role armii, modele armii).	2	1
6.	Zmiany w strategii i taktyce w pozimnowojennych kryzysach i konfliktach zbrojnych (interwencja NATO na Bałkanach w 1990 r.; działania bojowe i kryzysowe w Afganistanie w latach 2003, 2008; wojna rosyjsko – gruzińska w 2008 r., wojna rosyjsko – ukraińska) – dyskusja oparta o prezentacje multimedialne.	2	1
7.	Kontrola zbrojeń i jej znaczenie dla bezpieczeństwa militarnego (definicja i rodzaje kontroli zbrojeń; geneza obecności problematyki kontroli zbrojeń w stosunkach międzynarodowych; propozycje polskie w zakresie kontroli zbrojeń) – pogadanka oparta o prace pisemne studentów.	2	1
8.	Środki budowy zaufania i bezpieczeństwa (znaczenie weryfikacji wykonywania zobowiązań przyjętych w ramach porozumień w sprawie kontroli zbrojeń; etapy rozwoju środków budowy bezpieczeństwa i zaufania; charakter, i klasyfikacja CSBM) – dyskusja oparta o prezentacje multimedialne.	2	2
9.	Rola i znaczenie sojuszy polityczno - wojskowych w zapewnieniu bezpieczeństwa militarnego Polski (Sojusz i Północnoatlantyczny – geneza podstawa działania i struktura organizacyjna, funkcjonowanie Sojuszu w okresie pozimnowojennym, miejsce i rola Sił Zbrojnych RP w Sojuszu Północnoatlantycznym i Unii Europejskiej) – pogadanka.	2	2

10.	Aspekty bezpieczeństwa militarnego Polski w ujęciu Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego (redefinicja zagrożeń, kwestie bezpieczeństwa militarnego Polski przedstawione w pracach i wynikach Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego.	2	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostek społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje, siły zbrojne wybranych państw ich wewnętrzną organizację, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w różnych systemach bezpieczeństwa,	
	W_02	zna w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie i wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz sił zbrojnych,	
	W_03	zna i rozumie w zawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych, w tym siłach zbrojnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa,	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych,	
	U_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy związane z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa międzynarodowego,	
	U_03	potrafi posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie problematyki obejmującej terminologię sił zbrojnych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza,	
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego		

	lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium – znajomość podstaw przedmiotu siły zbrojne we współczesnym świecie w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O ₂	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ z\ zajęć\ teoretycznych(O_t) = 0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej</p>			

	<p>wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny	Ocena końcowa (O_k) = O_t			

końcowej:					
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz egzamin				
	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1	50
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	
	O_e	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{cena\ ko\ncowa} = 0,5O_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W05				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W08				
U_01	K2_U02				
U_02	K2_U11				
U_03	K2_U12				
K_01	K2_K06				
K_02	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2011. Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006. <i>Bezpieczeństwo współczesnej Azji</i>, J. Marszałek-Kawa (red.), Toruń 2015 Grabowski T., <i>Rosyjska siła. Siły zbrojne i główne problemy polityki obronnej Federacji Rosyjskiej w latach 1991-2010</i>, Częstochowa 2011. Żurawski vel Grajewski, <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe – wymiar militarny</i>, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2012. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Kupiecki R. <i>Siła i solidarność, strategia NATO 1040 – 1089</i>, PISM warszawa 2012. Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, systemy</i>, Warszawa 2011 <i>Polityka obronna i strategia bezpieczeństwa państw i instytucji europejskich</i>, Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia 2015 Szpyra R., <i>Bezpieczeństwo militarne państwa</i>, Warszawa 2012 Zarychta S., <i>Struktury militarne NATO 1949-2013</i>, Warszawa 2013 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> <i>Military Balance 2014, The annual assessment of global military capabilities and defence economics</i>, The International Institute For Strategic Studies, 2014 					

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://amisom-au.org/>
- <https://www.idfblog.com/>
- <http://www.army.mod.uk/operations-deployments/operations-deployments.aspx>
- http://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=saudi-arabia
- <https://southfront.org/military-analysis-saudi-arabia/>
- <http://www.iiss.org/en/publications/military-s-balance>
- <https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament>
- <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/03/2012326131343853636.html>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306b 76 04
e-mail:	Sekretariat.bn.@apsl.edu.pl

S.1.5. Siły zbrojne we współczesnym świecie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.5.	Siły zbrojne we współczesnym świecie	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Bezpieczeństwo narodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z różnego rodzaju podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowiekiem, jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami, instytucjami, sieciami i systemami społecznymi, siłami zbrojnymi wybranych państw ich wewnętrzną organizację, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa, zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązującymi w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczeniem i wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz funkcjonowanie sił zbrojnych, zapoznać w zaawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania siłami zbrojnymi w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa międzynarodowego na różnych poziomach strukturalnych oraz różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych, nauczyć aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa międzynarodowego, nauczyć posługiwania się językiem obcym w zakresie problematyki obejmującej struktury współczesnych sił zbrojnych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	
2.	Siły zbrojne - historia: rola i miejsce sił zbrojnych w państwie na przestrzeni dziejów, armie starożytnej Grecji, armie Rzymu, armie w nowożytnej Europie.	2	1
3.	Typy i modele armii: armie masowe, armie najemne (Legia Cudzoziemska), stałe, zawodowe, armie milicyjne (Basidż).	2	
4.	Siły zbrojne, rodzaje sił zbrojnych i ich struktury: pojęcie sił zbrojnych, siły lądowe, siły morskie, siły powietrzne, wojska specjalne, zadania i funkcje sił zbrojnych, siły zbrojne jako instrument wsparcia polityki zagranicznej państwa.	2	1
5.	Cywilna kontrola nad armią: cywilna kontrola nad armią w państwach demokratycznych i przesłanki konieczności jej istnienia, zasady cywilnej kontroli	1	1

	nad armią, kontrola nad armią w państwach niedemokratycznych, wojsko w walkach o władzę.		
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Siły zbrojne Stanów Zjednoczonych: struktura, podstawowe uzbrojenie, dowództwa regionalne, misje, bazy wojskowe, walka z terroryzmem.	2	2
3.	Siły zbrojne Federacji Rosyjskiej: struktura, podstawowe uzbrojenie, strategiczne siły jądrowe, doktryna, misje i operacje wojskowe.	2	1
4.	Wybrane armie Bliskiego Wschodu: Siły Obronne Izraela "naród pod bronią", <i>lone soldiers</i> , Siły Zbrojne Libanu, Irackie Siły Zbrojne, <i>Artesh</i> - Siły Zbrojne Iranu.	2	1
5.	Siły zbrojne Wielkiej Brytanii: struktura, podstawowe uzbrojenie, dowodzenie siłami zbrojnymi, misje, bazy na świecie.	2	1
6.	Potencjał militarny wybranych państw Azji: modernizacja i potencjał militarny armii Chin, Japonii, Korei Południowej, podstawowe uzbrojenie, struktura oraz funkcje.	2	2
7.	Sojusze i wielonarodowe siły zbrojne: siły zbrojne <i>Coalition of the Willing</i> w Iraku w 2003 roku, siły zbrojne koalicji Rady Współpracy Zatoki w konflikcie w Jemenie, charakterystyka, uzbrojenie, potencjał.	2	2
8.	Siły Unii Afrykańskiej w Somalii: historia, cele, zadania, siły zbrojne państw uczestniczących.	2	1
9.	Blackwater (Academi) jako przykład armii najemnej: metody działania, obszar działania, rekrutacja, uzbrojenie i wyposażenie.	2	1
10.	Wojska Obrony Terytorialnej Kraju: ewolucja Sił Zbrojnych RP, powstanie WOT, rola, zadania oraz miejsce WOT w systemie bezpieczeństwa państwa, zmiany w systemie dowodzenia.	1	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostek społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje, siły zbrojne wybranych państw ich wewnętrzną organizację, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w różnych systemach bezpieczeństwa,	
	W_02	zna w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i	

		różnego rodzaju grupach obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie i wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz sił zbrojnych,
	W_03	zna i rozumie w zawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych, w tym siłach zbrojnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa,
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych,
	U_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy związane z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa międzynarodowego,
	U_03	potrafi posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie problematyki obejmującej terminologię sił zbrojnych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza,
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student</p>	

	nie brał udziału w dyskusjach.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium – znajomość podstaw przedmiotu siły zbrojne we współczesnym świecie w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O ₂	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na</p>			

	stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60	
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30	
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz egzamin				
	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	50
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	
	O_e	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = 0,5O_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

W_01	K2_W05
W_02	K2_W06
W_03	K2_W08
U_01	K2_U02
U_02	K2_U11
U_03	K2_U12
K_01	K2_K06
K_02	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Balcerowicz B., *Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny*, Warszawa 2011.
- Balcerowicz B., *Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych*, Warszawa 2006
- Grabowski T., *Rosyjska siła. Siły zbrojne i główne problemy polityki obronnej Federacji Rosyjskiej w latach 1991-2010*, Częstochowa 2011
- Kręcikij J., Lewandowski J., *Organizacja dowodzenia na poziomie strategicznym i operacyjnym*, Kraków 2015
- Scahill J., *Blackwater. Powstanie najpotężniejszej armii najemnej świata*, Wydawnictwo Dolnośląskie 2009
- Żurawski Grajewski, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Marszałek-Kawa J. (red.), *Azjatyckie strategie bezpieczeństwa u progu XXI wieku*, Toruń 2014
- Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, systemy*, Warszawa 2011
- Kupiecki Robert, *Siła i Solidarność. Strategia NATO 1949 – 1989*, Wyd. PISM, Warszawa 2012.
- *Polityka obronna i strategia bezpieczeństwa państw i instytucji europejskich*, Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia 2015.
- Szpyra R., *Bezpieczeństwo militarne państwa*, Warszawa 2012.
- Zarychta S., *Struktury militarne NATO 1949-2013*, Warszawa 2013.

C. Materiały źródłowe:

- *Military Balance 2014, The annual assessment of global military capabilities and defence economics*, The International Institute For Strategic Studies, 2014

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://amisom-au.org/>
- <https://www.idfblog.com/>
- <http://www.army.mod.uk/operations-deployments/operations-deployments.aspx>
- http://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=saudi-arabia
- <https://southfront.org/military-analysis-saudi-arabia/>
- <http://www.iiss.org/en/publications/military-s-balance>
- <https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament>
- <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/03/2012326131343853636.html>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.6. Prawne podstawy obronności

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.6.	Prawne podstawy obronności	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100 %						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	-	5	-			
• konwersatorium	9	-				
kolokwium	1	-	1			
przygotowanie do zaliczenia kolokwium	-		14			
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
ćwiczenia warsztatowe	20	15	-			
przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury/przygotowanie prezentacji	-	-	28			
przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	2			
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny z elementami konwersatorium, wykład problemowy,			prezentacje multimedialne, wystąpienia, referaty			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
sporządzenie notatek, gromadzenie literatury, , przygotowanie się do kolokwium			przygotowywanie materiałów na zajęcia, prezentacji multimedialnych, referatów i wystąpień			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy Wiedzy o Państwie i Prawie, Zarządzanie Kryzysowe 		<ul style="list-style-type: none"> Student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społeczno-prawnych i humanistycznych, potrafi uzupełniać wiedzę i umiejętności, potrafi pracować w grupie, umie przygotowywać prezentacje 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> przyswojenie wiedzy o międzynarodowych uwarunkowaniach systemu bezpieczeństwa narodowego RP; poznanie podstawowych aktów prawa krajowego i międzynarodowego zabezpieczających systemy obronne Polski i wybranych państw; poznanie teoretycznych i faktycznie występujących zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa, podstawowych założeń strategii bezpieczeństwa RP oraz zasad funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach nadzwyczajnych. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów rozumienia roli i znaczenia dla bezpieczeństwa organizacji systemu obronnego państwa operowania wiedzą z zakresu zadań administracji państwowej, służb, inspekcji, straży i obywateli w systemie obronnym państwa. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów przekonanie o potrzebie przestrzegania obowiązującego porządku prawnego i stosowania w praktyce norm moralnych i etycznych funkcjonujących w naszym społeczeństwie. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Państwo jako podmiot bezpieczeństwa.	1	-
2.	Suwerenność jako naczelną wartość chronioną bezpieczeństwa politycznego państwa.	1	-
3.	Zewnątrz uwarunkowania bezpieczeństwa militarnego państwa.	2	1
4.	Ochrona interesów politycznych państwa w dobie globalizacji	1	-
5.	System obronny państwa.	2	2
6.	Podstawowe akty normatywne odnoszące się do sfery obronności państwa.	2	1
7.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Podstawowe akty normatywne regulujące system obronny i bezpieczeństwo narodowe RP.	3	2
2.	Wybrane formy działalności organów państwowych, centrów i sztabów reagowania kryzysowego w sytuacjach nadzwyczajnych.	3	2
3.	Suwerenność i bezpieczeństwo państw członkowskich Unii Europejskiej.	3	1
4.	Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa.	2	2
5.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa współczesnych państw.	2	2

6.	Rola służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa.	3	2
7.	Ochrona informacji niejawnych jako narzędzie bezpieczeństwa militarnego państwa.	2	2
8.		2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	słuchacz zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami społecznymi	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorii i praktykę bezpieczeństwa.	
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	
	U_02	umie właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa.	
	U_03	potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji bezpieczeństwa.	
	U_04	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką obronności i bezpieczeństwa państwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych		
kryteria oceny:	Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez		

	<p>wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, K_01, K_02, K-03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium z wykorzystaniem pytań otwartych, oceny za wykonane prace praktyczne, oceny za pracę zaliczeniową			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium z wykorzystaniem pytań otwartych</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną <p>2. Praca zaliczeniowa</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p>			

	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>3. Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy • 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	O1	Kolokwium z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40
	O2	przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01	20
	O3	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, K_01, K_02, K_03	40
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,4x O1 + 0,2x O2 + 0,4x O3</p>			
<p>sposób zaliczenia i forma egzaminu:</p>				
<p>forma egzaminu:</p>	<p>egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych</p>			
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania 			

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
Kryteria oceny:	10) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ETCS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W03				
W_02	K2_W08				
W_03	K2_W11				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U06				
U_04	K2_U07				
K_01	K2_K02				

K_02	K2_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <p>„Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej”, Warszawa 2007. Kitler W., „Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategii”, Bellona, 2006. Ciupiński A., Malak K. (red.), „Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe”, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2004.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kitler W., „Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system”, AON, w-wa 2011. • Kitler W., Skrabacz A., „Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny”, W-wa 2010. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • „Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej” - praca zbiorowa pod red. T. Jemioły i K. Malaka, W-wa 2002. • „Administracja publiczna a bezpieczeństwo państwa”, pod red. naukową Z. Piątka, B. Wiśniewskiego, A. Osierdy, Warszawa-Bielsko-Biała 2008. • Piątek Z. - „Procedury i przedsięwzięcia systemu reagowania kryzysowego”, AON, Warszawa 2006. • Podolski A. - <i>Polska Strategia Bezpieczeństwa Narodowego jako praktyczna implementacja strategii Unii Europejskiej – między teorią a praktyką</i>”, Raporty i analizy 1/05 Centrum Stosunków Międzynarodowych, Warszawa Dębcki S., Górka-Winter B.(red.), „Kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego państwa”, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2003. • Jaczyński S., Wielomski A. (red.), „Suwerenność państwa w dobie integracji i globalizacji”, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2007. • 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 roku o stanie klęski żywiołowej</i> Dz.U. Nr 62, poz. 558 z późn. zm. • <i>Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 roku o stanie wyjątkowym</i>, Dz.U. Nr 113, poz. 985, z późn. zm. • <i>Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 roku o stanie wojennym i kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom RP</i>, Dz.U. Nr 156, poz. 130, z późn. zm. • <i>Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym</i>, Dz.U. Nr 89, poz. 590 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 7604
e-mail:	Sekretariat.bn.@apsl.edu.pl

S.1.7. System obronności państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.7.	System obronności państwa	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu		literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie i obronności państwa, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki obronnej i strategii bezpieczeństwa oraz ich miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje, zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z polityką obroną państwa, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z polityką bezpieczeństwa i obronności państwa; zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne prakseologiczne uwarunkowania polityki obronnej RP w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką obroną z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę z zakresu polityki bezpieczeństwa i obronności podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu polityki obronności państwa w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	
2.	Siły Zbrojne RP najważniejszy element systemu obronności RP : ewolucja SZ RP po zakończeniu „zimnej wojny”, aktualna struktura SZRP i ich miejsce w systemie bezpieczeństwa państwa, zadania SZRP i ich rola w Sojuszu Atlantyckim i Unii Europejskiej, profesjonalizacja sił zbrojnych.	2	1
3.	Gotowość obronna państwa : pojęcie „gotowość obronna”, czynniki determinujące gotowość obronną państwa, cele gotowości obronnej państwa, stany gotowości państwa i ich charakterystyka.	2	

4	Podstawowe akty prawne z zakresu obronności państwa: Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny; Ustawa z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	1	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.	1	1
2.	. Przygotowanie obronne państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego RP: podział i charakterystyka zadań obronnych. (próba zdefiniowania „zadanie obronne”, „zadanie operacyjne”, istota, podział i charakterystyka zadań obronnych, podstawy prawne przygotowań obronnych, zasady i tryb przygotowań obronnych, finansowanie przygotowań obronnych) – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne.	2	2
3.	Planowanie i programowanie obronne: definicja planowania obronnego, planowania operacyjnego i programowania obronnego; umocowanie prawne planowania i programowania obronnego; istota planowania obronnego (planowania operacyjnego) i programowanie obronnego; istota okresowych przeglądów obronnych; planowanie operacyjne na szczeblu centralnym, wojewódzkim i samorządowym.	2	1
4.	Gotowość obronna państwa: pojęcie „gotowości obronnej”, pojęcie „stanu gotowości obronnej”, podział i charakterystyka stanów gotowości obronnej Rzeczypospolitej Polskiej.	2	1
5.	Militaryzacja jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności, a obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa: pojęcie „militaryzacja państwa, akty prawne regulujące kwestie dot. militaryzacji państwa, rodzaj potrzeb związanych z rozwinięciem systemu obronności i funkcjonowaniem jego elementów w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny, w tym mobilizacyjne i wojenne potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.	2	1
6.	System obronności RP a uczestnictwo w Sojuszu Północnoatlantyckim: droga Polski do NATO, reformy przeprowadzone w sferze obronności po 1989 r., ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych RP, profesjonalizacja Sił Zbrojnych RP, znaczenie wejścia Polski do NATO dla naszego bezpieczeństwa, wkład Sił Zbrojnych RP w inicjatywy wojskowe NATO) – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne.	2	2
7.	Rola i miejsce podmiotów przemysłu obronnego w systemie obronności państwa: charakterystyka polskiego przemysłu obronnego, krajowe dokumenty strategiczne dotyczące przemysłowego sektora obronnego, podmioty rządowe zaangażowane we współpracę z przemysłowym sektorem obronnym, współpraca polskiego przemysłu obronnego z agendami obronnymi NATO i Unii Europejskiej, trendy europejskiego i globalnego sektora obronnego.	2	2

8.	System obronności państwa w strategiach bezpieczeństwa narodowego RP: Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP 2013 - 2022 ,	2	1
9.	Współpraca Sił Zbrojnych RP z organami administracji publicznej w sytuacjach nadzwyczajnych: zadania i formy współdziałania terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych; udział Sił Zbrojnych RP w zapobieganiu oraz usuwaniu skutków zagrożeń niemilitarnych; uregulowania prawne dotyczące współpracy Sił Zbrojnych RP z organami administracji publicznej w sytuacjach nadzwyczajnych.	2	1
10.	Cywilna kontrola nad Siłami Zbrojnymi: zasady cywilnej, politycznej kontroli nad Siłami Zbrojnymi RP; efektywność cywilnej, politycznej kontroli nad SZRP; historia cywilnej kontroli nad SZRP.	1	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania	
	W_02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami.	
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa.	
umiejętności	U_01	Absolwent potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	Potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa.	
	U_04	Potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych.	
kompetencje społeczne	K_01	Absolwent jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem.	
	K_02	, Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			

forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Kolokwium – znajomość podstaw przedmiotu siły zbrojne we współczesnym świecie w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01; W_03; K_07	80
	O_2	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01; W_03; W_07 U_05; K_07	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86</p>			

	<p>do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_05, U_09, U_14	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_03, U_04, K_03, K_07	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_05, U_09, U_14	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do			

	80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz egzamin				
	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	U_01, U_03, U_04, K_03, K_07	1	50
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_05, U_09, U_14	2	
	O_e	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = 0,5O_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W03				
W_03	K2_W07				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U05				
U_03	K2_U09				
U_04	K2_U14				
K_01	K2_K03				
K_02	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2011 Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 <i>Bezpieczeństwo współczesnej Azji</i>, J. Marszałek-Kawa (red.), Toruń 2015 Grabowski T., <i>Rosyjska siła. Siły zbrojne i główne problemy polityki obronnej Federacji Rosyjskiej w latach 1991-2010</i>, Częstochowa 2011 Jędrówiak P., <i>Czynniki wewnętrzne bezpieczeństwa militarnego Izraela</i>, [w:] G. Libora (red.) <i>Oblicza współczesnego terroryzmu</i>, Wydanie I 2016 Kręciński J., Lewandowski J., <i>Organizacja dowodzenia na poziomie strategicznym i operacyjnym</i>, Kraków 2015 					
B. Literatura uzupełniająca:					

<ul style="list-style-type: none"> • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, systemy</i>, Warszawa 2011 • <i>Polityka obronna i strategia bezpieczeństwa państw i instytucji europejskich</i>, Akademia Marynarki Wojennej, , Gdynia 2015 • Szpyra R., <i>Bezpieczeństwo militarne państwa</i>, Warszawa 2012 • Zarychta S., <i>Struktury militarne NATO 1949-2013</i>, Warszawa 2013 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Military Balance 2014, The annual assessment of global military capabilities and defence economics</i>, The International Institute For Strategic Studies, 2014 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://amisom-au.org/ • https://www.idfblog.com/ • http://www.army.mod.uk/operations-deployments/operations-deployments.aspx • http://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=saudi-arabia • https://southfront.org/military-analysis-saudi-arabia/ • http://www.iiss.org/en/publications/military-s-balance • https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament • http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/03/2012326131343853636.html 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 3067604
e-mail:	Sekretariat.bn.@apsl.edu.pl

S.1.8. Planowanie cywilne

Kod i nazwa zajęć: Planowanie cywilne		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.8.	Planowanie cywilne	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie -100 %						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konserwatoria	10	5	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	-	-	10	5		
• Studiowanie literatury	-	-	5	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• CUP	20	15	20	25		
• Kolokwium zaliczeniowe	-	-	5	15		
• Przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	5	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja.			ćwiczenia audytoryjne, dyskusja, „burza mózgów”, konsultacje zespołowe;			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium.			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, , studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium..			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia. 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> słuchacz zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych i nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie, podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki bezpieczeństwa państwa oraz jej miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa a także ich wzajemne relacje, zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z polityką bezpieczeństwa i wiedzę o państwie, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z polityką bezpieczeństwa państwa; zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z planowaniem cywilnym, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o planowaniu cywilnym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, nauczyć posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o planowaniu cywilnym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować słuchaczy do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa państwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy o planowaniu cywilnym w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Pojęcie i istota planowania cywilnego.	1	1
3.	Przygotowanie administracji publicznej do zarządzania kryzysowego.	2	0,5
4.	Planowanie w zakresie wspierania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie ich użycia.	2	1
5.	Planowanie wykorzystania Sił Zbrojnych RP do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.	1	0,5
6.	Uwarunkowania planowania obrony cywilnej – typologia, środki i narzędzia, koncepcje.	2	0,5

7.	Zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Źródła wiedzy o planowaniu cywilnym.	2	2
3.	Gotowość do sprostania każdemu zagrożeniu w każdych warunkach.	3	2
4.	Wykorzystanie zasobów w dowolnej sytuacji na odcinku cywilnym i militarnym.	2	2
5.	Prowadzenie racjonalnych działań na poziomie minimalnych kosztów ludzkich i finansowo – materiałowych.	4	2
6.	Stosowanie zasobów i kompetencji do określonej sytuacji.	2	1
7.	Włączanie do systemu wszystkich poziomów władzy, instytucji, organizacji i podmiotów gospodarczych oraz mieszkańców.	2	2
8.	Realizacja zadań gotowości cywilnej na poziomie jednostek administracyjnych: gmina, powiat, województwo.	2	1
9.	Gotowość cywilna (Civil Preparedness) określająca stan zdolności sektora cywilnego (nie militarnego) w zakresie sprostania warunkom zagrożeń czasu pokoju i wojny.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem	
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych.	
umiejętności	U_01	Absolwent potrafi wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych	
	U_02	Potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych	
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i	

		gramatycznych, pracę pisemną obejmującą problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowe dokumenty administracyjne i inne dokumenty związane z praktyką bezpieczeństwa.		
	U_04	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa		
kompetencje społeczne	K_01	Absolwent jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem.		
	K_02	Przejawia postawy prospołeczne dotyczące rozwiązywania problemów bezpieczeństwa politycznego państwa.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego i zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.			
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium zaliczeniowe	W02, W05, W07 K03, K05	80
	02	Aktywność na wykładach	W02, W05, W07 K03, K05	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, za przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej.			
kryteria oceny:	1. Przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje/			

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
 - 2,0 – student nie wykonał zadania

2. Praca zaliczeniowa:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
 - 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje/	W04, W08, W12 K02, K07	20
	02	Praca zaliczeniowa	W04, W08, W12 K02, K07	80
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,2 x O1 + 0,8 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W04, W08, W12 K02, K07	1
	Op	zajęcia praktyczne	W04, W08, W12 K02, K07	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1+2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć: Polityka i strategia bezpieczeństwa				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W04			
W_02	K2_W08			
W_03	K2_W12			
U_01	K2_U05			
U_02	K2_U07			
U_03	K2_U09			
U_04	K2_U11			
K_01	K2_K02			
K_02	K2_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Chmielewska M., Kolińska M. (2014). Teoretyczny i praktyczny wymiar zarządzania kryzysowego w ujęciu narodowym i międzynarodowym, praca naukowa badawcza. Warszawa: Wydział Bezpieczeństwa Narodowego, AON. Dynak R. (2013). Przygotowanie struktur kierowania do działania w sytuacjach kryzysowych na szczeblu lokalnym. (w:) Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego. Józefów: CNBOP-PIB, s. 87-108. Gołębiewski J. (2015). Zarządzanie kryzysowe na szczeblu samorządowym: teoria i praktyka. Warszawa: Difin. Kosieradzka A., Zawila-Niedźwiecki J. (red.) (2016). Zaawansowana metodyka oceny ryzyka w publicznym zarządzaniu kryzysowym. Kraków; Legionowo: eduLibri. Kosowski B. (2013). Planowanie w systemie zarządzania bezpieczeństwem sfery cywilnej. (w:) Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego. Józefów: CNBOP-PIB. Kunikowski G., Kąkol U., Kisilowski M., Uklańska A. (2016). Diagnoza stanu planowania cywilnego w Polsce i na świecie. Najwyższa Izba Kontroli (2012). Przygotowanie struktur obrony cywilnej do realizacji zadań w okresie wojny i pokoju. Warszawa: NIK. Najwyższa Izba Kontroli (2013). Przygotowanie systemu ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi oraz sytuacjami kryzysowymi. Warszawa: NIK. Najwyższa Izba Kontroli (2013). Przygotowanie systemu ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi oraz sytuacjami kryzysowymi. Warszawa: NIK. Najwyższa Izba Kontroli (2016). NIK o obronie cywilnej – Najwyższa Izba Kontroli. www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-obronie-cywilnej.html. Najwyższa Izba Kontroli (2018). Ochrona ludności w ramach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej. Warszawa: NIK. 				

- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Czy planowanie cywilne odpowiada potrzebom zarządzania kryzysowego? Planowanie cywilne w Polsce – stan obecny oraz wyzwania na przyszłość. Warszawa.
- Uchwała Nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia strategii „Sprawne Państwo 2020” (M.P. 2013 poz. 136).
- Sylwestrzak A. (2015). Historia doktryn politycznych i prawnych. Wyd. 10. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2007 Nr 89 poz. 590, z późn. zm.).
- Urbanek A., *Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny*, Słupsk 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Chabasińska A., Czachor Zb., *Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian*, Wyd. Difin, Warszawa 2016.
- Wojciechowski S., Potrykała A., *Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania*, Wyd. Difin, Warszawa 2014.
- A.Urbaneck, *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system*, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2012.

B. Materiały źródłowe

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
 Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
 Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
 Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej
 Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej
 Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej
 Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej
 Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu
 Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych
 Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych
 Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym
 Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie
 Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach
 Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
 Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym
 Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska
 Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
 Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej
 Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.9. Ochrona granicy państwowej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.9.	Ochrona granicy państwowej	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego.		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	15	10	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	-	-	10	10		
• Studiowanie literatury	-	-	25	30		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
• CUP	-	-	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	-	-	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	-	-		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja.			ćwiczenia audytoryjne, dyskusja, „burza mózgów”, konsultacje zespołowe;			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium.			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, , studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium..			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia. 		<ul style="list-style-type: none"> Student winien znać podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych i nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki bezpieczeństwa państwa, jej miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa a także ich wzajemne relacje, zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z polityką bezpieczeństwa i wiedzą o państwie, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z polityką bezpieczeństwa państwa; zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z ochroną granicy państwowej z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o ochronie granicy państwowej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o ochronie granicy państwowej w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować słuchacza do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa państwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy o ochronie granicy państwowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Granica państwa: pojęcie, rodzaje granic, sposób oznaczania i wytyczania	1	1
3	Zasady przekraczania granic zewnętrznych i wewnętrznych państw Unii Europejskiej: podstawa, dokumenty uprawniające, możliwe ograniczenia i dozwolenia.	2	2
4.	Organizacja i kontrola ruchu granicznego: tranzyt, przejścia drogowe i kolejowe, porty morskie i lotnicze.	2	1
5.	Dokumenty uprawniające do przekraczania granicy państwowej: dowód tożsamości, paszport, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy, książeczka żeglarska, ważny dokument podróży, zezwolenie uprawniające do małego ruchu	2	1

	granicznego, wiza.		
ch6.	Rola i zadania Straży Granicznej i innych służb w ochronie polskiej granicy państwowej: Zintegrowany System Radiolokacyjnego Nadzoru Morskiej Granicy RP, lotnictwo SG w ochronie granic, rozpoznanie i obserwacja, udział służb specjalnych w zabezpieczeniu granic.	2	1
7.	Ochrona granic państw strefy Schengen: Agencja Frontex, EUROPOL, CEPOL, OLAF, wymiana informacji i wspólne działania w celu zwalczania przestępczości transgranicznej, kontrole mobilne (Schengenbusy).	2	1
8.	Przekraczanie granicy państwowej w ramach tzw. małego ruchu granicznego: pojęcie, podstawa, dokumenty uprawniające, zasady, rozmiary i jego wpływ na bezpieczeństwo granic.	2	1
9.	Zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem	
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych.	
umiejętności	U_01	Absolwent potrafi wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych.	
	U_02	Potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych dotyczących ochrony granicy państwowej.	
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, pracę pisemną obejmującą problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowe dokumenty administracyjne i inne dokumenty związane z praktyką bezpieczeństwa.	
kompetencje społeczne	K_01	Absolwent jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem.	
	K_02	Przejawia postawy prospołeczne dotyczące rozwiązywania problemów bezpieczeństwa politycznego państwa.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:		

zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych				
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocena za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium zaliczeniowe	W_02, W_05, W_07 K_03, K_05	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium zaliczeniowe z zajęć teoretycznych z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny

uczenia się:					w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W04, W08, W12 K02, K07	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	<i>Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = Otx2/2</i>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K02_W04				
W_02	K02_W08				
W_03	K02_W12				
U_01	K02_U05				
U_02	K02_U07				
U_03	K02_U09				
K_01	K02_K02				
K_02	K02_K07				
Wykaz literatury:					
C. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Dominiczak H., <i>Granice państwa i ich ochrona na przestrzeni dziejów 966-1996</i>, Wydawnictwo Bellona, Warszawa 1997. • Ilnicki M., <i>Służby graniczne w walce z terroryzmem Polskie warunki ustrojowo-prawne</i>, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011. • Łach H., <i>System ochrony polskiej granicy państwowej w latach 1989-2004</i>, Wydawnictwo UWM w Olsztynie, Olsztyn 2013. • Prochwicz J., <i>Wojska Ochrony Pogranicza 1945-1965 Wybrane problemy</i>, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, Piotrków Trybunalski 2011. • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Biuletyny wydawane przez ośrodki szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie i Kętrzynie. • Kula H., <i>Polska Straż Graniczna w latach 1928-1939</i>, Wydawnictwo Bellona, Warszawa 1994. • A.Urbaneck, <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system</i>, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2012. 					
D. Materiały źródłowe					
<p>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie, Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach,</p>					

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym,
Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska,
Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej,
Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne,
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.10. Siły zbrojne wobec terroryzmu międzynarodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.10.	Siły zbrojne wobec terroryzmu międzynarodowego	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	13	8				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Studiowanie literatury			30	35		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:						
zajęcia z udziałem nauczycieli:						
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja						
samodzielna praca studenta:						
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa, współczesne wojny i konflikty zbrojne, siły zbrojne we współczesnym świecie			Student zna podstawowe zagadnienia związane z terminologią bezpieczeństwa międzynarodowego			
Cele przedmiotu:						

w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, procesami i zjawiskami z zakresu relacji pomiędzy państwami w wykorzystaniu Sił Zbrojnych względem zwalczania zjawiska terroryzmu międzynarodowego oraz ich miejscem w naukach o bezpieczeństwie oraz naukach pokrewnych, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z działaniami na rzecz wykorzystania Sił Zbrojnych względem zwalczania terroryzmu międzynarodowego i ich relacjami w stosunku do metodologii badań nauk społecznych • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami wykorzystania Sił Zbrojnych względem zwalczania zjawiska terroryzmu międzynarodowego z uwzględnieniem aspektów dotyczących kwestii międzynarodowych i narodowych 			
w zakresie umiejętności:			
Nie dotyczy			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z użyciem Sił Zbrojnych w walce z terroryzmem międzynarodowym, jego właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu wykorzystania Sił Zbrojnych w walce z terroryzmem międzynarodowym w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Terroryzm – definiowanie, historyczne aspekty, klasyfikacja, cechy, uwarunkowania polityczne, społeczne, wojskowe	2	1
3.	Uwarunkowania prawne i organizacyjne wykorzystania Sił Zbrojnych w walce z terroryzmem: w Polsce i na świecie	2	1
4.	Wybrane jednostki polskich Sił Zbrojnych i ich działania w zwalczaniu terroryzmu	2	1
5.	Wybrane światowe jednostki Sił Zbrojnych i ich działania w zwalczaniu terroryzmu	2	1
6.	Piractwo morskie i terroryzm - zaangażowanie Sił Zbrojnych w zwalczaniu zjawisk	2	2
7.	Afganistan – rola i działania Sił Zbrojnych w przywróceniu bezpieczeństwa od 2001 r.	2	1
8.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie testu, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu z podstawowe pojęcia, fakty, procesy i zjawiska	

		z zakresu relacji pomiędzy państwami w wykorzystaniu Sił Zbrojnych względem zwalczania zjawiska terroryzmu międzynarodowego oraz ich miejscem w naukach o bezpieczeństwie oraz naukach pokrewnych, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego			
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z działaniami na rzecz wykorzystania Sił Zbrojnych względem zwalczania terroryzmu międzynarodowego i ich relacjami w stosunku do metodologii badań nauk społecznych			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania wykorzystania Sił Zbrojnych względem zwalczania zjawiska terroryzmu międzynarodowego z uwzględnieniem aspektów dotyczących kwestii międzynarodowych i narodowych			
umiejętności	U_01	Nie dotyczy			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z użyciem Sił Zbrojnych w walce z terroryzmem międzynarodowym, jego właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu wykorzystania Sił Zbrojnych w walce z terroryzmem międzynarodowym w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
kryteria oceny:	6) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych (Ot) = O1 x 1				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %

	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Otx2/2</i>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W05				
W_03	K2_W12				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Aleksandrowicz T., <i>Terroryzm międzynarodowy</i>, Warszawa 2008 Bolechów B., <i>Terroryzm. Aktorzy, statyści, widownie</i>, Warszawa 2010 Hołyst B., <i>Terroryzm. Tom 1 i 2</i>, Warszawa 2011 Szkurłat I., <i>Terroryzm a polityka bezpieczeństwa państw Europy Zachodniej na przełomie XX i XXI wieku</i>, Słupsk 2018 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Bolechów B., <i>Terroryzm w świecie podwubiegunowym</i>, Toruń 2003 Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003 Hofman B., <i>Oblicza terroryzmu</i>, Warszawa 2001 Kosta R.A., <i>Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa cywilizacji zachodniej w XXI wieku</i>, Toruń 2007 Krawczyk A., <i>Terroryzm ugrupowań fundamentalistycznych na obszarze Izraela w drugiej połowie XX wieku</i>, Toruń 2008 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> http://www.antyterroryzm.gov.pl https://www.state.gov/j/ct/ https://www.gov.uk/government/organisations/national-counter-terrorism-security-office 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego				
telefon:	59 306 76 04				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

S.1.11. Pozamilitarne ogniwa obronności państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.11.	Pozamilitarne ogniwa obronności państwa	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu		literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu pozamilitarnych ogniw obronności państwa, zapoznać ich z teoretycznymi podstawami diagnozy strategicznej dotyczącej świadczeń obywateli na rzecz obronności państwa, a także określić miejsce powyższej wiedzy na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa, zapoznać ich z metodologią badań związaną z podsystemem pozamilitarnym, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z polityką bezpieczeństwa państwa, zapoznać z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi i moralnymi uwarunkowaniami polityki obronnej Rzeczypospolitej Polskiej w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe paradygmaty polityki obronnej państwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu, nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w kwestie współczesnych trendów w podsystemie pozamilitarnym systemu obronności państwa, nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjnych i nowoczesnych metod, technik i narzędzi usprawniających prowadzenia diagnozy dotyczącej powinności obronne władz lokalnych i instytucji w czasie pokoju, kryzysu militarnego i w czasie wojny, nauczyć ich przygotowania w języku polskim wystąpień ustnych i prac pisemnych obejmujących politykę obronnej Rzeczypospolitej Polskiej, nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę podsystemu pozamilitarnego państwa, wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących pozamilitarnych ogniw obronności państwa. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	
2.	Założenia i istota systemu obronnego państwa (pojęcie systemu obronnego państwa i jego miejsce w systemie bezpieczeństwa narodowego, podstawowe założenia funkcjonowania systemu obronnego państwa, elementy systemu obronnego państwa).	2	1

3.	Pozamilitarne ogniwa obronne (Pojęcie ogniw obronnych, funkcje: ochrona ludności i struktur państwa w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa (kryzysu) i wojny, zapewnianie materialnych, informacyjnych i duchowych podstaw egzystencji ludności w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa (kryzysu) i wojny, zasilanie zasobami ludzkimi i materiałowymi Sił Zbrojnych RP oraz pozamilitarne wsparcie wojsk własnych i sojuszniczych, prowadzących operacje na terytorium Polski; rodzaje oraz miejsce pozamilitarnych ogniw obronnych w systemie obronnym państwa).	2	
4	Rola i zadania przedsiębiorców realizujących zadania na rzecz obronności państwa (eksploatacja lotnisk i portów morskich, kolportaż i nadawanie programów radiowych i telewizyjnych, produkcja, transport i magazynowanie produktów naftowych, produkcja, remont lub modernizacja uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wytwarzanie, dystrybucja i przesyłanie paliw oraz energii elektrycznej, transport, usługi pocztowe, usługi telekomunikacyjne	2	1
5.	Świadczenia obywateli na rzecz obronności państwa (próby zdefiniowania świadczeń obronnych, ich rodzaje i znaczenie dla obronności Rzeczypospolitej Polskiej)	2	
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	1
2.	Przygotowania obronne państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego – podział i charakterystyka zadań obronnych (pojęcie i istota zadań obronnych, klasyfikacja zadań obronnych ze względu na rodzaj i etap realizacji, klasyfikowanie zadań obronnych ze względu na kryterium celu i etapu realizacji, charakterystyka zadań przygotowawczych, interwencyjnych i odbudowy) – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne)	2	2
3.	Zadania ogniw podsystemu pozamilitarnego (zapewnienie warunków bezpiecznego funkcjonowania struktur państwa; ochrona ludności i majątku narodowego przed skutkami zbrojnych i niezbrojnych oddziaływań kryzysowych) – dyskusja.	2	1
4.	Powinności obronne władz lokalnych i instytucji w czasie pokoju, kryzysu militarnego i w czasie wojny oraz obowiązki obywateli (znajomość i akceptacja zadań obronnych przez organ samorządowy (w niezbędnym zakresie) realizowanym na terenie administrowanym; – przygotowanie stanowisk umożliwiających kierowanie działaniami na terenie administrowanym, w reżimie doraźnym i kryzysowym; – wdrożenie jednolitych procedur osiągnięcia gotowości do działania przez organy samorządowe, zespoły reagowania kryzysowego, podsystem pozamilitarny, siły zbrojne; – organizowanie wykonania zadań na terenie administrowanym, przez podsystem militarny; – przygotowywanie do dyspozycji wojska niezbędnych urządzeń wsparcia logistycznego podsystemu pozamilitarnego; – przygotowanie do dyspozycji wojska) - dyskusja.	2	2
5.	Obrona cywilna jako koordynator działań związanych zarządzaniem sytuacjami kryzysowymi (Obrona cywilna w systemie obronnym państwa, plany Obrony Cywilnej).	2	1
6.	Programowanie pozamilitarnych przygotowań obronnych w Polsce (uwarunkowania formalnoprawne programowania przygotowań obronnych w Polsce, podstawy prawne i normatywne oraz dokumenty strategiczne w dziedzinie	2	1

	programowania pozamilitarnych przygotowań obronnych,).		
7.	Kompetencje organów władzy i administracji publicznej w sprawach obronności (kompetencje Prezydenta RP w dziedzinie obronności, zadania Rady Ministrów w dziedzinie obronności, zadania wojewody w zakresie kierowania sprawami obronności w województwie, dostosowanie systemu planowania obronnego w Polsce do zasad obowiązujących w NATO) - dyskusja.	2	2
8.	Programowanie pozamilitarnych przygotowań obronnych (Programy pozamilitarnych przygotowań obronnych i ich charakterystyka, rodzaje dokumentów planistycznych tworzonych w ramach pozamilitarnych przygotowań obronnych w Rzeczypospolitej Polskiej) – pogadanka	2	2
9.	Programowanie pozamilitarnych przygotowań obronnych w polskich dokumentach strategicznych (Strategia obronności 2000 i 2009, Strategia bezpieczeństwa narodowego RP 2003 i 2007) - dyskusja.	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania.	
	W_02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami.	
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa.	
umiejętności	U_01	. Absolwent potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	Potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa.	
	U_04	Potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych	
kompetencje społeczne	K_01	Absolwent jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem	
	K_02	Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego	

	potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Kolokwium	W_01, W_06, K_03	80
	O_2	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_06, K_07	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = 0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76</p>			

	<p>do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_06, U_09	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_04, U_08, K_03, K_07	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_04, U_08, U_14	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej			

	70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{ok} = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz egzamin				
	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	U_01, U_04, U_08 K_03, K_07	1	50
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_04, U_08	2	
	O_e	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{ok} = 0,5O_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W09				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U04				
U_03	K2_U08				
U_04	K2_U14				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz, J. B., Wybrane problemy obronności państwa, AON, Warszawa 2007. Grabuciński, A., Przygotowania organizacyjno-mobilizacyjne układu poza militarnego systemu obrony państwa, AON, Warszawa 1998. Kuliczkowski M, Programowanie pozamilitarnych przygotowań pozamilitarnych w Polsce wobec wyzwań XXI wieku, Zeszyty Naukowe AON. Zamiar Z. Pozamilitarne ogniwa w systemie bezpieczeństwa militarnego państwa, Zeszyty Naukowe WSWL. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Kuliczkowski M, Przygotowanie obronne państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego RP – podział i charakterystyka zadań obronnych, Zeszyty Naukowe AON 2013. 					
C. Materiały źródłowe:					

- .

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.koziej.pl,
- www.polsm.strony.ug.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 7604
e-mail:	Sekretariat.bn.@apsl.edu.pl

S.1.12. Obrona cywilna

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
S.1.12.	Obrona cywilna	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne						
• ćwiczenia warsztatowe	19	14		20		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego		literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczeństwo państwa, System obronny państwa 		<ul style="list-style-type: none"> Zaliczone 3 semestry 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z pojęciami i faktami z zakresu obrony cywilnej zapoznać z organizacją i funkcjonowaniem organizacji w systemie obrony cywilnej, zapoznać z wytycznymi dla tych organizacji, jaką jest prawo krajowe i prawo międzynarodowe, zapoznać z rolą oraz zasadami funkcjonowania formacji obrony cywilnej na poszczególnych szczeblach zapoznać ze strukturą obrony cywilnej i jej podsystemami oraz instytucjami i formacjami, które stanowią system obrony cywilnej zapoznać z metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w zadaniach obrony cywilnej, w tym z nowoczesnymi technologiami, w szczególności urządzeniami technologii IT, pozwalającymi na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniającymi procesy decyzyjne w zakresie obrony cywilnej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z obroną cywilną nauczyć dokonywania analiz potencjalnych zagrożeń w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności nauczyć modelowania i prognozowania ryzyka wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa nauczyć posługiwania się systemami normatywnymi, które służą jako podstawa do określenia zadań, podziału ról, obowiązków w zakresie funkcjonowania obrony cywilnej nauczyć przygotowywania prac pisemnych dotyczących problematyki obrony cywilnej, z poszanowaniem reguł naukowych i gramatycznych - zachowanie merytoryki ma swoje umocowanie w treściach zaczerpniętych z literatury przedmiotu, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, przygotować do kreowania zadań, wychodzenia z inicjatywą podnoszącą poziom bezpieczeństwa, inicjowania i podejmowania działania na rzecz interesu publicznego, przygotować do wypełniania roli społeczno-zawodowej związanej z praktyką bezpieczeństwa. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	1
2.	Aspekty prawne obrony cywilnej: umocowanie prawne w polskim ustawodawstwie oraz prawie międzynarodowym, powszechny obowiązek obrony Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenia na rzecz obrony (samorząd, administracja rządowa, służby).	2	1
3.	Struktura obrony cywilnej w Polsce: podsystem operacyjny, podsystem wsparcia lokalnego, podsystem wsparcia narodowego, podsystem wsparcia międzynarodowego, obowiązki i uprawnienia organów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych, rola Szefa Obrony Cywilnej na	3	1

	poszczególnych szczeblach		
4.	Obrona cywilna w działaniach niemilitarnych w czasie pokoju i działań zbrojnych: zadania obrony cywilnej w czasie pokoju, zadania obrony cywilnej w czasie wojny, podstawa prawna dla działań w czasie pokoju i czasie wojny	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy z pytaniami otwartymi, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Aspekty prawne obrony cywilnej: ustawa o powszechnym obowiązku obrony, ustawa o zarządzaniu kryzysowym, zarządzenia i rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej oraz Szefa Obrony Cywilnej Kraju.	2	1
3.	Struktura organizacyjna obrony cywilnej w Polsce: elementy systemu ochrony ludności wg Strategii Bezpieczeństwa Narodowego, struktura organów obrony cywilnej, rodzaje służb w obronie cywilnej, formacje obrony cywilnej.	2	2
4.	Formacje obrony cywilnej: zasady tworzenia, formacje w gminach i zakładach, formacje obrony cywilnej ratownictwa ogólnego, formacje obrony cywilnej przeznaczone do wykonywania zadań specjalnych.	2	1
5.	Rola i zadania obrony cywilnej: założenie realizacji zadań obrony cywilnej w zależności od skali zagrożenia – symulacje wybranych zagrożeń.	2	2
6.	Ewakuacja ludności: powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie. zasady ewakuacji, plany ewakuacji ludności, podział ewakuacji, samoewakuacja.	2	2
7.	Udział Sił Zbrojnych w zadaniach obrony cywilnej: zagrożenia radiologiczne, biologiczne, chemiczne oraz jądrowe. ochrona ujęć wodnych. ewakuacja zwierząt i mienia, budownictwo ochronne.	3	2
8.	Międzynarodowe aspekty obrony cywilnej: analiza zadań obrony cywilnej w wybranych państwach i dokonanie analizy porównawczej z systemem obrony cywilnej w Polsce, charakterystyka Międzynarodowej Organizacji Obrony Cywilnej	3	1
9.	Obrona cywilna, a zarządzanie kryzysowe: geneza powstania, obszar funkcjonowania, wzajemne przenikanie, związek przyczynowo-skutkowy	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty	

		i zjawiska z zakresu systemu obrony cywilnej, nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania obroną cywilną
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa państwa nauk o bezpieczeństwie
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym obrony cywilnej
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania obrony cywilnej i różnego rodzaju organizacji, instytucji odpowiadających za obronę ludności
	W_05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem obrony cywilnej w państwie
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, w tym zachodzące w systemie obrony cywilnej
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
	U_03	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, zwłaszcza w obszarze obrony cywilnej
	U_04	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z obroną cywilną
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem i obroną cywilną
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych z zajęć teoretycznych i praktycznych, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, w tym przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 	

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena za Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz za aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w kolokwium przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>2. Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,	80
	O2	Aktywność na wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02, K_03,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, przygotowania i przedstawienia prezentacji multimedialnej oraz aktywności na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych.</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych</p>			

odpowiedzi udzielonych przez studenta w kolokwium przygotowanym przez wykładowcę

Kryteria oceny:

- 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe
- 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi
- 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi
- 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi
- 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi
- 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi

Aktywność na zajęciach

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu

Kryteria oceny:

- 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania

	<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć praktycznych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03, K_04	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, , K2_W03, K2_W06			
W_02	K2_W09, K2_W10, K2_W13			
W_03	K2_U02, K2_U03 ,			
W_04	K2_U04, K2_U05, K2_U08			
W_05	K2_U09, K2_U10, K2_U11			
U_01	K2_U03, K2_U06			
U_02	K2_U05, K2_U07			
U_03	K2_U09, K2_U10, K2_U11			
U_04	K2_U05, K2_U08			
U_05	K2_U14			
K_01	K2_K03, K2_K06			

K_02	K2_K03, K2_K06
K_03	K2_K04, K2_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Kalinowski R., <i>Obrona cywilna w Polsce</i>, Wydawnictwo: Akademia Podlaska, Siedlce 2009 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Wydawnictwo: Difin, Warszawa 2010 • Krynojewski F., <i>Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Wydawnictwo: Difin, Warszawa 2012 • Krynojewski F., <i>Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych</i>, Wydawnictwo: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katowice 2003 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Jankowski T., <i>Zadania szefów obrony cywilnej oraz system szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej [w:] Zarządzanie bezpieczeństwem – Wybrane zagadnienia ochrony ludności</i>, cz.3, Wydawnictwo: Edura, Warszawa 2003 • Suwart J., <i>Zarys Obrony Cywilnej w Polsce</i>, Wydawnictwo: Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003 <ul style="list-style-type: none"> • K. R. Zieliński, <i>Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe</i>, Warszawa 2017. • S.J. Rysz, <i>Ostrzeżenie, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe</i>, Warszawa 2017. • G. Kowalski, <i>Obrona cywilna jako element systemu obronnego państwa [w:] Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia podstawowe</i>, Lublin 2014, s.167-216. • A. Ferenc, <i>Zintegrowany system ratowniczy w Polsce</i>, Warszawa 2006. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym • Ustawa z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej • Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin • Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 21 kwietnia 2009r. w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej • Rozporządzenie MSWiA z dnia 26 września 2002r. w sprawie odbywania służby w obronie cywilnej <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 1 lipca 2002 r. nr 96, poz. 850) • Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.mswia.gov.pl • https://www.ock.gov.pl • https://www.rcb.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.13. Współpraca cywilno – wojskowa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.13	Współpraca cywilno – wojskowa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia audytoryjne	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do zajęć audytoryjnych	-	-	10	10		
• analiza literatury i materiałów źródłowych	-	-	20	25		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Konwersatorium z elementami wykładu informacyjnego, wykładu problemowego, dyskusja			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów		literatury, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Podstawy z zakresu teorii bezpieczeństwa. Podstawy z zakresu informacji o państwie i prawie. Planowanie cywilne. Wojny i konflikty zbrojne. Siły zbrojne we współczesnym świecie.		Student posiada wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa i obronności.	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą współpracy cywilno – wojskowej • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami międzynarodowych aspektów bezpieczeństwa i obrony narodowej • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami cywilnej organizacji obrony narodowej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w dziedzinie współpracy cywilno – wojskowej, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w przestrzeń państwa, • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane ze współpracą cywilno – wojskową • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach współpracy cywilno - wojskowej, których przyczyną są zagrożenia obronności państwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat współpracy cywilno - wojskowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Siły zbrojne w strategii bezpieczeństwa i obrony narodowej: organizacja sił zbrojnych, rodzaje sił zbrojnych.	2	1
3.	Międzynarodowe aspekty bezpieczeństwa i obrony narodowej Polski.	3	1
4.	Organizacja funkcjonowania cywilnej części obrony narodowej.	3	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Misje i funkcje sił zbrojnych.	3	2
2.	System dowodzenia w czasie pokoju. Wojenny system dowodzenia.	2	2
3.	Cywilna organizacja obrony narodowej. Ochrona ludności.	6	4
4.	Ochrona granicy państwowej, dóbr kultury i infrastruktury krytycznej. Współpraca cywilno - wojskowa a wojskowe wsparcie władz cywilnych i społeczeństwa.	6	4
5.	Prezentacja pracy problemowej.	2	2
6.	Zaliczenie: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć	1	1

	praktycznych.		
		Razem zajęć praktycznych:	20 15
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30 20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki obronności, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych ze współpracą cywilno – wojskową.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu unormowania regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie oraz wpływ na współpracę cywilno – wojskową.	
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych ze współpracą cywilno – wojskową.	
umiejętności	U_01	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy z zakresu wojskowości i obronności, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki współpracy cywilno – wojskowej.	
	U_02	Potrafi analizować, prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, w tym współpracy cywilno – wojskowej.	
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę współpracy cywilno – wojskowej.	
	U_04	Potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, pracach w grupie i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką obronności oraz współpracą cywilno - wojskową.	
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych ze współpracą cywilno – wojskową.	
	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 –		

	poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100%
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (Ot) = O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne wykonywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie pisemnej wraz z ustną prezentacją jego założeń			
kryteria oceny:	<p>6) Zadania problemowe: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa zadania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne zadanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>7) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie pisemnej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p>			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %	
	O1	Zadania problemowe	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_02	20	
	O2	Grupowe zadanie pisemne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_02	80	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,2 \times O_1 + 0,8 \times O_2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	11) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 12) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>O_e</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>O_t</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	1	50
	<i>O_p</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $0,5 \times O_e + 0,5 \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W05				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W08				
U_01	K2_U03				
U_02	K2_U06				
U_03	K2_U09				
U_04	K2_U11				
K_01	K2_K02				
K_02	K2_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> W. Kitler, A. Skrabacz, Bezpieczeństwo ludności cywilnej: pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010. Z. Trejnis, M. Marciniak, Obronność państwa. Uwarunkowania oraz organizacja bezpieczeństwa i obronności, Wyd. Adam Marszałek, Warszawa 2016. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym, red. nauk. W. Kitler, Akademia Obrony Narodowej, Wydawnictwo 					

Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2011.

- A. Ciupiński, Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej: geneza, rozwój, funkcjonowanie, Difin, Warszawa 2013.

C. Materiały źródłowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy.

D. Przydatne strony internetowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy.

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 840 52 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.14. Logistyka bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.14.	Logistyka bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konwersatorium	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami z obszaru logistyki, w tym logistyki bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z miejscem logistyki bezpieczeństwa w obszarze teorii i praktyki bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z organizacją i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów logistycznych, wykorzystywanych w procesach szeroko pojętego bezpieczeństwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z logistyką oraz ukazać związki relacje zachodzące pomiędzy procesami logistycznymi z procesami zapewniania bezpieczeństwa nauczyć właściwego doboru źródeł wiedzy i właściwej selekcji niezbędnych faktów i informacji na temat logistyki bezpieczeństwa nauczyć aktywnego uczestnictwa w różnych formach dyskusji i debat na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa, w tym z procesami logistyki bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Współczesne koncepcje systemów logistycznych	2	
3.	Bezpieczeństwo i ekologia w systemach logistycznych	2	
4.	Systemy bezpieczeństwa w logistyce	2	1
5	Logistyczne aspekty bezpieczeństwa w wybranych obszarach ochrony bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz działalności gospodarczej	1	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Definicja i istota logistyki w bezpieczeństwie	2	2
2.	Koncepcja Just in time i bezpieczeństwo dostaw	2	2
3.	. Bezpieczeństwo łańcucha logistycznego	2	1
4.	Controlling w logistyce	2	1
5.	Zarządzanie komunikacją w sytuacji kryzysowej	2	1
6.	Rozwój technologii informatycznych a zagrożenia i zarządzanie bezpieczeństwem informacji	2	2
7.	Rola i znaczenie logistyki w systemie bezpieczeństwa narodowego.	2	2
8.	Procesy logistycznego zarządzania kryzysowego.	2	1
9.	Logistyka bezpieczeństwa w strategiach bezpieczeństwa narodowego RP.	2	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostek społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje,	
	W_02	zna w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie i wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa,	
	W_03	zna i rozumie w zawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa,	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych,	
	U_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy związane z funkcjonowaniem logistyki bezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa międzynarodowego,	
	U_03	potrafi posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie problematyki obejmującej terminologię logistyki bezpieczeństwa,	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza,	

	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>7) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>8) Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>9) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	50
	2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03	30

	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,5xO1 + 0,3xO2+ 0,2xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>8) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>9) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>10) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 –</p>			

	poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	50	
	O_2	praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30	
	O_3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_011, U_12, K_01, K_02	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,5 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,2 \times O_3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej				
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
	<p>13) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>14) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami..</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	egzamin	Wszystkie efekty		50
	O_p	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	
	O_e	zajęcia praktyczne	U_01, U_011, U_012, K_01, K_02	2	50

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,50e + 0,5\left(\frac{0t\ x\ 1 + 0p\ x\ 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W06
W_03	K2_W08
U_01	K2_U02
U_02	K2_U11
U_03	K2_U12
K_01	K2_K06
K_02	K2_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Szymonik, <i>Logistyka w bezpieczeństwie</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011 • E. Nowak, <i>Logistyka w sytuacjach kryzysowych</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • E. Nowak, <i>Zarządzanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2008 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • C. Bozarth, R.B. Handfield, <i>Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw</i>, Wydawnictwo One Press, Warszawa 2007 • E. Nowak, <i>Zarządzanie kryzysowe w sytuacji zagrożeń niemilitarnych</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2007 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa – prawo lotnicze z dnia 3 lipca 2002 roku • Ustawa – prawo o ruchu drogowym z dnia 4 marca 2019 roku 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.logistyka.net.pl/ • https://www.czasopismologistyka.pl/ • https://e-logistyka.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.15. Zarządzanie kryzysowe

Kod i nazwa zajęć: Planowanie cywilne				Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS	
kod	nazwa					
S.1.15.	Zarządzanie kryzysowe			Z/O	5	
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru		semestr/y	
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”		IV	
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	40	45	50	2
• Konwersatoria	10	5	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	-	-	10	5		
• Studiowanie literatury	-	-	30	40	75	3
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55		
• Ćwiczenia laboratoryjne	30	20	20	25		
• Kolokwium zaliczeniowe	-	-	5	10		
• Przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	20	20	125	5
łącznie:	40	25	85	100		
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
. percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z			

przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia. 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy zarządzania kryzysowego, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu zarządzania kryzysowego oraz jej miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje, zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z polityką bezpieczeństwa i wiedzą o państwie, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z zarządzaniem kryzysowym, zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z zarządzaniem kryzysowym, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o zarządzaniu kryzysowym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o zarządzaniu kryzysowym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z zarządzaniem kryzysowym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy o planowaniu cywilnym w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Kryzys, sytuacja kryzysowa – pojęcia i definicje.	1	0,5
3.	Zarządzanie kryzysowe – pojęcia i definicja.	1	0,5
4.	Etapy (fazy) zarządzania kryzysowego.	2	1

5.	Kompetencje organów publicznych w zarządzaniu kryzysowym.	2	1
6.	Zagrożenia dla bezpieczeństwa powszechnego.	2	1
7.	Zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Plany zarządzania kryzysowego.	4	2
3.	Analiza podstawowych problemów i przyczyn powstawania sytuacji kryzysowych.	2	4
4.	Ewakuacja ludności i mienia.	4	2
5.	Ochrona infrastruktury krytycznej.	4	2
6.	Analiza wybranych sytuacji kryzysowych (nawałnica w 2017 r. wyrzucenie substancji toksycznych na brzeg morza, powódź opadowo – roztopowa w 2011 r.). ¹	4	2
7.	Krajowy system ratowniczo gaśniczy.	4	2
8.	Krajowy system wykrywania i skażeń.	4	2
9.	Sygnaly alarmowe i komunikaty ostrzegawcze.	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		40	25
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy z zarządzania kryzysowego, podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie, a także kierunki jej ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla bezpieczeństwa europejskiego.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki zarządzania kryzysowego, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa.	
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z zarządzaniem kryzysowym.	
umiejętności	U_01	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zarządzania kryzysowego.	

	U_02	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji zarządzania kryzysowego.
	U_03	Potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.
	U_04	Potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z zarządzaniem kryzysowym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu zarządzania kryzysowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem.
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych.	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2)Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>	

	<p>3)Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_05, K_02	50
	2.	Praca pisemna	W_05, W_08, U_03, K_02	30
	3.	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_05, W_08, U_05; U_14	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>11) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez</p>			

	<p>wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>12) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1,	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_03, U_06; U_08	50	
	2.	Praca pisemna (case study)	U_03, U_06, K_02, K_07	30	
	3.	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_03, U_06, U_08, U_14	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,2 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne i za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej.				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80 godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_05, W_08,	1	80

			U_03, U_06, K_02, K_07		
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_03, U_06, U_08, U_14, K_02, K_07	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\frac{0tx1 + 0px2}{1+2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W05				
W_03	K2_W08				
U_01	K2_U03				
U_02	K2_U06				
U_03	K2_U08				
U_04	K2_U14,				
K_01	K2_K02				
K_02	K2_K07				

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć.

- Chmielewska M., Kolińska M. (2014). Teoretyczny i praktyczny wymiar zarządzania kryzysowego w ujęciu narodowym i międzynarodowym, praca naukowa badawcza. Warszawa: Wydział Bezpieczeństwa Narodowego, AON.
- Dynak R. (2013). Przygotowanie struktur kierowania do działania w sytuacjach kryzysowych na szczeblu lokalnym. (w:) Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego. Józefów: CNBOP-PIB, s. 87-108.
- Gołębiewski J. (2015). Zarządzanie kryzysowe na szczeblu samorządowym: teoria i praktyka. Warszawa: Difin.
- Kosieradzka A., Zawia-Niedźwiecki J. (red.) (2016). Zaawansowana metodyka oceny ryzyka w publicznym zarządzaniu kryzysowym. Kraków; Legionowo: eduLibri. Kosowski B. (2013). Planowanie w systemie zarządzania bezpieczeństwem sfery cywilnej. (w:) Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego. Józefów: CNBOP-PIB.
- Kunikowski G., Kąkol U., Kisilowski M., Uklańska A. (2016). Diagnoza stanu planowania cywilnego w Polsce i na świecie.
- Najwyższa Izba Kontroli (2012). Przygotowanie struktur obrony cywilnej do realizacji zadań w okresie wojny i pokoju. Warszawa: NIK. Najwyższa Izba Kontroli (2013). Przygotowanie systemu ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi oraz sytuacjami kryzysowymi. Warszawa: NIK.
- Najwyższa Izba Kontroli (2013). Przygotowanie systemu ochrony ludności przed klęskami żywiołowymi oraz sytuacjami kryzysowymi. Warszawa: NIK.
- Najwyższa Izba Kontroli (2016). NIK o obronie cywilnej – Najwyższa Izba Kontroli. www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-obronie-cywilnej.html.
- Najwyższa Izba Kontroli (2018). Ochrona ludności w ramach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej. Warszawa: NIK.
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Czy planowanie cywilne odpowiada potrzebom zarządzania kryzysowego? Planowanie cywilne w Polsce – stan obecny oraz wyzwania na przyszłość. Warszawa.
- Uchwała Nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia strategii „Sprawne Państwo 2020” (M.P. 2013 poz. 136).
- Sylwestrzak A. (2015). Historia doktryn politycznych i prawnych. Wyd. 10. Warszawa: Wolters Kluwer.

- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2007 Nr 89 poz. 590, z późn. zm.).
- Urbanek A., *Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny*, Słupsk 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- A. Chabasińska, Zb. Czachor, *Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian*, Wyd. Difin, Warszawa 2016.
- Wojciechowski S., Potrykała A., *Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania*, Wyd. Difin, Warszawa 2014.
- A. Urbanek, *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system*, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2012.

B. Materiały źródłowe

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej
- Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej
- Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej
- Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym
- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska
- Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: (59) 306-76-04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.5 Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”

3.1.5.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	Współczesne organizacje i ich otoczenie	S.2.1.
	Podstawy zarządzania w organizacji	S.2.2.
	Zarządzanie informacją w organizacji	S.2.3.
	Bezpieczeństwo powszechne i jego zagrożenia	S.2.4.
	System zarządzania kryzysowego	S.2.5.
	GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem	S.2.6.
	Monitoring i analiza zagrożeń	S.2.7.
	Narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem	S.2.8.
	Zarządzanie zasobami ludzkimi	S.2.9.
	Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji	S.2.10.
	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w organizacji	S.2.11.
	Zarządzanie ochroną fizyczną w organizacji	S.2.12.
	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	S.2.13.
	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	S.2.14.
	Organizacja procesu zarządzania kryzysowego	S.2.15.

3.1.5.2 Szczegółowy opis zajęć

S.2.1 Współczesne organizacje i ich otoczenie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.1	Współczesne organizacje i ich otoczenie	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	ie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy zarządzania 		<ul style="list-style-type: none"> Student posiada wiedzę z zakresu podstaw zarządzania 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą organizacji i jej otoczenia zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami funkcjonowania organizacji zapoznać z podstawowymi typami organizacji w teorii i praktyce gospodarczej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w obszarze funkcjonowania organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w otoczenie organizacji, doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane ze współczesnymi organizacjami ich otoczeniem uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach organizacji i jej otoczenia 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat współczesnych organizacji ich otoczenia 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Istota i cechy organizacji.	3	2
3	Typy organizacji w teorii i praktyce gospodarczej.	5	3
4	Otoczenie organizacji: mikrootoczenie, makrootoczenie, metody pomiaru.	5	3
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych.	

	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania organizacji i jej otoczenia z perspektywy nauk o zarządzaniu.
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania organizacjami, instytucjami i ich otoczeniem na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych.
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z organizacją i jej otoczeniem, jej zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów bezpieczeństwa.
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z funkcjonowaniem organizacji i jej otoczeniem.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 	

	• 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	O1
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	O2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ok	Test wiedzy	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $O_t \times 2 / 2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W05			
W_02	K2_W07			
W_03	K2_W08			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> Zakrzewska-Bielawska A.(red.), Podstawy zarządzania, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012. L. F. Korzeniowski, Menedżment. Podstawy zarządzania, Wyd. EAS, Kraków 2010. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2016. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
•				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego			

telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.2 Podstawy zarządzania w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.2	Podstawy zarządzania w organizacji	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy zarządzania			• Student posiada wiedzę z zakresu podstaw			

		zarządzania	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z zasadami funkcjonowania przedsiębiorstw oraz z podstawami zarządzania zasobami ludzkimi, • zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim. • nauczyć studentów analizowania i wyjaśniania podstawowych pojęć i zjawisk w obszarze zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi z wykorzystaniem metod, technik i narzędzi stosowanych w naukach o zarządzaniu , • nauczyć ich analizowania przyczyn i przebiegu różnych sytuacji w przedsiębiorstwie z wykorzystaniem metody studium przypadków, • doskonalić ich umiejętność przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych, prac pisemnych obejmujących problematykę funkcjonowania przedsiębiorstwa i ZZL • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z zarządzaniem przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT); • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi; • nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z teorią zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa; • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem osobowym; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Podstawy wiedzy o przedsiębiorstwie: pojęcie i istota przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorczości, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, systematyka przedsiębiorstw, otoczenie przedsiębiorstw, rynek pracy i warunki społeczno-prawne rozwoju przedsiębiorstw, rola przedsiębiorstw w rozwoju społeczno-gospodarczym regionów.	2	2
3	Podstawy wiedzy o zarządzaniu przedsiębiorstwem: zasoby przedsiębiorstwa: rzeczowe, finansowe, niematerialne, struktury organizacyjne przedsiębiorstw-klasyczne i nowoczesne, podstawowe funkcje zarządzania: planowanie, organizowanie, przewodzenie, kontrolowanie, zarządzanie zasobami ludzkimi,	3	2

	zarządzanie operacyjne i strategiczne, zarządzanie zmianami i innowacjami.		
4	Przewodzenie i zarządzanie zespołem w przedsiębiorstwie - menedżer a lider, style kierowania, role i kompetencje menedżerskie, decyzje menedżerskie, zarządzanie zespołowe, etapy budowania zespołu, metody pracy menedżera.	2	1
5	Strategie i metody zarządzania: strategie reaktywne i pro-aktywne, zarządzanie przez cele, zarządzanie kompetencjami, zarządzanie wartościami, zarządzanie zmianą, controlling (rodzaje: strategiczny i operacyjny, narzędzia controllingu).	2	1
6	Zarządzanie operacyjne: zarządzanie marketingowe (marketing mix), zarządzanie finansami (ewidencja obrotów, bilans, rachunek wyników), zarządzanie produkcją i jakością (procesy produkcyjne, kompleksowe zarządzanie jakością), zarządzanie logistyką (zaopatrzenie, magazynowanie, spedycja).	2	1
7	Zarządzanie zasobami ludzkimi: strategiczna rola ZZL, sekwencja procesów kadrowych i ich relacje, modele funkcji personalnej (rozwój kapitału ludzkiego, model sita), miejsce i zadania działu ZZL w firmie.	2	1
8	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi, jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne, oraz prawne regulacja w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji, oraz istotę procesów zarządzania w organizacji, instytucjach na ich różnych poziomach strukturalnych	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania w zakresie teorii o zarządzaniu przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi w układzie międzynarodowym i krajowym	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi	

		badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi właściwie dobrać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii z zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi, kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie oraz wypełniania ról społeczno - zawodowych jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego budującego etos zawodu, który wykonuje
	K_02	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego 	

	<p>wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	-			
kryteria oceny:	-			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	-	-	-	-
sposób wyliczenia oceny końcowej:	-			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ok	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02 W_01, W_02 K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $O_{tx}2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03			
W_02	K2_W06, K2_W07, K2_W08			
W_03	K2_W12			
U_01	K2_U01, K2_U02			
U_02	K2_U03			

U_03	K2_U07, K2_U14
K_01	K2_K05, K2_K06
K_02	K2_08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> • Michalski E., <i>Zarządzanie przedsiębiorstwem. Podręcznik akademicki</i>, PWN, Warszawa 2017. • Jemielniak D., Koźmiński A., <i>Zarządzanie od podstaw. Podręcznik akademicki</i>, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. • Drucker P. F., <i>Praktyka zarządzania</i>, MT Biznes, 2008. • Król H., Ludwiczynski A., <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Podręcznik akademicki</i>, PWN, Warszawa 2017. • Listwan T., Sułkowski L., <i>Metody i techniki zarządzania zasobami ludzkimi</i>, Difin, Warszawa 2016. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Griffin R. W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, PWN, Warszawa 2010. • Żurek R. (red.), <i>Przedsiębiorstwo. Zasady działania, funkcjonowanie i rozwój</i>, Gdańsk 2007. • Armstrong M., <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, PWN, Warszawa 2011. • Drucker P.F., <i>Zarządzanie XXI wieku - wyzwania</i>, MT Biznes, Warszawa 2009 • Blanchard K., Johnson S., <i>Jednominutowy menedżer</i>, MT Biznes, Warszawa 2011 • Bruch H., Ghosal S., <i>Efektywne zarządzanie. Jak skutecznie podejmować decyzje, budować strukturę firmy i wykorzystywać czas</i>, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2006. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.3 Zarządzanie informacją w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.3	Zarządzanie informacją w organizacji	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy zarządzania, podstawy ekonomii			• Student posiada wiedzę z zakresu podstaw			

		zarządzania i ekonomii	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą zarządzania informacją w organizacji • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami zarządzania organizacją w aspekcie bezpieczeństwa informacji 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w zarządzanie informacją w organizacji • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z zarządzaniem informacją w organizacji • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach funkcjonowania organizacji w aspekcie zarządzania informacją 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat zarządzania informacją w organizacji 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Informacja w procesie zarządzania informacją: definicja informacji, cykl życia informacji, funkcje informacji.	2	1
3	Badanie potrzeb informacyjnych w organizacji.	3	2
4	Źródła i metody pozyskiwania informacji.	3	2
5	Procesy informacyjne jako przedmiot zarządzania.	2	1
6	Metody zarządzania procesami informacyjnymi.	3	2
7	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady jej funkcjonowania z perspektywy teorii zarządzania informacją.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania informacją w	

		organizacji na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem.
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa informacją, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem.
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z zarządzaniem informacją w organizacji, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemu.
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem informacją w organizacji.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji, w aspekcie zarządzania informacją.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego

	wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu			
	<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	O_t	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $O_t \times 2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W07			
W_02	K2_W08			
W_03	K2_W09			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> Czekaj J., Podstawy zarządzania informacją, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012. Malara Z., Rzęchowski J., Zarządzanie informacją na rynku globalnym. Teoria i praktyka, CH Beck, Warszawa 2011. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> R. W. Griffin, Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2017. L. F. Korzeniowski, Podstawy zarządzania organizacjami, Diffin, Warszawa 2011. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> www.pcbc.gov.pl 				

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S 2.4. Bezpieczeństwo powszechne i jego zagrożenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.4.	Bezpieczeństwo powszechne i jego zagrożenia	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych			15	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> • Brak 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i wchodzącymi w zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk humanistycznych i społecznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania, • zapoznać w zaawansowanym stopniu z metodologią badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem powszechnym i jego zagrożeniami, jak również możliwościami ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych, • zapoznać w zaawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego • zapoznać w podstawowym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego we wszystkich jego wymiarach • nauczyć prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa powszechnego, w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych, • nauczyć sporządzania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianych zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa, • nauczyć przygotowywania wystąpień ustnych w sprawach związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego w języku polskim i obcym, takich jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa, • przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, • przygotować do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.	1	1
2.	Sektorowa analiza bezpieczeństwa: istota, sektory analizy bezpieczeństwa i ich współzależność, podmiotowo-przedmiotowe ramy bezpieczeństwa.	1	1
3.	Sektor bezpieczeństwa powszechnego: istota, podstawowe zagadnienia, definicja bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwo powszechne jako element bezpieczeństwa narodowego.	1	
4.	Zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego: zagrożenia ludności cywilnej w czasie pokoju, kryzysu i wojny (istota, źródła, kategorie).	1	1
5.	Ochrona ludności cywilnej w czasie pokoju i kryzysu: istota, organizacja.	1	
6.	Ochrona ludności w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych: istota, podstawa prawna, zasady organizacji Obrony Cywilnej.	1	
7.	Systemy bezpieczeństwa powszechnego w Polsce: misja, struktura organizacyjna.	1	1
8.	System zarządzania bezpieczeństwem powszechnym w Polsce: rys historyczny, aktualna struktura i wyzwania.	1	
9.	Ochrona ludności cywilnej w wybranych państwach europejskich.	1	
10.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	2
2.	Charakterystyka zagrożeń ludności cywilnej w czasie pokoju i kryzysu: istota, kategorie, monitorowanie, rozpoznawanie i prognozowanie zagrożeń.	2	2
3.	Charakterystyka zagrożeń ludności cywilnej w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych: istota, kategorie, uwarunkowania ochrony przed zagrożeniami.	2	2
4.	Systemy ochrony ludności i mienia: przeciwpożarowy, przeciwpowodziowy, ochrony infrastruktury krytycznej, antyterrorystyczny, ochrony radiologicznej etc.	2	2
5.	Systemy bezpieczeństwa artykułów handlowych: istota, misja, struktura, zasady funkcjonowania.	2	1
6.	System bezpieczeństwa i higieny pracy: istota, podstawa prawna, struktura, zasady funkcjonowania.	2	1
7.	Systemy opieki zdrowotnej: system świadczeń zdrowotnych, system ochrony zdrowia publicznego, system ubezpieczeń zdrowotnych.	2	1
8.	System bezpieczeństwa obiektów budowlanych: misja, struktura, zasady funkcjonowania.	2	1
9.	Systemy alarmowania i ostrzegania. Systemy ratownictwa: istota, struktura	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2

		Razem zajęć praktycznych:	20	15
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
Kategoria	numer	Treść		
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i wchodzących w zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk humanistycznych i społecznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania		
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem powszechnym i jego zagrożeniami, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych		
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego		
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa		
umiejętności	U_01	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego we wszystkich jego wymiarach		
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa powszechnego, w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych		
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prace pisemne obejmujące problematykę szeroko rozumianych zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa		
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przymiarów zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego,		
	K_03	jest gotów do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:			

	<ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny z pracy zaliczeniowej, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, w tym przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej. • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Aktywność na wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych,			

	pracy zaliczeniowej, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy

	<p>czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	50
	O2	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	O3	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	O4	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,5 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3 + 0,1 x O4			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			

forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	1
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times (Ot \times 1 + Op \times 2)/3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W04			
W_03	K2_W07			
W_04	K2_W11			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U07			
U_03	K2_U09			
U_04	K2_U10			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K04			
K_03	K2_K08			
Wykaz literatury:				

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015 • L. Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo powszechne</i>, [w:] <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System</i>, red. A. Urbanek, Katedra Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2012 • Chojnowski L., <i>Systemy bezpieczeństwa powszechnego</i>, [w:] <i>Problemy bezpieczeństwa personalnego w epoce ponowoczesności</i>, red. M. Stefański, E. Piotrów, A. Gliszczyński (red.), Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2016 • Graniczny M., Mizerski, <i>Katastrofy przyrodnicze</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015 • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2011 • Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013 • Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2012 • <i>Zarządzanie kryzysowe</i>, red. W. Lidwa, Akademia obrony Narodowej, Warszawa 2015 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ • https://mswia.gov.pl/ • http://www.msz.gov.pl/pl/ • http://rcb.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.5. System zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.5.	System zarządzania kryzysowego.	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń/prezentacja			10	10		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			10	15		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: opracowanie wystąpienia,			

	prezentacja problemów i dylematów, burza mózgów, prezentacja sposobów wykonania, projektowania i opracowania dokumentów, konsultacje zespołowe		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do wystąpienia, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
Podstawy z zakresu organizacji i kierowania, Podstawy z zakresu informacji o państwie i prawie, Organizacja administracji w państwie.	Student zna podstawy i terminy z zakresu organizacji i zarządzania, określa ogólne zadania administracji, orientuje się w zagadnieniach zagrożeń i zadań z zakresu ich identyfikacji i zapobiegania im oraz konieczności usuwania skutków zdarzeń zagrażających ludziom i środowisku.		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; • zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego oraz jego podstawowymi założeniami; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; • przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; • nabyć umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących systemu zarządzania kryzysowego; • kształtować rozwiązywanie problemów zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej; • kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Katalog zagrożeń w zarządzaniu kryzysowym: zagrożenia lokalne i globalne, zagrożenia: kompleksowe (wiodące, towarzyszące), przyczynowo-skutkowe (pierwotne, wtórne), ustalanie pakietu zagrożeń, prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia (bardzo rzadkie, rzadkie, możliwe, prawdopodobne, bardzo prawdopodobne), klasyfikacja według skutków zagrożenia (nieistotne, małe, średnie, duże, katastrofalne), matryca budowy poziomu ryzyka zaistnienia zagrożenia, systemy monitorowania zagrożeń w Polsce, współpraca w zakresie	4	1

	zarządzania kryzysowego z sąsiadami i w ramach UE.		
3.	Struktura zarządzania kryzysowego w państwie: elementy systemu zarządzania kryzysowego w gminie, powiecie, województwie i na poziomie krajowym, zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, zadania z zakresu planowania cywilnego dla wojewody, starosty, wójta (burmistrza, prezydenta), zachowanie ciągłości działań w reagowaniu na zagrożenia, Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego.	4	2
4.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Istota oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń: organizacja i zadania monitoringu zagrożeń przez elementy organizacyjne zarządzania kryzysowego i struktury organizacyjne instytucji administracji publicznej, zadania i organizacji Krajowego systemu wykrywania skażeń i analiz, organizacja i zadania monitoringu zagrożeń prowadzonego przez instytucje centralne.	4	2
3.	Analiza aktów prawnych związanych z zarządzaniem kryzysowym: zasadnicze rozwiązania w zarządzaniu kryzysowym wynikające z Ustawy i Rozporządzeń w zarządzaniu kryzysowym, analiza postanowień Ustawy o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej i związanych z nią dokumentów zarządzania kryzysowego na poziomie kraju i administracji lokalnej.	3	2
4.	Zadania zespołów ZK i CZK: zasady i organizacja ZZK i CZK na wszystkich poziomach administracji publicznej, praktyczne wykonanie schematów obiegu informacji.	3	3
5.	Rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa: zadania RCB w zakresie kierowania i koordynacji działań w zakresie zarządzania kryzysowego, organizacja stanowisk kierowania, analiza zasadniczych postanowień Krajowego planu zarządzania kryzysowego.	3	2
6.	Opracowanie analizy zakresu funkcjonowania lokalnego systemu ZK w wybranej jednostce administracji na podstawie informacji uzyskanych z mediów elektronicznych i planów zarządzania kryzysowego: analiza charakterystyk zagrożeń ujętych w planach zarządzania kryzysowego i innych planach realizowanych przez etatowe struktury zarządzania kryzysowego, analiza baz danych sił środków, analiza i opracowanie procedur zarządzania kryzysowego, opracowanie planu pracy stanowiska kierowania na poziomie powiatu.	4	3
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach bezpieczeństwa, a także na poszczególnych poziomach administracji
	W_02	w pogłębionym stopniu zna teoretyczne podstawy zarządzania kryzysowego, w tym trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki zarządzania kryzysowego
	W_03	w pogłębionym stopniu zna różnego rodzaju podmioty strukturalne, organizacje, instytucje, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w układach związanych z systemem zarządzania kryzysowego
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe wybrane dokumenty zarządzania kryzysowego w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z problemami zarządzania kryzysowego
	U_03	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z modyfikowaniem systemu zarządzania kryzysowego
	K_02	odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z zadaniami stojącymi przed zarządzaniem kryzysowym

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • uzyskanie pozytywnej oceny za egzamin
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p>

	Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium z egzaminu	W_01, W_02, W_03, K_01	80
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_t) = $0,8x O_1 + 0,2x O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego 			

wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu

- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy

	określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy			
	<ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Test wiedzy w ramach kolokwium zaliczeniowego	U_01, U_02, U_03, K_01	40
	02.	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_02, U_03,	20
	03.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_02, U_03,	20
	04.	Aktywność na zajęciach	K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,4x O1 + 0,2x O2 + 0,2x O3+ 0,2x O4			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
Oe	Egzamin	Wszystkie efekty		Nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ Ok \times 0,5 + Oe \times 0,5$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W06			
W_02	K2_W03			

W_03	K2_W05
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
U_03	K2_U10
K_01	K2_K02
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591)
- Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005
- Gryz J., Kitler W. (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007
- Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010
- Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej WSPol., Szczytno 2010
- Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013

B. Literatura uzupełniająca:

- . Zieliński K, Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004
- Ladał, T. Pilch (red.), Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Wydawnictwo ŻAK, Warszawa 1999
- Pawłowski J., Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wydawnictwo AON, Warszawa 2002
- Sienkiewicz P., Górny P., Analiza systemowa sytuacji kryzysowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001
- Wróblewski R., Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami, Wydawnictwo AON, Warszawa 1996
- Gołębiowski J., Zarządzanie kryzysowe, „Wiedza Obronna” 2001, nr 1
- Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013
- Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Krajowy plan zagrożenia kryzysowego.
- Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.6 GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.6.	GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	15	10	-	-		
• praca zaliczeniowa – zadanie podsumowujące treści ćwiczeń	5	5	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	25	30		

• przygotowanie się do pracy zaliczeniowej - zadania	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych i pracy zaliczeniowej - zadania			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• podstawy użytkowania IT – grupa BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), Użytkowanie IT – grupa STANDARD (użytkowanie baz danych)			• student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, sposobów użytkowania baz danych			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS), • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu GIS, • zapoznać z pojęciem topologii i analiz przestrzennych, • zapoznać z najważniejszymi formatami plików, które stosuje się do zapisu danych wektorowych i danych rastrowych, • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw, 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystania wiedzy w celu zastosowania systemu GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem, • przygotować do stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w zakresie zarządzania bezpieczeństwem, • przygotować do wykorzystania wiedzy w celu analiz przestrzennych wykorzystujących znajomość podstawowych pojęć statystycznych, 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; • kształtować kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Geograficznej w zarządzaniu bezpieczeństwem, 						
Treści kształcenia:						

zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Wprowadzenie do Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, sprzęt oraz typy plików charakterystyczne dla GIS, dane w GIS i źródła danych, skala w GIS, georeferencje, pierwsze kroki z aplikacjami GIS, zmiana ustawień aplikacji GIS, zarządzanie warstwami danych.	1	1
2	Modele danych: modelowanie świata rzeczywistego, ciągłe i dyskretne modelowanie świata rzeczywistego, topologia. Baza danych: bazy danych (serwery baz danych) a GIS.	1	
3	Dane GIS oraz atrybuty danych: dane warstwowe i wektorowe, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych.	1	1
4	Analizy danych: analizy przestrzenne, analizy przestrzenne bazujące na atrybutach, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych, analizy danych przestrzennych. Mapy tematyczne: klasyfikacja danych tematycznych, prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	1	1
5	Podstawowe operacje w systemach GIS: wprowadzenie do środowiska aplikacji ESRI ArcGIS, wczytywanie danych przestrzennych i ich wizualizacja w aplikacji ArcGIS, wykonywanie prostych zapytań bazodanowych i przestrzennych w aplikacji ArcGIS, analiza przestrzenna w aplikacji ArcGIS w zakresie zarządzania bezpieczeństwem.	5	1
6	Kolokwium - test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Pierwsze kroki w ArcGIS: podstawy pracy w środowisku GIS, zarządzanie warstwami danych, praca z danymi rastrowymi i wektorowymi.	3	2
2	Zarządzanie bazą danych: zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych.	3	3
3	Tworzenie baz danych: metody pozyskiwania danych przestrzennych.	3	2

4	Analizy danych przestrzennych i prezentacja wyników: analiza danych wektorowych, symbolizacja danych, redakcja mapy.	3	2
5	Redakcja mapy: prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	3	2
6	Praca zaliczeniowa - zadanie z zakresu zarządzania bezpieczeństwem podsumowujące treści ćwiczeń	5	5
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu oprogramowania GIS, w tym relacje i układy związane z wykorzystywaniem zasobów bazodanowych w zarządzaniu bezpieczeństwem,
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych oraz w podstawowym zakresie elementy metodologii nauk ścisłych i technicznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań technicznych pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych w oparciu o narzędzia GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem,
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej przy stosowaniu oprogramowania GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem,
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym z zakresu analiz danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS,
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych w oparciu o oprogramowanie GIS,
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu analiz danych przestrzennych w zarządzaniu bezpieczeństwem w oparciu o oprogramowanie GIS,
	U_04	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy z zakresu oprogramowania GIS,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy zaliczeniowej,

	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu oprogramowania GIS,
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny z zajęć praktycznych • uzyskanie pozytywnej oceny za egzamin. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw z GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach laboratoryjnych			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$</p> <p>Kryteria oceny zadania:</p> <p>5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 			

	•2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność na zajęciach laboratoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2

	O _e	egzamin	wszystkie	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Okz) = $0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_{tx1} + O_{px2}}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W04			
W_03	K2_W06			
U_01	K2_U02			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U05			
U_04	K2_U14			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
K_03	K2_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Bielecka E., <i>Systemy informacji geograficznej</i>, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006 Davis D.E., <i>GIS dla każdego</i>, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004 <i>GIS dla każdego</i>. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Pachelski W., Wysocka E., <i>Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka</i>, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999 Tomlinson R., <i>Rozważania o GIS</i>. Poradnik, Warszawa 2008 Werner P., <i>Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych</i>, Warszawa 2004 				
C. Materiały źródłowe:				
•				
D. Przydatne strony internetowe:				
•				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego			
telefon:	59 306 76 04			
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			

S.2.7 Monitoring i analiza zagrożeń

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.7.	Monitoring i analiza zagrożeń	E	3			
Kierunek studiów:	bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	15	10	-	-		
• praca zaliczeniowa – zadanie podsumowujące treści ćwiczeń	5	5	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		

		łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.								
Metody dydaktyczne:								
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:					
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 					
konwersatorium informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe					
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 					
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych i pracy zaliczeniowej - zadania					
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:								
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:					
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 			<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 					
Cele przedmiotu:								
w zakresie wiedzy:								
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach, zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach, zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw, 								
w zakresie umiejętności:								
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystania wiedzy w celu zastosowania systemów zabezpieczających bezpieczeństwo w organizacjach, przygotować do stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w zakresie zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, przygotować do wykorzystania wiedzy w celu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach, 								
w zakresie kompetencji społecznych:								
<ul style="list-style-type: none"> kształtować kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; kształtować kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach, 								
Treści kształcenia:								
zajęcia teoretyczne:								
numer tematu	treści kształcenia						ilość godzin	
							SS	SNS

1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Bezpieczeństwo osób i mienia w ujęciu systemowym	1	1
2	Kwalifikowanie jakości urządzeń i usług w zakresie systemów alarmowych	1	
3	Reguły dotyczące systemów alarmowych w świetle PN „Systemy alarmowe”	2	1
4	Przekazywanie sygnałów alarmu do jednostek Policji i reakcja na sygnały	2	
5	Analiza i ocena poziomu bezpieczeństwa obiektu	1	1
6	Wymagania techniczne wobec sygnalizacji alarmowej oraz systemów alarmowych- przykłady	2	1
8	Kolokwium - test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza wybranych problemów w obszarze monitoringu i analizy zagrożeń w organizacji –wymagania techniczne wobec sygnalizacji alarmowej, wymagania wobec systemów alarmowych stosownych w organizacjach, wymogi zachowania tajemnicy w procesie projektowania, instalowania i obsługi systemów alarmowych oraz konsekwencje prawne jego naruszenia.	14	9
6	Praca zaliczeniowa - zadanie z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacji podsumowujące treści ćwiczeń	5	5
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach, w tym relacje	

		i układy związane z wykorzystywaniem zasobów bazodanowych w zarządzaniu bezpieczeństwem,
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych oraz w podstawowym zakresie elementy metodologii nauk ścisłych i technicznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań technicznych pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych w oparciu o narzędzia IT w zakresie monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach,
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej przy stosowaniu oprogramowania IT w zarządzaniu bezpieczeństwem w zakresie monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach,
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach,
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych w oparciu o oprogramowanie IT z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach,
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu analizy danych w zarządzaniu bezpieczeństwem w oparciu o oprogramowanie IT w zakresie monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisanie pracy zaliczeniowej,
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu monitoringu i analizy zagrożeń w organizacjach,
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny z zajęć praktycznych. • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych	

	<p>odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$</p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach laboratoryjnych</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O_1, O_2, O_n) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p>			

	<p>$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O_n}{n}$</p> <p>Kryteria oceny zadania:</p> <p>5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie</p> <p>4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <p>4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <p>3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy</p> <p>3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <p>2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>praca zaliczeniowa</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>aktywność na zajęciach laboratoryjnych</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2</p>			
<p>sposób zaliczenia i forma egzaminu:</p>				
<p>forma egzaminu:</p>	<p>egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p>			
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do</p>			

	80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	<i>O_t</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	<i>O_t</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	1
	<i>O_p</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
	<i>O_e</i>	egzamin	wszystkie	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ zajęć\ (Okz) = 0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W04			
W_03	K2_W06			
U_01	K2_U02			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U05			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
K_03	K2_K07			
Wykaz literatury:				

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Nowicki Z., <i>Alarm o przestępstwie</i>, TNOiK, Toruń 1997. • <i>Zasady projektowania elektronicznych systemów alarmowych włamaniowych i napadowych</i>, ZRTOM TECHOM, opracowanie zbiorowe, Warszawa 1994. • <i>Zasady instalowania i konserwacji elektronicznych systemów alarmowych włamaniowych i napadowych</i>, ZRTOM TECHOM, opracowanie zbiorowe, Warszawa 1994. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Siudalski S., <i>Vademekum zabezpieczeń</i>, Abitechnika, Warszawa 1994. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.8.Narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.8.	Narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie (50%), Informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	6		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	17	12	-	-		
• zajęcia podsumowujące	2	2	-	-		

• studiowanie literatury i innych materiałów źródłowych	-	-	10	10		
• przygotowanie do zajęć	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium: informacyjne, problemowe, z prezentacją multimedialną, informacja, dyskusja			mini wykład wprowadzający, informacja, prezentacja materiałów multimedialnych, dyskusja, ćwiczenie praktyczne w warunkach laboratoryjnych			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji; przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji, analiza tekstów, samodzielne wykonywanie praktycznych zadań zleconych przez wykładowcę, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy użytkowania IT, Podstawy obsługi środowiska komputerowego, Przedmioty związane z bezpieczeństwem z poprzednich semestrów			• ukończone studia na poziomie SPS; umiejętności obsługi komputera nabyte we wcześniejszych etapach kształcenia znajomość zagadnień związanych z: użytkowaniem IT, teorią bezpieczeństwa, wyzwaniem i zagrożeniami bezpieczeństwa,			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami związanymi z zarządzaniem bezpieczeństwem w gospodarce elektronicznej • zapoznać studentów z pogłębioną wiedzą teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa organizacji, procesów bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych organizacji • zapoznać studentów w pogłębionym stopniu z nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami stosowanymi w procesie zarządzania bezpieczeństwem 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów umiejętności przygotowywania dokumentów dotyczących zarządzania bezpieczeństwem, które są zgodne z wytycznymi znajdującymi się w normach krajowych i międzynarodowych • nauczyć studentów poszukiwania i oceniania narzędzi IT biorących udział w zarządzaniu bezpieczeństwem • nauczyć studentów stosowania odpowiednich modeli bezpieczeństwa w zależności od wymagań organizacyjnych • nauczyć studentów wykorzystywania narzędzi IT do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa w organizacjach i instytucjach • nauczyć studentów pracy w zespołach specjalistów zajmującymi się kwestiami bezpieczeństwa 						
w zakresie kompetencji społecznych:						

<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętność pracy zarówno indywidualnej jak i w grupie (wspólne cele, rozwiązywanie konfliktów) kształtować u studentów gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny rozwijać wśród studentów świadomość konieczności ciągłego uczenia się i doskonalenia swoich kompetencji 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Bezpieczeństwo danych i systemów: aspekty bezpieczeństwa, zagrożenia, metody i środki ochrony danych	2	0,5
3	Zabezpieczenia kryptograficzne: funkcje skrótu, podpisy cyfrowe, protokoły uwierzytelniania	2	1
4	Modele bezpieczeństwa: model macierzowy, model „przejmij-przekaż”, model Wooda, model Biby, model Sea View, model bezpieczeństwa dla kontroli przepływu danych	2	1
5	Kryteria oceny i standaryzacja w zakresie bezpieczeństwa: normy krajowe i międzynarodowe	2	0,5
6	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	1	1
	Podstawowe założenia polityki bezpieczeństwa: norma ISO/IEC TR 13335	2	1
	Audyt systemów: klasyfikacja i kontrola aktywów, bezpieczeństwo osobowe, bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe, uprawnienia w systemach informatycznych – listy ACL	3	2
	Zarządzanie systemami informatycznymi i sieciami komputerowymi: procedury eksploatacyjne, okres odpowiedzialności, planowanie i odbiór systemu, zarządzanie sieciami	2	1
	Narzędzia IT w procesie bezpieczeństwa przegląd cz.1: kwestionariusze ankietowe na podstawie zaleceń normy ISO/IEC17799, szablony edycyjne dokumentów	3	2

	Narzędzia IT w procesie bezpieczeństwa przegląd cz.1: narzędzia zautomatyzowane – skanery bezpieczeństwa, skanery inwentaryzacyjne, skanery konfiguracji	7	6
	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, zjawiska i fakty związane z zarządzaniem bezpieczeństwem	
	W_02	ma pogłębioną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa organizacji, procesów bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych organizacji	
	W_03	zna możliwości wykorzystania nowoczesnych narzędzi, metod i technik w procesie zarządzania bezpieczeństwem	
umiejętności	U_01	potrafi tworzyć odpowiednie dokumenty opisujące zdarzenia, zjawiska, procesy, które związane są pośrednio i bezpośrednio z bezpieczeństwem organizacji lub instytucji	
	U_02	potrafi wyszukać i dobrać odpowiednie narzędzia IT wspomagające procesy nadzoru i podnoszenia poziomu bezpieczeństwa w zależności od wymagań organizacyjnych	
	U_03	potrafi wykorzystać narzędzia IT w procesach podnoszenia poziomu bezpieczeństwa	
	U_04	potrafi opracować „skuteczną tarczę” bezpieczeństwa w wybranych aspektach systemów teleinformatycznych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do permanentnego pogłębiania oraz poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa IT	
	K_02	potrafi wskazać priorytety służące do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem z uwzględnieniem działania w sytuacjach kryzysowych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział studentów w przynajmniej 80% zajęć programowych; • uzyskanie przez studentów, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; • uzyskanie pozytywnej oceny za realizację zadań praktycznych w ramach ćwiczeń laboratoryjnych • uzyskanie pozytywnej oceny za pracę zaliczeniową 		

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za znajomość podstawowych zagadnień merytorycznych w ramach testu wiedzy oraz za pracę zaliczeniową			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03	60
	O ₂	Praca zaliczeniowa	U_01, U_04, K_01	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O_1 + 0,4 \times O_2$			

sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium, realizację zadań praktycznych w ramach zajęć laboratoryjnych oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$</p> <p>Kryteria oceny zadania:</p> <p>5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_02, U_03, U_04	50
	O_2	Zadania praktyczne	U_03	30
	O_3	Aktywny udział w zajęciach	U_04, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5xO_1 + 0,3xO_2 + 0,2xO_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01	1
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa = (O_t \times 1 + O_p \times 2) / 3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W02, K2_W03, K2_W05, K2_W08			
W_03	K2_W09, K2_W011, K2_W012			
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U07, K2_U10			
U_02	K2_U04, K2_U05			
U_03	K2_U03, K2_U06, K2_U07			
U_04	K2_U11, K2_U14, K2_U15			
K_01	K2_K01, K2_K02			
K_02	K2_K03, K2_K05			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Białas A., Bezpieczeństwo informacji i usług w nowoczesnej instytucji i firmie, WNT, Warszawa 2007 • McNab Ch., <i>Ocena bezpieczeństwa sieci</i>, Warszawa 2017 				

<ul style="list-style-type: none"> • Stallings W., <i>Kryptografia i bezpieczeństwo sieci komputerowych</i>, Warszawa 2011 • Wojciechowska-Filipek S., Ciekanski Z., <i>Bezpieczeństwo funkcjonowania w cyberprzestrzeni jednostki organizacji państwa</i>, Warszawa 2016 • Klevinsky T.J., Scott Laliberte, Ajay Gupta, Hack I.T. Testy bezpieczeństwa danych, Helion, 2005 • Orebaugh Angela, Babbin Jake, Pinkard Becky, Rash Michael, Clark Graham, IPS. Zapobieganie i aktywne przeciwdziałanie intruzom, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005 • Stokłosa J., Bliski T., Pankowski T., <i>Bezpieczeństwo danych w systemach informatycznych</i>. PWN, 2001 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Artykuły z czasopism poruszających kwestie bezpieczeństwa, np. IEEE Security&Privacy. • Materiały z sieci Internet: strony producentów sprzętu i oprogramowania • Zalecenia ITU-T i innych organizacji standaryzacyjnych (np. rekomendacja ITU-T X.805) • Stallings W. <i>Kryptografia i bezpieczeństwo sieci komputerowych. Konceptje i metody bezpiecznej komunikacji</i>; Helion, 2012 • Cheswick W. R.. <i>Firewalle i bezpieczeństwo w sieci</i>. Helion, 2003 • Erickson J., <i>Hacking. Sztuka penetracji</i>. Wydanie 2, Helion, 2008 • Liderman K., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informatycznego</i>, Mikom, Warszawa 2003 • Polaczek T., <i>Audyty bezpieczeństwa informacji w praktyce</i>, Helion, Gliwice 2006 • Ross A., <i>Inżynieria zabezpieczeń</i>, WNT, 2008 • Stallings W., <i>Network Security Essentials</i>. Prentice Hall, 2003 Zalecenia ITU-T i innych organizacji standaryzacyjnych (np. rekomendacja ITU-T X.805) • Wobst R., <i>Kryptologia. Budowa i łamanie zabezpieczeń</i>, RM, Warszawa, 2002 • Mollin R.A., <i>An Introduction to Cryptography</i>, Chapman&Hall, 2007 • Stinson D. R. <i>Kryptografia w teorii i praktyce</i>, WNT, 2005 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego – (Dz.U. z 2011 r., Nr 159, poz. 948) • Ustawa o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz. 922) • ISO 27001, ISO 27005 • PN-I-02000: Zabezpieczenia w systemach informatycznych – Terminologia, PKN,1998 • PN-I-13335-1: Technika informatyczna. Wytyczne do zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych, PKN, 1999 • PN-ISO/IEC 17799 Technika Informatyczna. <i>Praktyczne zasady zarządzania bezpieczeństwem informacji</i>, PKN, 2003 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały z sieci Internet: strony producentów sprzętu i oprogramowania. • Zalecenia ITU-T i innych organizacji standaryzacyjnych (np. rekomendacja ITU-T X.805). • Materiały z sieci Internet: strona ABW oraz producentów sprzętu i oprogramowania. • https://niezalezna.pl/ • https://niebezpiecznik.pl/ • https://www.nask.pl/pl/dzialalnosc/nc-cyber/142,NC-Cyber-Narodowe-Centrum-Cyberbezpieczenstwa.html • https://www.cert.gov.pl/cer/zglaszanie-incydentu/16,Zglaszanie-incydentu.html • https://www.zaufanatrzeciastrona.pl • https://www.ncbr.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.9. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy zarządzania w organizacji, podstawy			• Student posiada wiedzę z zakresu podstaw			

ekonomii		zarządzania i ekonomii	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą zarządzania zasobami ludzkimi • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w obszarze kapitału ludzkiego w organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w funkcjonowanie organizacji • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi w organizacji • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Istota kapitału ludzkiego w organizacji. Uwarunkowania zarządzania zasobami ludzkimi.	3	2
3	Planowanie i alokacja zasobów ludzkich w organizacji: planowanie zatrudnienia, rekrutacja, selekcja, adaptacja.	3	2
4	Ocena pracy i pracowników: wartościowanie pracy, ocenianie pracowników.	3	2
5	Systemy motywowania pracowników.	4	2
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w	

		różnych układach społecznych.
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa.
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania zasobami ludzkimi na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych.
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów bezpieczeństwa.
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi w organizacji.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Test wiedzy	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 	

	<ul style="list-style-type: none"> 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw systemu ochrony pracy w Polsce, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ok	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = Ot x 2 / 2			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W05			
W_02	K2_W06			
W_03	K2_W08			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji, H. Król, A. Ludwiczynski (red.), PWN, Warszawa 2017. A. Pocztowski, Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWE, Warszawa 2018. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> L. F. Korzeniowski, Menedżment. Podstawy zarządzania, Wyd. EAS, Kraków 2010. 				
C. Materiały źródłowe:				

- Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy.

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego

telefon: (59) 306-76-04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.10. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.10	Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu 50% ekonomia 50%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Podstawy zarządzania, podstawy ekonomii, zarządzanie zasobami ludzkimi, współczesne organizacje i ich otoczenie 	<ul style="list-style-type: none"> Student posiada wiedzę z zakresu podstaw zarządzania i ekonomii 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą ekonomicznych aspektów funkcjonowania organizacji zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami funkcjonowania organizacji w aspekcie ekonomicznym 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w ekonomiczne funkcjonowanie organizacji doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z ekonomicznymi aspektami funkcjonowania organizacji uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach funkcjonowania organizacji w ujęciu ekonomicznym 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat ekonomicznych aspektów funkcjonowania organizacji 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Regulacje prawne funkcjonowania organizacji.	4	2
3	Istota i rodzaje strategii organizacji: pojęcie misji i wizji, rodzaje strategii.	3	2
4	Istota planowania w organizacji.	3	2
5	Źródła finansowania działalności organizacji.	3	2
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady jej funkcjonowania w aspekcie ekonomicznym.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania organizacją na ich	

		różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach funkcjonowania, w tym w aspekcie ekonomicznym.		
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania.		
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z ekonomicznymi aspektami funkcjonowania organizacji.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Test wiedzy			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw systemu ochrony pracy w Polsce, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ok	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $O_{tx}2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W07			
W_02	K2_W08			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> R. W. Griffin, Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2017. L. F. Korzeniowski, Podstawy zarządzania organizacjami, Diffin, Warszawa 2011. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> L. F. Korzeniowski, Menedżment. Podstawy zarządzania, Wyd. EAS, Kraków 2010. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> 				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego			
telefon:	(59) 306-76-04			

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.11. Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
S.2.11	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w organizacji	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu 30%						
nauki o bezpieczeństwie 70%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	19	14	-	-		
• prezentacja zadania grupowego (zaliczenie)	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych	-	-	10	10		
• analiza literatury i materiałów źródłowych	-	-	20	25		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Konwersatorium z elementami wykładu informacyjnego,			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe,			

wykładu problemowego, dyskusja.	rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
• teoria bezpieczeństwa, zarządzanie informacją w organizacji, narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem,	• Student posiada wiedzę z zakresu teorii bezpieczeństwa i zarządzania		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawami i głównymi koncepcjami zarządzania bezpieczeństwem informacji, ze szczególną uwagą poświęconą cyklowi życia zarządzania bezpieczeństwem • zapoznać studentów z podstawowymi uwarunkowaniami zarządzania organizacją w aspekcie bezpieczeństwa informacji 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w zarządzanie bezpieczeństwem informacją w organizacji • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z zarządzaniem bezpieczeństwem informacji w organizacji • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach funkcjonowania organizacji w aspekcie zarządzania bezpieczeństwem informacją 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat zarządzania bezpieczeństwem informacją w organizacji 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Istota zarządzania bezpieczeństwem informacją: kontekst bezpieczeństwa informacji, gospodarka oparta na wiedzy, wzrost liczby i złożoności ataków, organizacje NIST, ISO i IEC, wymogi prawne, definicje podstawowych pojęć.	2	1
3	Koszt zarządzania bezpieczeństwem informacją w organizacji: główne przesłanki w procesie podejmowania decyzji o wprowadzeniu systemu zarządzania bezpieczeństwem informacją przez kierownictwo, zapotrzebowanie na metody oceny kosztów bezpieczeństwa, przegląd istniejących metod.	1	-
4	System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI): wyjaśnienie, cykl życia.	2	1
5	Standard ISO/IEC 27001: podstawowe cechy normy, SZBI, fazy cyklu życia SZBI, proces zarządzania bezpieczeństwem informacją zgodny z ISO/IEC 27001, polityka bezpieczeństwa informacji.	2	1
6	Zarządzanie ryzykiem: wprowadzenie, podstawowe pojęcia (ryzyko, zagrożenie, podatność itp.), ramy, metodyki i standardy, metody analizy ryzyka, szczegółowe przedstawienie uproszczonej metody jakościowej szacowania ryzyka.	1	-

7	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Etapy cyklu życia zarządzania bezpieczeństwem informacji – omówienie zasad opracowania grupowego zadania problemowego. Praca z arkuszem kalkulacyjnym.	1	1
2	Wybór badanej organizacji: analiza modelu biznesu oraz funkcjonowanie organizacji, misja, cele, struktura organizacyjna oraz główne obszary działalności, analiza systemu informacyjnego.	2	2
3	Koszt zarządzania bezpieczeństwem informacji w organizacji: wskaźniki charakteryzujące organizację, takie jak liczba użytkowników, liczba pracowników bezpieczeństwa, wskaźnik przyjęć.	4	2
4	Szacowanie ryzyka: identyfikacja zasobów informacyjnych w organizacji, ocena skutków naruszeń poufności, integralności i dostępności tych zasobów; analiza dostępnych list i klasyfikacji zagrożeń bezpieczeństwa informacji i opracowanie listy zagrożeń badanej organizacji; ocena prawdopodobieństwa zagrożeń i określenie wielkości ryzyka.	5	4
5	Polityka bezpieczeństwa organizacji. Wybór zabezpieczeń lub środków kontrolnych.	5	4
6	Opracowanie raportu z badań i przygotowanie prezentacji.	2	1
7	Zaliczenie: prezentacja wyników zadania problemowego, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady jej funkcjonowania z perspektywy teorii zarządzania bezpieczeństwem informacją.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania informacją w organizacji na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem.	
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa informacją, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem.	
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z zarządzaniem bezpieczeństwem informacji w organizacji, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemu.	
	U_02	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę zarządzania	

		bezpieczeństwem informacji organizacji, jak i dokumentów związanych z polityką bezpieczeństwa w organizacji.		
	U_03	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem informacją w organizacji.		
	U_04	Potrafi kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem informacji w organizacji.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji w organizacji.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne i opracowanie grupowego zadania problemowego. Uzyskania pozytywnej oceny za egzamin 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Test wiedzy			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw systemu ochrony pracy w Polsce, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Zajęcia praktyczne kończą się zaliczeniem z oceną, ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli.			
kryteria oceny:	<p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 			

	<ul style="list-style-type: none"> 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Zaliczenie pracy problemowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	80%
	O2	Aktywność na zajęciach	U_03, K_01	20%
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Test wiedzy	W_01, W_02, W_03, U_01	1
	O _p	Zadanie problemowe i prezentacja	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	2

	Oe	Egzamin pisemny	Wszystkie efekty	Nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $0,5 \times O_e + 0,5 \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W07			
W_02	K2_W08			
W_03	K2_W09			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U09			
U_03	K2_U11			
U_04	K2_U14			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> • Czekaj J., Podstawy zarządzania informacją, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012. • Malara Z., Rzęchowski J., Zarządzanie informacją na rynku globalnym. Teoria i praktyka, CH Beck, Warszawa 2011. • D. L. Pipkin, Bezpieczeństwo informacji. Ochrona globalnego przedsiębiorstwa, Wyd. Naukowo – Techniczne, Warszawa 2002. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • R. W. Griffin, Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2017. • L. F. Korzeniowski, Podstawy zarządzania organizacjami, Diffin, Warszawa 2011. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • www.pcbc.gov.pl 				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego			
telefon:	(59) 306-76-04			
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			

S.2.12. Zarządzanie ochroną fizyczną w organizacji.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.12.	Zarządzanie ochroną fizyczną w organizacji.	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie.						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konserwatorium	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	20	20		
• praca zaliczeniowa	-	-	10	15		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konserwatorium, informacja, dyskusja, kolokwium			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja sposobów wykonania zadań praktycznych, prezentacja problemów i dylematów, projektowania i opracowania			

	dokumentów, konsultacje zespołowe, burza mózgów		
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści konserwatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczenia umiejętności praktycznych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
Podstawy zarządzania w organizacji. Monitoring i analiza zagrożeń. Praktyczne aspekty bezpieczeństwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk o bezpieczeństwie.		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • przekazać kompleksową wiedzę dotyczącą: zasad ochrony i utrzymania bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów; organizowania fizycznej i technicznej ochrony wybranych obiektów; definiowania obowiązków i uprawnień podmiotów kompetentnych do ingerencji w sferę praw i wolności obywatelskich; • zapoznać z zasadami organizowania i nadzorowania służb ochronnych; • zapoznać z teoretycznymi aspektami analizy bezpieczeństwa w jego różnych wymiarach, a także opracowywania planów ochrony obiektów; • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji i zarządzania ochroną fizyczną w organizacji; • zapoznać ze strukturą i zadaniami organizacji w zakresie zarządzania ochroną fizyczną; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi w zakresie zarządzania ochroną fizyczną w organizacji. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć zarządzania ochroną fizyczną obiektów; • nauczyć wdrażania procedur zarządzania ochroną fizyczną w organizacji; • nauczyć opracowywania planów ochrony przykładowych obiektów; • nauczyć wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie zarządzania ochroną fizyczną w organizacji; • nauczyć organizowania i realizowania ochrony fizycznej i zabezpieczenia technicznego; organizowania i realizowania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie; organizowania i realizowania ochrony aktywów informacyjnych podmiotów gospodarczych; 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących zarządzania ochroną fizyczną w organizacji; • kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie ochrony fizycznej w organizacji; • nabyć umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie zarządzania ochroną fizyczną w organizacji; • przygotować do organizowania i realizowania ochrony fizycznej i zabezpieczenia technicznego; organizowania i realizowania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie; organizowania i realizowania ochrony aktywów informacyjnych podmiotów gospodarczych; • przygotować do opracowywania poprawnych pod względem metodologicznym wystąpień z prezentacjami multimedialnymi dotyczącymi ochrony obiektów; 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	System bezpieczeństwa obiektu: obiektowy system bezpieczeństwa, zakres działań planistyczno-organizatorskich, praktyczne działania uczestników systemu bezpieczeństwa, unormowania formalno-prawne (unormowania specjalistyczne, unormowania wewnętrzne), działania logistyczne, plan ochrony, zabiegi organizacyjne, techniczne, osoby związane bezpośrednio z ochroną i zabezpieczeniem obiektu, siły specjalistyczne działające w systemie bezpieczeństwa obiektu, inni współuczestnicy systemu bezpieczeństwa.	4	2
3.	Zagrożenia występujące w ochranianych obiektach: pojęcie zagrożenia obiektu i ogólna klasyfikacja zagrożeń, czynniki mające wpływ na stopień zagrożenia i bezpieczeństwo obiektu, formy zagrożeń występujące w ochranianych obiektach, terroryzm, jako zagrożenie ochranianych obiektów, charakterystyka obiektów podlegających ochronie, podział ochranianych obiektów, przygotowanie systemu ochrony obiektu, taktyka prowadzenia działań ochronnych.	4	1
4.	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Planowanie działań ochronnych: zasadność planowania działań ochronnych, podstawowe rodzaje planów i instrukcji sporządzanych w realizacji usług ochrony osób i mienia, zasady opracowania planu ochrony oraz procedur bezpieczeństwa, instrukcje w zakresie ochrony, działania załóg interwencyjnych.	3	2
3.	Dokumentacja działań ochronnych: dokumentacja wewnętrznych służb ochrony, dokumentacja specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych dotycząca ewidencjonowania broni i amunicji, dokumentacja firmy ochrony, jako przedsiębiorstwa, dokumentacja firmy ochrony, jako pracodawcy, dokumentacja dodatkowa związana z realizacją poszczególnych umów zlecenia ochrony osób i mienia, noty służbowe pracowników ochrony, archiwizacja działań ochronnych.	4	2
4.	Koncepcje systemów zabezpieczenia i ochrony: sposób organizacji optymalnego i kompleksowego systemu zabezpieczenia technicznego i ochrony fizycznej danej organizacji, cele opracowania koncepcji, korzyści.	4	3
5.	Przygotowanie planu ochrony organizacji (obiektu): charakterystyka, analiza stopnia zagrożenia, ocena aktualnego stanu ochrony, specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, zabezpieczenia techniczne, organizacja i realizacja ochrony fizycznej.	4	3
6.	Środki w działaniach ochronnych: łączność w służbach ochrony, techniczne środki zabezpieczenia.	2	2
7.	Kolokwium zaliczeniowe.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli		
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu systemów ochrony fizycznej w organizacji
	W_02	w pogłębionym stopniu zna organizację i zasady funkcjonowania systemów ochrony fizycznej w różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów
	W_03	w pogłębionym stopniu zna istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem fizycznym w organizacji, instytucjach na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem i praktyki w zarządzaniu ochroną fizyczną w organizacji
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania ochroną fizyczną w organizacji, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów bezpieczeństwa fizycznego
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych w zakresie procesów zarządzania ochroną fizyczną w organizacji
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny w zakresie zadań podejmowanych na rzecz zarządzania ochroną fizyczną w organizacji
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem fizycznym w organizacji,
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin.	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w 80% zajęciach programowych; • uzyskanie zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z egzaminu i oceny końcowej za zajęcia teoretyczne i praktyczne. • Uzyskanie pozytywnej oceny za egzamin 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ocena z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego	

	<p>wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ot) = 0,8x O1 + 0,2x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			

	<p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Prace zaliczeniowe	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	70
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,7x O1 + 0,3x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	2. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z			

	uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 3. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot.	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1
	Op.	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	2
	Oe	Egzamin	Nie dotyczy	Nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ęc\ (Okz) Ok \times 0.5 + OE \times 0.5$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01,	K2_W01			
W_02,	K2_W07			
W_03	K2_W08			
U_01	K2_U03			
U_02,	K2_U04			
U_03	K2_U13			
K_01	K2_K05			
K_02	K2_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie zbiorowe, Zarządzanie bezpieczeństwem. Metody i techniki, Difin, Warszawa 2014 • Tyburska A., Współpraca policji z innymi podmiotami w zakresie ochrony obiektów ważnych dla bezpieczeństwa państwa. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo WSPol, Szczytno 2009, • Wabik W., System monitoringu z automatycznym wykrywaniem potencjalnych zagrożeń, Politechnika Wrocławska, „Studia Informatica”, Część 33, Nr 2B (106) 2012 • Wójcik A. (red.), Mechaniczne i elektroniczne systemy zabezpieczeń, Tom I, Wydawnictwo VERLAG DASHOFER, Warszawa marzec 2002 • Wiłun K., Ochrona osób i mienia. Organizacja i przygotowanie specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych do działań w systemie obronności państwa, Wydawnictwo STO, Bielsko – Biała 2005 • Stańczyk J., Współczesne pojmowanie bezpieczeństwa, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 1996 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Cieślarczyk M., Kuriata R., Kryzys i sposoby radzenia sobie z nim, Wydawnictwo WSK, Łódź 2005 • Domański M.A., Ochrona fizyczna osób i mienia, zagadnienia zawodowe. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2011 • Ziarko J., Zarządzanie wiedzą o zagrożeniach w rozwiązywaniu jednostkowych i grupowych problemów bezpieczeństwa [w:] M. Włodarczyk, A. Marjański Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe – uwarunkowania xxi wieku .Współczesne aspekty zarządzania bezpieczeństwem, Łódź 2010 • Rozporządzenie MSWiA z dnia 17 listopada 1998 r. w sprawie wewnętrznych służb ochrony • Sikorski Cz., Profesjonalizm. Filozofia zarządzania nowoczesnym przedsiębiorstwem, PWN, Warszawa 1995 				

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały z sieci Internet: strony urzędów i organizacji w zakresie organizacji bezpieczeństwa fizycznego. 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.13. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.13.	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu zarządzania bhp; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu zarządzania bhp; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z obszaru zarządzania bhp; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych z zarządzaniem bhp; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z obszaru bhp z dostępnych źródeł np. Internet z zakresu zarządzania bhp. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem bhp w środowisku pracy; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Współczesne koncepcje zarządzania bhp – tradycyjne i systemowe podejście do bhp, normalizacja systemów zarządzania bhp, koncepcje systemowego zarządzania bhp wg PN, integracja systemów zarządzania</p>	3	3
2	<p>Model systemu zarządzania bhp – zaangażowanie i przywództwo kierownictwa, polityka systemu zarządzania bhp, wdrażania i funkcjonowanie systemu zarządzania bhp, działania związane ze znaczącymi zagrożeniami, wypadkami przy pracy i awariami,</p>	4	
3	<p>Sprawdzanie systemu zarządzania bhp (monitoring, audyty), ekonomiczne aspekty zarządzania bhp.</p>	2	1
4	<p>Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.</p>	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
<p>zajęcia praktyczne:</p>			

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - normalizacja systemów zarządzania bhp, koncepcje systemowego zarządzania bhp wg PN.	3	2
3	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - integracja systemów zarządzania, polityka systemu zarządzania bhp.	3	2
4	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - wdrażania i funkcjonowanie systemu zarządzania bhp,	3	3
5	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - działania związane ze znaczącymi zagrożeniami, wypadkami przy pracy i awariami.	4	3
6	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - sprawdzanie systemu zarządzania bhp (monitoring, audyty), ekonomiczne aspekty zarządzania bhp.	4	3
7	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania bhp jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie służby bhp w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na zarządzanie bhp.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp.	
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce.	
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i	

		zawodowego.		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach umiejętności praktycznych. • uzyskanie pozytywnej oceny za egzamin 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji, w zakresie	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80

		tematyki zajęć teoretycznych		
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 			

	problemu •2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	4. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 5. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Okz) = $0,5xO_e + 0,5\left(\frac{O_t x 1 + O_p x 2}{3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03			

W_02	K2_W06
U_01	K2_U01, K2_U02
U_02	K2_U03
U_03	K2_U08
K_01	K2_K01
K_02	K2_K05
K_03	K2_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Gałuszka M.: <i>Poradnik BHP dla pracodawców oraz osób kierujących pracownikami</i>. Wyd. Tarbonus 2011. • Gryffin R.W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, Warszawa 2004, PWN. • Karczewski J.T.: <i>System zarządzania bezpieczeństwem pracy</i>, Wyd. ODDK, Gdańsk 2000. • Lewandowski J., <i>Zarządzanie bhp w przedsiębiorstwie</i>, Politechnika Łódzka, Łódź 2000. • Małyś F., <i>BHP w zakładzie pracy tom I i II</i>, Biblioteka Pracownicza, Warszawa 2008 • Studenski R., <i>Organizacja bezpiecznej pracy w przedsiębiorstwie</i>, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 1996. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. • Żurawski K. : <i>Vademecum BHP w praktyce, obowiązki Pracodawcy</i>. Wyd. Zacharek Dom Wydawniczy 2010. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • PN-N-18001 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wymagania. • PN-N-18004 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wytyczne. • PN-N-18002 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego. • PN-N-18011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wytyczne audytowania. • Ustawy i rozporządzenia dotyczące bhp i ochrony pracy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pip.gov.pl • www.ciop.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.14. Zarządzanie ochroną przeciwpożarową

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.14.	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu ochrony przeciwpożarowej; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu ochrony przeciwpożarowej; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z zakresu zarządzania ochroną ppoż.; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu ochrony ppoż. do rozwiązywania typowych problemów związanych z zarządzaniem ochroną ppoż.; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z zakresu ochrony ppoż. z dostępnych źródeł np. Internet . 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu ochrony ppoż. w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem ochroną ppoż.; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Obowiązki pracodawcy i pracowników w zakresie ochrony ppoż.</p>	1	1
2	Zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarem.	1	
3	Ewakuacja.	2	1
4	Wymogi bezpieczeństwa pożarowego w firmie.	1	
5	Bezpieczeństwo pożarowe w ramach szkolenia bhp.	1	1
6	Techniczne środki zabezpieczenia ppoż.	1	
7	Podręczny sprzęt gaśniczy.	1	1
8	System ochrony ppoż. w firmie.	1	
9	<p>Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.</p>	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
<p>zajęcia praktyczne:</p>			

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	System ochrony ppoż. w firmie – ocena stanu ochrony ppoż.	5	3
3	Wewnętrzna ocena warunków ochrony ppoż. – system wewnętrznego audytu warunków ochrony ppoż.	6	5
4	Przygotowanie firmy do kontroli PSP	6	5
5	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania ochroną ppoż. jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie ochrony ppoż. w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na zarządzanie ochroną ppoż..	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią w zakresie zarządzania ochroną ppoż. z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii ppoż. w zakresie zarządzania ochroną ppoż..	
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z teorii ppoż. w zakresie zarządzania ochroną ppoż. w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią ppoż. w zakresie zarządzania ochroną ppoż., ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce.	
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego.	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z 		

	kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach umiejętności praktycznych. • Uzyskanie pozytywnej oceny za egzamin 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość systemu zarządzania ochroną ppoż., w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			

<p>kryteria oceny:</p>	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	<p>U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych</p>	<p>U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03</p>	<p>20</p>

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{ca} = O_t$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny wpkt. ECTS
	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	1
	O_p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	2
	O_e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$O_{kz} = 0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03			
W_02	K2_W06			
U_01	K2_U01, K2_U02			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U08			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K05			
K_03	K2_K07			

Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Kociołek K., Poradnik Inspektora ochrony przeciwpożarowej, 2015. • Kaczmarczyk B., Socha R. Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa państwa-wydawca Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. • Ołdakowski H., Ochrona przeciwpożarowa. • Schroeder M., Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w systemie bezpieczeństwa państwa. Czy jesteśmy bezpieczni? • Świeboda A., Ochrona ppoż. w praktyce Warszawa : 2014 Wójtowicz K., Organizacja i funkcjonowanie PSP w Polsce. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Berliński L., Skoczylas J., Zarządzanie i dowodzenie Ochotniczą Strażą Pożarną. Wiedza, nowoczesność i tradycja - Prawo ratownicze,, ost. wyd. II, wyd. LexisNexis, Warszawa 2011. • Organizacja BHP w Państwowej Straży Pożarnej. Komenda Główna PSP -Firefox. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej Dz. U. 1991 nr 88 poz. 400 • Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z komentarzem, Bolesław Kurzępa, wyd. TARbonus, Kraków-Tarnów 2010 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://isap.sejm.gov.pl • https://www.bbn.gov.pl/ • https://mswia.gov.pl/ • http://rcb.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.15. Organizacja procesu zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.15.	Organizacja procesu zarządzania kryzysowego	ZO	5			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie „zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	40	45	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	15	15		
• studiowanie literatury	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	28	12	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	15	20		
• studiowanie literatury	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	15	20		
łącznie:	40	25	85	100	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						

zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
konserwatorium, dyskusja		konserwatorium, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konserwatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach konserwatorium z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa, system obrony państwa, planowanie cywilne, współpraca cywilno-wojskowa, bezpieczeństwo powszechne, prawne podstawy bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie przedmiot 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; zapoznać z literaturą i aktami prawnymi w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur usprawniających system zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; wyposażyć w umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; nauczyć rozwiązywania problemów organizacyjnych system zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej; nauczyć samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji systemu zarządzania kryzysowego; kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji systemu zarządzania kryzysowego; kształtować świadomość studentów na potrzeby zapewnienia systemowego bezpieczeństwa ludności, mienia i ochrony środowiska na różnych poziomach administracji RP 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2	Reforma Obrony Cywilnej i tworzenie systemu zarządzania kryzysowego:	2	1

	ewolucja systemu zarządzania kryzysowego, zarządzanie kryzysowe w województwie, zadania WBiZK, zadania WCZK, zadania WZZK, zarządzanie kryzysowe w powiecie i gminie.		
3	Analiza organizacji funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego na przykładzie starostwa chojnickiego po nawałnicy w 2017 r.: diagnoza systemu zarządzania kryzysowego, analiza działań starosty i dyrektora WBiZK w trakcie nawałnicy, propozycje najważniejszych działań naprawczych.	2	1
4	Organizacja krajowego systemu zarządzania kryzysowego: poziom centralny, wojewódzki, powiatowy, gminny.	2	1
5	Rządowe organy zarządzania kryzysowego: Prezes Rady Ministrów, Rada Ministrów, Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Organy Administracji Rządowej zobowiązane do utworzenia centrów zarządzania kryzysowego.	2	1
6	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Propozycje rozwiązań sytuacji kryzysowej: opracowywanie projektów dokumentów decyzyjnych, dystrybucja dokumentów decyzyjnych, koordynowanie realizacji zadań w ramach HNS, przygotowanie materiałów informacyjnych, działalność sprawozdawcza o rozwoju sytuacji, aktualizacja danych o gotowości sił i środków, współpraca z instytucjami /centrami kryzysowymi/, koordynowanie działań jednostek Sił Zbrojnych RP, monitorowanie i ocena zagrożeń.	10	5
3.	Organizacja działań w sytuacjach kryzysowych: rola administracji samorządowej i publicznej, służb mundurowych oraz ratunkowych w sytuacjach kryzysowych, zadania, obowiązki i odpowiedzialność uczestników za poszczególne elementy akcji i skuteczność podjętych czynności, zapewnienie bezpieczeństwa i niezawodności infrastruktury krytycznej, tj. dróg transportu, sieci przesyłowych środków energetycznych i sieci łączności, organizacja i niesienie pomocy socjalnej ofiarom klęski żywiołowej, ratownictwo w systemie zarządzania kryzysowego.	10	5
4.	Organizacja resortu obrony narodowej w zarządzaniu kryzysowym: system zarządzania kryzysowego resortu obrony narodowej /stan aktualny/, miejsce, rola i zadania CZK MON w systemie zarządzania kryzysowego, miejsce i rola sztabu kryzysowego MON w systemie zarządzania kryzysowego, struktura sztabu kryzysowego MON, zadania realizowane przez sztab kryzysowy MON, zadania SZK MON.	6	3
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	3	2
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia	

		merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna struktury i zadania instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego
	W_03	w zaawansowanym stopniu zna literaturę i akty prawne w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać wiedzę w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa
	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu wdrażania procedur usprawniających system zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa
	U_03	potrafi wykonywać zasadnicze dokumenty wynikające z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego
	U_04	potrafi rozwiązywać problemy organizacyjne systemu zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej;
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji systemu zarządzania kryzysowego
	K_02	jest gotów do przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji systemu zarządzania kryzysowego
	K_03	ma świadomość potrzeb zapewnienia systemowego bezpieczeństwa ludności, mienia i ochrony środowiska na różnych poziomach administracji RP
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział studentów w przynajmniej 80% zajęć programowych; • uzyskanie przez studentów, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; • uzyskanie pozytywnej oceny za realizację zadań praktycznych w ramach ćwiczeń laboratoryjnych • uzyskanie pozytywnej oceny za pracę zaliczeniową 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za znajomość podstawowych zagadnień merytorycznych w ramach testu wiedzy oraz za pracę zaliczeniową	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu)	

	<p>teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, K_02	60
	O ₂	Praca zaliczeniowa	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO₁ + 0,4xO₂</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium, realizację zadań praktycznych w ramach zajęć laboratoryjnych oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O₁, O₂, O_n) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O_1 + O_2 + O_n}{n}$ <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny 			

	<p>2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, K_02	50	
	O_2	Zadania praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30	
	O_3	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{cena\ ko\ncowa} = 0,5xO_1 + 0,3xO_2 + 0,2xO_3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny

uczenia się:					w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01, K_02	2	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $Otx2 + Opx3/5$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W08				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U02				
U_02	K2_U04				
U_03	K2_U10				
U_04	K2_U05, K2_U07				
U_05	K2_U14				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:					
<ul style="list-style-type: none"> Sienkiewicz-Małyjurek K., <i>Problemy organizacyjne zarządzania kryzysowego w samorządach</i>, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej 2011, seria: Organizacja i Zarządzanie Z. 59 Nr kol. 1864 Gołębiewski J., <i>Zarządzanie kryzysowe na szczeblu samorządowym. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2015 Kitler W. (red.), <i>Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym</i>, Warszawa 2011 Kurkiewicz A. (red.), <i>Zarządzanie kryzysowe w samorządzie. Podstawy organizacyjno-prawne</i>, Warszawa 2008 Sobolewski G. (red.), <i>Organizacja i funkcjonowanie centrum zarządzania kryzysowego</i>, Warszawa 2011 Tomczak Ł., <i>Samorząd powiatowy w Polsce. Struktura, zadania</i>, Wrocław 2015 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Gryz J., Kitler W. (red.), <i>System reagowania kryzysowego</i>, Toruń 2007 Nowak E. i zespół, <i>Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych</i>, Warszawa 2007 Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski F.R., <i>Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej</i>, Warszawa 2010 Grocki R., <i>Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki</i>, Warszawa 2012 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiolowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 z późn. zm) Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. nr 89, poz. 590 z późn. zm.) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, ze zm.) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, ze zm.) Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U.01.142.1591 z późn. zm.) 					
D. Przydatne strony internetowe:					

•

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego

telefon: (59) 306-76-04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.6 Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”

3.1.6.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	Współczesne organizacje i ich otoczenie	S.3.1.
	Podstawy zarządzania w organizacji	S.3.2.
	System ochrony pracy z Polsce	S.3.3.
	Bezpieczeństwo pracy i jego zagrożenia	S.3.4.
	Dyrektywy UE w zakresie ochrony pracy	S.3.5.
	Organizacja służby bhp w Polsce	S.3.6.
	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	S.3.7.
	Ergonomiczne podstawy ochrony pracy	2.3.8.
	Zarządzanie zasobami ludzkimi	2.3.9.
	Zarządzanie informacją w organizacji	S.3.10.
	Narzędzia IT w zarządzaniu bhp	S.3.11.
	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	S.3.12.
	Metodyka szkoleń bhp	S.3.13.
	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	S.3.14.
	Ocena ryzyka zawodowego i postępowanie powypadkowe	S.3.15.

3.1.6.2 Szczegółowy opis zajęć

S.3.1 Współczesne organizacje i ich otoczenie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.1	Współczesne organizacje i ich otoczenie	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	III		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy zarządzania 		<ul style="list-style-type: none"> Student posiada wiedzę z zakresu podstaw zarządzania 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą organizacji i jej otoczenia zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami funkcjonowania organizacji zapoznać z podstawowymi typami organizacji w teorii i praktyce gospodarczej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w obszarze funkcjonowania organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w otoczenie organizacji, doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane ze współczesnymi organizacjami ich otoczeniem uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach organizacji i jej otoczenia 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat współczesnych organizacji ich otoczenia 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Istota i cechy organizacji.	3	2
3	Typy organizacji w teorii i praktyce gospodarczej.	5	3
4	Otoczenie organizacji: mikrootoczenie, makrootoczenie, metody pomiaru.	5	3
5	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych.	

	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania organizacji i jej otoczenia z perspektywy nauk o zarządzaniu.
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania organizacjami, instytucjami i ich otoczeniem na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych.
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z organizacją i jej otoczeniem, jej zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów bezpieczeństwa.
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z funkcjonowaniem organizacji i jej otoczeniem.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 	

	<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $O_t \times 2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W05			
W_02	K2_W07			
W_03	K2_W08			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> Zakrzewska-Bielawska A.(red.), Podstawy zarządzania, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012. L. F. Korzeniowski, Menedżment. Podstawy zarządzania, Wyd. EAS, Kraków 2010. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2016. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> 				
Kontakt:				

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.2 Podstawy zarządzania w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.2	Podstawy zarządzania w organizacji	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	III		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Z3ajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy zarządzania			• Student posiada wiedzę z zakresu podstaw			

		zarządzania	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z zasadami funkcjonowania przedsiębiorstw oraz z podstawami zarządzania zasobami ludzkimi, • zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim. • nauczyć studentów analizowania i wyjaśniania podstawowych pojęć i zjawisk w obszarze zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi z wykorzystaniem metod, technik i narzędzi stosowanych w naukach o zarządzaniu , • nauczyć ich analizowania przyczyn i przebiegu różnych sytuacji w przedsiębiorstwie z wykorzystaniem metody studium przypadków, • doskonalić ich umiejętność przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych, prac pisemnych obejmujących problematykę funkcjonowania przedsiębiorstwa i ZZL • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z zarządzaniem przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT); • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi; • nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z teorią zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa; • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem osobowym; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Podstawy wiedzy o przedsiębiorstwie: pojęcie i istota przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorczości, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, systematyka przedsiębiorstw, otoczenie przedsiębiorstw, rynek pracy i warunki społeczno-prawne rozwoju przedsiębiorstw, rola przedsiębiorstw w rozwoju społeczno-gospodarczym regionów.	2	2
3	Podstawy wiedzy o zarządzaniu przedsiębiorstwem: zasoby przedsiębiorstwa: rzeczowe, finansowe, niematerialne, struktury organizacyjne przedsiębiorstw-klasyczne i nowoczesne, podstawowe funkcje zarządzania: planowanie, organizowanie, przewodzenie, kontrolowanie, zarządzanie zasobami ludzkimi,	3	2

	zarządzanie operacyjne i strategiczne, zarządzanie zmianami i innowacjami.		
4	Przewodzenie i zarządzanie zespołem w przedsiębiorstwie - menedżer a lider, style kierowania, role i kompetencje menedżerskie, decyzje menedżerskie, zarządzanie zespołowe, etapy budowania zespołu, metody pracy menedżera.	2	1
5	Strategie i metody zarządzania: strategie reaktywne i pro-aktywne, zarządzanie przez cele, zarządzanie kompetencjami, zarządzanie wartościami, zarządzanie zmianą, controlling (rodzaje: strategiczny i operacyjny, narzędzia controllingu).	2	1
6	Zarządzanie operacyjne: zarządzanie marketingowe (marketing mix), zarządzanie finansami (ewidencja obrotów, bilans, rachunek wyników), zarządzanie produkcją i jakością (procesy produkcyjne, kompleksowe zarządzanie jakością), zarządzanie logistyką (zaopatrzenie, magazynowanie, spedycja).	2	1
7	Zarządzanie zasobami ludzkimi: strategiczna rola ZZL, sekwencja procesów kadrowych i ich relacje, modele funkcji personalnej (rozwój kapitału ludzkiego, model sita), miejsce i zadania działu ZZL w firmie.	2	1
8	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi, jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne, oraz prawne regulacja w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji, oraz istotę procesów zarządzania w organizacji, instytucjach na ich różnych poziomach strukturalnych	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania w zakresie teorii o zarządzaniu przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi w układzie międzynarodowym i krajowym	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi	

		badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi właściwie dobrać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii z zarządzania przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi, kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem przedsiębiorstwem i zasobami ludzkimi
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie oraz wypełniania ról społeczno - zawodowych jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego budującego etos zawodu, który wykonuje
	K_02	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Test wiedzy	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego 	

	problemu <ul style="list-style-type: none"> 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $O_t \times 2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03			
W_02	K2_W06, K2_W07, K2_W08			
W_03	K2_W12			
U_01	K2_U01, K2_U02			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U07, K2_U14			
K_01	K2_K05, K2_K06			
K_02	K2_08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> Michalski E., <i>Zarządzanie przedsiębiorstwem. Podręcznik akademicki</i>, PWN, Warszawa 2017. Jemielniak D., Koźmiński A., <i>Zarządzanie od podstaw. Podręcznik akademicki</i>, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. Drucker P. F., <i>Praktyka zarządzania</i>, MT Biznes, 2008. Król H., Ludwiczynski A., <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Podręcznik akademicki</i>, PWN, Warszawa 2017. Listwan T., Sułkowski L., <i>Metody i techniki zarządzania zasobami ludzkimi</i>, Difin, Warszawa 2016. 				

B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Griffin R. W., Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2010. • Żurek R. (red.), Przedsiębiorstwo. Zasady działania, funkcjonowanie i rozwój, Gdańsk 2007. • Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWN , Warszawa 2011. • Drucker P.F., Zarządzanie XXI wieku - wyzwania, MT Biznes, Warszawa 2009 • Blanchard K., Johnson S., Jednominutowy menedżer, MT Biznes, Warszawa 2011 • Bruch H., Ghosal S., Efektywne zarządzanie. Jak skutecznie podejmować decyzje, budować strukturę firmy i wykorzystywać czas, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2006. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.3. System ochrony pracy w Polsce

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.3.	System ochrony pracy w Polsce	Zo	2			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	15	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, problemowy, informacja, dyskusja			-			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium			-			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II			-			

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu regulacji prawnych w obszarze bhp w Polsce; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu regulacji prawnych w obszarze bhp w Polsce; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania z dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z obszaru bhp; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu prawnych przepisów bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych z analizą zagrożeń w środowisku pracy; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z obszaru bhp z dostępnych źródeł np. literatura przedmiotu, Internet. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa – prawo i jego cechy, norma prawna a przepis prawny, zdarzenie prawne, stosunek prawny i jego elementy.	2	1
2	Źródła prawa – budowa, rodzaje i hierarchia aktów normatywnych; zasady obowiązywania aktów normatywnych.	1	1
3	System prawa w Polsce – gałęzie prawa (prawo pracy i ubezpieczeń społecznych); implementacja prawa UE w zakresie ochrony pracy i bhp do porządku prawnego w Polsce.	2	1
4	Prawna ochrona pracy – pojęcie i źródła prawnej ochrony pracy: ustawy, rozporządzenia, układy zbiorowe, regulaminy, normy; obowiązki pracodawcy w zakresie ochrony pracy na podstawie obowiązujących aktów prawnych; umowy o pracę; czas pracy i urlopy pracownicze; ochrona pracy na podstawie aktów prawnych – ochrona pracy kobiet i młodocianych.	5	4
5	Prawne podstawy bhp w uregulowaniach krajowych – kodeks pracy, rozporządzenia, PN.	2	1
6	Uregulowania prawne w zakresie bhp – obowiązki pracodawcy, pracownika.	2	1
7	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
Razem zajęć praktycznych:		-	-
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			

Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu prawa pracy jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT.
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa.
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prawa pracy z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej.
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prawa pracy.
	U_03	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki idee edukacji ustawicznej w zakresie bhp, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej oraz ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki idei uczenia się w zakresie bhp.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem w zakresie bhp.
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego w zakresie bhp.
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>test wiedzy w ramach kolokwium</td> <td>W_01, W_02, W_03</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>dyskusja, aktywność</td> <td>W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03	80	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03	80										
O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$												
sposób zaliczenia przedmiotu:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne												
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w pkt. ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_t</td> <td>zajęcia teoretyczne</td> <td>W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2				
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS										
O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = $1 \times O_t$												
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (O_k) = $\left(\frac{O_t \times 2}{2}\right)$												
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:													
numer (symbol) efektu	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku												

uczenia się	
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06, K2_W09
W_03	K2_W11
U_01	K2_U01
U_02	K2_U03
U_03	K2_U15, K2_U16
K_01	K2_K02
K_02	K2_K05
K_03	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kodeks pracy oraz akty wykonawcze.
- Praca zbiorowa, 2011, *BHP w pracy. Zbiór aktów prawnych*, wyd. INFOR Grupa, Warszawa 2011.
- Wojciechowski P., *Prawo pracy. Praktyczny poradnik dla pracodawcy*, PIP, Warszawa 2007.
- Wranty J., *Kodeks pracy: komentarz*, C.H. Beck, 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Abramowski M. i inni, BHP 2011, *Podręczny zbiór przepisów*, wyd. Beck 2011.
- Lach D.E., Samol S., Ślebzak K., *Ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych: komentarz*, Oficyna a Wolters Kluwer business, 2010.

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy. (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141)
- Ustawy i rozporządzenia dotyczące bhp i ochrony pracy

D. Przydatne strony internetowe:

- www.pip.gov.pl
- www.ciop.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.4. Bezpieczeństwo pracy i jego zagrożenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.4.	Bezpieczeństwo pracy i jego zagrożenia	E	3			
Kierunek studiów:	bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia warsztatowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, zjawiskami z zakresu teorii zagrożeń w środowisku pracy, • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodami badań związanych z zagrożeniami w środowisku pracy, • zapoznać z głównymi zagrożeniami w środowisku pracy. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania z dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z obszaru zagrożeń na stanowisku pracy, • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu głównych zagrożeń w środowisku pracy do rozwiązywania typowych problemów w obszarze bhp na stanowisku pracy; • nauczyć pozyskiwania informacji z obszaru bhp w zakresie zagrożeń w środowisku pracy z dostępnych źródeł np. literatura przedmiotu, Internet. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Podstawy prawne i definicje. Najczęściej występujące rodzaje zagrożeń.	1	1
2	Ocena ryzyka zawodowego. Transport ręczny – dopuszczalne obciążenia.	2	
3	Maszyny szczególnie niebezpieczne. Najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych w środowisku pracy.	2	1
4	Czynniki rakotwórcze w środowisku pracy. Azbest- bezpieczeństwo pracy.	2	1
5	Prąd elektryczny – zagrożenia i ochrona. Elektronarzędzia – bezpieczeństwo pracy. Bezpieczeństwo pracy przy komputerach.	2	1
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.</p> <p>Ćwiczenia prowadzone przy aktywnym uczestnictwie studentów uwzględniając konfrontacje poszczególnych osób, ich umiejętności i pomysły w zakresie głównych zagrożeń w środowisku pracy i sposobów ich ograniczania, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – transport ręczny – dopuszczalne obciążenia, – maszyny szczególnie niebezpieczne, – najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych w środowisku pracy, – czynniki rakotwórcze w środowisku pracy, – azbest, – prąd elektryczny – zagrożenia i ochrona, – elektronarzędzia – bezpieczeństwo pracy. 	18	14
2	<p>Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.</p>	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu głównych zagrożeń w środowisku pracy	
	W_02	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na zagrożenia w środowisku pracy	
umiejętności	U_01	zna i potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z głównymi zagrożeniami w środowisku pracy	
	U_02	zna i potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa w zakresie ochrony środowiska pracy	
	U_03	zna i potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa w zakresie ochrony środowiska pracy	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.	
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska pracy	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego		

	<p>wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw bezpieczeństwa pracy i jego zagrożeń, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych</p>	<p>W_01, W_02 K_01, K_02</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>dyskusja, aktywność</p>	<p>W_01, W_02 K_01, K_02</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie 			

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			

kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<p>3. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>4. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ zajęć\ (Okz) = 0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_t + O_p \times 2}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W11			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U11			
U_03	K2_U13			
K_01	K2_K07			
K_02	K2_K04			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Dołęgowski B., Janczała S., <i>Praktyczny poradnik dla służb bhp, ODDK, Gdańsk 2005.</i> • Kowalewski S., Dąbrowski A., Dąbrowski M.: <i>Zagrożenia mechaniczne – Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie, W-wa 2000.</i> • Kowalewski St.: <i>Charakterystyka zagrożeń stwarzanych przez maszyny produkcyjne – Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie, W-wa 2000.</i> • Augustyńska D., Zawieska M.: <i>Ochrona przed hałasem i drganiami w środowisku pracy – Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie, W-wa 1999.</i> 				

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jankowska E., Więcek E.: Pyły w środowisku pracy – Centralny Instytut Ochrony Pracy.</i> 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praca zespołowa pod redakcją naukową Danuty Koradeckiej: Bezpieczeństwo i higiena pracy – Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie, W-wa 2008.</i> • <i>Praca zespołowa pod redakcją naukową Danuty Koradeckiej: Bezpieczeństwo pracy i ergonomia (cz. 1 i 2) – Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie, Warszawa 1999.</i> 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Dz. U. 1997 nr 129 poz. 844.</i> 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pip.gov.pl • www.ciop.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.5 Dyrektywy UE w zakresie ochrony pracy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.5.	Dyrektywy UE w zakresie ochrony pracy	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia warsztatowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu Dyrektyw UE w obszarze bhp; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu Dyrektyw UE w obszarze bhp; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z obszaru bhp w oparciu o Dyrektywę UE; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu Dyrektyw UE do rozwiązywania typowych problemów związanych z analizą zagrożeń w środowisku pracy w oparciu o krajowe akty prawne; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z obszaru bhp z dostępnych źródeł np. literatura przedmiotu, Internet. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Pojęcie i zakres europejskiego prawa pracy – pojęcie europejskiego prawa pracy, cele i zakres europejskiego prawa pracy, kompetencje ustawodawcze Wspólnoty w zakresie prawa pracy, udział partnerów społecznych w tworzeniu i stosowania prawa, źródła i prawny charakter europejskiego prawa pracy.</p>	1	1
2	<p>Swoboda przepływu pracowników – podstawy prawne, dostęp do zatrudnienia, ograniczenie swobody przepływu, równość traktowania, pojęcie pracownika, zatrudnienie w administracji publicznej, rodzina pracownika.</p> <p>Równość traktowania mężczyzn i kobiet – podstawy prawne, zakaz dyskryminacji, wspieranie działań pozytywnych, praca nocna, wiek przedemerytalny, środki przeciwdziałania dyskryminacji, dochodzenie praw. Dyrektywa 2002/73. Prawo do wynagrodzenia – Dyrektywa 75/117.</p>	2	
3	<p>Równe traktowanie pracowników – geneza i ewolucja ochrony przed dyskryminacją, pojęcie równego traktowania i dyskryminacji, zakres ochrony przed dyskryminacją, gwarancje proceduralne, instytucjonalne ramy przeciwdziałania dyskryminacji, wdrożenie dyrektyw.</p> <p>Informacja o warunkach zatrudnienia. Praca w niepełnym wymiarze i na czas określony – podstawy prawne, zakres stosowania dyrektywy 91/533, rodzaje informacji, dokumenty, pracownicy wykonujący pracę za granicą, ochrona praw, wdrożenie dyrektywy. Podstawy prawne pracy w niepełnym wymiarze i na czas</p>	2	1

	określony, zakres Porozumienia, zakaz dyskryminacji, popieranie zatrudnienia w niepełnym wymiarze, zapobieganie nadużywania umowy na czas określony, wdrożenie Porozumienia (dyrektywy).		
4	Zmiana pracodawcy (transfer przedsiębiorstwa) – podstawy prawne, zakres dyrektywy 2001/23, pojęcie transferu, ochrona pracowników, układ zbiorowy pracy, zmiana pracodawcy a zwolnienie z pracy, przedstawiciele pracowników, dochodzenie roszczeń, pojęcie i zakres zwolnień grupowych, zawiadomienie władzy publicznej, wdrożenie dyrektywy. Niewypłacalność pracodawcy – podstawy prawne, zakres stosowania dyrektywy 80/987, pojęcie niewypłacalności pracodawcy, zakres świadczeń gwarancyjnych, instytucje gwarancyjne, zabezpieczenie społeczne, dyrektywa 2002/74.	2	1
5	Czas pracy, urlop wypoczynkowy, ochrona macierzyństwa – podstawy prawne, zakres dyrektywy 93/104, dobowy i tygodniowy czas pracy, urlop wypoczynkowy, wdrożenie dyrektywy 93/104 i 2000/34, czas pracy określonych grup pracowników, ochrona zdrowia pracownicy, ochrona macierzyństwa a równe traktowanie kobiet i mężczyzn, urlop rodzicielski. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracowników – podstawy prawne, obowiązki pracodawcy, służby ochronne i zapobiegawcze, pierwsza pomoc, informowanie pracowników, konsultacja i partycypacja, szkolenie pracowników, obowiązki pracowników, nadzór profilaktyczno – zdrowotny, wdrożenie dyrektywy 89/391, dyrektywy szczegółowe, ochrona przed czynnikami chemicznymi, fizycznymi i biologicznymi.	2	1
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Ćwiczenia prowadzone przy aktywnym uczestnictwie studentów uwzględniając konfrontacje poszczególnych osób, ich umiejętności i pomysły w zakresie ochrony pracy w oparciu o dyrektywy UE, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – swoboda przepływu pracowników, – równość traktowania mężczyzn i kobiet, – równe traktowanie pracowników, – zmiana pracodawcy (transfer przedsiębiorstwa), – czas pracy, urlop wypoczynkowy, ochrona macierzyństwa, – bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracowników. 	18	14
2	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu prawa pracy UE jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach	

		współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa i higieny pracy w UE.
	W_03	w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa w dyrektywach UE.
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prawa pracy UE z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej.
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prawa pracy UE.
	U_03	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki ideę edukacji ustawicznej z zakresu dyrektyw UE w zakresie bhp, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej oraz ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki idei uczenia się w/w zakresie.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prawa pracy UE w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem w środowisku pracy.
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi

	<ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość dyrektyw UE w zakresie ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych</td> <td>W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>dyskusja, aktywność</td> <td>W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość dyrektyw UE w zakresie ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	80	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość dyrektyw UE w zakresie ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	80										
O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych												
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny 												

	<p>zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się w trakcie egzaminu:	O_t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<p>5. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>6. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	1
	O_p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	2
	O_e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$O_{kz} = 0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W06			
W_03	K2_W11			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U15, K2_U16			
K_01	K2_K02			
K_02	K2_K05			
K_03	K2_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Blanpain R., Matej M.: <i>Europejskie prawo pracy w polskiej perspektywie</i>. Warszawa, SCHOLAR 1993. • Florek L., <i>Europejskie prawo pracy</i>, Wyd. LexisNexis, 2012. • <i>Dyrektywy Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej dotyczące ochrony pracy</i>. Warszawa, CIOP, Tom I - V., 1992-1995. • Florek M., Seweryński M.: <i>Międzynarodowe prawo pracy</i>. Warszawa, IWZZ 1988. • <i>Konwencje i zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy 1919-1994</i>. T.I - II. Warszawa, PWN 1996. • Krzyśków B.: <i>Procesy dostosowawcze do wymogów UE w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników</i>. W: <i>Polskie przedsiębiorstwa w perspektywie członkostwa w Unii Europejskiej</i> pod. red.T. Kołodziej. Warszawa, PWE 1999. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Koradecka D., Krzyśków B.: <i>System ochrony pracy - doświadczenia krajów Unii Europejskiej</i>. Bezpieczeństwo Pracy nr 1-2/1994. 				

- Kowalski J.: *Postanowienia międzynarodowego prawa bhp w polskim prawie pracy*. ATEST, 1/1999 (dodatek specjalny).

C. Materiały źródłowe:

- Dyrektywa 89/391/EWG w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (tzw. dyrektywa ramowa).
- Dyrektywa 89/654/EWG dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (pierwsza dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).
- Dyrektywa 2000/39/WE ustanawiająca pierwszą listę indykatywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy - w związku z wykonaniem Dyrektywy Rady 98/24/WE w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy.
- Dyrektywa 92/58/EWG w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa i/lub zdrowia w miejscu pracy (dziewiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).
- Dyrektywa 91/322/EWG w sprawie ustanowienia indykatywnych wartości granicznych w wykonaniu Dyrektywy Rady 80/1107/EWG w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych w miejscu pracy.
- Dyrektywa 90/269/EWG w sprawie minimalnych wymagań dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa podczas ręcznego przemieszczania ciężarów w przypadku możliwości wystąpienia zagrożenia, zwłaszcza urazów kręgosłupa pracowników (czwarta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).
- Dyrektywa 90/270/EWG w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w monitory ekranowe (piąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).
- Dyrektywa 89/656/EWG w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochronnego (trzecia dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG).

D. Przydatne strony internetowe:

- www.pip.gov.pl
- www.ciop.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.6. Organizacja służby bhp w Polsce

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.6.	Organizacja służby bhp w Polsce	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady (SNS), konwersatoria (SS)	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia warsztatowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, konwersatoria			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści wykładów, konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I, II 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I, II 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu organizacji służby bhp w Polsce; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu organizacji służby bhp; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z zakresu organizacji służby bhp; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych z organizacją służby bhp; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z zakresu bhp z dostępnych źródeł np. Internet. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Obowiązek tworzenia służby bhp – podstawy prawne.	1	1
2	Wymogi kwalifikacyjne dla pracowników służby bhp - podstawy prawne. Zadania służby bhp – kontrola warunków pracy.	2	
3	Okresowe analizy stanu bhp .	2	1
4	Uprawnienia służby bhp.	2	1
5	Dokumentacja prowadzona przez służbę bhp w przedsiębiorstwie.	2	1
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
<p>zajęcia praktyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1

2	<p>Analiza wybranych problemów w obszarze organizacji służby bhp - ćwiczenia prowadzone przy aktywnym uczestnictwie studentów uwzględniając konfrontacje poszczególnych osób, ich umiejętności i pomysły w zakresie organizacji służby bhp w Polsce, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązek tworzenia służby bhp w przedsiębiorstwach, - wymogi kwalifikacyjne dla pracowników służby bhp, - zadania służby bhp, - okresowe analizy stanu bhp, - uprawnienia służby bhp, - dokumentacja prowadzona przez służbę bhp w przedsiębiorstwie. 	17	13
3	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu organizacji służby bhp jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy z zakresu organizacji służby w Polsce, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa.	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie służby bhp w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na organizację służby bhp.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie organizacji służby bhp z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej.	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie organizacji służby bhp.	
	U_03	posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych.	
	U_04	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki ideę edukacji ustawicznej z zakresu bhp, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej oraz ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki idei uczenia się w/w zakresie.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego	
	K_02	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach/konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość organizacji służby bhp w Polsce, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			

sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	wystąpienia w ramach ćwiczeń warsztatowych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	80

	O2	aktywność w ćwiczeniach warsztatowych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	6. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 7. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Okz) = $0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W03			
W_03	K2_W06			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U07			

U_04	K2_U15, K2_U16
K_01	K2_K05
K_02	K2_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Gałuszka M. : <i>Poradnik BHP dla pracodawców oraz osób kierujących pracownikami</i>. Wyd. Tarbonus 2011. • Małysz F., <i>BHP w zakładzie pracy tom I i II</i>, Biblioteka Pracownicza, Warszawa 2008. • Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. • Stec D. : <i>Zasady bhp w praktyce</i> . Wyd. Wszechnica podatkowa 2011. • Żurawski K. : <i>Vademecum BHP w praktyce, obowiązki Pracodawcy</i>. Wyd. Zacharek Dom Wydawniczy 2010, 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Gryffin R.W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, W-wa 2004, PWN. • Studenski R., <i>Organizacja bezpiecznej pracy w przedsiębiorstwie</i>, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 1996. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawy i rozporządzenia dotyczące bhp i ochrony pracy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pip.gov.pl • www.ciop.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.7. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.7.	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu zarządzania bhp; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu zarządzania bhp; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z obszaru zarządzania bhp; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych z zarządzaniem bhp; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z obszaru bhp z dostępnych źródeł np. Internet z zakresu zarządzania bhp. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem bhp w środowisku pracy; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Współczesne koncepcje zarządzania bhp – tradycyjne i systemowe podejście do bhp, normalizacja systemów zarządzania bhp, koncepcje systemowego zarządzania bhp wg PN, integracja systemów zarządzania</p>	3	3
2	<p>Model systemu zarządzania bhp – zaangażowanie i przywództwo kierownictwa, polityka systemu zarządzania bhp, wdrażania i funkcjonowanie systemu zarządzania bhp, działania związane ze znaczącymi zagrożeniami, wypadkami przy pracy i awariami,</p>	4	
3	<p>Sprawdzanie systemu zarządzania bhp (monitoring, audyty), ekonomiczne aspekty zarządzania bhp.</p>	2	1
4	<p>Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.</p>	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
<p>zajęcia praktyczne:</p>			

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - normalizacja systemów zarządzania bhp, koncepcje systemowego zarządzania bhp wg PN.	3	2
3	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - integracja systemów zarządzania, polityka systemu zarządzania bhp.	3	2
4	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - wdrażania i funkcjonowanie systemu zarządzania bhp,	3	3
5	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - działania związane ze znaczącymi zagrożeniami, wypadkami przy pracy i awariami.	4	3
6	Analiza wybranych problemów w obszarze systemów zarządzania bhp - sprawdzanie systemu zarządzania bhp (monitoring, audyty), ekonomiczne aspekty zarządzania bhp.	4	3
7	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania bhp jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie służby bhp w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na zarządzanie bhp.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp.	
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zarządzania bhp, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce.	
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i	

		zawodowego.		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji, w zakresie	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80

		tematyki zajęć teoretycznych		
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 			

	problemu •2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Okz) = $0,5xO_e + 0,5\left(\frac{O_t x 1 + O_p x 2}{3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03			

W_02	K2_W06
U_01	K2_U01, K2_U02
U_02	K2_U03
U_03	K2_U08
K_01	K2_K01
K_02	K2_K05
K_03	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Gałuszka M.: *Poradnik BHP dla pracodawców oraz osób kierujących pracownikami*. Wyd. Tarbonus 2011.
- Gryffin R.W., *Podstawy zarządzania organizacjami*, Warszawa 2004, PWN.
- Karczewski J.T.: *System zarządzania bezpieczeństwem pracy*, Wyd. ODDK, Gdańsk 2000.
- Lewandowski J., *Zarządzanie bhp w przedsiębiorstwie*, Politechnika Łódzka, Łódź 2000.
- Małyś F., *BHP w zakładzie pracy tom I i II*, Biblioteka Pracownicza, Warszawa 2008
- Studenski R., *Organizacja bezpiecznej pracy w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 1996.

B. Literatura uzupełniająca:

- Rączkowski B. : *BHP w praktyce*. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016.
- Żurawski K. : *Vademecum BHP w praktyce, obowiązki Pracodawcy*. Wyd. Zacharek Dom Wydawniczy 2010.

C. Materiały źródłowe:

- **PN-N-18001** Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wymagania.
- **PN-N-18004** Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wytyczne.
- **PN-N-18002** Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego.
- **PN-N-18011** Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wytyczne audytowania.
- Ustawy i rozporządzenia dotyczące bhp i ochrony pracy.

D. Przydatne strony internetowe:

- www.pip.gov.pl
- www.ciop.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.8. Ergonomiczne podstawy ochrony pracy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.8.	Ergonomiczne podstawy ochrony pracy	Zo	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu ergonomii w kształtowaniu warunków pracy; z podstawowymi pojęciami z zakresu ergonomii w kształtowaniu warunków pracy; literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć podstaw formułowania problemów decyzyjnych z obszaru systemów korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania niezbędnych materiałów z obszaru ergonomii w kształtowaniu warunków pracy; wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych ergonomią w środowisku pracy; pozyskiwania informacji z dostępnych źródeł np. Internet w zakresie ergonomii w kształtowaniu warunków pracy. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach; przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych; rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu ergonomii w kształtowaniu warunków pracy. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu. Podstawowe pojęcia stosowane w ergonomii, diagnostyce i organizacji pracy. Układ człowiek obiekt techniczny.	2	1
2	Ogólne wymagania dla stanowisk pracy. Organizacja stanowisk pracy. Humanizacja techniki.	2	
3	Podstawy projektowania ergonomicznego – działania ergonomiczne w sferze techniki, procesy projektowania w technice, elementy metodyki projektowania ergonomicznego, procedura wykonania zadania projektowego.	5	3
4	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja	1	1

	zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.		
2	Analiza wybranych problemów z obszaru ergonomii w kształtowaniu warunków pracy - organizacja stanowisk pracy;	5	3
3	Podstawy projektowania ergonomicznego, zadania projektowe – wprowadzenie, objaśnienie.	6	5
4	Prezentacja projektów – dyskusja i analiza problemów badawczych na wybranych projektach;	6	5
5	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu ergonomii w kształtowaniu warunków pracy,
	W_02	zna w sposób pogłębiony metody, narzędzia i techniki projektowania stanowiska pracy z zastosowaniem ergonomii.
umiejętności	U_01	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania z zachowaniem reguł naukowych, prac pisemnych (konspektów) obejmujących problematykę ergonomii w kształtowaniu warunków pracy,
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie w środowisku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem nauki o ergonomii oraz pozyskiwać dane niezbędne do badania i analizy oceny w kształtowaniu warunków pracy.
kompetencje społeczne	K_01	posiada kompetencje w zakresie korzystania z różnych źródeł i kanałów wymiany informacji wiedzy z zakresu ergonomii w kształtowaniu warunków pracy,
	K_02	rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego w zakresie ergonomii w kształtowaniu warunków pracy i potrafi zastosować w tym celu interdyscyplinarne źródła wiedzy

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach umiejętności praktycznych.
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi

	<ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych</td> <td>W_01, W_02 K_01, K_02</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>dyskusja, aktywność</td> <td>W_01, W_02 K_01, K_02</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80										
O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych												
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny 												

	<p>zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02 K_01, K_02	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02 K_01, K_02	2
	-	-	-	-

sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa zajęć (Okz) = $\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
W_02	K2_W09
U_01	K2_U10
U_02	K2_U02
K_01	K2_K01, K2_K06
K_02	K2_K07,
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Bańka J.: <i>Humanizacja techniki. Główne zagadnienia i kierunki eutyfoniki</i>. Katowice, Wydawnictwo Śląsk 1976. Bąbiński Cz.: <i>Elementy nauki o projektowaniu</i>. Warszawa, WNT 1972. Górska E., <i>Ergonomia</i>, Oficyna Wyd. Politechnika Warszawska, Warszawa 2007. Tarniowa-Bagieńska M.: <i>Analiza kryteriów oceny ergonomicznej stanowisk pracy w aspekcie orientacji humanistycznej</i>. Materiały VI Międzynarodowej Konferencji Ergonomicznej Państw RWPG Kraków 1987, s. 729-734. Radzicki J.: <i>Ergonomia i jej związek z ochroną pracy oraz bezpieczeństwem i higieną pracy</i>. Ergonomia 1981, t. 4. nr 1-2, s. 11-24. Tytek E.: <i>Metodologia projektowania ergonomicznego w budowie maszyn</i>. Seria: Rozprawy, nr 252. Poznań, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej 1991. Tytek E.: <i>Projektowanie ergonomiczne</i>. Warszawa - Poznań, Wydawnictwo Naukowe PWN 2001. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Bańka A.: <i>Ergonomia w zarządzaniu telepracą: wyzwania dla badań psychologicznych w dobie informacyjnej</i>. Kraków, PAN, Ergonomia 1999, t. 22, nr 1. Dołęgowski B., Janczała S., <i>Praktyczny poradnik dla służb bhp</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2005 Małyż F., <i>BHP w zakładzie pracy tom I i II</i>, Biblioteka Pracownicza, Warszawa 2008. Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Ustawy i rozporządzenia dotyczące bhp i ochrony pracy 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> www.pip.gov.pl www.ciop.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.9. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy zarządzania w organizacji, podstawy			• Student posiada wiedzę z zakresu podstaw			

ekonomii		zarządzania i ekonomii	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą zarządzania zasobami ludzkimi zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w obszarze kapitału ludzkiego w organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w funkcjonowanie organizacji doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi w organizacji uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.	1	1
2	Istota kapitału ludzkiego w organizacji. Uwarunkowania zarządzania zasobami ludzkimi.	3	2
3	Planowanie i alokacja zasobów ludzkich w organizacji: planowanie zatrudnienia, rekrutacja, selekcja, adaptacja.	3	2
4	Ocena pracy i pracowników: wartościowanie pracy, ocenianie pracowników.	3	2
5	Systemy motywowania pracowników.	4	2
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w	

		różnych układach społecznych.
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa.
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania zasobami ludzkimi na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych.
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów bezpieczeństwa.
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi w organizacji.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego 	

	<p>problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Umiejętności teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = Ot x 2/2			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W05			
W_02	K2_W06			
W_03	K2_W08			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji, H. Król, A. Ludwiczynski (red.), PWN, Warszawa 2017. • A. Poczowski, Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWE, Warszawa 2018. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • L. F. Korzeniowski, Menedżment. Podstawy zarządzania, Wyd. EAS, Kraków 2010. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				

•

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego

telefon: (59) 306-76-04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.10 Zarządzanie informacją w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.10	Zarządzanie informacją w organizacji	Zo	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o zarządzaniu 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	14	9	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy zarządzania, podstawy ekonomii			• Student posiada wiedzę z zakresu podstaw zarządzania i ekonomii			

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą zarządzania informacją w organizacji zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami zarządzania organizacją w aspekcie bezpieczeństwa informacji 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb organizacji, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w zarządzanie informacją w organizacji doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z zarządzaniem informacją w organizacji uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach funkcjonowania organizacji w aspekcie zarządzania informacją 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat zarządzania informacją w organizacji 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Informacja w procesie zarządzania informacją: definicja informacji, cykl życia informacji, funkcje informacji.	2	1
3	Badanie potrzeb informacyjnych w organizacji.	3	2
4	Źródła i metody pozyskiwania informacji.	3	2
5	Procesy informacyjne jako przedmiot zarządzania.	2	1
6	Metody zarządzania procesami informacyjnymi.	3	2
7	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		-	-
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady jej funkcjonowania z perspektywy teorii zarządzania informacją.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania informacją w organizacji na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach	

		przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem.
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa informacją, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem.
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z zarządzaniem informacją w organizacji, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemu.
	U_02	Potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem informacją w organizacji.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie zarządzania bezpieczeństwem organizacji, w aspekcie zarządzania informacją.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Test wiedzy	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 	

	<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość ergonomicznych podstaw ochrony pracy, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ok	Test wiedzy	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $Otx2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W07			
W_02	K2_W08			
W_03	K2_W09			
U_01	K2_U06			
U_02	K2_U11			
K_01	K2_K01			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> Czekaj J., Podstawy zarządzania informacją, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012. Malara Z., Rzęchowski J., Zarządzanie informacją na rynku globalnym. Teoria i praktyka, CH Beck, Warszawa 2011. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> R. W. Griffin, Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2017. L. F. Korzeniowski, Podstawy zarządzania organizacjami, Diffin, Warszawa 2011. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> www.pcbc.gov.pl 				
Kontakt:				

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.11 Narzędzia IT w zarządzaniu bhp

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.11.	Narzędzia IT w zarządzaniu bhp	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia laboratoryjne	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania,			

	burza mózgów, konsultacje zespołowe		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp; zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp; zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw oraz systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw i systemów informatycznych do opracowywania analiz z obszaru bhp; nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych z ochroną środowiska pracy z wykorzystaniem systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp; nauczyć pozyskiwania informacji z dostępnych źródeł np. Internet nt. wdrożeń do użytku najnowszych systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem bhp w środowisku pracy w oparciu o IT; przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Informacja i jej znaczenie: Znaczenie informacji i systemów informatycznych w przedsiębiorstwie.	2	1
2	Narzędzia IT w bhp: Rodzaje narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie bhp.	1	1
	Wdrażanie systemów IT w bhp: Problemy i wymagania związane z wdrożeniem systemów informatycznych wspomagających zarządzanie BHP.	1	
	Systemy IT w bhp: Przegląd systemów informatycznych na rynku.	5	2
4	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Zadania problemowe: Analiza wybranych problemów w obszarze bhp z wykorzystaniem systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie bhp: STER – ryzyko, dobór, wypadki, bhp..	17	13
7	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie pracy, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem pracy w oparciu o IT wspomagające zarządzanie bhp	
	W_02	zna w sposób pogłębiony narzędzia informatyczne wspomagające zarządzanie bhp	
umiejętności	U_01	sprawnie posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z ochroną środowiska pracy z wykorzystaniem systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp	
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o bezpieczeństwie w środowisku pracy oraz pozyskiwać dane niezbędne do badania i analizy środowiska pracy z wykorzystaniem systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp.	
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad	
	K_02	rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego w zakresie najnowszych systemów informatycznych wspomagających zarządzanie bhp	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, oraz oceny za aktywność • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny:		

	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość narzędzi IT w zarządzaniu bhp, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych</td> <td>W_01, W_02 K_01, K_02</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>dyskusja, aktywność</td> <td>W_01, W_02 K_01, K_02</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość narzędzi IT w zarządzaniu bhp, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość narzędzi IT w zarządzaniu bhp, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02	80										
O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych												
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny 												

	<p>zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>wystąpienia w ramach ćwiczeń laboratoryjnych</p>	<p>U_01, U_02 K_01, K_02</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>aktywność w ćwiczeniach laboratoryjnych</p>	<p>U_01, U_02 K_01, K_02</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2</p>			
<p>sposób zaliczenia i forma egzaminu:</p>				
<p>forma egzaminu:</p>	<p>egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p>			
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie - elearningowej</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do</p>			

	80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny z egzaminu			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02 K_01, K_02	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ zajęć\ (Okz) = 0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W04			
W_02	K2_W09			
U_01	K2_U07			
U_02	K2_U02, K2_U04			
K_01	K2_K08			
K_02	K2_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Babicz W., Oprogramowanie do zarządzania bezpieczeństwem pracy, analiza i koncepcja budowy nowego systemu, [w:] Komputerowo Zintegrowane Zarządzanie. WNT. Warszawa 2011. Karczewski T., Systemy informatyczne w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy, ODDK. Gdańsk 2000. Kłósowski M., Staszewski P., Funkcjonowanie i doskonalenie systemu zarządzania bhp w przedsiębiorstwie - studium przypadku, [w:] Komputerowo Zintegrowane Zarządzanie. Oficyna Wydawnicza PTZP. Opole 2014. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Rzepecki J., Program komputerowy do analizy kosztów i korzyści bhp. „Bezpieczeństwo pracy” 10/2012. 				
C. Materiały źródłowe:				

D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none">• www.pip.gov.pl• www.ciop.pl	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.12. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.12.	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z obszaru pierwszej pomocy w nagłych wypadkach związanych z procesem i warunkami pracy; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach do rozwiązywania typowych problemów związanych z analizą zagrożeń w środowisku pracy; • nauczyć pozyskiwania informacji z obszaru pierwszej pomocy w nagłych wypadkach związanych z procesem i warunkami pracy z dostępnych źródeł np. Internet. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z pierwszą pomocą w nagłych wypadkach; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Ocena stanu fizycznego osoby poszkodowanej.</p>	1	1
2	<p>Ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku: zranienia, krwotoku, złamania, zwichnięcia, urazów termicznych.</p>	2	
3	<p>Ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku urazów: głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, porażenia prądem elektrycznym, zatrucia chemicznego.</p>	3	1
4	<p>Resuscytacja krążeniowo – oddechowa.</p>	3	2
5	<p>Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.</p>	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
<p>zajęcia praktyczne:</p>			
numer	treści kształcenia	ilość godzin	

tematu		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza wybranych problemów z obszaru pierwszej pomocy w nagłych wypadkach - zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku: zranienia, krwotoku, złamania, zwichnięcia, urazów termicznych, urazów: głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, porażenia prądem elektrycznym, zatrucia chemicznego, resuscytacja krążeniowo – oddechowa.	17	13
3	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie w zakresie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów praktycznych w obszarze pierwszej pomocy w środowisku pracy	
umiejętności	U_01	potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką w zakresie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach	
	U_02	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej idee edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w zakresie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 		

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych</td> <td>W_01 K_01</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>dyskusja, aktywność</td> <td>W_01 K_01</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01 K_01	80	O2	dyskusja, aktywność	W_01 K_01	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01 K_01	80										
O2	dyskusja, aktywność	W_01 K_01	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych												
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego 												

	<p>wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02 K_01	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02 K_01	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej			

	70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny z egzaminu			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01 K_01	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02 K_01	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ zajęć\ (Okz) = 0,5xO_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K_W04			
U_01	K_U11			
U_02	K_U15			
K_01	K_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Buchfelder N.A.: Podręcznik pierwszej pomocy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1999. Cline D.M., Ma O.J., Tintinalli J.E., Kelen G.D., Stapczyński J.S.: Medycyna ratunkowa. Wyd I polskie pod redakcją Juliusza Jakubaszki. Urban & Partner, Wrocław 2003. Driscoll P., Skinner D., Earlam R.: ABC postępowania w urazach. Wyd. I polskie pod redakcją Juliusza Jakubaszki. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wrocław 2003. Plantz S.H., Adler J.N.: Medycyna ratunkowa. Wyd. I polskie pod redakcją Juliusza Jakubaszki. Urban & Partner, Wrocław 2000. Colquhoun M.C., Handley A.J., Evans T.R.: ABC resuscytacji. Wyd. I polskie pod redakcją Juliusza Jakubaszki. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2003. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Advanced Life Support Course. Provider Manual. 4th Edition, European Resuscitation Council, Rochester (UK), 2000. Kamieński B., Dziek A.: Postępowanie w stanach zagrożenia życia. PZWL Warszawa 2000. Małysz F., <i>BHP w zakładzie pracy tom I i II</i>, Biblioteka Pracownicza, Warszawa 2008. 				

<ul style="list-style-type: none"> • Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. 	
C. Materiały źródłowe:	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pip.gov.pl • www.ciop.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.13. Metodyka szkoleń bhp

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.13.	Metodyka szkoleń bhp	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu metodyki szkolenia z bhp; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu metodyki szkolenia z bhp; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania niezbędnych materiałów z zakresu metodyki szkolenia z bhp; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych ze środowiskiem pracy w trakcie szkoleń z bhp; • nauczyć pozyskiwania informacji z dostępnych źródeł np. Internet w zakresie organizacji i metodyki szkolenia z bhp. 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w trakcie prowadzenia szkoleń bhp; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Charakterystyka wybranych zasad kształcenia - pojęcie zasad kształcenia jako norm realizacji szkoleń bhp, zasada świadomej aktywności, zasada pogłębowości, zasada przystępności, zasada systematyczności, zasada łączenia teorii z praktyką, zasada trwałości wiedzy i umiejętności, zasada indywidualizacji i zespołowości, zasada efektywności, zasada kształtowania umiejętności uczenia się, zasada ustawiczności kształcenia.</p>	3	2
2	<p>Rodzaje szkolenia – etapy procesu szkolenia w dziedzinie bhp.</p> <p>Planowanie szkolenia – rola celów w procesie dydaktycznym, cele kształcenia zawodowego, taksonomia celów dydaktycznych, formułowanie celów dydaktycznych</p>	2	
3	<p>Metody szkolenia w dziedzinie bhp – wykład, pokaz, gry symulacyjne, dyskusja (panelowa, meta plan, analiza przypadku, metoda sytuacyjna), prowadzenie dokumentacji szkoleń.</p>	2	1
4	<p>Program szkolenia (konspekt szkolenia) – zasady realizacji szkoleń w dziedzinie bhp, charakterystyka form szkoleń, ramowe programy szkolenia.</p>	2	1

5	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza wybranych problemów z organizacji i metodyki szkoleń z bhp - metody szkolenia w dziedzinie BHP: wykład, pokaz, gry symulacyjne, dyskusja (np. panelowa, meta plan, analiza przypadku, metoda sytuacyjna).	6	4
3	Przygotowanie i prowadzenie dokumentacji szkoleń.	4	2
4	Prowadzenie szkoleń – wstępnego, okresowego.	7	7
5	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki w szkoleniu z bhp jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z dydaktyką szkolenia z bhp.	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w powiązaniu ze szkoleniem z bhp.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy w szkoleniu z bhp z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w trakcie szkoleń z bhp.	
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa i higieny pracy w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców podczas szkoleń z bhp.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa i higieny pracy, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce podczas szkoleń z bhp.	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa i higieny	

		pracy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem w środowisku pracy podczas szkoleń z bhp.		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.		
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość metodyki szkoleń bhp, w zakresie tematyki zajęć	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	80

		teoretycznych		
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 			

	problemu •2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, WQ_03 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	2
	O _e	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Okz) = $0,5xO_e + 0,5\left(\frac{O_{t \times 1} + O_{p \times 2}}{3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K_W01, K_W02, K_W03			

W_02	K_W04
W_03	K_W12
U_01	K_U01, K_U02
U_02	K_U03
U_03	K_U08
K_01	K_K01
K_02	K_K02
K_03	K_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Berenicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2007.
- Lecyk K., *Metody szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*, Wyd. Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy, Wrocław 2009.
- *Poradnik pedagogiczny. Metodyka instruktaza stanowiskowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*, Wyd. Sannort, Sandomierz 2007.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 27 lipca 2004 r. z późniejszymi zmianami w sprawie szkolenia bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Rączkowski B. : *BHP w praktyce*. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016.

B. Literatura uzupełniająca:

- Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1987.
- Okoń W., *Zarys dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1970.
- Pólturzycki J., *Dydaktyka dla nauczycieli*, Toruń 1997.
- *Szkolenia bhp w firmie*, Poradnik + płyta CD, Wyd. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2011r.

C. Materiały źródłowe:

D. Przydatne strony internetowe:

- www.pip.gov.pl
- www.ciop.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.14. Zarządzanie ochroną przeciwpożarową

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.14.	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	E	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	6		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia umiejętności praktycznych	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu ochrony przeciwpożarowej; zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu ochrony przeciwpożarowej; zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z zakresu zarządzania ochroną ppoż.; nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu ochrony ppoż. do rozwiązywania typowych problemów związanych z zarządzaniem ochroną ppoż.; nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z zakresu ochrony ppoż. z dostępnych źródeł np. Internet . 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu ochrony ppoż. w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem ochroną ppoż.; przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Obowiązki pracodawcy i pracowników w zakresie ochrony ppoż.</p>	1	1
2	Zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarem.	1	
3	Ewakuacja.	2	1
4	Wymogi bezpieczeństwa pożarowego w firmie.	1	
5	Bezpieczeństwo pożarowe w ramach szkolenia bhp.	1	1
6	Techniczne środki zabezpieczenia ppoż.	1	
7	Podręczny sprzęt gaśniczy.	1	1
8	System ochrony ppoż. w firmie.	1	
9	<p>Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.</p>	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
<p>zajęcia praktyczne:</p>			

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	System ochrony ppoż. w firmie – ocena stanu ochrony ppoż.	5	3
3	Wewnętrzna ocena warunków ochrony ppoż. – system wewnętrznego audytu warunków ochrony ppoż.	6	5
4	Przygotowanie firmy do kontroli PSP	6	5
5	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania ochroną ppoż. jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa w środowisku pracy.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie ochrony ppoż. w środowisku pracy i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na zarządzanie ochroną ppoż..	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią w zakresie zarządzania ochroną ppoż. z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii ppoż. w zakresie zarządzania ochroną ppoż..	
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z teorii ppoż. w zakresie zarządzania ochroną ppoż. w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią ppoż. w zakresie zarządzania ochroną ppoż., ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce.	
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego.	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny 		

	z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych. • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość systemu zarządzania ochronąpoż., w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie			

obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Aktywność na zajęciach

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu

Kryteria oceny:

- 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			

sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	<i>O_t</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_t</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	<i>O_t</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	1
	<i>O_p</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	2
	<i>O_e</i>	egzamin	wszystkie efekty	-
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ zajęć\ (Okz) = 0,5 \times O_e + 0,5 \left(\frac{O_{tx1} + O_{px2}}{3} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03			
W_02	K2_W06			
U_01	K2_U01, K2_U02			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U08			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K05			
K_03	K2_K07			
Wykaz literatury:				

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Kociołek K., Poradnik Inspektora ochrony przeciwpożarowej, 2015. • Kaczmarczyk B., Socha R. Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa państwa-wydawca Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. • Ołdakowski H., Ochrona przeciwpożarowa. • Schroeder M., Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w systemie bezpieczeństwa państwa. Czy jesteśmy bezpieczni? • Świeboda A., Ochrona ppoż. w praktyce Warszawa : 2014 Wójtowicz K., Organizacja i funkcjonowanie PSP w Polsce. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Berliński L., Skoczylas J., Zarządzanie i dowodzenie Ochotniczą Strażą Pożarną. Wiedza, nowoczesność i tradycja - Prawo ratownicze,, ost. wyd. II, wyd. LexisNexis, Warszawa 2011. • Organizacja BHP w Państwowej Straży Pożarnej. Komenda Główna PSP -Firefox. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej Dz. U. 1991 nr 88 poz. 400 • Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z komentarzem, Bolesław Kurzępa, wyd. TARbonus, Kraków-Tarnów 2010 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://isap.sejm.gov.pl • https://www.bbn.gov.pl/ • https://mswia.gov.pl/ • http://rcb.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.15. Ocena ryzyka zawodowego i postępowanie powypadkowe

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.15.	Ocena ryzyka zawodowego i postępowanie powypadkowe	Zo	5			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	40	45	50	2
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	30	35		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia laboratoryjne	28	19	-	-		
• zajęcia podsumowujące ćwiczenia laboratoryjne	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	45	55		
łącznie:	40	25	85	100	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria, informacja, dyskusja,			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia w semestrze I,II,III 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć korzystania i wykorzystania dostępnych wydawnictw do opracowywania analiz z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków; • nauczyć wykorzystania wiedzy z zakresu bhp do rozwiązywania typowych problemów związanych z oceną ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków; • nauczyć pozyskiwania informacji prawnych z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków z dostępnych źródeł np. Internet . 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem bhp; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.</p> <p>Pojęcie ryzyka zawodowego. Proces oceny ryzyka zawodowego: charakterystyka stanowiska pracy, identyfikacja zagrożeń, szacowanie ryzyka, ocena ryzyka, działania wynikające z oceny ryzyka.</p>	1	1
2	<p>Ocena zagrożeń czynnikami uciążliwymi: ocena obciążenia układu mięśniowo – szkieletowego, ocena obciążenia psychonerwowego, ocena obciążenia czynnikami uciążliwymi, ocena obciążenia pracą fizyczną.</p>	2	
3	<p>Ocena ryzyka dla zdrowia: ryzyko zawodowe związane z narażeniem na: szkodliwe substancje chemiczne, biologiczne, fizyczne, pyły przemysłowe, choroby zawodowe i ogólny wskaźnik ryzyka dla zdrowia. Ocena warunków bhp.</p>	2	1
4	<p>Metody oceny ryzyka wypadkowego: metoda PHA, metoda RISK SCORE, metoda FIVE STEPS, metody matrycowe (PN-N-18002), metoda GRAF RYZYKA, monogram ryzyka, metoda oparta na normie MIL STD 882.</p>	2	1
5	<p>Wypadki przy pracy: pojęcie wypadku przy pracy, wypadki traktowane na równi z</p>	2	1

	wypadkami przy pracy, wypadki zrównane z wypadkami przy pracy, rodzaje wypadków przy pracy, ustalenie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Dokumentacja powypadkowa.		
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza wybranych problemów w obszarze oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków – proces oceny ryzyka zawodowego: charakterystyka stanowiska pracy, identyfikacja zagrożeń, szacowanie ryzyka, ocena ryzyka, działania wynikające z oceny ryzyka; ocena zagrożeń czynnikami uciążliwymi: ocena obciążenia układu mięśniowo – szkieletowego, ocena obciążenia psychonercowego, ocena obciążenia czynnikami uciążliwymi, ocena obciążenia pracą fizyczną; ocena ryzyka dla zdrowia: ryzyko zawodowe związane z narażeniem na: szkodliwe substancje chemiczne, biologiczne, fizyczne, pyły przemysłowe, choroby zawodowe i ogólny wskaźnik ryzyka dla zdrowia; ocena warunków bhp;	13	9
3	Analiza wybranych problemów w obszarze oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń - metody oceny ryzyka wypadkowego: metoda PHA, metoda RISK SCORE, metoda FIVE STEPS, metody matrycowe (PN-N-18002), metoda GRAF RYZYKA, monogram ryzyka, metoda oparta na normie MIL STD 882; wypadki przy pracy: pojęcie wypadku przy pracy, wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, wypadki zrównane z wypadkami przy pracy, rodzaje wypadków przy pracy, ustalenie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy, dokumentacja powypadkowa (kazusy).	14	9
4	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		30	20
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		40	25
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, grupy, organizacje, instytucje, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa oraz reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę w zakresie oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem oraz tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę	

		bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z oceną ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_03	potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z zakresu oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem w zakresie oceny ryzyka zawodowego oraz postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu organizacji, instytutu
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w ćwiczeniach laboratoryjnych. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p>	

	Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość oceny ryzyka zawodowego i postępowania powypadkowego, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy 			

	<p>określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń laboratoryjnych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach laboratoryjnych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	2
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	3
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Okz) = $\frac{0t \times 2 + 0p \times 3}{5}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W05, K2_W06			

W_02	K2_W08, K2_W09
U_01	K2_U02
U_02	K2_U11
U_03	K2_U13
K_01	K2_K02
K_02	K2_K04
K_03	K2_K06, K2_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bryła R., <i>Bezpieczne stanowisko pracy</i>, Wyd. ELMED, 2007. • <i>Najważniejsze aspekty oceny ryzyka zawodowego</i>, http://archiwum.ciop.pl/26239 • <i>Ocena ryzyka zawodowego</i>, pod red. W. M. Zawieskiego, CIOP: Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa 2004. • Pietrzak L. , <i>Analiza wypadków przy pracy dla potrzeb prewencji</i>, PIP, Warszawa 2007. • Słomka A., <i>Ryzyko zawodowe</i>, PIP, Wrocław 2005. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dołęgowski B., Janczała S., <i>Praktyczny poradnik dla służb bhp</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2005. • Gałuszka M.: <i>Poradnik BHP dla pracodawców oraz osób kierujących pracownikami</i>. Wyd. Tarbonus 2011. • Małysz F., <i>BHP w zakładzie pracy tom I i II</i>, Biblioteka Pracownicza, Warszawa 2008. • Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • PN-N-18002 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pip.gov.pl • www.ciop.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.7 Treści specjalistyczne w zakresie „Kryminologia z kryminalistyką”

3.1.7.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Kryminologia z kryminalistyką”	Podstawy kryminalistyki	S.4.1.
	Podstawy kryminologii	S.4.2.
	Przestępczość	S.4.3.
	Patologie społeczne	S.4.4.
	Technika kryminalistyczna	S.4.5.
	Profilowanie geoprzestrzenne w kryminalistyce	S.4.6.
	Metody badań w kryminologii	S.4.7.
	System penitencjarny w Polsce	S.4.8.
	Taktyka kryminalistyczna	S.4.9.
	Ekspertyzy i opinie sądowe	S.4.10.
	Prewencja kryminologiczna	S.4.11.
	Profilowanie kryminalne	S.4.12.
	Wybrane zagadnienia postępowania przygotowawczego	S.4.13.

3.1.7.2 Szczegółowy opis zajęć

S.4.1. Podstawy kryminalistyki

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.1	Podstawy kryminalistyki	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykład	14	9				
• kolokwium	1	1				
• przygotowanie do zaliczenia kolokwium			35	40		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
Wykład problemowy, wykład z elementami pogadanki						
• samodzielna praca studenta:						
Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• zaliczone przedmioty ogólne i kierunkowe						
Cele przedmiotu:						

w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z genezą kryminalistyki oraz uwarunkowaniami historycznymi; • przedstawić koncepcje kryminalistyczne w ujęciu historycznym; • zapoznać studentów z teoretycznymi podstawami kryminalistyki w tym z podstawowymi pojęciami z nią związanymi; • przedstawić usytuowanie kryminalistyki w obrębie innych dyscyplin naukowych; 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtowania potrzeby permanentnej edukacji; • kształtowania umiejętności współdziałania w zespołach; • kształtowania umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy; • kształtowanie przekonanie o potrzebie inicjowania i podejmowania działań zapobiegających przestępczości 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Kryminalistyka jako nauka interdyscyplinarna; geneza, rozwój historyczny kryminalistyki, interdyscyplinarny charakter kryminalistyki, aktualne możliwości badawcze	5	3
3.	Podział kryminalistyki; podział kryminalistyki wraz z charakterystyką poszczególnych działów tej nauki, podstawowe pojęcia związane z kryminalistyką, źródła wiadomości o przestępstwie, procedury działania organów ścigania w przypadku zdarzeń o charakterze przestępczym	8	5
4	Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna genezę i posiada wiedzę o charakterze kryminalistyki, w tym zna podstawowe pojęcia z nią związane oraz jej usytuowanie w obrębie innych dyscyplin naukowych a także ma wiedzę o roli i zadaniach organów ścigania w wypadku wystąpienia zdarzeń przestępczych	
	W_02	zna procedury działania organów ścigania w przypadku wystąpienia zdarzeń przestępczych	
kompetencje społeczne	K_01	wykazuje potrzebę permanentnego pogłębiania oraz poszerzania wiedzy i umiejętności korzystając z różnych źródeł wiedzy	
	K_02	potrafi współdziałać w zespołach ludzkich, podejmując działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: - uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych			
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $\text{Ocena końcowa} = (O1 + O2 + O3) / 3$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium	W_01, W_02, K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02,	2

			K_01, K_02
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 2}{2}\right)$		
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:			
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	K2_W01, K2_W02		
W_02	K2_W02, K2_W03		
K_01	K2_K01, K2_K06		
K_02	K2_K04		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> • Adamczak S., Hanausek T., Jarosz J. Kryminalistyka. Zagadnienia wybrane. Kraków 1971 • Hołyst B. Kryminalistyka Warszawa 1996. • Konieczny J., Widacki J., Widła T., Kryminalistyka Warszawa 2012. • Kozdrowski S. Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia. Białystok 2012. • Kwiatkowska-Wójcikiewicz V. Zubańska M. Współczesna kryminalistyka. Wyzwania i zagrożenia. Szczytno 2015 			
B. Literatura uzupełniająca:			
<ul style="list-style-type: none"> • Kulicki M., Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Stępka L. Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia teorii i praktyki śledczo-sądowej. Toruń 2009. • Sygit B., Kuczur T. Współczesne problemy nauk penalnych. Aspekty prawnokarne, kryminalistyczne i kryminologiczne. Toruń 2016. • Thorwald J. Stulecie detektywów. 			
D. Przydatne strony internetowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • https://mswia.gov.pl/ • http://www.policja.gov.pl/ • http://rcb.gov.pl/ 			
Kontakt:			
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego		
telefon:			
e-mail:			

S.4.2. Podstawy kryminologii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.2.	Podstawy kryminologii	ZO	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	14	9				
• Kolokwium	1	1				
• Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			10	15		
• Przygotowanie pracy pisemnej			10	10		
• Studiowanie literatury			15	15		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Metody dydaktyczne:			
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
Dyskusja, zajęcia kontaktowe z udziałem studentów		Informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych, dyskusja	
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
Percepcja treści przedstawionych na zajęciach, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu		Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Przedmioty specjalistyczne w zakresie kryminologia z kryminalistyką		Student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych realizowanych w semestrze pierwszym oraz wiedzę z podstaw bezpieczeństwa realizowaną w semestrze drugim	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznać studentów z genezą i teoretycznymi podstawami kryminologii; • Zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu kryminologii; • Zapoznać studentów z problematyką wiktymologii oraz suicydologii; • Zapoznać studentów z doktrynami kryminologicznymi; • Scharakteryzować system profilaktyki kryminologicznej; • Zapoznać studentów z literaturą przedmiotu 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyć studentów sposobów analizy i wyjaśniania z wykorzystaniem różnych metod, technik i narzędzi, zjawisk noszących znamiona zjawisk kryminogennych; • Nauczyć studentów wykorzystania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu podstaw kryminologii, w celu przeciwdziałania sytuacjom noszącym znamiona działań przestępczych, a także działań prewencyjnych z zakresu bezpieczeństwa; 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtować potrzebę właściwego wypełniania roli społeczno-zawodowej w zapobieganiu przestępczości • Kształtować potrzebę podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przestępczości; • Kształtować umiejętność krytycznej oceny treści związanych z bezpieczeństwem oraz ich właściwej interpretacji 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1

2.	Paradygmaty kryminologii: geneza kryminologii, podstawowe pojęcia i działy kryminologii, kryminologia klasyczna, kryminologia pozytywistyczna, kryminologia antynaturalistyczna, kryminologia neoklasyczna	4	2
3.	Badania kryminologiczne: przestępstwo, przestępca, przestępczość jako przedmiot badań kryminologicznych, metodologia badań, interdyscyplinarny charakter kryminologii, programy profilaktyczne, zapobieganie przestępczości, kontrola społeczna i jej narzędzia	4	2
4.	Wiktymologia i suicydologia: podstawowe pojęcia, typologia ofiar, wiktymość, przyczyny samobójstw, kategorie samobójców, statystyka zjawiska	3	2
5.	Determinanty przestępczości: patologie społeczne, urbanizacja, industrializacja, migracja	2	2
6.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna genezę i posiada widzę o doktrynach kryminologii w tym zna podstawowe pojęcia z nią związane oraz jej usytuowanie w obrębie innych dyscyplin naukowych a także ma wiedzę o roli i zadaniach organów ścigania w wypadku wystąpienia zdarzeń przestępczych	
	W_02	Zna system profilaktyki kryminologiczne i zna metody badań kryminologicznych zna rolę ofiary w przestępczości	
umiejętności	U_01	Potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu kryminologii	
	U_02	Potrafi analizować dane empiryczne dotyczące problematyki kryminologii oraz postaw wobec przestępczości	
	U_03	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa ściśle związanej ze zjawiskami kryminogennymi	
kompetencje społeczne	K_01	Kształtować potrzebę właściwego wypełniania roli społeczno-zawodowej w zapobieganiu przestępczości oraz podejmowania działań na rzecz zapobiegania przestępczości	
	K_02	Kształtować umiejętność krytycznej oceny treści związanych z bezpieczeństwem oraz ich właściwej interpretacji	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • Uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami pozytywnej oceny z kolokwiów zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach i pracą pisemną
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p> <p>3) Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę</p>

	<p>oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny prac; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych- znajomość podstaw w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, K_01, K_02	60
	O2	Praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03	20
	O3	Aktywność na zajęciach teoretycznych	W_01, W_02, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ok) = O1 x 0,6 + O2 x 0,2 + O3 x 0,2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	1) Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02, U_01, U_02, U_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 2}{2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			

W_01	K2_W01, K2_W02
W_02	K2_W03, K2_W04
U_01	K2_U01, K2_U03
U_02	K2_U05, K2_U06
U_03	K2_U09
K_01	K2_K01, K2_K02
K_02	K2_K04, K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Błachut J. Gaberle A., Krajewski K. Kryminologia, Gdańsk 1999
- Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 2009
- Hołyst B., Wiktymologia, Warszawa 2011.
- Kuć M, . Kryminologia . Warszawa 2015
- Kuć M, . Wiktymologia. Warszawa 2015

B. Literatura uzupełniająca:

- Dworzecki J. Kryminologia. Wybrane zagadnienia, Gliwice 2010;
- Hołyst B., Socjologia kryminalistyczna, t. 1 i 2, Warszawa 2007
- Jaworska A. (red.) Kryminologia i kara kryminalna. Wybrane zagadnienia, Kraków 2008
- Sławik K., Współczesna przestępczość. Problemy prawnie karne, kryminalistyczne i kryminologiczne, Szczecin 1996;
- Wójcik J., Kryminologia. Współczesne aspekty. Szczecin 2014

C. Materiały źródłowe:

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.policja.gov.pl/>
- <http://www.mswia.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.3. Przestępczość

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.3.	Przestępczość	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	Osoby prowadzące zajęcia:					
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego	Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki					
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• Kolokwium	1	1				
• Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Ćwiczenia	14	9				
• Przygotowanie do ćwiczeń			20	20		
• Studiowanie literatury			15	20		
• Kolokwium	1	1				
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Dyskusja, zajęcia kontaktowe z udziałem studentów			Ćwiczenia audytoryjne, prezentacja problemów i			

	dylematów, dyskusja, konsultacje zespołowe		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
Percepcja treści przedstawionych na zajęciach, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu	Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w I i II roku studiów 	<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia I i II roku studiów 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> Zapoznać z problematyką przestępczości w Polsce i na świecie oraz jej strukturą, geografią, dynamiką Zapoznać z problematyką przestępczości zorganizowanej; Zapoznać z rodzajami statystyk śledczych, policyjnych i sądowych; Zapoznać z tendencjami w przestępczości; Zapoznać z literaturą przedmiotu 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> Nauczyć tworzenia charakterystyki sprawców wybranych rodzajów przestępstw; Nauczyć sprawnego posługiwania się normami prawa karnego; Nauczyć analizy realnych oraz potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa społeczności lokalnych, a w tym umiejętności przygotowania wystąpienia ustnego w sprawach związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, korzystania z różnych źródeł wiedzy w celu uzupełnienia zdobytej wiedzy; Nauczyć umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie działań w instytucjach bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> Kształtować potrzebę systematycznego samokształcenia w zakresie rozpoznawania zjawisk przestępczych; Kształtować umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie podejmowania działań w instytucjach bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Statystyka przestępczości: rodzaje statystyk prowadzonych w instytucjach bezpieczeństwa	3	1
3.	Charakterystyka przestępczości: kryminalnej, gospodarczej, przestępczości nieletnich, przestępczości kobiet, przestępczości zorganizowanej, pranie brudnych pieniędzy, przestępczości elektronicznej, rodzaje statystyk prowadzonych w instytucjach szeroko pojętego bezpieczeństwa	3	1
4.	Tendencje w przestępczości: aktualne tendencje w przestępczości, nowe sposoby działania sprawców przestępstw	2	1
5.	Zajęcia podsumowujące: Zaliczenie przedmiotu, omówienie wyników,	1	1

	wystawienie ocen z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.		
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Analiza wybranych kategorii przestępstw: charakterystyka sprawców, sposoby ich działania, geografia i dynamika przestępczości	6	4
3.	Wiktymologia: rola ofiary w genezie przestępstwa	7	4
4.	Zajęcia podsumowujące: Zaliczenie przedmiotu, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna problematykę przestępczości w Polsce i na świecie oraz jej strukturę, geografie, dynamikę a także problematykę przestępczości zorganizowanej	
	W_02	Zna rodzaje statystyk śledczych, policyjnych i sądowych	
	W_03	Zna tendencje w przestępczości w Polsce i na świecie	
umiejętności	U_01	Potrafi zbudować sylwetkę sprawcy wybranych rodzajów przestępstw, a także umie dokonać analizy popełnianych czynów zabronionych pod kątem „modus operandi”	
	U_02	Potrafi analizować realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych, a w tym ma umiejętność przygotowania wystąpienia pisemnego w sprawach związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	
	U_03	Potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do wykorzystania specjalistycznej wiedzy w rozwiązywaniu problematyki zwalczania przestępczości	
	K_02	Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie podejmowania działań w instytucjach bezpieczeństwa zwłaszcza działań na rzecz interesu publicznego	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			

forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • Uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami pozytywnej oceny z kolokwiów zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych- znajomość podstaw w zakresie tematyki zajęć	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80

		teoretycznych		
	O2	Aktywność na zajęciach teoretycznych	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych i oceny za aktywność na ćwiczeniach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	80
	O2	Aktywność na ćwiczeniach	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	20
sposób wyliczenia oceny	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			

końcowej:					
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych				
forma oceny końcowej	Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
kryteria oceny:	Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS; 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	Waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	2	
Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Otx1 + Op.x2}{1+2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W11				

W_02	K2_W03, K2_W04
W_03	K2_W03, K2_W04
U_01	K2_U01, K2_U03
U_02	K2_U05, K2_U06, K2_U09
K_01	K2_K01, K2_K02
K_02	K2_K04, K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 2009
- Hołyst B., Socjologia kryminalistyczna, t. 1 i 2, Warszawa 2007.
- Hołyst B., Wiktymologia, Warszawa 2011.
- Kuć M, . Kryminologia . Warszawa 2015
- Kozdrowski S. Taktyka zwalczania przestępstw kryminalnych część I,II, III, Legionowo 1995.
- Sławik K., Współczesna przestępczość. Problemy prawnokarne, kryminalistyczne i kryminologiczne. Szczecin 1996

B. Literatura uzupełniająca:

- Całkiewicz M., Modus operandi sprawców zabójstw. Warszawa 2010.
- Clebowicz P., Filipowski W., Analiza kryminalna. Aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe. Szczecin 2011
- Gierdwoyń P., Wersje kryminalistyczne. O wykrywaniu przestępstw, Warszawa 2001.
- Konieczny J., Szostak M., Profilowanie kryminalne. Szczecin 2011

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 Kodeks karny
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Zarządzenie nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 listopada 2010r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich.

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.policja.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.4. Patologie społeczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.4.	Patologie społeczne	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	Nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	III		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	13	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	15	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				

<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
konwersatorium, informacja, dyskusja;		ćwiczenia audytoryjne, burza mózgów, dyskusja, praca w grupach	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, wykonanie zadania dodatkowego/przygotowanie wykazu bibliograficznego/przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów do ćwiczeń / prezentacja multimedialna/, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> przedmiot – podstawy kryminalistyki 		<ul style="list-style-type: none"> student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych, realizowanych w semestrze pierwszym oraz wiedzę z podstaw bezpieczeństwa realizowaną w semestrze drugim 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Absolwent zna i rozumie:			
<ul style="list-style-type: none"> w pogłębionym stopniu podstawowe terminy z zakresu patologii społecznych, w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy definiowania patologii społecznych odnoszących się do identyfikacji, etiologii, symptomatologii i działań profilaktycznych w obszarach funkcjonowania jednostek, grup społecznych i szerszych zbiorowości lokalnych. 			
w zakresie umiejętności:			
Absolwent potrafi:			
<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować termin patologii społecznej, jako subdyscypliny naukowej tzn. scharakteryzować zjawiska patologii społecznej, które dotyczą: jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości w odniesieniu do bezpieczeństwa lokalnego właściwie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu metodologii badań społecznych, samodzielnie wybierać koncepcje metodologiczne odpowiednie do założonych celów poznawczych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Absolwent jest gotów do:			
<ul style="list-style-type: none"> krytycznej oceny treści związanych z faktami społecznymi, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa, uznawania znaczenia wiedzy z zakresu badań społecznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Zakres pojęcia i problematyki patologii społecznej: charakterystyka podstawowych pojęć. Kryteria kwalifikacji zachowań patologii społecznej. Negatywne zjawiska społeczne.	3	1
2.	Patologia społeczna a dewiacja: interpretacja terminów na gruncie różnych dyscyplin nauk. Uwarunkowania dewiacji – przegląd teorii. Funkcje dewiacji społecznych. Dewiacja a patologia społeczna – klasyfikacja zjawisk patologii społecznej. Relatywizm norm i wartości i zmienność kryteriów wartościowania zachowań jednostki.	3	3
3.	Anomia społeczna, zmiana systemowa i kulturowa a zjawiska patologii społecznej: pojęcie anomii społecznej i jej mierniki. Typy przystosowania społecznego w społeczeństwie anomicznym. Trauma zmiany społecznej; symptomy, strategie przeciwdziałania, konsekwencje społeczne. Rozwój społeczny a patologia społeczna.	3	
4.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Alkoholizm i problemy alkoholowe: alkoholizm w Polsce, skala zjawiska i struktura. Mity i stereotypy. Obszary polskich problemów alkoholowych. Uwarunkowania wzrostu konsumpcji alkoholu wśród młodzieży. Leczenie, terapia, abstynencja: bariery i szanse w ograniczeniu uzależnienia alkoholowego.	2	2
3.	Samobójstwa: etiologia samobójstw - filozofia, religia, kultura wobec śmierci samobójczej. Współczynnik samobójstw jako wskaźnik dezorganizacji społecznej. Struktura i rozmiary samobójstw - Polska na tle krajów europejskich.		
4.	Narkomania jako problem społeczny współczesnego świata: narkomania i narkomani – interpretacja pojęć. Ewolucja i skala zjawiska w Polsce, mikrospołeczne i makrospołeczne uwarunkowania zjawiska, cechy społeczno-demograficzne osób uzależnionych. Mierniki narkomanii. Zagrożenia indywidualne i społeczne związane z narkomanią.	2	2
5.	Modele przeciwdziałania narkomanii: prohibicja czy legalizacja - polski system przeciwdziałania narkomanii na tle rozwiązań w innych krajach Europy. Spór o legalizację miękkich narkotyków. Profilaktyka i leczenie osób uzależnionych w Polsce: regulacje prawne, typy placówek, podmioty rządowe i pozarządowe odpowiedzialne za przeciwdziałanie narkomanii oraz pomoc osobom uzależnionym. Skuteczność systemu przeciwdziałania narkomanii w Polsce; dostępność leczenia i terapii.		
6.	Prostytucja – uwarunkowania, skala zjawiska i społeczne skutki: prostytucja jako kategoria historyczna - od prostytucji epoki starożytnej do czasów współczesnych. Systemy prawnej regulacji prostytucji. Polskie ustawodawstwo.	2	1
7.	Pedofilia - zakres pojęciowy zjawiska: rodzaje pedofilii. Charakterystyka pedofili		

	oraz ich typy. Typologia przemocy seksualnej wobec dzieci. Rodzaje molestowania seksualnego. Ofiary pedofilów. Fazy towarzyszące seksualnemu krzywdzeniu dzieci. Skutki pedofilii. Szanse leczenia pedofilii.		
8.	Handel ludźmi we współczesnym świecie: uwarunkowania, dziedziny niewolnictwa, skala, przeciwdziałanie. Uwarunkowania skuteczności systemu pomocy ofiarom handlu ludźmi - wymiar globalny, regionalny i krajowy. Polski system pomocy ofiarom handlu ludźmi – prawo, instytucje, media.	1	
9.	Przemoc domowa/ przemoc w rodzinie: uwarunkowania i rodzaje przemocy, sprawcy i ofiary. Instrumenty przeciwdziałania przemocy w rodzinie: ustawodawstwo Unii Europejskiej, Rady Europy, ustawodawstwo krajowe. Interwencja, pomoc instytucjonalna, prawna, działania prewencyjne.	2	1
10.	Bezdomność jako problem społeczny: pojęcie bezdomności. Rozmiary zjawiska. Przyczyny bezdomności, jej postacie i rodzaje. Skutki zjawiska. Możliwości pomocy osobom bezdomnym.		
11.	Uzależnienia behawioralne: hazard, Internet, pracoholizm i zakupoholizm: diagnoza, uwarunkowania, profilaktyka.		1
12.	Korupcja jako przejaw patologii instytucji: uwarunkowania kulturowe i systemowe, przestępstwo korupcji w świetle prawa. Rodzaje, skala i zasięg korupcji w Polsce i na świecie. Przyczyny korupcji w Polsce. Główne obszary występowania korupcji.	2	1
13.	Mobbing w środowisku pracy: pojęcie mobbingu, poziomy mobbingu, Typy i uwarunkowania działań mobbingowych, fazy procesu mobbingowego, sprawcy i ofiary. Skala zjawiska, konsekwencje i instrumenty przeciwdziałania, próba oceny ich skuteczności.	1	
14.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa	
	W_02	w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa	
	W_03	w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorię i praktykę bezpieczeństwa	
umiejętności	U_01	analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i	

		przedmiotów kształcenia		
	U_02	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa		
	U_03	wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych		
kompetencje społeczne	K_01	krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy).			
kryteria oceny:	10) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ z\ zajęć\ teoretycznych\ (O_t) = O_1 \times 1,0$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywność na zajęciach			
Kryteria oceny:	13) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O_1 + O_2 + O_3) / 3$.			

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

14) Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

15) Aktywność na zajęciach

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu

Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
		O ₁	test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03

	O_2	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
	O_3	Aktywność na zajęciach, przygotowane materiały do ćwiczeń/prezentacje/, praca w grupach	U_01, U_02, K_01, K_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ z\ zajęć\ praktycznych\ (Op) = 0,5x\ O1 + 0,3x\ O2 + 0,2x\ O3$				
Sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w ECTS	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5\ Oe + 0,5\ (Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2) / 3$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					

numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W03
W_02	K2_W06
W_03	K2_W11
U_01	K2_U01
U_02	K2_U03
U_03	K2_U05
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02
K_03	K2_K07

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Błachut J., Gaberle A., Krajewski K. Kryminologia Gdańsk 1999
- Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 2009
- Hołyst B., Wiktymologia, Warszawa 2011
- Kuć M., . Kryminologia . Warszawa 2015
- Kuć M., Wiktymologia. Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca:

- Dworzecki J., Kryminologia. Wybrane zagadnienia, Gliwice 2010
- Hołyst B., Socjologia kryminalistyczna, t. 1 i 2, Warszawa 2007
- Jaworska A. (red.), Kryminologia i kara kryminalna. Wybrane zagadnienia, Kraków 2008
- Sławik K., Współczesna przestępczość. Problemy prawnokarne, kryminalistyczne i kryminologiczne. Szczecin 1996
- Wójcik J., Kryminologia. Współczesne aspekty. Szczecin 2014

C. Materiały źródłowe:

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.slupsk.szkolapolicji.gov.pl/>
- <http://www.policja.gov.pl/>
- <http://www.mswia.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.5. Technika kryminalistyczna

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.5.	Technika kryminalistyczna	E	5			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	tak	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	5	35	45	50	2
• konwersatoria	14	4	-	-		
• kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	35	45		
Zajęcia praktyczne [razem]	40	30	35	45	75	3
ćwiczenia umiejętności praktycznych	38	28	-	-		
zaliczenie ćwiczeń/kolokwium/	2	2	-	-		
Przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury/	-	-	10	15		
przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń i przedmiotu	-	-	25	30		
łącznie	55	35	70	90	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, dyskusja;			ćwiczenia umiejętności praktycznych; sporządzanie prac			

	praktycznych, burza mózgów		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
Przedmiot „Podstawy kryminalistyki”	student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych, realizowanych w semestrze pierwszym oraz wiedzę z podstaw bezpieczeństwa realizowaną w semestrze drugim		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podstawowe podziały śladów kryminalistycznych, etapy postępowania z nimi oraz możliwości ich wykorzystania w procesie wykryczym; • zapoznać z problematyką kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia ze szczególnym uwzględnieniem oględzin miejsca zdarzenia; • zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizy i wyjaśniania zdarzeń kryminalnych z wykorzystaniem typowych metod, technik i narzędzi stosowanych przez policję; • nauczyć ich wykorzystywania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu kryminalistyki; • nauczyć studentów zabezpieczania różnego rodzaju śladów kryminalistycznych pod względem procesowo-kryminalistycznym; • nauczyć zarządzania badaniami kryminalistycznymi; • nauczyć studentów przeprowadzania oględzin miejsca zdarzenia oraz ich dokumentowania; • nauczyć ich analizy realnych i potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryminalnym, a w tym umiejętności przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych typowych dokumentów związanych z działaniem policji w miejscach zdarzeń kryminalnych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować umiejętności wskazywania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym; • kształtować potrzebę rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu techniki kryminalistycznej • kształtować umiejętność pracy w zespołach ludzkich 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Ślady kryminalistyczne; pojęcie i podział śladów, etapy postępowania ze śladem, funkcje śladów.	4	1
3.	Śledcze badanie miejsca zdarzenia; zabezpieczenie miejsca zdarzenia do czasu	8	2

	ogłędzin, ogłędziny miejsca zdarzenia i ich dokumentowanie		
4.	Zarządzanie badań kryminalistycznych; gromadzenie materiału do badań, pojęcie materiału dowodowego i porównawczego oraz kontrolnego, zasady konstruowania pytań do biegłego	2	0,5
5.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Zabezpieczenie miejsca zdarzenia do chwili ogłędzin; obowiązki zabezpieczającego miejsce zdarzenia w zależności od rodzaju zdarzenia	3	2
3.	Ślady daktylokopijne; metody ujawniania śladów linii papilarnych, ich utrwalanie i zabezpieczanie, pobieranie materiału porównawczego do badań	4	4
4.	Ślady traseologiczne; metody ujawniania śladów obuwia i środków transportu, ich utrwalanie i zabezpieczanie, pobieranie materiału porównawczego do badań	5	5
5.	Ślady mechanoskopijne; metody ujawniania śladów narzędzi, ich utrwalanie i zabezpieczanie, pobieranie materiału porównawczego do badań	3	1
6.	Ślady biologiczne; metody ujawniania śladów biologicznych a zwłaszcza krwi, ich utrwalanie i zabezpieczanie, pobieranie materiału porównawczego do badań	3	1
7.	Dokumenty jako środki dowodowe; sposoby fałszowania dokumentów, utrwalanie i zabezpieczanie materiału dowodowego, pobieranie materiału porównawczego do badań	2	1
8.	Ogłędziny miejsca zdarzenia; przeprowadzanie ogłędzin miejsca zdarzenia oraz ich dokumentowanie	11	11
9.	Zarządzanie badań kryminalistycznych; kompletowanie materiałów do zarządzenia badań, zarządzanie badań kryminalistycznych	3	1
10.	Ślady pamięciowe; metody odtwarzania wyglądu zewnętrznego człowieka, tworzenie portretu pamięciowego	2	2
11.	Kolokwium	2	1
Razem zajęć praktycznych:		40	30
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		55	35
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna pojęcie i znaczenie śladów kryminalistycznych, podział śladów, etapy	

		postępowania ze śladem
	W_02	zna procedury działania policji w zakresie śledczego badania miejsca zdarzenia.
umiejętności	U_01	potrafi prawidłowo analizować i wyjaśniać zdarzenia kryminalne, wykorzystując metody, techniki i narzędzia stosowane przez policję
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu kryminalistyki, a zwłaszcza zabezpieczać pod względem procesowo-kryminalistycznym ślady pozostawione na miejscu zdarzenia
	U_03	analizuje realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryminalnym, a w tym posiada umiejętność przygotowania w języku polskim z zachowaniem reguł naukowych dokumentów z przeprowadzanych czynności, jak również typowych dokumentów związanych z działaniem policji na miejscach zdarzeń przestępczych
kompetencje społeczne	K_01	wykazuje potrzebę permanentnego pogłębiania oraz poszerzania wiedzy i umiejętności korzystając z różnych źródeł wiedzy
	K_02	potrafi współdziałać w zespołach ludzkich, podejmując działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego
	K_03	potrafi wskazać priorytety służące do właściwej realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne / wszystkie składowe oceny końcowej muszą być pozytywne/ • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $\text{Ocena końcowa} = (O1 + O2 + O3) / 3$ <p>Kryteria oceny:</p> <p>5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania</p> <p>4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny</p> <p>4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej</p>

	wartość merytoryczną 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, K_01, K_02, K_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, za samodzielnie wykonane prace praktyczne, pracę pisemną, oceny za przygotowane materiały do ćwiczeń			
kryteria oceny	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za dwa pytania (O1, O2) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2)/2 Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2+On)/n Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny</p>			

	<p>poziom merytoryczny</p> <p>4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <p>3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy</p> <p>3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <p>2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,5 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,0 –grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny • 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania 																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="454 1361 568 1438">lp.</th> <th data-bbox="568 1361 952 1438">sposób weryfikacji</th> <th data-bbox="952 1361 1273 1438">odniesienie do efektów</th> <th data-bbox="1273 1361 1465 1438">waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="454 1438 568 1541">O1</td> <td data-bbox="568 1438 952 1541">kolokwium</td> <td data-bbox="952 1438 1273 1541">U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</td> <td data-bbox="1273 1438 1465 1541">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 1541 568 1675">O2</td> <td data-bbox="568 1541 952 1675">Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach</td> <td data-bbox="952 1541 1273 1675">U_01, U_02,U_03, K-01, K_02, K_03</td> <td data-bbox="1273 1541 1465 1675">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 1675 568 1877">O3</td> <td data-bbox="568 1675 952 1877">Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę</td> <td data-bbox="952 1675 1273 1877">U_02, U_03 K_02, K_03</td> <td data-bbox="1273 1675 1465 1877">30</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40	O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02,U_03, K-01, K_02, K_03	30	O3	Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę	U_02, U_03 K_02, K_03	30			
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %																	
O1	kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40																	
O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02,U_03, K-01, K_02, K_03	30																	
O3	Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę	U_02, U_03 K_02, K_03	30																	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,4x O1 + 0,3x O2 + 0,3x O3																			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:																				

forma egzaminu:	Egzamin ustny				
forma oceny końcowej:	Forma oceny końcowej: średnia ocen za dwa pytania (O1, O2,) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2)/2				
kryteria oceny:	Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w poważnym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Egzamin ustny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	Waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02, K_03	2	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	3	
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	-	50

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 3}{2 + 3}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01, K2_W02
W_02	K2_W04, K2_W07
U_01	K2_U04, K_U05
U_02	K2_U01, K2_U04, K2_U05
U_03	K2_U09, K2_U10
K_01	K2_K03, K2_K07
K_02	K2_K04, K2_K06
K_03	K2_K01, K2_K04
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bieliński L., Miś W. Kryminalistyczno-procesowe zabezpieczanie śladów na miejscu zdarzenia. Piła 2009 • Goc M., Moszczyński J. Ślady kryminalistyczne. Ujawnianie, zabezpieczanie, wykorzystanie. Warszawa 2007. • Grzeszczyk C., Daktyloskopia. Warszawa 1972. • Grzeszczyk W., Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. 8, Warszawa 2011. • Grzywna H., Oględziny miejsca zdarzenia, Słupsk 2015r. • Kędziński W., Technika kryminalistyczna. T1. Szczytno 2007. • Kędzińska G., Technika kryminalistyczna. T2. Szczytno 2006. • Kędzińska G., Kędziński W. Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia techniki. Szczytno 2011. • Kozdrowski S., Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia, Białystok 2012r 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Hołyst B., Kryminalistyka, Warszawa 1996r. • Sanecki A. , Zabezpieczenie miejsca zdarzenia do czasu oględzin, Słupsk 2013r 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego • Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia • Wytyczne nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30.08.2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://www.slupsk.szkolapolicji.gov.pl/ • http://www.policja.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.6. Profilowanie geoprzestrzenne w kryminalistyce

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.6.	Profilowanie geoprzestrzenne w kryminalistyce	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie (30%) , informatyka (30%), nauki o Ziemi i Środowisku (40%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
- konwersatoria	14	4				
- kolokwium	1	1				
- samodzielna praca (może być na platformie e-learningowej)			5	10		
- przygotowanie do kolokwium			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
Ćwiczenia laboratoryjne	25	15				
kolokwium zaliczeniowe	5	5				
przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury/przygotowanie zadanych prac			5	10		
Przygotowanie się do pracy zaliczeniowej			10	10		
przygotowanie do kolokwium			10	10		
łącznie:	40	25	35	50	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						

zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: <p>Wykład problemowy, wykład informacyjny, wykład z elementami pogadanki, dyskusja, kolokwium – test wiedzy;</p>	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: <p>ćwiczenia laboratoryjne: przygotowanie materiałów na zajęcia z nauczycielem w określonej przez prowadzącego formie, przygotowanie do zaliczenia wykonanie pracy zaliczeniowej z zakresu użytkowania i analiz z użyciem systemów informacji przestrzennej, prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, wejściówki</p>
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, (może być także korzystanie z platformy e-learningowej),</p>	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przeglądanie tutoriali, przygotowanie do ćwiczeń (opracowanie materiałów), przygotowanie do wykonania pracy zaliczeniowej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu</p>
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Ukończone z oceną pozytywną przedmioty: Statystyka w badaniach społecznych, znajomość systemów informacji przestrzennej	student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, sposobów użytkowania baz danych oraz technik statystycznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji opartych o własną pracę w środowisku gis, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie.
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać/przypomnieć wiedzę teoretyczną z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS); utrwalić i pogłębić wiedzę z zakresu pracy z modelami danych służących reprezentacji obiektów świata rzeczywistego w GIS; utrwalić i pogłębić wiedzę z zakresu pracy z formatami plików, które stosuje się do zapisu danych wektorowych i danych rastrowych w aspekcie analiz geoprzestrzennych w kryminalistyce; utrwalić i pogłębić wiedzę z zakresu literatury przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw i publikacji w tym publikacji międzynarodowych; utrwalić i pogłębić wiedzę studentów z metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w systemach GIS; utrwalić i pogłębić wiedzę z zakresu pracy studentów z wykonywania analiz na danych w systemach GIS; utrwalić i pogłębić wiedzę studentów z koniecznością pracy z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw w tym publikacji o zasięgu międzynarodowym. 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> pogłębić umiejętności z obszaru wykorzystania wiedzy i zastosowania jej do wykorzystania tradycyjnych i cyfrowych map w Systemach Informacji Przestrzennej; pogłębić umiejętności studentów w obszarze stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu tworzenia map tematycznych związanych z kryminalistyką; pogłębić umiejętności studentów z wykorzystania pozyskanej wiedzy w celu analiz przestrzennych wykorzystujących znajomość podstawowych pojęć statystycznych; pogłębić umiejętności studentów poprawnej pracy w aplikacji GIS z użyciem danych wektorowych, rastrowych (lub LiDAR-owych); pogłębić umiejętności studentów modyfikowania danych z użyciem aplikacji GIS; pogłębić umiejętności studentów zarządzania atrybutami danych; pogłębić umiejętności studentów operacji i analizy na danych z użyciem specjalistycznego języka obcego. 	
w zakresie kompetencji społecznych:	

- pogłębić kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu;
- pogłębić kompetencje w zakresie adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach;
- pogłębić kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych;
- pogłębić kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Przestrzennej;
- pogłębić u studenta krytykę i ocenę stanu wiedzy oraz fachowego i odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych.

Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Wprowadzenie/przypomnienie wiadomości z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, przepisy prawne dotyczące GIS, historia GIS, Modele danych, Dane GIS oraz atrybuty danych, Analizy danych: Podstawowe operacje w systemach GIS	3	2
3.	Analizy wykonane na danych rastrowych w oprogramowaniu GIS. Wprowadzenie do środowiska oprogramowania ENVI, sposoby pozyskiwania danych przestrzennych do oprogramowania.	3	
4.	Wybrane przykłady. Wybrane przykłady realizacji przez służby podległe pod Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w obszarze bezpieczeństwa z użyciem technik i metod analiz geoprzestrzennych.	3	
5.	Tworzenie zbiorów danych nt. przestępstw. Tworzenie zbiorów danych, sposoby pozyskiwania danych i ich lokowania w odniesieniu do przestrzeni.	1	2
6.	Analizy i zapytania geoprzestrzenne w odniesieniu do bezpieczeństwa ludności. Wyznaczanie stref patrolowych i tras patrolowych.	1	
7.	Przestępstwa a proces analityczny. Wyjaśnianie zależności z użyciem narzędzi geoprzestrzennych w obszarze odpowiedzialności poszczególnych jednostek.	1	
8.	Automatyzacja map przestępstw. Wybrany przykład narzędzi niezbędnych do wykonania map przestępczych i automatyzacji czynności analitycznych.	1	
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady pracy w pracowniach komputerowych.	0,5	0,5
2.	Przypomnienie pracy /podstawowe kroki w ArcGIS: przypomnienie zasad wykonywania analiz, tworzenia baz danych i pracy z narzędziami selekcji i	4,5	4,5

	geoprocessingu.		
3.	Praca w oprogramowaniu ENVI. Praca w środowisku ENVI. Analiza danych rastrowych. Analiza danych multispektralnych. Detekcja różnic w zobrazowaniach satelitarnych. Praca na danych rastrowych i wektorowych. Analiza danych rastrowych z uwzględnieniem modelu wysokościowego terenu.	5	5
4.	Zajęcia problemowe. Budowanie map związanych z profilowaniem geoprzestrzennym w kryminalistyce. Tworzenie zapytań przestrzennych. Tworzenie map odpowiedzialności dla poszczególnych patroli policji. Geokodowanie incydentów przestępczych. Automatyzacja czynności i modelowanie potencjalnych zagrożeń związanych z przestępczością i przeciwdziałaniem jej. Zajęcia na wybranym przykładzie. Zajęcia problemowe. Tworzenie map i zapytań dotyczących analiz z danych rastrowych (np. satelitarnych lub z bezzałogowych statków powietrznych). Wykrywanie zjawisk dotyczących potencjalnych przestępstw. Zajęcia na wybranym przykładzie	15	5
5.	Zajęcia podsumowujące: zaliczenie ćwiczeń – praca zaliczeniowa.	5	5
Razem zajęć praktycznych:		30	20
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu systemów GIS	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa zwłaszcza w kontekście kryminalistyki, prewencji i reagowania w przypadku wystąpienia przestępstw	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu słownictwo zwłaszcza specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów i normy etyczne oraz prawne	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe i zaawansowane zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w obszarze GIS	
	U_02	Potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie GIS, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem	
	U_03	analizuje realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia	

		zdarzeń o nietypowym charakterze, a w tym posiada umiejętność przygotowania w języku polskim lub obcym z zachowaniem reguł naukowych - dokumentów z wykonywanych analiz, jak również typowych dokumentów związanych z analizą geoprzestrzenną, potrafi używać języka specjalistycznego i swobodnie komunikować się z innymi praktykami z zakresu bezpieczeństwa		
	U_04	uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z użyciem nowoczesnych narzędzi geoprzestrzennych jako środka zapewniania bezpieczeństwa		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych		
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych (w tym może być uzyskanie pozytywnej oceny za pracę na platformie e-learningowej tylko w przypadku zajęć teoretycznych), • uzyskanie pozytywnej oceny za wykonane zadania cząstkowe na zajęciach praktycznych w formie wejściówek, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Grupowe przygotowanie projektu końcowego			

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego projektu, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem

Kryteria oceny:

- 5,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie
- 4,5 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie
- 4,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej duży wkład w jego wykonanie
- 3,5 – grupa wykonała projekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej mały wkład w jego wykonanie
- 3,0 –grupa wykonała projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, przez co udział studenta w wykonaniu projektu jest nieistotny
- 2,0 – grupa nie wykonała projektu lub student nie brał udziału w wykonaniu projektu

Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach.

Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

Ocena końcowa=(O1 +O2+On)/n

Kryteria oceny zadania:

- 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie
- 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny
- 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny
- 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy
- 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Samodzielne zaliczenie praktycznych zadań w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej

Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia prac praktycznych (ocena z pracy samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych zadań wykonanych w laboratoriach przez studenta)

Kryteria oceny zadań samokontroli:

- 5,0 – ponad 90% poprawnych zadań
- 4,5 – od 86 do 90% poprawnych zadań
- 4,0 – od 81 do 85% poprawnych zadań
- 3,5 – od 76 do 80% poprawnych zadań
- 3,0 – od 70 do 75% poprawnych zadań
- 2,0 – poniżej 70% poprawnych zadań

Kolokwium praktyczne

	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocena za wykonanie i odpowiedź na 10 zadań praktycznych (O1, O2, O3, O4, O5, O6, O7, O8, O9, O10) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2+O3+O4+O5+O6+O7+O8+O9+O10)/10</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5,0 – student wykonał poprawnie dziewięć zadań, jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny — 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie osiem zadań jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny — 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej siedem zadań i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną — 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej sześć zadań i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny — 3,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej pięć zadań i częściowo jedno kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny — 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Grupowe przygotowanie projektu końcowego	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	15
	O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	10
	O3	Samodzielne zaliczenie praktycznych zadań w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	20
	O4	Kolokwium praktyczne	W_01, W_02, W.03 U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	55
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,2xO1 + 0,1xO2 + 0,2xO3 + 0,5x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W.03 K_01, K_02	1
	Op	Zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W03
W_02	K2_W02, K2_W05, K2_W09
W_03	K2_W13, K2_W10
U_01	K2_U02
U_02	K2_U04
U_03	K2_U06, K2_U10, K2_U12
U_04	K2_U11
K_01	K2_K03
K_02	K2_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bielecka E., Systemy informacji geograficznej, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006. • Gaździcki J, Systemy katastralne, Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. Eugeniusza Romera, Warszawa – Wrocław 199,. • Gorr W. L., Kurland K. S., Dodson Z. M., GIS Tutorial for Crime Analysis (GIS Tutorials) Second Edition, Esri Press 2018. • Lach Z., Łaszczuk A., Geografia bezpieczeństwa, Warszawa 2004. • Longley Paul A., GIS: teoria i praktyka (red. nauk. Artur Magnuszewski); Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008. • Ładysz J., Technologia GIS w Inżynierii bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki ul. Czajkowskiego 109, 51-150 Wrocław, Wrocław 2015. • Otok S., Geografia polityczna, Warszawa 1999. • Pachelski W., Wysocka E., Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999. • Piotrowski T., Topograficzna baza danych. Program działania, GISPOL, Warszawa 2011. • Tomlinson R., Rozważania o GIS. Poradnik, Warszawa 2008. • Werner P., Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych, Warszawa 2004. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Davis D.E., <i>GIS dla każdego</i>, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004. • <i>GIS dla każdego</i>. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Tutoriale na stronie http://resources.arcgis.com/en/Tutorials/ • Tutoriale na udostępnione przez użytkowników na portalu YouTube • Tutoriale dostępne na stronie producentów oprogramowania 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Izdebski W., Wykłady z systemów Informacji o terenie, Warszawa 2015, https://view.joomag.com/wyk%C5%82ady-z-system%C3%B3w-informacji-o- 	

terenie/0248527001421573009?page=173

- Potapowicz A., ArcGIS 10.1 Tutorial, Podstawy działania i obsługi programu, <http://urbnews.pl/wp-content/uploads/2014/12/ArcGIS-Tutorial.pdf>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.7. Metody badań w kryminologii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.7.	Metody badań w kryminologii	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	III		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznej	13	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	15	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			

wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, dyskusja	ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznej / opracowanie prezentacji, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
• przedmiot - podstawy kryminologii, metody badań społecznych	• student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych ponadto posiada podstawową wiedzę z podstaw kryminologii		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Absolwent zna i rozumie:			
<ul style="list-style-type: none"> • w pogłębionym stopniu metody badań stosowanych w kryminologii poprzez zaprezentowanie oraz omówienie poszczególnych metod badawczych, • podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa własności • w pogłębionym stopniu techniki i narzędzia oraz sposoby analizy danych i organizacji badań. 			
w zakresie umiejętności:			
Absolwent potrafi:			
<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu metodologii badań społecznych • pozyskiwać i analizować dane, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym oraz przedstawiać wyniki badań • stawiać problemy badawcze i z wykorzystaniem odpowiednich metod je rozwiązywać • współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne 			
Absolwent jest gotów do:			
<ul style="list-style-type: none"> • krytycznej oceny treści zawartych w źródłach informacji • diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych pod względem prawnym, etycznym i socjologicznym • uzyskiwania oraz analizy danych za pomocą stosowanych w kryminologii metod badawczych • krytycznego podejścia do źródeł badawczych oraz prezentowania wyników własnych badań 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Zagadnienia wstępne: podstawowe pojęcia: wiedza, nauka, metoda, technika, narzędzie badawcze, problem badawczy, hipoteza badawcza, rodzaj badań: ilościowe i jakościowe, bezpośrednie i pośrednie.	2	1
2.	Metody ilościowe: metoda statystyczna (źródła pozyskiwania danych, wymiary przestępczości poddawane badaniom - ujawniona, stwierdzona, wykryta, osądzona), badania sondażowe (techniki badawcze).	4	3
3.	Metody jakościowe: Analiza akt spraw (źródła pozyskiwania danych, narzędzia badawcze), eksperyment (rodzaje eksperymentów badawczych), obserwacja	3	

	(obserwacja uczestnicząca i nieuczestnicząca / obserwacja jawna i ukryta).		
4.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Metody ilościowe: metoda statystyczna <ul style="list-style-type: none"> • źródła pozyskiwania danych, • wymiary przestępczości poddawane badaniom - ujawniona, stwierdzona, wykryta, osądzona, • badanie struktury i dynamiki przestępczości, • wady i zalety metody statystycznej, • przykłady. 	2	2
3.	Metody ilościowe: badania sondażowe <ul style="list-style-type: none"> • techniki badawcze (PAPI, CAPI, CASI, CATI, CAWI, ankieta audytoryjna), • budowa kwestionariusza ankiety, • budowa pytań i odpowiedzi w kwestionariuszu ankiety, • wady i zalety badań sondażowych, • przykłady. 	2	
4.	Metody jakościowe: analiza akt sprawy <ul style="list-style-type: none"> • źródła pozyskiwania danych, • reprezentatywność materiału badawczego, • narzędzia badawcze (kwestionariusz ankiety i Ankieta - klucz kodowy), • organizacja badań, • wady i zalety metody analizy akt spraw, • przykłady. 	1	1
5.	Metody jakościowe: eksperyment <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje eksperymentów badawczych, • organizacja badań, • wady i zalety eksperymentu, • przykłady. 	4	2
6.	Metody jakościowe: obserwacja <ul style="list-style-type: none"> • obserwacja uczestnicząca i nieuczestnicząca • obserwacja jawna i ukryta • organizacja badań, • wady i zalety obserwacji, • przykłady. 		
7.	Metody jakościowe: indywidualny wywiad pogłębiony (IDI), zogniskowany wywiad grupowy (FGI) <ul style="list-style-type: none"> • Indywidualny wywiad pogłębiony (IDI) - charakterystyka, • Zogniskowany wywiad grupowy (FGI) - charakterystyka, • organizacja i przebieg badań, • wady i zalety wywiadów, • przykłady. 	1	1

8.	Metody jakościowe: studium przypadku <ul style="list-style-type: none"> • źródła pozyskiwania danych, • organizacja i przebieg badań, • wady i zalety studium przypadku, • przykłady. 	1	1
9.	Ciemna liczba przestępstw. Badania typu self-report i survey wiktyimizacyjny <ul style="list-style-type: none"> • przestępczość nieujawniona, problem badania ciemnej liczby, • badania typu self-report - charakterystyka, • survey wiktyimizacyjny - charakterystyka, • wady i zalety metod badania ciemnej liczby, • przykłady. 	2	1
10.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa	
	W_02	w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk	
	W_03	w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa	
	W_04	w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych	
umiejętności	U_01	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa	
	U_02	wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych	
	U_03	planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa	
kompetencje społeczne	K_01	krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa	

	K_02	inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego		
	K_03	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy).			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
	2) Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O ₂	aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) .			
kryteria oceny:	1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:			

Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

$$Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3.$$

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

2. Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	80
	O ₂	Praca pisemna	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena ko\ncowa = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			

kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,5 Oe + 0,5 (Ot x 1 + Op x 2) / 3</i>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W02				
W_03	K2_W03				
W_04	K2_W04				
U_01	K2_U03				
U_02	K2_U05				
U_03	K2_U13				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K04				
K_03	K2_K07				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, Gdańsk 2001					

<p>Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001 Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 2007 Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2007 Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2010</p>	
B. Literatura uzupełniająca:	
<p>Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2003 Błachut J., Czy „ciemna liczba” istnieje?, Archiwum Kryminologii 2007-2007, nr 29-30 Błachut J., Problemy związane z pomiarem przestępczości, Warszawa 2007 Francuz P., Mackiewicz, Liczby nie wiedza skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce. Lublin 2005 Lutyński J., Metody badań społecznych. Wybrane zagadnienia, Łódź 1994</p>	
C. Materiały źródłowe:	
D. Przydatne strony internetowe:	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.8. System penitencjarny w Polsce

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.8.	System penitencjarny w Polsce	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	dla specjalności w zakresie Kryminologia z kryminalistyką	IV		
Dyscyplina:						
Nauki prawne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Wykładowcy wyznaczeni zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykład	14	9	-	-		
• kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	25	20		
• studiowanie literatury	-	-	10	20		
• Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
•	-	-	-	-		
•	-	-	-	-		
•	-	-	-	-		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, kolokwium						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie zadanej literatury, przygotowanie materiałów do warsztatów, przygotowanie się do kolokwium						

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o państwie i prawie 		<ul style="list-style-type: none"> Zaliczenie drugiego semestru studiów 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> przyswojenie wiedzy o powstawaniu i ewolucji norm prawnych oraz o podstawowych uwarunkowaniach kary pozbawienia wolności, poznanie hierarchii, znaczenia i sposobu stanowienia podstawowych aktów normatywnych prawa krajowego zabezpieczających funkcjonowanie aparatu przymusu i bezpieczeństwo państwa. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> umiejętność interpretowania treści wskazanych aktów prawnych, określenie ich rodzajów, wskazanie form stanowienia prawa penitencyjnego w Polsce i omówienia kompetencji odpowiedzialnych za to organów. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności wskazywania priorytetów w zakresie działań na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego w kraju, kształtowanie potrzeby pogłębiania wiedzy ogólnej i specjalistycznej oraz umiejętności pracy w zespole. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Geneza kary pozbawienia wolności	2	2
2.	Systemy penitencyjne w XVIII i XIX wieku – rys historyczny	2	1
3.	Prawo i polityka penitencyjna, podstawowe pojęcia	2	1
4.	Geneza i funkcjonowanie systemu penitencyjnego w Polsce	2	2
5.	Typy i rodzaje zakładów karnych, systemy wykonywania kary pozbawienia wolności, klasyfikacja skazanych	2	1
6.	Nadzór penitencyjny	2	1
7.	Przygotowanie skazanych do życia na wolności	2	1
8.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki nauk o prawie, różnego rodzaju podmioty i strukturalne, w tym, instytucje, sieci i systemy społeczne związane ze stosowaniem kary pozbawienia wolności	
	W_02	zna w pogłębionym stopniu normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie systemu penitencyjnego w Polsce	
	W_03	zna w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji związane ze stosowaniem kary pozbawienia wolności i kar nie izolacyjnych	
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z praktyką wykonywania kary pozbawienia wolności	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i	

		informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki penitencjarnej		
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką penitencjarną w Polsce		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotowy do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce polityki penitencjarnej państwa		
	K_02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym systemem izolacji sprawców czynów zabronionych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne, uzyskanie pozytywnej oceny z pracy zaliczeniowej. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych			
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, K_01, K_02, W_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1x O1			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w ETCS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02, W_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu = Otx2/2			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W05			
W_02	K2_W06			
W_03	K2_W11			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U07			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> T. Szymanowski „Prawo karne wykonawcze z elementami polityki karnej i penitencjarnej”, Warszawa 2017, 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> K. Postulski, <i>Kodeks karny wykonawczy. Komentarz</i>, Warszawa 2017, Służba Więzienna, <i>Wybrane zagadnienia statystyczne – październik 2017</i> 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, Dz.U. 1997 nr 90 poz. 557 Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553 				
D. Przydatne strony internetowe:				
http://www.sw.gov.pl/strona/statystyka--bieżąca				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:	dr Wiesław Brywczyński			
telefon:	tel. kom. 693434626			
e-mail:	wieslaw.brywczynski@apsl.edu.pl			

S.4.9. Taktyka kryminalistyczna

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.9.	Taktyka kryminalistyczna	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	Nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				Razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	9	4	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznej	5	5	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	15	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			

<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
konwersatorium, dyskusja		Ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja, burza mózgów	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych oraz ćwiczeń umiejętności praktycznej / opracowanie prezentacji, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> przedmiot – podstawy kryminalistyki 		<ul style="list-style-type: none"> student posiada podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych, realizowanych w semestrze pierwszym oraz wiedzę z podstaw bezpieczeństwa realizowaną w semestrze drugim 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Absolwent zna i rozumie:			
<ul style="list-style-type: none"> w pogłębionym stopniu podstawową wiedzę teoretyczną dotyczącą taktyki kryminalistycznej, w pogłębionym stopniu etapy procesu wykrywczego, w pogłębionym stopniu podstawy pracy operacyjnej organów ścigania, w pogłębionym stopniu charakterystykę przestępczości w Polsce, w pogłębionym stopniu tendencje w przestępczości. 			
w zakresie umiejętności:			
Absolwent potrafi:			
<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy zjawisk o charakterze kryminogennym, posługiwać się umiejętnościami analizowania posiadanych danych dotyczących sposobów popełniania przestępstw, właściwie budować wersje śledcze, właściwie tworzyć charakterystykę sprawców wybranych rodzajów przestępstw. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Absolwent jest gotów do:			
<ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i identyfikacji problemów moralnych oraz dylematów etycznych zwłaszcza w kontekście prowadzenia pracy operacyjnej, przygotowania do podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach bezpieczeństwa wskazywania priorytetów służących do realizacji zadań związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem obywateli. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Charakterystyka przestępczości; charakterystyka wybranych przestępstw kryminalnych, gospodarczych, aktualne tendencje w przestępczości.	3	2
2.	Proces wykrywczy; pojęcie procesu wykrywczego, cele procesu wykrywczego, zasady budowy wersji śledczych, etapy budowy wersji śledczych.	3	2

3.	Podstawy działań operacyjnych: metody pracy operacyjnej, formy pracy operacyjnej, praca operacyjna a prawa człowieka, etyka zawodowa policjanta a praca operacyjna.	3	
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Taktyka kryminalistyczna: Podstawowe pojęcia w taktyce kryminalistycznej.	1	1
2.	Charakterystyka sprawców wybranych kategorii przestępstw: charakterystyka sprawców niektórych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Sposoby działania sprawców wybranych kategorii przestępstw.	3	4
3.	Charakterystyka sprawców wybranych kategorii przestępstw: charakterystyka sprawców niektórych przestępstw przeciwko mieniu. Sposoby działania sprawców wybranych kategorii przestępstw.	3	
4.	Proces wykrywczy: budowanie wersji śledczych, tworzenie planów czynności wykrywczych.	5	3
5.	Etyka w procesie wykrywczym: przestrzeganie praw człowieka w kontekście prowadzenia działań wykrywczych organów ścigania, zasady etyki zawodowej policjanta a działania wykrywcze.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia związane z taktyką kryminalistyczną oraz etapy procesu wykrywczego i metody budowy wersji a także podstawy pracy operacyjnej	
	W_02	w pogłębionym stopniu prawa człowieka oraz istotę zasady etyki zawodowej policjanta w kontekście prowadzenia działań wykrywczych organów ścigania	
	W_03	w pogłębionym stopniu cechy charakterystyczne przestępczości kryminalnej i gospodarczej a także aktualne tendencje w przestępczości	
umiejętności	U_01	analizować posiadane dane i w oparciu o nie charakteryzować sprawców w przestępstwach, budować wersje śledcze	
	U_02	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji	

	U_03	posługiwać się prawidłowo normami prawnymi oraz zasadami etyki w kontekście prowadzenia procesu wykrywczego		
kompetencje społeczne	K_01	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań zawodowych w instytucjach bezpieczeństwa		
	K_01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań związanych z szeroko pojętego bezpieczeństwa obywateli		
	K_02	przestrzegania i identyfikowania problemów moralnych oraz dylematów etycznych zwłaszcza w kontekście prowadzenia pracy operacyjnej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	11) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	kolokwium	W_01, W_02, K_01, K_02, K-03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{\text{końcowa}} = O_1 \times 1$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study)			
kryteria oceny:	3. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $O_{\text{końcowa}} = (O_1 + O_2 + O_3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i			

	<p>częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>4. Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O ₁	kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	80	
	O ₂	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = O1 \times 0,8 + O2 \times 0,2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	100
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa = O_t \times 1 + O_p \times 1 / 2$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					

numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W08
W_03	K2_W09
U_01	K2_U01
U_02	K2_U03
U_03	K2_U07
K_01	K2_K03
K_02	K2_K05
K_03	K2_K08

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kasprzak J., Młodziejowski B., Kasprzak W., Kryminalistyka, Zarys systemu, Difin, Warszawa 2015
- Konieczny J., Widacki J., Widła T., Kryminalistyka Warszawa 2012
- Kozdrowski S., Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia. Białystok 2012
- Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Zubańska M., Współczesna kryminalistyka. Wyzwania i zagrożenia. Szczepno 2015

B. Literatura uzupełniająca:

- Całkiewicz M., Modus operandi sprawców zabójstw. Warszawa 2010
- Clebowicz P., Filipowski W., Analiza kryminalna. Aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe. Szczecin 2011
- Girdwoyń P., Wersje kryminalistyczne. O wykrywaniu przestępstw, PWN, Warszawa 2001
- Gruza E., Goc M., Moszczyński J., Kryminalistyka - czyli rzecz o metodach śledczych, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008
- Hanausek T., Kryminalistyka. Zarys wykładu, Wydawnictwo "Zakamycze", Kraków 2005
- Hołyst B., Kryminalistyka, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2010
- Konieczny J., Szostak M., Profilowanie kryminalne. Szczecin 2011
- Kulicki M., Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Stępka L. Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia teorii i praktyki śledczo-sądowej. Toruń 2009
- Sygit B., Kuczur T. Współczesne problemy nauk penalnych. Aspekty prawnokarne, kryminalistyczne i kryminologiczne. Toruń 2016
- Thorwald J. Stulecie detektywów. Drogi i przygody kryminalistyki. Kraków 2009
- Widacki J., Kryminalistyka, C.H.Beck, Warszawa 2012

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Wytyczne nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów
- Zarządzenie nr 805 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2003r. w sprawie zasad etyki zawodowej policjanta

D. Przydatne strony internetowe:

<http://www.policja.pl/>
<http://www.slupsk.policja.gov.pl/>
<http://www.gdansk.policja.gov.pl/>
<http://slupsk.szkolapolicji.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.10. Ekspertyzy i opinie sądowe

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.10	Ekspertyzy i opinie sądowe	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	IV		
Dyscyplina:						
inne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/egzaminu	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	4	3	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	16	15	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	4	3	-	-		

• przygotowanie prezentacji multimedialnej/zadanie o charakterze intelektualnym	-	-	20	25		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	25	30		
łącznie:	40	25	60	75	100	4
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, aktywizujący, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• brak			• brak			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozróżnić rodzaj ekspertyzy, a także scharakteryzować każdy z nich. Zna podstawy prawne dotyczące wykonywania ekspertyzy sądowej • zna metody i techniki badania śladów w kryminalistyce 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki badawcze do rozważanego problemu kryminalnego • samodzielnie oceni rodzaj wymaganej ekspertyzy w celu odpowiedniego przebadania materiału dowodowego. • potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi pracować samodzielnie i w zespole nad wyznaczonym problemem, prowadzi dyskusje naukowe • wykazuje potrzebę stałego aktualizowania wiedzy kierunkowej, krytycznie podchodzi do otrzymanych wyników badań • potrafi ocenić poziom swoich kwalifikacji i kompetencji zawodowych • wykazuje umiejętność rozumienia i stosowania w praktyce zdobytej wiedzy 						
Treści kształcenia:						
zajęcia teoretyczne:						

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Charakterystyka psychologii sądowej, kryminalistycznej i penitencjarnej, psychologia w prawie cywilnym, sfera doktrynalno-legislacyjna, wpływ psychologii i psychiatrii sądowej na tworzenie prawa, sfera społecznego funkcjonowania norm prawnych.	3	1,5
3.	Status prawny i rola biegłego sądowego psychologa w polskim procesie sądowym, psychiatra, psycholog i seksuolog jako biegli w świetle przepisów prawa polskiego	2	1
4.	Diagnoza motywacji sprawcy przestępstwa, osobowościowe i sytuacyjne tło zabójstw w afekcie, profilowanie psychologiczne nieznanymi sprawcami zabójstw, psychologiczna analiza zachowań przestępczych i wiktymologicznych, jako szczególna kategoria opiniodawcza.	3	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: Sfera orzecznictwa sądowego, osobowość i predyspozycje zawodowe sędziego, zagadnienia prawdy sądowej, rodzaje argumentacji i wnioski logiczne stosowane w procesie sądowym, uzasadnianie wyroków i opinii psychologicznych.	4	3
2.	Psychologiczne opiniodawstwo sądowe w sprawach karnych osób dorosłych, kryminologiczno-psychologiczne typologie przestępstw i mechanizmy motywacyjne przestępczości, stres i jego rola w etiologii przestępstw agresywnych, zaburzenia reaktywne w opiniodawstwie biegłego psychologa, afekt patologiczny.	7	5
3.	Psychologia zeznań świadków, status i rola świadka w procesie sądowym, psychologiczna problematyka zeznań świadków, przesłuchanie jako model komunikacji interpersonalnej, metody badań w psychologii zeznań świadków, rodzaje błędów w zeznaniach i ich przyczyny, typologia świadków i ich zeznań.	7	4
4.	Rola i zadania psychologa penitencjarnego w areszcie śledczym i zakładzie karnym, diagnoza psychologiczna, oddziaływania terapeutyczne, udzielenie pomocy psychologicznej osobom przygotowywanym do opuszczenia zakładu.	8	5
5.	Zajęcia podsumowujące: ocena prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	4	3
razem zajęć praktycznych:		30	20

Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		40	25
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	potrafi rozróżnić rodzaj ekspertyzy, a także scharakteryzować każdy z nich. Zna podstawy prawne dotyczące wykonywania ekspertyzy sądowej.	
	W_02	zna metody i techniki badania śladów w kryminalistyce	
umiejętności	U_01	potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki badawcze do rozważanego problemu kryminalnego	
	U_02	Potrafi samodzielnie ocenić rodzaj wymaganej ekspertyzy w celu odpowiedniego przebadania materiału dowodowego	
	U_03	potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań	
kompetencje społeczne	K_01	potrafi pracować samodzielnie i w zespole nad wyznaczonym problemem, prowadzi dyskusje naukowe	
	K_02	wykazuje potrzebę stałego aktualizowania wiedzy kierunkowej, krytycznie podchodzi do otrzymanych wyników badań	
	K_03	potrafi ocenić poziom swoich kwalifikacji i kompetencji zawodowych	
	K_04	wykazuje umiejętność rozumienia i stosowania w praktyce zdobytej wiedzy	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz zdanie egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia z ocen z prezentacji/referatu, aktywności na zajęciach i ocena z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu z pytaniami jednokrotnego i wielokrotnego wyboru.		
kryteria oceny:	1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$		

	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną <p>2. Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji/rzeczowość argumentów:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>kolokwium pisemne</p>	<p>W_01, W_02, K_01, K_02, K_03, K_04</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>Udział w dyskusji; rzeczowość argumentów, prezentacja/referat</p>	<p>W_01, W_02 K_01, K_02, K_03, K_04</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p><i>Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2</i></p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>średnia ważona ocen samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze</p>			

	intelektualnym/prezentacja multimedialna oraz aktywność na zajęciach/udział w dyskusji			
kryteria oceny:	<p>1. Samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>2. Udział w dyskusji/aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
	sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów
	O1	Prezentacja multimedialna	K_01, K_02, K_03, K_04 U_01, U_02, U_03	80
	O2	Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji	K_01, K_02, K_03, K_04 U_01, U_02, U_03	20

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Test pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Otx1$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona za zajęcia teoretyczne, praktyczne oraz ocenę z egzaminu, z uwzględnieniem punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03, K_04	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	K_01, K_02, K_03, K_04 U_01, U_02, U_03	3	
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	nie dotyczy	50
Sposób wyliczenia oceny	$Ocena\ ko\ncowa\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times (Ot \times 1 + Op \times 3) / 4$				

końcowej	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W04
U_01	K2_U05
U_02	K2_U06
U_03	K2_U02
K_01	K2_K01
K_02	K2_K07
K_03	K2_K05
K_04	K2_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Adamczak S., Hanausek T., Jarosz J. Kryminalistyka. Zagadnienia wybrane. Kraków 1971 • Hołyst B. Kryminalistyka Warszawa 1996. • Konieczny J., Widacki J., Widła T., Kryminalistyka Warszawa 2012. • Kozdrowski S. Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia. Białystok 2012. • Kwiatkowska-Wójcikiewicz V. Zubańska M. Współczesna kryminalistyka. Wyzwania i zagrożenia. Szczytno 2015 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kulicki M., Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Stępka L. Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia teorii i praktyki śledczo-sądowej. Toruń 2009. • Sygit B., Kuczur T. Współczesne problemy nauk penalnych. Aspekty prawnokarne, kryminalistyczne i kryminologiczne. Toruń 2016. • Thorwald J. Stulecie detektywów. • Lew – Starowicz, Seksuologia sądowa, Warszawa 2000 • Levi I M. Zarys psychiatrii, Warszawa 2010 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kodeks Karny • Kodeks Postępowania Administracyjnego • Kodeks Postępowania Karnego 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://mswia.gov.pl/ • http://www.policja.gov.pl/ • http://rcb.gov.pl/ 	
Kontakt:	

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.11. Prewencja kryminologiczna

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.11.	Prewencja kryminologiczna	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	8	10		
• studiowanie literatury	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	25	20	50	55	75	3
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	24	19	-	-		
• zaliczenie ćwiczeń	1	1	-	-		
• praca zaliczeniowa - przygotowanie	-	-	25	30		
• przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	-	-	25	25		
łącznie:	35	25	65	75	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, Konwersatorium, informacja, dyskusja.			ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja, burza mózgów, konsultacje zespołowe;			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, , studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium.		literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium..	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach drugiego stopnia. 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów drugiego stopnia. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, prewencji kryminologicznej i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz prewencji kryminologicznej, zna w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie, prewencji kryminologicznej i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa i prewencji kryminologicznej wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk, zna w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, prewencji kryminologicznej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem i prewencją kryminologiczną. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa, prewencją kryminologiczną z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, potrafi wykonywać w oparciu o prewencję kryminologiczną, wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem i prewencją kryminologiczną, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa i prewencji kryminologicznej, gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem i prewencją kryminologiczną, gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych w zakresie prewencji kryminologicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Fundamentalne pojęcia związane z przestępczością i wykroczeniami.	1	0,5
3.	Charakterystyka i rodzaje przestępczości oraz wykroczeń.	1	0,5

4.	Patologie społeczne w odniesieniu do bezpieczeństwa i porządku publicznego.	2	0,5
5.	Zjawisko wiktyologii.	1	0,5
6.	Działania zapobiegające i zwalczające przestępczość oraz wykroczenia.	2	0,5
7.	Instytucje i organizacje w zapobieganiu zjawisk aspołecznych.	1	0,5
8.	Zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Kategorie przestępstw i wykroczeń.	3	3
3.	Rodzaje patologii społecznych. Patologie społeczne XXI wieku.	1	1
4.	Geneza negatywnych zachowań społecznych.	3	2
5.	Narzędzia do zapobiegania negatywnym zachowaniom społecznym.	3	3
6.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny w ocenie społeczności lokalnej.	3	3
7.	Profilaktyczne działania zapobiegające zagrożeniom.	3	2
8.	Programy prewencyjne i profilaktyczne w przeciwdziałaniu przestępstwom i wykroczeniom.	4	2
9.	Statystyki zjawisk kryminologicznych.	3	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		25	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		35	25
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, prewencji kryminologicznej i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz prewencji kryminologicznej.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie, prewencji kryminologicznej i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa i prewencji kryminologicznej wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk.	
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, prewencji kryminologicznej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem i prewencją kryminologiczną.	
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy	

		związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa, prewencją kryminologiczną z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.
	U_02	Potrafi wykonywać w oparciu o prewencją kryminologiczną, wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).
	U_03	Potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem i prewencją kryminologiczną, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa i prewencji kryminologicznej.
	K_02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem i prewencją kryminologiczną.
	K_03	Jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych w zakresie prewencji kryminologicznej.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną	
kryteria oceny:	<p>12) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>13) Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w</p>	

	istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_09 K_01, K_02, K_03	60
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_09 K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną.			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2. Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość</p>			

	merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	U_01, U_02, U_04 K_01, K_02, K_03	60	
	O2	praca pisemna	U_01, U_02, U_04 K_01, K_02, K_03	40	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
Kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>15) Samodzielną pracą: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>16) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %

uczenia się:	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_09 K_01,K_02, K_03	1	
	Op	zajęcia praktyczne	U_01,U_02, U_04,K_01, K_02,K_03	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,50e + 0,5 \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 3}{1 + 3} \right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć: Polityka i strategia bezpieczeństwa

numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
W_03	K2_W09
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
U_03	K2_U04
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02
K_03	K2_K03

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hołyst B., Kryminologia, PWN, Warszawa 1999.
- Hołyst B., Wiktymologia, PWN, Warszawa 1997.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bieńkowska E., Kulesza C., Europejskie standardy kształtowania sytuacji ofiar przestępstw, Temida 2, Białystok 1997.
- Cielecki T., Ofiary przestępstw w prewencyjnej strategii przeciwdziałania przestępczości, Wyd. Szkoły Policji w Słupsku, Słupsk 1999.
- Fiebig J., Pływaczewski W., Tyburska A., *Prewencja kryminalna. Policyjne strategie działań zapobiegawczych* Szczytno 2004.
- Urbanek A., *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system*, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2012.
- *Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*, red. S. Sulowski, M. Brzeziński, Warszawa 2009.
- Pietrek G., *Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*, Słupsk 2014.
- Wojciechowski S., Wejksznier A., *Kluczowe determinanty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku*, Wyd. Difin, Warszawa 2013.
- Seidler G. L., Groszyk H., Malarczyk J., Pieniążek A., *Wstęp do nauki o państwie i prawie*, Lublin 2001.
- Serafin T., *Wpływ programów prewencyjnych na poziom bezpieczeństwa lokalnego*, Warszawa 2017.

C. Materiały źródłowe

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.12. Profilowanie kryminalne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.12.	Profilowanie kryminalne	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie – 40%, psychologia – 20, nauki prawne – 40%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	2
• Przygotowanie do zajęć	-	-	-	-		
• Udział w konwersatorium	-	-	10	5		
• Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	2	10		
• Lektura literatury obowiązkowej	-	-	2	4		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	1	1		
Zajęcia praktyczne [razem]	25	20	50	55	75	2
• Udział w ćwiczeniach umiejętności praktycznych/zawodowych	-	-	25	20		
• Przygotowanie prezentacji/referatu	-	-	5	5		

• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	15		
• Przygotowanie do studium przypadku	-	-	10	10		
łącznie:	35	25	65	75	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, informacyjny, dyskusja			Ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, analiza tekstów z dyskusją, konsultacje zespołowe, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do studium przypadków			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia			• student zna podstawowe zagadnienia z zakresu profilowania kryminalnego			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • przybliżenie problematyki związanej z podstawowymi zasadami profilowania kryminalnego; • zapoznać studentów w pogłębionym stopniu z zasadami profilowania kryminalnego; • zapoznać studentów z metodyką pracy profilerów; 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów terminologii używanej w psychologii śledczej, jej subdyscyplinach oraz w dziedzinach pokrewnych a także w kryminologii i kryminalistyce; • Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł informacji w języku rodzimym i obcym, • Potrafi obserwować i interpretować - w oparciu o samodzielnie zebrane i ocenione jako wiarygodne dane, niezbędne dla stworzenia profilu. 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z faktami społecznymi, ich właściwej interpretacji i wykorzystywania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa; • przygotować do świadomego uznawania znaczenia wiedzy z zakresu profilowania kryminalnego w wykrywaniu sprawców przestępstw; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia 						

zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.

Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Wprowadzenie: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczania wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2	Podstawowe zagadnienia profilowania kryminalnego – źródła oraz rys historyczny.	0,5	0,5
3	Naukowy model profilowania kryminalnego, nienaukowe modele profilowania kryminalnego.	1	0,5
4	Cele i przydatność profilowania kryminalnego.	1	0,5
5	Osobowość sprawców przestępstw.	0,5	0,5
6	Profilowanie w sprawach zabójstw.	1	0,5
7	Profilowanie w sprawach przestępstw seksualnych.	1	0,5
8	Profilowanie w sprawach podpaień.	1	-
9	Wywiad wiktymologiczny	1	0,5
10	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjno-wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczania wykładów i przedmiotu.	2	2
2	Ślad kryminalistyczny jako podstawa wiedzy o pochodzeniu śladu i jego znaczeniu	2	2
3	Wersja zdarzenia	3	2
4	Opinia biegłego i jego znaczenie	3	2

5	Rekonstrukcja zdarzenia	3	2
6	Profil nn. sprawcy	3	2
7	Powtarzalność zachowania sprawcy (znaczenie w procesie wykrywczym)	3	2
8	Medycyna sądowa w służbie profilowania kryminalnego	2	2
9	Proces wykrywczy, udział profilera w pracy grupy dochodzeniowo – śledczej	2	2
10	Zajęcia podsumowujące: omówienie studium przypadków, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
razem zajęć praktycznych:		25	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		35	25

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	Treść
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa
	W_02	w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa
	W_03	w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem
umiejętności	U_01	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
	U_02	wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
	U_03	posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji

		typowych i nietypowych zadań zawodowych		
	U_04	posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych		
kompetencje społeczne	K_01	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_02	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
	K_03	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne; uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium (test)	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Obecność i aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny ze studium przypadków i oceny za aktywność na zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny:	Wiedza: np. Student nie zna elementarnej terminologii z profilowania kryminalnego (2,0); Student zna wybrane terminy z profilowania kryminalnego (3,0); Student zna większość terminów z profilowania kryminalnego (4,0); Student zna wszystkie wymagane terminy z profilowania kryminalnego (5,0)			

Umiejętności: Student nie potrafi obserwować i interpretować samodzielnie zebranych danych niezbędnych do stworzenia profilu i nie potrafi stworzyć profilu samodzielnie zdobywając wiedzę, korzystając przy tym z różnych źródeł informacji pracy kwalifikacyjnej z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (2,0); Student potrafi interpretować zebrane dane niezbędne do stworzenia profilu i potrafi stworzyć profil zdobywając wiedzę, korzystając przy tym z różnych źródeł informacji z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (3,0); Student potrafi obserwować i interpretować samodzielnie zebrane dane niezbędne do stworzenia profilu i potrafi stworzyć profil samodzielnie, korzystając przy tym z różnych źródeł informacji (4,0); potrafi obserwować i interpretować samodzielnie zebrane dane niezbędne do stworzenia profilu i potrafi stworzyć profil samodzielnie zdobywając wiedzę, korzystając przy tym z różnych źródeł informacji z wykorzystaniem zasadniczej terminologii oraz literatury przedmiotu (5,0)

Kompetencje: Student nie ma zdolności dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji treści związanych ze zdaniem podstawowym (2,0); Student słabo rozumie potrzeby dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań własnych związanych ze zdaniem podstawowym (3,0); Student ma zdolność dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji wyników badań, własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce związanych ze zdaniem podstawowym do profilowania kryminalnego. (4,0); Student rozumie i ma zdolność dokonywania rzetelnej interpretacji oraz prezentacji własnych przemyśleń a także do świadomego uznawania znaczenia zdań podstawowych do profilowania kryminalnego w wykrywaniu sprawców przestępstw, do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. (5,0)

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	studium przypadków	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	80
	02	aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych			
forma oceny końcowej	Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę			
kryteria oceny:	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób 			

	<p>na jej wartość merytoryczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <p>2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Pytanie otwarte	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	33	
	O2	Pytanie otwarte	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03K_01, K_02	33	
	O3	Pytanie otwarte	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03K_01, K_02	33	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Pkt. ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	50	2
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03		2
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 2}{4} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W03				

W_02	K2_W05
W_03	K2_W09
U_01	K2_U03
U_02	K2_U05
U_03	K2_U07
U_04	K2_U08
K_01	K2_K02
K_02	K2_K07
K_03	K2_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hicks S.J., Sales B.D., *Profilowanie kryminalne*, Warszawa 2016.
- Konieczny J. (red.), M. Szostak (red.), *Profilowanie kryminalne*, Warszawa 2016.
- Gołębiewski J., *Profilowanie kryminalne. Wprowadzenie do sporządzania charakterystyki psychofizycznej nieznanymi sprawców przestępstw*, Warszawa 2008.
- Gradoń K., *Zabójstwo wielokrotne, Profilowanie kryminalne*, Warszawa 2010, Wolters Kluwer
- Lach B., *Profilowanie kryminalistyczne*, Warszawa 2014.

B. Literatura uzupełniająca:

- Ressler R., *Criminal personality profiling*, Z zagadnień Nauk Sądowych z. XXXV, Kraków 1997.
- Styczyrz, D. *Profil seryjnego mordercy*, *Acta Universitatis Wratislaviensis, Przegląd Prawa i Administracji*. - T. 72 (2005), Wrocław 2005.
- Wojciechowski B.W., *Profilowanie psychologiczne nieznanymi sprawców zabójstw*, *Palestra* [R. 53, nr 7/8], Warszawa 2008.
- Wroński Ł., *Seryjni i Wielokrotni Mordercy, Profilowanie psychologiczne i psycho – geograficzne*, Warszawa 2015.

C. Materiały źródłowe:

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://crimenerd.wordpress.com/2018/07/19/historii-profilowania-kryminalnego-ciag-dalszy/>
- <https://www.kryminalnapolska.pl/>
- [file:///C:/Users/Jarek/Downloads/002-konieczny%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Jarek/Downloads/002-konieczny%20(1).pdf)
- <https://pk.gov.pl/wp-content/uploads/2016/06/caab24cbab7966903ceacd1b4c0f7854.pdf>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.13. Wybrane zagadnienia postępowania przygotowawczego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.13.	Wybrane zagadnienia postępowania przygotowawczego	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności Kryminologia z kryminalistyką	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konwersatorium	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	8	10		
• Przygotowanie do zaliczenia i egzaminu	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	25	20	50	55	75	3
• Ćwiczenie umiejętności praktycznych	23	18	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	25	30		
• Przygotowanie do zaliczenia i egzaminu	-	-	25	25		
łącznie:	35	25	65	75	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, egzamin ustny/test wiedzy			ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia umiejętności praktycznych; sporządzanie prac praktycznych;			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów do ćwiczeń;			

zaliczenia przedmiotu;			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o prawie, wybrane zagadnienia prawa karnego procesowego, wybrane zagadnienia prawa karnego materialnego i wykroczeń. 		<ul style="list-style-type: none"> Umiejętność wyszukiwania aktów prawnych i posługiwania się nimi. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Zapoznać studentów z: <ul style="list-style-type: none"> wstępnymi zagadnieniami procesu karnego tj. zasadami, istotą procesu karnego, jego stadiami i uczestnikami; celami i funkcjami postępowania przygotowawczego; formami postępowania przygotowawczego; przebiegiem postępowania przygotowawczego (wszczęcie postępowania przygotowawczego, przedstawienie zarzutów); zakończeniem postępowania przygotowawczego (zamknięcie, umorzenie, zawieszenie postępowania przygotowawczego). 			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów: <ul style="list-style-type: none"> rozdzielania poszczególnych stadiów procesu karnego i ich uczestników a także praw i obowiązków strony czynnej i biernej postępowania przygotowawczego; rozdzielania poszczególnych trybów ścigania przestępstw i przyjmowania zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej w zależności od różnych sytuacji prawnych i osób zgłaszających oraz sporządzania odpowiedniej dokumentacji; rozdzielania postępowania sprawdzającego (art. 307 k.p.k.) od czynności w niezbędnym zakresie (art. 308 k.p.k.) i podejmowania odpowiednich działań w ich ramach; wskazywania form i faz postępowania przygotowawczego; przedstawiania zarzutów osobie podejrzanej; wskazywania przesłanek do zamknięcia, umorzenia, zawieszenia postępowania przygotowawczego. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów: <ul style="list-style-type: none"> postawy poszanowania przez funkcjonariuszy organów ścigania praw wszystkich uczestników postępowania karnego; postawy przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad; potrzebę wyrabiania nawyków korzystania z aktów prawnych regulujących problematykę prawa karnego procesowego. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu. Zagadnienia wstępne z postępowania przygotowawczego: <ul style="list-style-type: none"> Istota, zasady, stadia procesu karnego i ich uczestnicy, ze szczególnym uwzględnieniem praw i obowiązków pokrzywdzonego i podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym. Źródła informacji o przestępstwie. Spółeczny i prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie; Sposoby dokumentowania informacji o przestępstwie, Tryby ścigania oraz skutki złożenia zawiadomienia w różnych trybach ścigania. 	2	1
2.	Cele postępowania przygotowawczego (określone w art. 297 § 1 k.p.k.),	2	1

	funkcje postępowania przygotowawczego (przygotowawcza, profilaktyczna, prejudycjalna). Formy postępowania przygotowawczego (śledztwo, dochodzenie): rodzaje śledztwa (obligatoryjne i fakultatywne), zakres działania Policji w ramach śledztwa powierzonego, zakres przedmiotowy dochodzenia, organy uprawnione do prowadzenia śledztwa i dochodzenia.		
3.	Przebieg postępowania przygotowawczego: wszczęcie lub odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego w ramach postępowania sprawdzającego (art. 307 k.p.k.), wszczęcie lub umorzenie postępowania przygotowawczego przed formalnym wszczęciem w ramach trybu art. 308 k.p.k., fazy postępowania przygotowawczego, przedstawienie zarzutów osobie podejrzanej.	3	1
4.	Zakończenie postępowania przygotowawczego: zamknięcie, umorzenie (zwyczajne, rejestrowe oraz absorpcyjne) oraz zawieszenie śledztwa i dochodzenia	2	1
5.	Egzamin: test wiedzy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Zasady, stadia, uczestnicy procesu karnego (różnice między nimi, prawa i obowiązki pokrzywdzonego i podejrzanego).	3	2
2.	Przyjęcie zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej w zależności od różnych sytuacji prawnych i osób zgłaszających oraz trybów ścigania (protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie, protokół ustnej skargi przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego, notatka urzędowa, notatka służbowa).	6	5
3.	Czynności sprawdzające (art. 307 k.p.k.) i czynności niecierpiące zwłoki (art. 308 k.p.k.) – różnice oraz podejmowanie decyzji, co do ich zastosowania w oparciu o okoliczności zdarzenia.	3	2
4.	Formy postępowania przygotowawczego – różnice w zakresie przedmiotowym, w stopniu formalizmu czynności procesowych oraz rodzaju podmiotu uprawnionego do jego prowadzenia.	2	2
5.	Przedstawienie zarzutów osobie podejrzanej i zapoznanie z prawami i obowiązkami podejrzanego. Wskazanie różnic między osobą podejrzaną a podejrzanym oraz faz postępowania przygotowawczego (w sprawie, przeciwko).	6	5
6.	Przesłanki zakończenia postępowania przygotowawczego: przesłanki zamknięcia, umorzenia oraz zawieszenia śledztwa i dochodzenia.	3	2
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		25	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		35	25
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z	

		zakresu procesu karnego, w szczególności postępowania przygotowawczego;
	W_02	w pogłębionym stopniu zna i rozumie normy procesowego prawa karnego i jego wpływu na funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych;
	W_03	W pogłębionym stopniu zna i rozumie psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania norm regulujących problematykę postępowania przygotowawczego w różnego rodzaju organizacjach i systemach bezpieczeństwa.
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z przepisami postępowania przygotowawczego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia;
	U_02	potrafi w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów wykonywać podstawowe zadania zawodowe w zakresie przepisów regulujących postępowanie przygotowawcze;
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania zagadnień postępowania przygotowawczego, w tym do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych;
	U_04	potrafi posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu postępowania przygotowawczego;
	U_05	potrafi prawidłowo posługiwać się systemem normatywnym w zakresie postępowania przygotowawczego, w tym regułami, normami, zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych;
	U_06	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką postępowania przygotowawczego;
	U_07	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie prawa karnego procesowego, w szczególności norm postępowania przygotowawczego;
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z procesem karnym;
	K_03	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, a także podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych w stosowaniu przepisów dotyczących postępowania przygotowawczego;

	K_04	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej;		
	K_05	jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań z zakresu postępowania przygotowawczego na rzecz przestrzegania tych zasad.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03, K_04	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O1 x 1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach oraz kolokwium praktyczne			
kryteria oceny:	1) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$. Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania. 2) Kolokwium praktyczne Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób			

	na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach:	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	50	
	O2	Kolokwium praktyczne	U_02, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 0,5 x O1 + 0,5 x O2				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03, K_04 K_05	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02,	3	

		K_03, K_04, K_05		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,50e + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 3}{1 + 3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W05			
W_02	K2_W05, K2_W06			
W_03	K2_W12			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U02			
U_03	K2_U04			
U_04	K2_U08			
U_05	K2_U7			
U_06	K2_U11			
U_07	K2_U15			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
K_03	K2_K03			
K_04	K2_K07			
K_05	K2_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Dudka K., Paluszkiewicz H., <i>Postępowanie karne</i>, Warszawa 2016; • Grzegorzczak T., <i>Kodeks postępowania karnego</i>, Warszawa 2014; • Kamińska-Nawrot A., <i>Wybrane zagadnienia procesu karnego w pytaniach i poleceniach</i>, Słupsk 2019; • Waltoś S., Hofmański P., <i>Proces karny, zarys systemu</i>, Warszawa 2013; 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Świda Z., Skorupka J., Ponikowski R., Posnow W., <i>Postępowanie karne. Część ogólna</i>, Warszawa 2012; 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. <i>Kodeks postępowania karnego</i> (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1987 z późn. zm.); • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 kwietnia 2016 r. <i>w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym</i> (Dz. U. z 2016 r., poz. 514); • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 kwietnia 2016 r. <i>w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym</i> (Dz. U. z 2016 r., poz. 512); 				

- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach świadka w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 515);
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. *Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury* (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1206 z późn. zm);
- Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo – śledczych przez policjantów (Dz. Urz. KGP z 2017 r., poz. 59).

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>
- <https://www.ms.gov.pl/>
- <http://www.policja.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	dr Aneta Kamińska-Nawrot
telefon:	
e-mail:	aneta.kaminska-nawrot@apsl.edu.pl

3.1.8 Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo międzynarodowe”

3.1.8.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	Wstęp do teorii stosunków międzynarodowych	S.5.1.
	Współczesne systemy polityczne	S.5.2.
	Ład międzynarodowy w erze nowożytnej	S.5.3.
	Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego	S.5.4.
	Podstawy prawa międzynarodowego	S.5.5.
	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	S.5.6.
	Bezpieczeństwa zewnętrzne Unii Europejskiej	S.5.7.
	Bezpieczeństwa wewnętrzne Unii Europejskiej	S.5.8.
	Terroryzm międzynarodowy	S.5.9.
	Geografia bezpieczeństwa	S.5.10.
	Globalne i regionalne organizacje bezpieczeństwa	S.5.11.
	Międzynarodowe stosunki polityczne, militarne i ekonomiczne	S.5.12.
	Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa	S.5.13.
	Pokojowe rozstrzyganie sporów międzynarodowych	S.5.14.
	Euroatlantycki system bezpieczeństwa	S.5.15.

3.1.8.2 Szczegółowy opis zajęć

S.5.1. Wstęp do teorii stosunków międzynarodowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.1	Wstęp do teorii stosunków międzynarodowych	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	Nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	13	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			30	30		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]						
• Nie dotyczy						
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – uzyskał zaliczenie przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu teorii stosunków międzynarodowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych zapoznać w pogłębionym stopniu z miejscem i rolą teorii stosunków międzynarodowych oraz relacjami i związkami przyczynowo-skutkowe zachodzącymi pomiędzy dyscypliną stosunków międzynarodowych a dyscypliną nauk o bezpieczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru bezpieczeństwa międzynarodowego zapoznać w pogłębionym stopniu z perspektywy teorii stosunków międzynarodowych, z różnego rodzaju podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowiekiem, jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami, instytucjami, sieciami i systemami społecznymi, ich wewnętrzną organizacją i wzajemnymi relacjami w różnych układach międzynarodowych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> Nie dotyczy 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z teorią stosunków międzynarodowych, ich właściwej interpretacji i wykorzystania w kontekście zagadnień bezpieczeństwa międzynarodowego przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii stosunków międzynarodowych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Teoretyczne podejście do stosunków międzynarodowych: stosunki międzynarodowe jako dyscyplina naukowa, kategorie teoretyczne stosunków międzynarodowych, systematyka teorii stosunków międzynarodowych.	2	1
3.	Liberalizm i neoliberalizm: istota i źródła teorii liberalnych, przedstawiciele myśli liberalnych, schyłek liberalizmu w okresie międzywojennym, odrodzenie liberalizmu w latach 70. XX w. w formie neoliberalizmu instytucjonalnego, główne założenia i czołowi teoretycy neoliberalizmu.	2	1
4.	Realizm i neorealizm: istota, główne założenia i czołowi teoretycy realizmu, schyłek realizmu i jego odrodzenie po II wojnie światowej, głównie teoretycy realizmu w okresie zimnej wojny, realizm ofensywny i realizm defensywny, neorealizm (realizm strukturalny) i jego przedstawiciele.	2	1
5.	Globalizm: teorie imperializmu, teoria zależności, teoria systemu światowego, neogramscianizm, marksizm neoklasycy.	2	1
6.	Konstruktywizm: istota, konstruktywizm a racjonalizm, nurty w ramach konstruktywizmu, społeczne pochodzenie rzeczywistości, struktura normatywna społeczności międzynarodowej, suwerenność jako konstrukcja społeczna.	2	1
7.	Teorie integracji europejskiej: realizm a integracja europejska, liberalizm	2	2

	międzyrządowy, klasyfikacje teorii integracji, nowy instytucjonalizm, poglądy na temat istoty Unii Europejskiej, Unia Europejska jako system polityczny i jako aktor.			
8.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	2	2	
Razem zajęć teoretycznych:		15	10	
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
Kategoria	numer	Treść		
Wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu teorii stosunków międzynarodowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych		
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i rolę teorii stosunków międzynarodowych oraz relacje i związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy dyscypliną stosunków międzynarodowych a dyscypliną nauk o bezpieczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru bezpieczeństwa międzynarodowego		
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii stosunków międzynarodowych, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach międzynarodowych		
umiejętności		Nie dotyczy		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią stosunków międzynarodowych, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii stosunków międzynarodowych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	14) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	100

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = O_1				
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:					
forma oceny końcowej:	Nie dotyczy				
kryteria oceny:	Nie dotyczy				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
		Nie dotyczy			
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Nie dotyczy				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	17) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O_t				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W02				
W_03	K2_W03				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Czaputowicz J., <i>Teorie stosunków międzynarodowych. Krytyka i systematyzacja</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008 • Łoś –Nowak T., <i>Stosunki międzynarodowe: teorie, systemy, uczestnicy</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2006 • Sur S., <i>Stosunki międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Akademickie Dialog, Warszawa 2012 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bieliń S., <i>Polska w stosunkach międzynarodowych</i>, Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2007 • Czaputowicz J., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 • Cziomer E., Zyblikiewicz L., <i>Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007 					

- Giddens A., *Europa w epoce globalnej*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2009
- Jackson R.H., *Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych. Teorie i kierunki badawcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2006
- Łoś R., *Soft Power we współczesnych stosunkach międzynarodowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017
- Mingst K., *Podstawy stosunków międzynarodowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006
- Parzymies S., Haliżak E., *Unia Europejska – nowy typ wspólnoty międzynarodowej*, Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2002
- Ruszkowski J., Wojnicz L., *Teorie w studiach europejskich. W kierunku nowej agendy badawczej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2012
- Wendt A., *Społeczna teoria stosunków międzynarodowych*, Wydawnictwo SWPS, Warszawa 2008
- Wojciuk A., *Dylemat potęgi. Praktyczna teoria stosunków międzynarodowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010

C. Materiały źródłowe:

- Deklaracja zasad prawa międzynarodowego dotyczących przyjaznych stosunków i współdziałania państw zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych (Rezolucja ZO ONZ nr 2625(XXV) z 24 października 1970 r.)
- Akt Końcowy KBWE z 1 sierpnia 1975 r., Akt Heliński - Deklaracja zasad rządzących wzajemnymi stosunkami między Państwami uczestniczącymi
- Deklaracja zasad prawa międzynarodowego dotyczących przyjaznych stosunków i współdziałania państw zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych (Rezolucja ZO ONZ nr 2625(XXV) z 24 października 1970 r.)

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.msz.gov.pl/pl/>
- <http://www.unic.un.org.pl>
- <http://www.ism.uw.edu.pl>
- <http://www.pism.pl>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.2. Współczesne systemy polityczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.2.	Współczesne systemy polityczne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	W zakresie specjalności: „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o polityce i administracji 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	13	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			25	30		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]					-	-
• Nie dotyczy						
łącznie:	15	10	35	40		2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy wiedzy o państwie i prawie			• student zna podstawowe zagadnienia związane z			

		państwem i prawem – otrzymał pozytywną ocenę końcową z przedmiotu wprowadzającego	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami z zakresu nauk o polityce i administracji w odniesieniu do współczesnych systemów politycznych związanych z szeroko rozumianą teorią i praktyką bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z miejscem i rolą nauk o polityce i administracji w zakresie współczesnych systemów politycznych w odniesieniu do teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz ich wzajemnymi relacjami z naukami o bezpieczeństwie • zapoznać w pogłębionym stopniu teoretycznymi podstawami współczesnych systemów politycznych oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi współczesne systemy polityczne, a także ich znaczeniem oraz wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa w zakresie współczesnych systemów politycznych • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem z perspektywy współczesnych systemów politycznych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	System polityczny: pojęcie i definicja, funkcje systemów politycznych, klasyfikacja systemów politycznych.	1	1
3.	Główne zasady współczesnych systemów politycznych i ich instytucje: władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska – pojęcie, funkcje, struktura, wzajemne relacje.	2	1
4.	Reżimy polityczne: pojęcie, parlamentaryzm, prezydenccjalizm, rozwiązania hybrydalne w Europie Zachodniej – semiprezydenccjalizm, system rządów konwentu.	2	1
5.	Charakterystyka systemów politycznych: Wielka Brytania, Francja, Republika Federalna Niemiec, Hiszpania, Stany Zjednoczone.	2	1
6.	Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej po 1989 roku: charakterystyka na wybranych przykładach.	2	1
7.	Totalitarne systemy polityczne: główne cechy, dyktatury wojskowe, teokratyczne systemy polityczne, paternalistyczne systemy polityczne.	2	1
8.	Systemy wyborcze: systemy partyjne w Europie, główne mechanizmy funkcjonowania.	1	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
	Nie dotyczy		
Razem zajęć praktycznych:			
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zjawiska z zakresu nauk o polityce i administracji w odniesieniu do współczesnych systemów politycznych związanych z szeroko rozumianą teorią i praktyką bezpieczeństwa	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o polityce i administracji w zakresie współczesnych systemów politycznych w odniesieniu do teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje z naukami o bezpieczeństwie	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy współczesnych systemów politycznych oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa	
	W_04	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące współczesne systemy polityczne, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa	
umiejętności		Nie dotyczy	
kompetencje społeczne	K_01	krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa w zakresie współczesnych systemów politycznych	
	K_02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem z perspektywy współczesnych systemów politycznych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych		
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $(O1 + O2 + O3)/3$</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania, 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w</p>		

	znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	L.p.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	100	
Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = O1					
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:					
forma oceny końcowej:	Nie dotyczy				
kryteria oceny:	Nie dotyczy				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	L.p.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
		Nie dotyczy			
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W02				
W_03	K2_W03				
W_04	K2_W06				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:					
<ul style="list-style-type: none"> Antoszewski, R. Herbut, <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i>, Warszawa 2007 Gulczyński M., <i>Współczesne systemy polityczne</i>, Zielona Góra 2000 Sokół W., Żmigrodzki M., <i>Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej</i>, Lublin 2005 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- Baszkiewicz J., *Powszechna historia ustrojów państwowych*, Gdańsk 2002

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Obrony Narodowej

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.3. Ład międzynarodowy w erze nowożytnej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.3.	Ład międzynarodowy w erze nowożytnej	ZO	2			
Kierunek studiów:						
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady	13	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			20	25		
• przygotowanie do kolokwium			15	15		
Zajęcia praktyczne [razem]						
• nie dotyczy						
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Historia bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z historią bezpieczeństwa – otrzymał pozytywną ocenę końcową z przedmiotu wprowadzającego
---	---

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, procesami i zjawiskami z zakresu relacji pomiędzy państwami i mocarstwami w budowaniu i funkcjonowaniu ładu międzynarodowego w erze nowożytnej oraz ich miejscem w naukach o bezpieczeństwie oraz naukach pokrewnych, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego
- zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z działaniami na rzecz budowania ładu międzynarodowego w erze nowożytnej, jej relacjami w stosunku do metodologii badań nauk społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem
- zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami ładu międzynarodowego nowożytnego, z uwzględnieniem aspektów dotyczących kwestii międzynarodowych i narodowych

w zakresie umiejętności:

- nie dotyczy

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do krytycznej oceny treści związanych z budową i funkcjonowaniem ładu międzynarodowego w erze nowożytnej, jego właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce
- przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu budowania i funkcjonowania ładu międzynarodowego w erze nowożytnej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
- przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	ład międzynarodowy epoki Kongresu Wiedeńskiego i Świętego przymierza (1815 – 1870): geneza, funkcjonowanie i upadek systemu wiedeńskiego. Kształtowanie się Zachodniej Hemisfery. Początki rywalizacji mocarstw.	2	1
3.	ład międzynarodowy epoki kolonialnej (1870 – 1918): trójprzymierze, trójporozumienie, problemy Turcji i Bałkanów, problemy półkuli zachodniej	2	1
4.	ład międzynarodowy epoki kolonialnej (1870 – 1918): I wojna światowa, Daleki i Bliski Wchód w XIX/XX w.	2	1
5.	Porządek międzynarodowy w okresie pomiędzy wojnami światowymi (1918 – 1939): system wersalski i jego upadek, Ameryka anglosaska i łaćńska, Daleki i Bliski Wschód, Afryka.	2	1
6.	Zimnowojenny porządek świata: rozpad koalicji w Europie, podział Europy, Zimna wojna i jej przesilenie w Europie, doktryny zimnowojenne, bloki militarne, konflikty, przemiany społeczno – polityczne.	2	1
7.	Struktura współczesnego pozimnowojennego ładu międzynarodowego: kształtowanie się nowego ładu europejskiego, wielobiegunowy ład	2	2

	międzynarodowy, współczesne trendy, kierunki ewolucji europejskiego systemu międzynarodowego.		
8	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
	Nie dotyczy		
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty, zjawiska i procesy z zakresu budowania i funkcjonowania ładu międzynarodowego w erze nowożytnej oraz jego miejsce w naukach społecznych, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z działaniami na rzecz budowania ładu międzynarodowego w erze nowożytnej, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania ładu międzynarodowego w erze nowożytnej w aspekcie międzynarodowym i narodowym	
umiejętności		Nie dotyczy	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z budowaniem i funkcjonowaniem relacji między państwami i mocarstwami, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu budowania i funkcjonowania ładu międzynarodowego w erze nowożytnej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od		

	76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = O1				
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:					
forma oceny końcowej:	Nie dotyczy				
kryteria oceny:	Nie dotyczy				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
		Nie dotyczy			
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Nie dotyczy				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W05				
W_03	K2_W12				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:					
<ul style="list-style-type: none"> Mingst K., <i>Podstawy stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 <i>Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku</i>, red. R. Kuźniar, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005 <i>Stosunki międzynarodowe. Geneza, struktura, dynamika</i>, red. E. Haliżak, R. Kuźniar, Wydawnictwo Uniwersytetu 					

Warszawskiego, Warszawa 2006

B. Literatura uzupełniająca:

- Malendowski W., Mojsiewicz Cz., *Stosunki międzynarodowe*, Wrocław 2004
- Mojsiewicz Cz. red., *Leksykon współczesnych międzynarodowych stosunków politycznych*, Wrocław 2007

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Obrony Narodowej

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.4. Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.5.4.	Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytorijne	18	13				

• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Teoria bezpieczeństwa			• student zna podstawowe zagadnienia z zakresu teorii bezpieczeństwa – uzyskał zaliczenie przedmiotu wprowadzającego			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu teorii bezpieczeństwa międzynarodowego oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami teorii bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa międzynarodowego • nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa międzynarodowego w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa 						

międzynarodowego			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem międzynarodowym • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Bezpieczeństwo międzynarodowe w ogólnej teorii bezpieczeństwa: podstawowe definicje i pojęcia z zakresu teorii bezpieczeństwa; bezpieczeństwo państwa. i narodu – bezpieczeństwo narodowe; bezpieczeństwo międzynarodowe i jego wymiary; studia strategiczne i studia nad bezpieczeństwem.	1	
3.	Bezpieczeństwo na poziomie systemu i podsystemu międzynarodowego: istota, cechy i podmioty systemu międzynarodowego; pojęcie bezpieczeństwa globalnego; istota i typy podsystemów międzynarodowych; regiony i kompleksy bezpieczeństwa; bezpieczeństwo regionalne.	2	1
4.	Państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe: państwo jako podmiot prawa międzynarodowego; ograniczenia państw w systemie międzynarodowym; instytucje międzynarodowe; dylemat bezpieczeństwa państw w systemie międzynarodowym; potęga państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe.	2	
5.	Koncepcje strategiczne bezpieczeństwa państw w systemie międzynarodowym: metody unilateralne: neutralność, izolacjonizm, samodzielność i samowystarczalność obronna, niezaangażowanie; metody multilateralne: równowaga sił, odstraszenie, bezpieczeństwo kooperatywne, bezpieczeństwo zbiorowe, kolektywna obrona, teoria demokratycznego.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	2	2
2.	Główne problemy bezpieczeństwa na poziomie systemu międzynarodowego: państwa upadłe (ang. <i>failed states</i>), przestrzenie bezprawia (z ang. <i>ungoverned spaces</i>), państwa łobuzerskie (ang. <i>rogue states</i>), problemy transnarodowe; przykłady.	2	2
3.	Formy rozwiązywanie problemów bezpieczeństwa na poziomie regionalnym: wspólnota bezpieczeństwa, hegemonistyczne przywództwo, pluralistyczna wspólnota, koncert państw, sfery wpływów, równowaga sił; historyczne i współczesne przykłady zastosowania.	2	2
4.	Kompleksy bezpieczeństwa: jednorodny i heterogenne kompleksy bezpieczeństwa; kryteria wyodrębniania kompleksów bezpieczeństwa: rozwój	2	1

	cywilizacyjny, rola i pozycja w procesach globalizacyjnych, przynależność cywilizacyjna i zderzenie cywilizacji; przykłady kompleksów bezpieczeństwa i problemy z nich wynikające.		
5.	Środki i metody polityki zagranicznej państwa: dyplomatyczne, ekonomiczne, militarne, kulturowo-ideologiczne; przykłady praktycznego zastosowania w rozwiązywaniu problemów międzynarodowych.	2	1
6.	Potęga państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe: istota i źródła potęgi państwa; naturalne społeczne składniki potęgi państwa; cechy potęgi państwa i jej wykorzystanie.	2	1
7.	Soft power, czyli potęga miękka: istota, zasoby, pomiar, wykorzystanie, ranking państw; <i>soft power</i> w praktyce.	2	1
8.	Pomiar potęgi państwa: praktyczne wykonanie obliczeń potęgi wybranej grupy państw z zastosowaniem metody M. Sułka i innych metod; prezentacja wyników.	2	2
9.	Multilateralne koncepcje bezpieczeństwa w systemie międzynarodowym: równowaga sił, odstraszenie, bezpieczeństwo kooperatywne, bezpieczeństwo zbiorowe, kolektywna obrona, teoria demokratycznego; przykłady zastosowania.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

Kategoria	numer	Treść
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu teorii bezpieczeństwa międzynarodowego oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania teorii bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa międzynarodowego
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa międzynarodowego w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń

		zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa międzynarodowego
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla			

	zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez			

	studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W05				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U01, K_U02				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U08				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017 					

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2016
- Mingst K., *Podstawy stosunków międzynarodowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006
- Kuźniar R. i inni, *Bezpieczeństwo międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012

B. Literatura uzupełniająca:

- Czaputowicz J. *Bezpieczeństwo międzynarodowe: współczesne koncepcje*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012
- Cziomer E., Zyblikiewicz L., *Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007
- Zięba R., *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2001
- *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, red. R. Zięba, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008
- Żukrowska k. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe: przegląd aktualnego stanu*, Wydawnictwo IUSatTAX, Warszawa 2011
- Żurawski P. vel Grajewski, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012
- *Zarządzanie kryzysowe*, red. W. Lidwa, Akademia obrony Narodowej, Warszawa 2015

C. Materiały źródłowe:

- Karta Narodów Zjednoczonych
- Helsiński akt końcowy OBWE - <http://www.osce.org/helsinki-final-act?download=true>
- Dokument Istambulski, 1999 - <http://www.osce.org/mc/39569?download=true>
- Deklaracja Astana, 2010 - <http://www.osce.org/mc/74985?download=true>

D. Przydatne strony internetowe:

- http://www.ptsm.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=94:publikacja2&catid=11
- http://www.ptsm.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=107:teoria-realizmu-w-nauce-o-stosunkach-miedzynarodowych&catid=11:publikacje&Itemid=141
- <http://www.nowastrategia.org.pl/modele-bezpieczenstwa/>
- <http://web.archive.org/web/20100417020157/http://www.msz.gov.pl/Organizacja,Bezpieczenstwa,i>
- [Wspolpracy,w,Europie,\(OBWE\),29556.html](http://www.wspolpracywEuropie.org.pl/29556.html)

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.5. Podstawy prawa międzynarodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.5.5.	Podstawy prawa międzynarodowego	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki prawne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, przygotowanie do kolokwium i egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawy wiedzy o państwie i prawie • Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami prawa międzynarodowego oraz jego miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią prawa międzynarodowego, jego relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami prawa międzynarodowego oraz zasadami zarządzania zasobami własności intelektualnej i formami rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z prawa międzynarodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem prawa międzynarodowego • nauczyć posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z prawem międzynarodowym w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych • nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu prawa międzynarodowego w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z prawem międzynarodowym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa międzynarodowego • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu prawa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym prawem międzynarodowym • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie, funkcje i rys historyczny prawa międzynarodowego: pojęcie prawa	1	

	międzynarodowego, rys, historyczny prawa międzynarodowego, prawo międzynarodowe w systemie prawa, prawo międzynarodowe publiczne a prawo międzynarodowe prywatne.		
3.	Tworzenie prawa międzynarodowego: pojęcie i hierarchia źródeł prawa międzynarodowego, źródła pomocnicze prawa międzynarodowego, tworzenie prawa międzynarodowego poprzez umowy międzynarodowe, poprzez zwyczaj i poprzez akty jednostronne państw, organizacji i instytucji międzynarodowych, kodyfikacja prawa międzynarodowego.	2	1
4	Podmioty prawa międzynarodowego: państwo jako podmiot prawa międzynarodowego o pełnych kompetencjach, organizacje międzynarodowe jako podmioty międzynarodowe o szczegółowych kompetencjach, jednostka w prawie międzynarodowym jako podmiot o ograniczonych kompetencjach.	2	1
5.	Stosowanie prawa międzynarodowego: stosowanie umów międzynarodowych, prawo międzynarodowe a prawo krajowe, odpowiedzialność międzynarodowa i egzekwowanie prawa międzynarodowego.	2	1
6.	Podsumowanie zajęć i kolokwium zaliczeniowe: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, instruktaż do zajęć praktycznych.	2	1
2.	Cechy charakterystyczne prawa międzynarodowego: brak ustawodawcy, brak zorganizowanego aparatu przymusu, brak obowiązkowego sądownictwa międzynarodowego, stosowanie prawa międzynarodowego i jego moc wiążąca.	2	1
3.	Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne: dualizm i monizm prawa międzynarodowego i wewnętrznego, obowiązek dostosowania prawa wewnętrznego do prawa międzynarodowego, miejsce prawa wewnętrznego w stosunkach międzynarodowych, komplementarność wewnętrznego i międzynarodowego porządku prawnego.	2	1
4.	Umowa międzynarodowa jako źródło prawa międzynarodowego: definicja, budowa i rodzaje umów międzynarodowych, zawieranie umów międzynarodowych, obowiązywanie umowy międzynarodowej, zakres czasowy, podmiotowy, terytorialny i rzeczowy umowy międzynarodowej.	3	2
5.	Państwo jako podmiot prawa międzynarodowego: pojęcie i istota państwa, powstanie i upadek państwa, ciągłość i sukcesja państw, rodzaje państw, państwa w stosunkach międzynarodowych, terytorialny i personalny zakres suwerenności państwa, kompetencje państwa i ich ochrona.	2	2
6.	Organizacja międzynarodowa jako podmiot prawa międzynarodowego: osobowość prawna organizacji międzynarodowych w prawie wewnętrznym państw członkowskich i międzynarodowoprawna, funkcje i kompetencje organizacji międzynarodowych i ich ochrona, członkostwo i tryb podejmowania decyzji, organy organizacji międzynarodowej.	2	2
7.	Międzynarodowe prawo morza: obszary morskie, statki morskie, morskie wody	2	2

	wewnętrzne, archipelagowe i morza terytorialne, morska strefa przyległa, strefa wyłącznego rybołówstwa, szelf kontynentalny, strefa ekonomiczna, morze pełne, współpraca międzynarodowa w zakresie korzystania z obszarów morskich i ochrony środowiska morskiego.		
8.	Międzynarodowe prawo lotnicze i kosmiczne: przestrzeń powietrzna, statki powietrzne, międzynarodowa żegluga powietrzna, prawo kosmiczne.	2	1
9.	Prawo dyplomatyczne i konsularne: stosunki i służba dyplomatyczna: źródła prawa dyplomatycznego, ustanawianie i utrzymanie stosunków dyplomatycznych, funkcje i członkowie misji dyplomatycznej, immunitety i przywileje dyplomatyczne, stosunki i służba konsularna: źródła prawa konsularnego, ustanawianie i utrzymywanie stosunków konsularnych, funkcje i członkowie misji konsularnej, immunitety i przywileje konsularne.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące i kolokwium zaliczeniowe: kolokwium zaliczeniowe, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu prawa międzynarodowego oraz jego miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki prawa międzynarodowego	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z systemem prawa międzynarodowego w aspekcie Polski, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią prawa międzynarodowego	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania systemu prawa międzynarodowego oraz zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej i formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z systemem prawa międzynarodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem systemu prawa międzynarodowego	
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z prawem międzynarodowym w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych	
	U_04	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu systemu prawa międzynarodowego w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.	

kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią prawa międzynarodowego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce prawa międzynarodowego		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii prawa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi</p>			

	<p>udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej			

	70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty		50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W04				
W_03	K2_W12, K_W13				
U_01	K2_U01, K_U02				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U07				
U_04	K2_U08				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Ciechanowski J., <i>Prawo międzynarodowe – normy i regulacja</i>, [w:] <i>Stosunki międzynarodowe. Geneza, struktura, dynamika</i>, red. E. Haliżak, R. Kuźniar, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006 Góralczyk W., Sawicki S., <i>Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie</i>, LexisNexis, Warszawa 2103 Mingst K., <i>Podstawy stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 Białocerkiewicz J., <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Toruń 2007 					

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prawo międzynarodowe publiczne. Wybór dokumentów</i>, opr. A. Przyborowska-Klimczak, Lublin 2008 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Czapliński W., A. Wyrozumska, <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2014 • Łazowski A., Zawadzka A., <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Warszawa 2008 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych</i> • <i>Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych</i> • <i>Konwencja wiedeńska o prawie traktatów</i> 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://unic.un.org.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.6. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.6.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	E	3			
Kierunek studiów:						
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			8	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	10	5				
• ćwiczenia laboratoryjne	8	8				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych i laboratoryjnych			15	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia laboratoryjne prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych i ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Teoria bezpieczeństwa • Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa • Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa 		<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych związanych z problematyką wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego • zapoznać w pogłębionym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji międzynarodowych, międzyrządowych i pozarządowych, instytucji i systemów społecznych z perspektywy ich uczestnictwa w kreowaniu środowiska bezpieczeństwa wpływającego na wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami wyzwań i zagrożeń w układzie międzynarodowym 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami i wyzwaniami z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej podczas studiów • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii jak i praktyki odnoszącej się do wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego • nauczyć planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem nauczania oraz przedmiotu, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa w aspekcie wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem • przygotować do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Tradycyjne zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: strukturalne źródła zagrożeń, niezakończone procesy państwowe i ideologie.	2	
3.	Wojny i konflikty zbrojne – aspekty teoretyczne i prawne: definiowanie wojny, wojna i konflikty zbrojne w stosunkach międzynarodowych, użycie siły we współczesnym systemie międzynarodowym, konflikty asymetryczne.	2	1
4.	Militarne zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: broń masowego	2	1

	rażenia, proliferacja, broń konwencjonalna i nielegalny handel bronią w aspektach teoretycznych.		
5.	Niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: zagrożenia środowiska naturalnego, zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, transnarodowa przestępczość, epidemie i pandemie, migracje, nacjonalizm, konflikty etniczne, terroryzm w aspektach teoretycznych.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Współczesne konflikty zbrojne: studium wybranych przypadków, autoryzacja użycia siły (wojny legalne).	2	2
3.	Bezpieczeństwo energetyczne jako wyzwanie i zagrożenie bezpieczeństwa międzynarodowego: układ sił na rynku energetycznym, militaryzacja polityki energetycznej, konflikty surowcowe, prognozy.	2	2
4.	Bezpieczeństwo ekologiczne jako wyzwanie i zagrożenie bezpieczeństwa międzynarodowego: deficyt ekologiczny, ekologiczne zagrożenia przestrzeni bezpieczeństwa, mapa zagrożeń, prognozy.	2	2
5.	Prywatyzacja przemocy a bezpieczeństwo międzynarodowe: prywatne przedsiębiorstwa wojskowe, rynek prywatnych usług, przemysł zbrojeniowy, handel bronią, współpraca i kontrola.	2	1
6.	Migracja jako wyzwanie i zagrożenie bezpieczeństwa międzynarodowego: problemy migrantów w XXI w., problemy państwa przyjmujących migrantów w XXI w., działania organizacji międzynarodowych na rzecz migracji, stan obecny zjawiska i prognozy.	2	2
7.	Państwa upadłe jako zagrożenie bezpieczeństwa międzynarodowego: pojęcie państwa upadłego, przyczyny rozkładu państwa, indeks państw upadłych, państwa upadłe a bezpieczeństwo.	2	1
8.	Ekonomiczny wymiar zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego: agresja ekonomiczna w stosunkach międzynarodowych, wojny handlowe, dysproporcje rozwojowe państw jako źródło zagrożeń – konflikt Północ-Południe.	2	1
9.	Ekonomiczny wymiar zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego: kryzysy i patologie międzynarodowego rynku finansowego.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin	

		nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych odnoszących się do problematyki wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wynikające z tego trendy rozwojowe		
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego		
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa i zapobiegania układzie międzynarodowym wyzwaniom i zagrożeniom		
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem oraz jego zagrożeniami i wyzwaniami międzynarodowymi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów.		
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii jak i praktyki odnoszącej się do wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego		
	U_03	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej oraz motywować inne osoby do wdrażania praktyki życiowej idei uczenia się		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z tematyką prezentowanego przedmiotu, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	100%
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O₁ x 1</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				

forma oceny końcowej:	Średnia ważona za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz przygotowanie prezentacji wraz z omówieniem			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Przygotowanie prezentacji multimedialnej wraz z omówieniem: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał prezentację multimedialną w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał prezentację multimedialną w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał prezentację multimedialną w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał prezentację multimedialną nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał prezentację multimedialną w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał prezentację multimedialną.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2.	Przygotowanie prezentacji wraz z omówieniem	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100

sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times Ot \times 1 + Op \times 2 / 3$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03				
W_02	K2_W11				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U15, K2_U16				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K08				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Kuźniar R. i inni, <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012 Zięba R., <i>Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2003 Żurawski vel Grajewski P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny</i>, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu</i>, red. K. Żukrowska, wydawnictwo IUSatTAX, Warszawa 2011 <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2013, <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Aspekty społeczno - ideologiczne</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2013 <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2014 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> 					

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Obrony Narodowej

telefon: 59 840 52 03

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.7. Bezpieczeństwo zewnętrzne Unii Europejskiej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.7.	Bezpieczeństwo zewnętrzne UE	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina: Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Studiowanie literatury			10	15		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury			20	25		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu			10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja		ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie				

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu.	literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu.	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:		
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o państwie i prawie Teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z przedmiotami wprowadzającymi – uzyskał zaliczenie tych przedmiotów. 	
Cele przedmiotu:		
w zakresie wiedzy:		
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu bezpieczeństwa europejskiego i polityki bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie, a także kierunkami jej ewolucji i trendami rozwojowymi, jak również wynikającymi z tego konsekwencjami dla bezpieczeństwa europejskiego, zapoznać w pogłębionym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz funkcjonowaniem europejskich systemów bezpieczeństwa z perspektywy teorii bezpieczeństwa europejskiego zapoznać w pogłębionym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa europejskiego. 		
w zakresie umiejętności:		
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem europejskim z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacje pod kątem bezpieczeństwa europejskiego, nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych, nauczyć wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych, nauczyć przygotować wystąpienia ustne w sprawach związanych z bezpieczeństwem zewnętrznym Unii Europejskiej w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa. 		
w zakresie kompetencji społecznych:		
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związane z polityką bezpieczeństwa Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa europejskiego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 		
Treści kształcenia:		
zajęcia teoretyczne:		
numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
7.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
8.	Uwarunkowania historyczne budowy zdolności militarnych w procesie integracji europejskiej: przesłanki integracji politycznej i wojskowej w Europie Zachodniej, Europejska Wspólnota Obronna, zmodyfikowany Traktat Brukselski, Plan Foucheta, projekty integracyjne lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, postanowienia Jednolitego Aktu Europejskiego.	1	2
9.	Unia Zachodnioeuropejska, Europejska Tożsamość Bezpieczeństwa i Obrony: rozwój Europejskiej Tożsamości Bezpieczeństwa i Obrony, siły wyłonione Unii Zachodnioeuropejskiej (Eurokorpus), Eufor i Euromarfor).	2	
10.	Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: program budowy samodzielnych zdolności wojskowych UE, Europejski Cel Operacyjny/Zasadniczy 2004, realizacja zobowiązań z Helsinek, rola NATO w realizacji Europejskiego Celu Operacyjnego / Zasadniczego.	2	1
11.	Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: podstawy traktatowe WSBiO, Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony w Traktacie Lizbońskim, struktury decyzyjne i realizacyjne WSB i O (rola Rady Europejskiej w sferze WPBiO UE, prezydencja Rady UE, Komitet Stałych Przedstawicieli, Wysoki Przedstawiciel ds. Zagranicznych i Polityki, Komisja Europejska wobec sfery bezpieczeństwa zewnętrznego UE.	2	
12.	Podsumowanie zajęć i test zaliczeniowy: omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Ewolucja stosunków międzynarodowych na przełomie XX i XXI w.: koniec „zimnej wojny”, globalizacja, suwerenność państwa narodowego, wiek informacji, społeczeństwo sieci.	2	1
2.	Unia Zachodnioeuropejska i jej operacje wojskowe i cywilne: operacje morskie UZE, misje obserwacyjne na Dunaju (European Union Monitoring Mission), Misje cywilne UZE w Mostarze, Misja rozminowania w Chorwacji)..	2	2
3.	Struktury polityczno – wojskowe i agendy Wspólnej polityki Bezpieczeństwa i Obrony: Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa, Komitet Wojskowy UE, Sztab Wojskowy UE w systemie reagowania kryzysowego UE, Europejska Agencja Obrony.	2	1
4.	Procedury operacyjne Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Finansowanie, planowanie i dowodzenie: finansowanie europejskiego kompleksu wojskowego, planowanie i dowodzenie operacjami wojskowymi, ćwiczenia reagowania kryzysowego.	2	1
4.	Doskonalenie zdolności operacyjnych UE. Cel operacyjny /Zasadniczy 2010 (Europejski Cel Operacyjny/Zasadniczy 2010, Zasady wykorzystania sił interwencyjnych UE, Zdolności lotnictwa wojskowego w zakresie reagowania kryzysowego, europejska współpraca sił morskich.	2	2
5.	Operacje wojskowe Unii Europejskiej: operacje wojskowe UE na Bałkanach, operacje wojskowe UE w b. Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, operacja Althea w Bośni i Hercegowinie, operacja Artemis w demokratycznej Republice Konga, operacja EUFOR w Tchadzie, operacja Atalanta w Somalii	2	2

6.	Cywilne aspekty Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE (proces instytucjonalizacji cywilnych aspektów Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, Cywilny Cel Operacyjny – 2008, Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych, Europejska Strategia Walki z Terroryzmem) – dyskusja.	2	2
7.	Cywilne misje Unii Europejskiej w zakresie cywilnych operacji reagowania kryzysowego (cywilne misje EPBIO w Europie, misje cywilne Unii Europejskiej poza Europą, operacje w Afryce).	2	2
8.	Miejsce i rola Polski w polityce bezpieczeństwa i obrony UE (współpraca państw Europy Środkowej z Unią Europejską, Polska wobec Europejskiej Tożsamości i Obrony, Udział Polski w kształtowaniu EPBIO po akcesji do UE, Zaangażowanie Polski w realizację Europejskiego Celu Operacyjnego / Zasadniczego 2010).	2	-
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	Numer	Treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy z zakresu bezpieczeństwa europejskiego, podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie , a także kierunki jej ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla bezpieczeństwa europejskiego	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania organizacji i instytucji bezpieczeństwa Unii Europejskiej, jak również funkcjonowanie europejskich systemów bezpieczeństwa z perspektywy teorii bezpieczeństwa europejskiego.	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na bezpieczeństwo europejskie	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem europejskim z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem bezpieczeństwa europejskiego	
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych	
	U_04	potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych	
	U_05	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związane z bezpieczeństwem zewnętrznym Unii Europejskiej w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie,	

		prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa europejskiego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub			

	wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>5) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>6) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			

sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5 \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01			
W_02	K2_W06			
W_03	K2_W09			
U_01	K2_U01			
U_02	K2_U04			
U_03	K2_U08			
U_04	K2_U14			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				

- Barcik J., *Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. Aspekty prawne i polityczne*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Katowice 2008
- Ciupiński A., *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej*. Geneza. Rozwój Funkcjonowanie, Difin, Warszawa 2013
- Nugent N., *Unia Europejska, władza i polityka*, Wyd. UJ, Kraków 2012
- Parzymies S., *Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych*, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2009

B. Literatura uzupełniająca:

- *Europejska Strategia Bezpieczeństwa - Bezpieczna Europa w lepszym świecie*, Luksemburg 2009
- Kozub M., *Polska w transatlantyckiej przestrzeni bezpieczeństwa*, Warszawa 2009
- Słomczyńska I., *Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, uwarunkowania, struktury, funkcjonowanie*, Lublin 2007
- Stachurska-Szczesiak K., *Europejska Polityka Sąsiedztwa a problem granic Unii Europejskiej*, [w:] *Granice wewnętrzne i zewnętrzne Unii Europejskiej. Pomiędzy otwartością i izolacją*, Poznań 2011
- Turczyński P., *Bezpieczeństwo Europejskie, systemy, instytucje, funkcjonowanie*, WNW Wrocław 2012
- Żurawski vel Gajewski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe, wymiar militarny*, Warszawa 2012

C. Materiały źródłowe:

- Traktaty o Unii Europejskiej
- Strategia bezpieczeństwa europejskiego UE 2003

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.koziej.pl
- www.polsm.strony.ug.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.8. Bezpieczeństwo wewnętrzne UE

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.8.	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	III		
Dyscyplina: Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Studiowanie literatury			10	15		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury			25	30		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych,			

zaliczeniowego		przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o państwie i prawie Teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z przedmiotami wprowadzającymi – uzyskał zaliczenie tych przedmiotów 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie, a także kierunkami jej ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla bezpieczeństwa europejskiego zapoznać w pogłębionym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, jak również funkcjonowaniem europejskich systemów bezpieczeństwa wewnętrznego z perspektywy teorii bezpieczeństwa europejskiego zapoznać w pogłębionym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem wewnętrznym Unii Europejskiej z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu z bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych nauczyć przygotować wystąpienia ustne w sprawach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym Unii Europejskiej w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Historyczne uwarunkowania oraz podstawy prawne obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE: 1) Strategiczny rozwój polityki Unii Europejskiej w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych; 2) Polityka w zakresie ochrony granic: zagadnienia instytucjonalne oraz współpraca administracyjna, przekraczanie granic zewnętrznych, polityka wizowa,- polityka imigracyjna, polityka azylowa; 3) Współpraca policyjna w UE (Europol): geneza i ewolucji współpracy policyjnej państw europejskich, podstawowe akty prawa Unii Europejskiej regulujące transgraniczną współpracę policyjną, przykłady współpracy policyjnej w UE.	1	
3.	Walka ze zorganizowaną przestępczością oraz zwalczanie handlu ludźmi: 1) Zwalczanie przestępczości zorganizowanej. 2) Strategiczna koncepcja dotycząca zwalczania przestępczości zorganizowanej. 3) Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości (ESZP). 4) Zapobieganie handlowi ludźmi i zwalczanie tego procederu. 5) Grupa Ekspertów ds. Handlu ludźmi.	2	1
4.	Zwalczanie handlu narkotykami: 1) Handel narkotykami na arenie międzynarodowej. 2) Minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar. 3) System wymiany próbek kontrolowanych substancji. 4) Wymiana informacji, ocena ryzyka i kontrola nowych substancji psychoaktywnych.	2	
5.	Przestępstwa finansowe: 1) Oszustwa na szkodę UE. 2) Walka z korupcją. 3) Pranie brudnych pieniędzy. 4) Jednostki wywiadu finansowego.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Walka z terroryzmem: nowe podejście do terroryzmu po 11 września 2001 r., pojęcie terroryzmu, wspólny system kontroli, wymiana informacji o terrorystach, zwalczanie finansowania terroryzmu, programy finansów.	2	1
3.	Współpraca sądowa w sprawach karnych: 1) Europejski nakaz ochrony. 2) Wzajemne uznawanie decyzji w sprawie środków nadzoru. 3) Europejski nakaz dowodowy (END). 4) Nadzór nad skazanymi lub warunkowo zwolnionymi. 5) Ekstradycja.	2	1
4.	Współpraca sądowa w sprawach karnych: 1) Pomoc prawna w sprawach karnych. 7) Konfiskata korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa. 2) Wzajemne uznawania kar o charakterze pieniężnym. 3) Wzajemne uznawania nakazów konfiskaty, wzajemne uznawania kar pozbawienia wolności i środków tymczasowych.		
5.	Zewnętrzny aspekt bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej: 1) Zagrożenia bezpieczeństwa europejskiego. 2) Płaszczyzny współpracy. 3) Zapobieganie konfliktom: misje policyjne, rozjemcze.	2	2
6.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w Traktacie Lizbońskim: 1) Zakres współpracy: Traktat o Unii Europejskiej (obejmuje zadania dotyczące zewnętrznych działań Unii na rzecz jej bezpieczeństwa wewnętrznego), Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zawiera przepisy na temat przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. 2) Struktura instytucjonalna: Rola Rady Europejskiej w kwestii bezpieczeństwa wewnętrznego UE, Kompetencje Przewodniczącego rady	2	2

	Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego UE, rola Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego UE.		
7.	Rola Polski w polityce bezpieczeństwa wewnętrznego UE: 1) Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych. 2) Współpraca sądów cywilnych. 3) Zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności. 4) Polityka migracyjna i azylowa. 5) Zwalczanie terroryzmu i bezpieczeństwo energetyczne. 6) Współpraca wywiadowcza, ochrona informacji niejawnych.	2	2
8.	Szanse i zagrożenia dla Polski w obszarze współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych: 1) Konieczność włączenia się Polski w aktywniejszą działalność w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. 2) Zdynamizowanie współpracy w ramach Europolu i Eurojustu).	2	2
9.	Perspektywy rozwoju Przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości: 1) Propozycje nowych instrumentów prawnych. 2) Projekt powołania prokuratury europejskiej.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie, a także kierunki jej ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla bezpieczeństwa europejskiego	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania organizacji i instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, jak również funkcjonowanie europejskich systemów bezpieczeństwa wewnętrznego z perspektywy teorii bezpieczeństwa europejskiego	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem wewnętrznym Unii Europejskiej z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej	
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych	
	U_04	potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy	

		rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych		
	U_05	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związane z bezpieczeństwem wewnętrznym Unii Europejskiej w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć			

	praktycznych			
kryteria oceny:	<p>16) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>3) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>17) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1,	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	40
	2.	Praca pisemna	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30
	3.	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W03				
W_02	K2_W07				
W_03	K2_W11				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U08				
U_04	K2_U04, K2_U05				
U_04	K2_U10, K2_U11				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Amin S.M, <i>Współpraca w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w Unii Europejskiej – zarys zagadnienia</i>, Dom Organizatora, Toruń 2002. Liedel L., P. Piasecka, T. Aleksandrowicz, <i>Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat</i>, Wyd. Difin, Warszawa 2011. Nugent N, <i>Unia Europejska</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012. Parzymies S, <i>Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych</i>, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2009. Wawrzyk P, <i>Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej</i>, Wyd. POLTEX, Warszawa 2012. Wawrzyk P, <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej</i>, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009. 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- *Europejska Strategia Bezpieczeństwa - Bezpieczna Europa w lepszym świecie*, Luksemburg 2009.
- Kozub M., *Polska w transatlantyckiej przestrzeni bezpieczeństwa*, Warszawa 2009.
- Stachurska-Szczesiak K., *Europejska Polityka Sąsiedztwa a problem granic Unii Europejskiej*, [w:] *Granice wewnętrzne i zewnętrzne Unii Europejskiej. Pomiędzy otwartością i izolacją*, Poznań 2011.
- Turczyński P., *Bezpieczeństwo Europejskie, systemy, instytucje, funkcjonowanie*, WWN Wrocław 2012.

C. Materiały źródłowe:

- Traktaty o Unii Europejskiej,
- Strategia bezpieczeństwa europejskiego UE 2003

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>
- <http://www.msz.gov.pl/pl>
- <http://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.9. Terroryzm międzynarodowy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.9.	Terroryzm międzynarodowy	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	13	8				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Studiowanie literatury			30	35		
• Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]						
• nie dotyczy						
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego – otrzymał pozytywną ocenę końcową z przedmiotu
--	--

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- zapoznać w zawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujących w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, oraz ich wpływem na kreowanie środowiska bezpieczeństwa oraz zapobieganie atakom terrorystycznym
- zapoznać w zawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji terrorystycznych, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki związanej z zagrożeniami terroryzmem oraz tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi praktykę bezpieczeństwa w aspekcie identyfikowania zjawisk związanych z terroryzmem i ich zwalczania
- zapoznać w zawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z zagrożeniami terroryzmem

w zakresie umiejętności:

- nie dotyczy

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do wypełniania zadań w sposób fachowy i odpowiedzialny w tym podejmowania innych wyzwań i działań, w tym działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa
- przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
- przygotować do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Terroryzm - aspekty historyczne: zarys rozwoju terroryzmu, Sykariusze i asasyni, wielki terror Rewolucji Francuskiej, terroryzm anarchistyczny, terroryzm nacjonalistyczny.	2	1
3.	Wybrane aspekty teoretyczne terroryzmu: pojęcie terroryzmu - wielość definicji, klasyfikacja terroryzmu, terroryzm a guerrilla, akt terroryzmu, motywacje terrorystów, cechy swoiste działalności terrorystycznej.	2	1
4.	Uwarunkowania działalności terrorystycznej: geopolityczne uwarunkowania działalności terrorystycznej, ideologiczne uwarunkowania działalności terrorystycznej, fanatyzm religijny jak źródło terroru, separatyzm jako przyczyna stosowania terroru, <i>modus operandi</i> terrorystów.	2	1
5.	Ustawodawstwo antyterrorystyczne: polskie ustawodawstwo antyterrorystyczne, uprawnienia operacyjno-rozpoznawcze polskich służb specjalnych. Konwencje antyterrorystyczne ONZ (<i>Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych innych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych, Konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, Konwencja o terrorystycznych atakach bombowych,</i>	2	1

	<i>Międzynarodowa konwencja w sprawie zwalczania aktów terroryzmu nuklearnego, i inne). Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania terroryzmu.</i>		
6.	Współczesne jednostki do walki z terroryzmem oraz międzynarodowa współpraca w zwalczaniu terroryzmu: amerykańskie i brytyjskie jednostki specjalne (US Navy SEALs, SIS, SS), oddziały specjalne Izraela, GSG 9 - niemiecki oddział do walki z terroryzmem, hiszpańska jednostka taktyczna Policji - GEO, francuskie GIGN, RAID. Wymiana informacji - Europol, Eurojust. Europejski koordynator ds. zwalczania terroryzmu.	1	1
7.	Frakcja Czerwonej Armii. Organizacja terrorystyczna motywowana ideologicznie: ideologiczne przesłanki powstania Frakcji Czerwonej Armii, współpraca Frakcji Czerwonej Armii z innymi organizacjami terrorystycznymi funkcjonującymi w Europie Zachodniej, zbrodnie RAF.	1	1
8.	Islamskie Państwo Iraku i Lewantu jako przykład terroryzmu międzynarodowego i religijnego: globalizacja terroryzmu, obszar wpływów, ekspansja terytorialna, ideologia, cele, zasady funkcjonowania i werbowania członków, finansowanie, uzbrojenie, metody działania, osobowość terrorysty, terrorysta-samobójca, ofiary bezpośrednie i pośrednie.	2	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie testu, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
	Nie dotyczy		
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na kreowanie środowiska bezpieczeństwa oraz zapobieganie atakom terrorystycznym	
	W_02	zna w zawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych, z perspektywy teorii i praktyki związanej z zagrożeniami terroryzmem oraz zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa i przeciwdziałanie zjawisku terroryzmu	
	W_03	zna i rozumie w zawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem w tym zagrożeniami związanymi z terroryzmem	
umiejętności		Nie dotyczy	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań w sposób fachowy i odpowiedzialny w tym podejmowania innych wyzwań i działań, w tym działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa	

	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego			
	K_03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywność na zajęciach				
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O _t) = O ₁				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O _t				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W06				
W_02	K2_W07				
W_03	K2_W08				
K_01	K2_K03				

K_02	K2_K04
K_03	K2_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Aleksandrowicz T., <i>Terroryzm międzynarodowy</i>, Warszawa 2008 • Bolechów B., <i>Terroryzm. Aktorzy, statyści, widownie</i>, Warszawa 2010 • Cockburn P., <i>Państwo islamskie</i>, Warszawa 2015 • Hałuziński J., <i>Asasyni. Legendarni zabójcy w czasach krucjat</i>, Wydawnictwo elektroniczne 2016 • Hołyst B., <i>Terroryzm. Tom 1 i 2</i>, Warszawa 2011 • Maniszewska K., <i>Pionierzy terroryzmu europejskiego: Frakcja Czerwonej Armii</i>, Kraków 2014 • Szkurłat I., <i>Terroryzm a polityka bezpieczeństwa państw Europy Zachodniej na przełomie XX i XXI wieku</i>, Słupsk 2018 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Barnaś R., <i>Terroryzm od Assasynów do Osamy bin Ladena</i>, Warszawa 2001 • Bolechów B., <i>Terroryzm w świecie podwubiegunowym</i>, Toruń 2003 • Brylew M., <i>Liban. Religia, wojna, polityka</i>, Toruń 2016 • Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003 • Hofman B., <i>Oblicza terroryzmu</i>, Warszawa 2001 • Kosta R.A., <i>Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa cywilizacji zachodniej w XXI wieku</i>, Toruń 2007 • Krawczyk A., <i>Terroryzm ugrupowań fundamentalistycznych na obszarze Izraela w drugiej połowie XX wieku</i>, Toruń 2008 • Ożarowski R., <i>Hezbollah w stosunkach międzynarodowych na Bliskim Wschodzie</i>, Gdańsk 2011 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu • Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW i zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW • Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii • Konwencja sporządzona na podstawie na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Policji (<i>Konwencja o Europolu</i>) sporządzona w Brukseli dnia 26 lipca 1995 r. • Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych innych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych, podpisana w Tokio 14 września 1963 r. • Konwencja o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi, podpisana w Hadze 16 grudnia 1970r. • Konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 grudnia 1997 roku o zwalczaniu terrorystycznych zamachów bombowych • Konwencja z 9 grudnia 1999 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu finansowania terroryzmu • Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904) • Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.U. z 2000 r. nr 116 poz. 1216 z póź. zm.) • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie katalogu incydentów o charakterze terrorystycznym (Dz.U. z dnia 22 lipca 2016 r. poz. 1092) • Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylenia decyzji Rady 2002/187/WSiSW • Uchwała nr 252 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie "Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015-2019" (M.P. z 2014r. poz. 1218). 	

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.antyterroryzm.gov.pl>
- <https://www.state.gov/j/ct/>
- <https://www.gov.uk/government/organisations/national-counter-terrorism-security-office>
- <https://www.fbi.gov/investigate/terrorism>
- <https://home.treasury.gov/>
- <https://www.dhs.gov/topic/preventing-terrorism>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.10. Geografia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
S.5.10.	Geografia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	Nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie (70%), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (30%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	13	8				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Studiowanie literatury			25	30		
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]						
• nie dotyczy						
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego – otrzymał pozytywną ocenę końcową z przedmiotu 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu geografii bezpieczeństwa oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie oraz związkach z innymi dyscyplinami naukowymi z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych zapoznać w pogłębionym stopniu z metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologiami IT, pozwalającymi na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa a wykorzystywanymi przez geografę bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z wskazanymi przez geografę bezpieczeństwa dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nie dotyczy 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu geografii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny w zakresie tematyki geografii bezpieczeństwa zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa w aspekcie geografii bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w odniesieniu do geografii bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Podstawowa terminologia, zakres, struktura i metody badań stosowane w geografii bezpieczeństwa: funkcje geografii bezpieczeństwa, geografia bezpieczeństwa a inne nauki - związki i zależności, geografia wojskowa i geografia wojenna, geografia polityczna.	1	1
3.	Koncepcje podziału geostrategicznego świata, geostrategia i geopolityka: twórcy geostrategii i geopolityki oraz ich koncepcje, współczesne koncepcje geopolityczne i geostrategiczne, świat wielobiegunowy, koncepcja Huntingtona, polskie koncepcje geopolityczne.	2	1
4.	Regiony międzynarodowe i ich klasyfikacja: pojęcie regionu, pojęcie regionu międzynarodowego, kryteria wyodrębniania (geofizyczne, geograficzne, polityczne, kulturowe, religijne, i inne), klasyfikacja regionów międzynarodowych, regiony a systemy międzynarodowe.	2	1
5.	Morskie i lądowe miejsca o strategicznym znaczeniu: pojęcie <i>choke points</i> , geografia i charakterystyka najważniejszych cieśnin i szlaków morskich na świecie.	1	1
6.	Geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski: charakterystyka położenia, charakterystyka granic i ukształtowania powierzchni Polski, demografia, potencjał	2	1

	ekonomiczny, potencjał militarny, infrastruktura transportowa, zagrożenia bezpieczeństwa Polski, geograficzna ocena sąsiadów Polski - Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska.		
7.	Określenie potencjału kryzysowego wybranych państw i regionów: kryteria oceny potencjalnego kryzysu, grupy zagrożeń, czynniki sprzyjające wybuchowi kryzysu, matryca potencjału kryzysowego Bliskiego Wschodu.	2	1
8.	Systemy informacji przestrzennej i sposoby wykorzystania informacji przestrzennej: podział systemów informacji przestrzennej, funkcje systemu informacji przestrzennej, dziedziny zastosowań systemów GIS (administracja publiczna, służby szybkiego reagowania, leśnictwo i służby ochrony przyrody, gospodarka wodna, drogownictwo), Infrastruktura Informacji Przestrzennej.	2	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
	Nie dotyczy		
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu z podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu geografii bezpieczeństwa oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie oraz związkach z innymi dyscyplinami naukowymi z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych	
	W_02	zna w pogłębionym stopniu z metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, a wykorzystywane przez geografię bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające optymalizować analizę i ocenę zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu z wskazane przez geografię bezpieczeństwa dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także zna ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa	
umiejętności		Nie dotyczy	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu geografii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
	K_02	jest gotów myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny w zakresie tematyki geografii bezpieczeństwa zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego	
	K_03	jest gotów odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa w aspekcie geografii bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje	
	K_04	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	

		w odniesieniu do geografii bezpieczeństwa			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03, K_04	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O _t) = 0,8 x O ₁ + 0,2 x O ₂				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O _t				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Ocena końcowa równa się ocenie za zajęcia teoretyczne				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w punktach ECTS	
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03, K_04	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O _k) = O _t				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

uczenia się	
W_01	K2_W01
W_02	K2_W09
W_03	K2_W11
K_01	K2_K02
K_02	K2_K05
K_03	K2_K06
K_04	K2_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Lach Z., <i>Potencjał zagrożeń kryzysowych państw i regionów świata</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012 Lach Z., Łaszczuk A., <i>Geografia Bezpieczeństwa</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2004 Lach Z., Skrzyp J., <i>Geopolityka i geostrategia</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2007 Lach Z., Skrzyp J., Łaszczuk A. (red.), <i>Geografia Bezpieczeństwa Państw Regionu Środkowoeuropejskiego</i>, Warszawa 2001 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Eberhardt Piotr, <i>Koncepcja Heartlandu Halforda Mackindera</i>, „Przegląd Geograficzny” 2011, nr 83, z. 2, s. 251-266 Eberhardt P., <i>Podstawy teoretyczne i ideowe geopolityki według Rudolfa Kjelléna</i>, „Przegląd Geograficzny” 2012, nr 84, z. 2, s. 313-332 Eberhardt Piotr, <i>Zasięg terytorialny Polski w koncepcjach badaczy polskich (1864-1921)</i>, „Przegląd Geograficzny”, 1999, 71 z.1/2 – s. 3-25 Cziomer E. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku: wybrane problemy</i>, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010 Kuźniar E. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian: zagrożenia, koncepcje, instytucje</i>, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa, 2003 Łoś R., Reginia-Zacharski J., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010 Otok S., <i>Geografia polityczna świata</i>, Warszawa 2003 Skrzyp J., Lach Z., <i>Informator geograficzny. Państwa Członkowskie NATO</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003. Topolski I., Dumala H., Dumala A. (red.), <i>Regiony w stosunkach międzynarodowych</i>, Lublin 2009 Williams P. (red.), <i>Studia bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. <i>ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE)</i> Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. <i>o infrastrukturze informacji przestrzennej</i>, t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1472 z późn. zm. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> http://geopolityka.net/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.11. Globalne i regionalne organizacje bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.11.	Globalne i regionalne organizacje bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury / przygotowanie do ćwiczeń			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytorijnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego Podstawy prawa międzynarodowego 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> w pogłębionym stopniu zapoznać z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych powiązanych z globalnymi i regionalnymi organizacjami bezpieczeństwa w pogłębionym stopniu zapoznać z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu, a także określić ich znaczenie oraz wpływ na funkcjonowanie globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa w pogłębionym stopniu zapoznać z dylematami współczesnej cywilizacji i wynikającymi z nich wyzwaniem i zagrożeniami związanymi z globalnymi i regionalnymi organizacjami bezpieczeństwa, ich funkcjonowaniem i przeobrażeniami 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędnych faktów i informacji, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć prognozowania i modelowania złożonych procesów i zjawisk wynikających z działalnością globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa, ich wpływu na bezpieczeństwo regionu oraz bezpieczeństwa międzynarodowe z uwzględnieniem zagrożeń i innych czynników wewnętrznych i zewnętrznych nauczyć planować, organizować i kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach międzynarodowych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z globalnymi i regionalnymi organizacjami bezpieczeństwa ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1

2.	Instytucje międzynarodowe: istota i funkcje instytucji międzynarodowych, normy postępowania (formalne i nieformalne), kodyfikacja norm postępowania - prawo międzynarodowe i jego egzekwowanie	1	1
3.	Podstawy wiedzy o organizacjach międzynarodowych: definicja, geneza i rozwój, przyczyny powstawania typologia, geneza i rozwój, przyczyny powstawania, cechy i funkcje, typologia, rola organizacji międzynarodowych w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego, czy organizacje międzynarodowe są potrzebne?	2	
4.	Organizacja Narodów Zjednoczonych jako globalna organizacja bezpieczeństwa: Pakt Ligi Narodów, Karta Narodów Zjednoczonych, cele i organy ONZ, Rada Bezpieczeństwa, skuteczność ONZ w rozwiązywaniu konfliktów międzynarodowych	2	1
5.	Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie jako regionalna organizacja bezpieczeństwa: rys historyczny - KBWE, Akt końcowy KBWE, konferencje przeglądowe KBWE, powstanie OBWE, zakres działalności OBWE, organy OBWE, operacje OBWE, bezpieczeństwo kooperatywne	2	
6.	Podsumowanie zajęć i kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Rada Europy: uwarunkowania powstania i etapy funkcjonowania, członkostwo, organy, obszar działalności, konwencje RE.	2	1
3.	Rola operacji pokojowych ONZ w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa na świecie: istota i podstawa prawna misji utrzymania pokoju ONZ, zakończone i aktualnie trwające misje pokojowe ONZ; studium przypadku: analiza wybranej misji ONZ, np. UNDOF	2	2
4.	Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa i rozwoju ekonomicznego: Światowa Organizacja Handlu, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy)	2	2
5.	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju: rys historyczny, członkostwo, cele, zakres działalności i zasady funkcjonowania, organy i agencje.	2	1
6.	Wspólnota Niepodległych Państw: geneza, struktura organizacyjna, mechanizm bezpieczeństwa WNP, Organizacja Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym (cele, struktura, misje, problemy funkcjonowania)	2	1
7.	Pozaeuropejskie regionalne organizacje międzynarodowe: Organizacja Państw Amerykańskich, Unia Afrykańska, Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (Association of Southeast Asian Nations – ASEAN)	2	2
8.	Organizacje współpracy subregionalnej w regionie europejskim: Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Inicjatywa Środkowoeuropejska, Rada Bałtycka, Rada Państw Morza Bałtyckiego	2	2
9.	Międzynarodowe organizacje pozarządowe: istota, rys historyczny, funkcje i role,	2	1

	przykłady organizacji		
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych związanych z globalnymi i regionalnymi organizacjami bezpieczeństwa	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, a także ich znaczenie oraz wpływ na funkcjonowanie globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na funkcjonowanie, strukturę i obszar działania globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia odnoszącej się do globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa	
	U_02	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu funkcjonowania, roli i znaczenia w regionie i na świecie globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych	
	U_03	potrafi prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa	
	U_04	potrafi planować, organizować i kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach międzynarodowych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z globalnymi i regionalnymi organizacjami bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu funkcjonowania, roli i znaczenia globalnych i regionalnych organizacji bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 –</p>			

	<p>poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100

egzaminu:					
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	3) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 4) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W11				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U08				
U_03	K2_U06				
U_04	K2_U13, K2_U14				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017 <i>Organizacje w stosunkach międzynarodowych: istota, mechanizmy działania, zasięg</i>, red. T. Łoś-Nowak, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009. <i>Udział Polski w organizacjach międzynarodowych</i>, red. S. Parzymies, I. Popiuk-Rysińska, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, red. R. Zięba, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008 					

- Grudziński P., *KBWE/OBWE wobec problemów pokoju i bezpieczeństwa regionalnego*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2002.
- Kobza P., *Układy regionalne w systemie zbiorowego bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych*, Warszawa 2005
- Kuźniak B, Marcinko M., *Organizacje międzynarodowe*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2008
- Latoszek E., Proczek M., *Organizacje międzynarodowe we współczesnym świecie*, Dom Wydawniczy "Elipsa", Warszawa 2006
- Menkes J., Wasilkowski A., *Organizacje międzynarodowe: prawo Instytucjonalne*, Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2010
- Sadłowski M.P., *Organizacja Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym. Prawno-instytucjonalne aspekty funkcjonowania*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 60-64 Baluk W. (red.), *Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa krajów Wspólnoty Niepodległych Państw*, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2008.
- Zięba R., *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2001.

C. Materiały źródłowe:

- Conference on Security and Co-Operation in Europe Final Act, <https://www.osce.org/mc/39501?download=true>
- Karta Narodów Zjednoczonych podpisana podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych w San Francisco 26 czerwca 1945 r. (DzU 1947, nr 23, poz. 90 z późn. zm.)
- Kodeks postępowania w polityczno-militarnych aspektach bezpieczeństwa przyjęty w ramach Dokumentu Budapesztańskiego 1994 „Ku prawdziwemu partnerstwie w nowej erze”, <https://www.osce.org/mc/39554?download=true>
- Pakt Ligi Narodów, Paryż 28 czerwca 1919 r. (DzU 1920, nr 35, poz. 200), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19200350200>
- Peacekeeping Fact Sheet (as of 30 June 2017), <http://www.un.org/en/peacekeeping/resources/statistics/factsh>

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.osce.org/institutions>
- <http://www.osce.org/whatistheosce>
- <http://www.osce.org/where-we-are>
- www.asean.org
- www.msz.gov.pl
- www.stosunkimiedzynarodowe.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.12. Międzynarodowe stosunki polityczne, militarne i ekonomiczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	Nazwa					
S.5.12.	Międzynarodowe stosunki polityczne, militarne i ekonomiczne	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, dyskusja			ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, praca w grupach			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu		literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z pojęciami, faktami i zjawiskami z zakresu stosunków międzynarodowych, w tym stosunków na płaszczyźnie militarnej, politycznej i ekonomicznej zapoznać w pogłębionym stopniu z miejscem i rolą stosunków międzynarodowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje w wymiarze militarnym, politycznym i ekonomicznym zapoznać w pogłębionym stopniu z podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupami, organizacjami i instytucjami kreującymi stosunki militarne, polityczne i ekonomiczne zapoznać w pogłębionym stopniu z funkcjonowaniem organizacji, instytucji i systemów społecznych w kontekście szans, wyzwań i zagrożeń zachodzących w stosunkach międzynarodowych zapoznać w pogłębionym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach gwarantujących bezpieczeństwo w międzynarodowych stosunkach militarnych, politycznych i ekonomicznych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z teorią międzynarodowych stosunków militarnych, politycznych i ekonomicznych nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji w kontekście zagrożeń zachodzących w stosunkach międzynarodowych nauczyć właściwie analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z międzynarodowymi stosunkami, ich właściwą interpretacją wobec wyzwań i zagrożeń militarnych, politycznych i ekonomicznych przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych, w szczególności sposób teorii stosunków międzynarodowych stanowiących element globalnego systemu bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Istota i geneza stosunków międzynarodowych: definicje, nurty, paradygmaty, prekursorzy stosunków międzynarodowych. Uczestnicy stosunków międzynarodowych: typy państw w polityce zagranicznej – aktywne, pasywne, kreatywne; Dziedziny stosunków międzynarodowych: płaszczyzny stosunków międzynarodowych – polityczna, gospodarcza, wojskowa, kulturowa, społeczna, ekologiczna, naukowa.	1	

3.	Międzynarodowe stosunki polityczne , przedmiot zainteresowań, zakres oraz podstawowe kategorie międzynarodowych stosunków politycznych. Czynniki kształtujące międzynarodowe stosunki polityczne. Państwo jako zasadniczy podmiot stosunków międzynarodowych; Metody, techniki i narzędzia międzynarodowych stosunków politycznych : polityka zagraniczna, dyplomacja, stosunki dwu- i wielostronne	2	1
4.	Rola i miejsce stosunków wojskowych w obszarze stosunków międzynarodowych - Mechanizmy, metody i formy stosunków wojskowych – ich ewolucja na przełomie wieków. Ewolucja sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku; Instytucjonalne formy stosunków wojskowych – sojusze i organizacje wojskowe i wojskowo-polityczne. Zbrojenia i rozbrojenie – ograniczenie zbrojeń w systemie Ligi Narodów, Organizacji Narodów Zjednoczonych i systemach regionalnych.	2	
5.	Międzynarodowe stosunki ekonomiczne : Istota, zakres przedmiotowy i podmiotowy. Organizacja i funkcjonowanie światowego systemu gospodarczego.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć : test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające : cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Praktyczny wymiar międzynarodowych stosunków politycznych : polityka zagraniczna, dyplomacja, stosunki dwu- i wielostronne.	2	1
3.	Ewolucja międzynarodowych stosunków politycznych w pozimnowojennych realiach : przejście z jednobiegunowości do wielobiegunowości, dominująca rola Stanów Zjednoczonych oraz próby zerwania z <i>pax american</i> przez inne światowe centra, polityka Federacji Rosyjskiej nacechowana wielobiegunowością.	2	1
4.	Znaczenia Polski w międzynarodowych stosunkach politycznych : rola Polski w Unii Europejskiej, Sojuszu Północnoatlantyckim, partycypacja i inicjacja przez Polskę projektów w międzynarodowych stosunkach politycznych.	2	1
5.	Ewolucja sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych : zjawisko transformacji sił zbrojnych, szkolenia i ćwiczenia wojskowe, zmiana w podejściu strategicznym, zmiana w funkcjonowaniu sił zbrojnych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku.	2	2
6.	Dyplomacja wojskowa : Atachatty wojskowe w służbie zagranicznej. Protokół wojskowy. Międzynarodowa współpraca wojskowa Polski po 1989 roku. Perspektywy i wyzwania w dziedzinie międzynarodowych stosunków wojskowych w XXI wieku.	2	1
7.	Międzynarodowy podział pracy : Istota i przesłanki międzynarodowego podziału pracy, tradycyjny, przemysłowy i informacyjny międzynarodowy podział pracy, Zagraniczna i międzynarodowa polityka ekonomiczna, Międzynarodowy obrót gospodarczy. Międzynarodowy przepływ czynników produkcji. Rynek międzynarodowy. Ekonomia polityczna stosunków międzynarodowych.	2	2

8.	Międzynarodowy przepływ czynników produkcji: Rynek międzynarodowy. Ekonomia polityczna stosunków międzynarodowych.	2	2
9.	Globalizacja i globalizacja: wpływ, rola i znaczenie swobodnego przepływu dóbr, towarów dla międzynarodowej gospodarki, wykorzystywanie nowoczesnych technologii do rozwoju gospodarczego.	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, w szczególności obszar teorii stosunków międzynarodowych	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje wobec dyscypliny stosunków międzynarodowych	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne wpływające na stosunki międzynarodowe	
	W_04	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy stosunków międzynarodowych	
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa, w tym zagadnieniami stosunków międzynarodowych, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii stosunków międzynarodowych	
	U_03	potrafi właściwie analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem militarnym, politycznym i ekonomicznym	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią stosunków międzynarodowych, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa stosunków militarnych, politycznych i ekonomicznych	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa, w tym teorii stosunków międzynarodowych, w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			

forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	80
	2.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym</p>			

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	20
	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ praktycznych\ (Op) = 0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100

sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	5) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 6) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W02				
W_03	K2_W05				
W_04	K2_W07				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U06				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Oktaba R., <i>Międzynarodowe stosunki gospodarcze</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2013 • Pietraś M., <i>Międzynarodowe stosunki polityczne</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2006 • Żurawski vel Grajewski P.P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe:wymiar militarny</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Smith S., <i>Globalizacja polityki światowej. Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008 • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017 					

- Fijałkowski Ł., Kunert-Milcarz R., *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2018
- Haliżak E., Kuźniar R., *Stosunki międzynarodowe: geneza, struktura, dynamika*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006
- Jackson R.H., *Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych. Teorie i kierunki badawcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2006
- Kukułka J., *Wstęp do nauki o stosunkach międzynarodowych*, Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2003
- Łoś-Nowak T., *Współczesne stosunki międzynarodowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2013
- Łoś-Nowak T., *Stosunki międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010
- Sur S., *Stosunki międzynarodowe*, Wydawnictwo Akademickie Dialog, Warszawa 2012

C. Materiały źródłowe:

- Deklaracja zasad prawa międzynarodowego dotyczących przyjaznych stosunków i współdziałania państw zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych (Rezolucja ZO ONZ nr 2625(XXV) z 24 października 1970 r.)
- Akt Końcowy KBWE z 1 sierpnia 1975 r., Akt Helsiński - Deklaracja zasad rządzących wzajemnymi stosunkami między Państwami uczestniczącymi
- Deklaracja zasad prawa międzynarodowego dotyczących przyjaznych stosunków i współdziałania państw zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych (Rezolucja ZO ONZ nr 2625(XXV) z 24 października 1970 r.)

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.msz.gov.pl/pl/>
- <http://www.unic.un.org.pl>
- <http://www.ism.uw.edu.pl>
- <http://www.pism.pl>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.13. Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.5.13.	Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu		literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium i egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i udziału w nim Polski oraz jego miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią międzynarodowego systemu bezpieczeństwa w aspekcie Polski, jego relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i udziału w nim Polski 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z udziałem Polski w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem udziału Polski w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu udziału Polski w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z pozycją Polski w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa międzynarodowego przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu udziału Polski w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	1
2.	Rys historyczny udziału Polski w organizacjach międzynarodowych: Polska w organizacjach międzynarodowych w okresie międzywojennym, Polska w	2	

	organizacjach międzynarodowych w latach 1945-89, Polska w organizacjach międzynarodowych po 1989 roku.		
3.	Polska w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego: droga do członkostwa Polski w NATO, Polska w instytucjach i organach NATO, aktywność Polski w NATO.	2	1
4.	Polska w Unii Europejskiej: droga do członkostwa Polski w Unii Europejskiej, Polska w instytucjach i organach Unii Europejskiej, aktywność Polski w Unii Europejskiej.	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych..	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, instruktaż do zajęć praktycznych.	2	1
2.	Polska w Organizacji Narodów Zjednoczonych: Polska w ONZ w latach 1945-89, Polska w ONZ po transformacji ustrojowej, aktywność polski w ONZ po przystąpieniu do Unii Europejskiej.	2	1
3.	Polska w operacjach pokojowych ONZ: rys historyczny udziału Polski w operacjach pokojowych ONZ, Polskach w misjach pokojowych po 1989 roku.	2	1
4.	Polska w strukturach polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej: Polska we Wspólnej Polityce Zagranicznej i Bezpieczeństwa, udział Polski w strukturach Wspólnej Polityce Bezpieczeństwa i Obrony, uczestnictwo Polski w misjach Unii Europejskiej, wkład Polski w tworzeniu grup bojowych Unii Europejskiej.	2	2
5.	Polska w strukturze sił zbrojnych NATO: siły wydzielane przez Polskę do NATO w ramach Planowania Obronnego NATO, Polska w Siłach Odpowiedzi NATO, inwestycje wojskowe NATO w Polsce, udział Polski w operacjach wojskowych NATO: IFOR/SFOR, KFOR, AFOR, ISAF, NTM-I.	2	2
6.	Polska w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie: aktywność Polski w okresie KBWE, motywy zaangażowania Polski po 1989 r., udział Polski w mechanizmach OBWE.	2	2
7.	Polska w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju: negocjacje w sprawie członkostwa w OECD, ramy prawne i instytucjonalne współpracy Polski z OECD, aktywność Polski w OECD, Polska w raportach OECD.	2	2
8.	Polska w Radzie Europy: aktywność Polski na forum Rady Europy, Polska wobec konwencji Rady Europy, Polska w pozakonwencyjnych mechanizmach kontrolnych Rady Europy.	2	1
9.	Polska a międzynarodowe instytucje finansowe: współpraca Polski z: Międzynarodowym Funduszem Walutowym, Bankiem Światowym, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15

Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i udziału w nim Polski oraz jego miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z systemem bezpieczeństwa międzynarodowego w aspekcie Polski, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania systemu bezpieczeństwa międzynarodowego i udziału w nim Polski	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z udziałem Polski w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem udziału Polski w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego	
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu udziału Polski w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z pozycją Polski w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa międzynarodowego	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu udziału Polski w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:		

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na</p>			

	<p>dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60	
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3</i>				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	punkty	waga

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	ECTS	oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03				
W_02	K2_W04				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U01, K_U02				
U_02	K2_U03				
U_03	K2_U08				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Udział Polski w organizacjach międzynarodowych, red. S. Parzymies, I. Popiuk-Rysińska, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012 • Podgórzńska R. Udział Polski w operacjach pokojowych Unii Europejskiej. Dylematy i wyzwania. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego Nr 879 (2015) 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczna Europa w lepszym świecie. Europejska Strategia Bezpieczeństwa, http://consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/031208ESSIPL.pdf • A. Ciupiński, Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Geneza. Rozwój. Funkcjonowanie, Warszawa 2013 • Zięba R., Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej, Warszawa 2005 • Kulesa Ł., Operacje Unii Europejskiej w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony, Biuletyn PISM 2004, nr 42 • Wójtowicz J., Specyfika Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa w świetle postanowień Traktatu z Lizbony – instrumenty i ramy prawno-instytucjonalne, „Studia i Analizy Europejskie” 2011, nr 2 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Strategia udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w operacjach międzynarodowych • Wspólne Działanie Rady 2003/681/WPZiB z 29.09.2003 r. w sprawie Misji Policijnej Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (EUPOL „Proxima”), Dz. Urz. UE L. 249/66. • Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 28.03.2003 r. o użyciu Polskiego Kontyngentu Wojskowego w operacji wojskowej Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, MP 2003, nr 16, poz. 229. 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • http://unic.un.org.pl/misje_pokojowe/polacy.php 					

- <http://www.misjeonz.pl/misje-onz.html>
- http://www.unic.un.org.pl/misje_pokojowe/
- <http://www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/TPol5/Pawlowski.pdf>

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.14. Pokojowe rozstrzygnięcie sporów międzynarodowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.5.14.	Pokojowe rozstrzygnięcie sporów międzynarodowych	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	8	4				
• kolokwium zaliczeniowe	2	1				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, pogadanka, dyskusja			Ćwiczenia warsztatowe: referaty i prezentacje multimedialne, dyskusja, konsultacje zespołowe i indywidualne			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu		literatury, przygotowanie referatów tematycznych, prezentacji multimedialnych, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o państwie i prawie Podstawy prawa międzynarodowego 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach w kontekście pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych, a także ich znaczeniem oraz wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z pokojowym rozstrzygnięciem sporów międzynarodowych, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia nauczyć analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z pokojowym rozstrzygnięciem sporów międzynarodowych i czynnikami decydującymi o ich jakości i skuteczności nauczyć posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu pokojowego rozwiązywania sporów międzynarodowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego poprzez pokojowe rozwiązywanie sporów międzynarodowych przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje przygotować do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Zagadnienia ogólne: geneza sporów i konfliktów międzynarodowych; pojęcie sporu - główne definicje na gruncie prawa międzynarodowego. Istota i charakter sporu międzynarodowego.	1	
3.	Pojęcie sporu: główne definicje na gruncie prawa międzynarodowego. Istota i charakter sporu międzynarodowego.	2	1
4.	Dyplomatyczne środki załatwiania sporów międzynarodowych: negocjacje (rokowania), mediacje, koncyliacja, dobre usługi, komisje śledcze.	2	1

5.	Sądowe środki rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych: arbitraż sądowy (sądownictwo polubowne), sądy międzynarodowe.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cel ćwiczeń; efekty uczenia się; organizacja zajęć, zasady zaliczeniowe zajęć praktycznych; zasady opracowania referatów i prezentacji multimedialnej.	2	1
2.	Ogólna charakterystyka sporów międzynarodowych: spory międzynarodowe kwalifikowane i zwykłe; spory reżimu prawnego, spory natury pozaprawnej, podział środków rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych.	2	1
3.	Podstawowe zasady odnoszące się do rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych: procedura dyplomatycznego załatwiania sporów w zakresie mediacji, negocjacji, koncyliacji, komisji śledczych (<i>fact finding mission</i>), <i>case –study</i> .	2	1
4.	Sądowe środki rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych: pojęcie arbitrażu międzynarodowego, instytucjonalizacja arbitrażu, główne organy kompetencyjne, sądy międzynarodowe, <i>case-study</i> .	2	1
5.	Rozstrzygnięcie sporów przez ONZ: kompetencje w zakresie pokojowego załatwiania sporów przez Radę Bezpieczeństwa ONZ i Zgromadzenie Ogólne ONZ.	2	1
6.	Rozstrzygnięcie sporów przez inne organizacje: procedury rozwiązywania sporów na forum organizacji regionalnych (OPA, UA); UE-TSUE; mechanizmy WTO.	2	2
7.	Rozstrzygnięcie sporów w reżimach zamkniętych: Mechanizm rozstrzygnięcia sporów na przykładzie WTO, case study: WTO Doc. WT/DS26/1, 31.1.1996 r.	2	2
8.	System rozstrzygnięcia sporów a standardy praw człowieka: <i>human rights based approach</i> w zakresie rozstrzygnięcia sporów, zwłaszcza o charakterze ekonomicznym (WTO).	2	2
9.	Sądy międzynarodowe: Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej, Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza.	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: ocena referatów tematycznych, prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach w kontekście pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa	

	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych		
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania pokojowego rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych		
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z pokojowym rozstrzygnięciem sporów międzynarodowych, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia		
	U_02	potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z pokojowym rozstrzygnięciem sporów międzynarodowych i czynnikami decydującymi o ich jakości i skuteczności funkcjonowania		
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu pokojowego rozwiązywania sporów międzynarodowych		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego poprzez pokojowe rozwiązywanie sporów międzynarodowych		
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje		
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60	
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
	3.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3</i>				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	3) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 4) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty		50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,5Oe + 0,5(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2})</i>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W06				
W_02	K2_W07				

W_03	K2_W12
U_01	K2_U01
U_02	K2_U06
U_03	K2_U07
K_01	K2_K04
K_02	K2_K06
K_03	K2_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Barcik J., Srogosz T., *Pokojowe załatwianie sporów międzynarodowych*, [w:], Prawo Międzynarodowe Publiczne, C.H. Beck, Warszawa 2017
- Góralczyk W., Sawicki S., *Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie*, LexisNexis, Warszawa 2103
- Menskes J., A. Wasilkowski A., *Organizacje Międzynarodowe. Prawo Instytucjonalne*, PWN, Warszawa 2017

B. Literatura uzupełniająca:

- Czaputowicz J. *Bezpieczeństwo międzynarodowe: współczesne koncepcje*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012
- Siwik R., *Arbitraż międzynarodowy w jurysdykcji ETS - Sprawa C-185/07 Allianz SpA, Generali SpA v. West Tankers Inc.* PEP 2009, Nr 7-8
- Janusz Symonides, *Arbitraż międzynarodowy w Konwencji Stanów Zjednoczonych o prawie morza*, [w:] Cezary Mik (red.), *Arbitraż w prawie międzynarodowym*, Warszawa 2014, s. 132-149

C. Materiały źródłowe:

- Karta Narodów Zjednoczonych, Statut Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości i Porozumienie ustanawiające Komisję Przygotowawczą Narodów Zjednoczonych. Dz.U. 1947 nr 23 poz. 90
- Statut Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości
- Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.un.org/>
- <https://www.itlos.org/>
- <https://www.icj-cij.org/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.5.15. Euroatlantycki system bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.5.15.	Euroatlantycki system bezpieczeństwa	ZO	5			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo międzynarodowe”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	40	45	50	2
• Konwersatoria	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			35	40		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia audytoryjne	28	18				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury / przygotowanie do ćwiczeń			40	50		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	5		
łącznie:	40	25	85	100	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
konwersatorium, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			

percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu przedmiotów wprowadzających – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> w pogłębionym stopniu zapoznać z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych powiązanych z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa w pogłębionym stopniu zapoznać z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu, a także określić ich znaczenie oraz wpływ na funkcjonowanie euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa w pogłębionym stopniu zapoznać z dylematami współczesnej cywilizacji i wynikającymi z nich wyzwaniem i zagrożeniami związanymi z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa, jego funkcjonowaniem i przeobrażeniami 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędnych faktów i informacji, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa w języku polskim z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej nauczyć planować, organizować i kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach międzynarodowych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Organizacja Traktatu północnoatlantyckiego jako euroatlantycki mechanizm bezpieczeństwa: geneza, uwarunkowania i przyczyny powstania NATO; istota kolektywnej obrony NATO.	1	1
3.	Euroatlantycki system bezpieczeństwa w okresie zimnej wojny: pojęcie i źródła	2	

	zimnej wojny; konfrontacja Stany Zjednoczone – Związek Radziecki jako podłoże zimnej wojny; etapy zimnej wojny i jej globalny charakter.		
4.	Transformacja Sojuszu Północnoatlantyckiego po zakończeniu zimnej wojny: polityka otwartych drzwi, członkostwo, transformacja misji, zmiana struktury organizacyjnej, współpraca z państwami partnerskimi.	2	1
5.	Operacyjne zaangażowanie NATO: w Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Macedonii, Afganistanie, Iraku, Sudanie (Darfurze), Libii.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	2	1
2.	Koncepcje strategiczne NATO w okresie zimnej wojny: Koncepcja strategiczna obrony obszaru północnoatlantyckiego NATO (DC6/1) z 1 grudnia 1949 r., Strategiczna koncepcja obrony obszaru północnoatlantyckiego MC3/5 z 3 grudnia 1952 r., Ogólna strategiczna koncepcja obrony obszaru północnoatlantyckiego MC 14/2 z 23 maja 1957 r., Ogólna strategiczna koncepcja obrony obszaru północnoatlantyckiego MC 14/3 z 16 stycznia 1968 r.	2	1
3.	Koncepcje strategiczne NATO okresu pozimnowojennego: Koncepcja strategiczna sojuszu uzgodniona przez szefów państw i rządów na spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Rzymie, 7-8 listopada 1991 r. (Koncepcja Rzymska), Koncepcja strategiczna sojuszu, zaakceptowana przez szefów państw i rządów uczestniczących w spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Waszyngtonie 23-24 kwietnia 1999 r. (Koncepcja Waszyngtońska).	2	
4.	Koncepcja strategiczna obrony i bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, przyjętą przez szefów państw i rządów w Lizbonie 19-20 listopada 2010 r. Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona (Koncepcja Lizbońska): główne zadania i zasady, środowisko bezpieczeństwa, obrona i odstraszenie, zarządzanie kryzysowe, kontrola zbrojeń, rozbrojenie i nieprolifracja, otwarte drzwi, partnerstwo, reforma i transformacja, Sojusz w XXI wieku.	2	1
5.	Struktury cywilne NATO: Rada Północnoatlantycka (NAC), Grupa Planowania Nuklearnego (NPG), Sekretarz Generalny NATO, Sztab Międzynarodowy (IS), Kwatera Główna NATO.	2	1
6.	Struktury wojskowe NATO: Komitet Wojskowy, Międzynarodowy Sztab Wojskowy, Sojusznicze Dowództwo Operacyjne, Sojusznicze Dowództwo ds. Transformacji, dowódcy i sztaby na poziomie operacyjnym i taktycznym.		
7.	Podstawy Planowania Obronne NATO: istota, dyscypliny planowania obronnego, przebieg procesu planowania obronnego.	2	1
8.	Rozwiązywanie problemu niedoboru zdolności wojskowych NATO: Inicjatywa Zdolności Obronnych, Praskie zobowiązania na rzecz zdolności NATO, „Inteligentna Obrona”.		

9.	Siły odpowiedzi NATO: tło historyczne, geneza i ewolucja NRF, misja, rotacyjny charakter, komponenty, Siły Zadaniowe Bardzo Wysokiej Gotowości tzw. „szpica NATO” (Very High Readiness Joint Task Force (VJTF)).	2	1
10.	Wybrane zdolności wojskowe NATO: Lotniczy System Ostrzegania i Kontroli (Airborne Warning & Control System (AWACS)), System AGS (Alliance Ground Surveillance (AGS)), Cyber obrona.	2	1
11.	Wybrane zdolności wojskowe NATO: Obrona przeciwrakietowa (Ballistic Missile Defence (BMD)), Zintegrowana Obrona Powietrzna i Przeciwrakietowa (NATO Integrated Air and Missile Defence (NATO IAMD)), Strategiczny Transport Powietrzny (Strategic Airlift International Solution (SALIS)),		
12.	Rola NATO w Afganistanie: zaangażowanie państw członkowskich NATO i państw partnerskich w Afganistanie (2001-2003), dowodzenia ISAF przez NATO (2003-2011), transformacja ISAF w celu przekazania odpowiedzialności siłom afgańskim (2011-2014), zakończenie misji ISAF (2014), szkolenie, pomoc i doradztwo afgańskim instytucjom bezpieczeństwa (od 2015 – teraz), ustanowienie misji Resolute Support Mission (RSM) (od 2015 – teraz).	2	1
13	Zaangażowanie NATO w Iraku: Misja Szkoleniowa NATO (The NATO Training Mission-Iraq (NTM-I) w latach 2014-2011.	2	
14.	Aktualne problemy Sojuszu Północnoatlantyckiego: stosunki NATO-Rosja, NATO a Unia Europejska, NATO a terroryzm międzynarodowy, Cyber obrona.	2	
15.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych związane z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa	
	W_02	w pogłębionym stopniu zna i rozumie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, a także ich znaczenie oraz wpływ na euroatlantycki systemem bezpieczeństwa	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na euroatlantycki systemem bezpieczeństwa	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia odnoszącej się euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa	
	U_02	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych	

	U_03	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa w języku polskim przemówienie, prezentacje multimedialną		
	U_04	potrafi planować, organizować i kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach międzynarodowych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z euroatlantyckim systemem bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	2.	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			

końcowej:				
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1,	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	2.	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
		samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\c\ praktycznych\ (Op) = 0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 3}{2 + 3} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W11				
U_01	K2_U01				
U_02	K2_U08				
U_03	K2_U10				
U_04	K2_U13, K2_U14				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
K_03	K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Banasik M., Chojnowski L., <i>Aktualne problemy planowania obronnego Sojuszu Północnoatlantyckiego</i>, „Myśl Wojskowa” nr 6/2006, 6(647), Ministerstwo Obrony Narodowej, Warszawa 2006. Chojnowski L., <i>Planowanie obronne jako mechanizm pozyskiwania zdolności Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego</i>, [w:] „Inteligentna obrona – Smart Demence” <i>strategiczne podejście do osiągnięcia zdolności obronnych państwa i sojuszu</i>, red. M. Kubiński, R. Chrobak, D. Smolny, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2016. <i>NATO Encyclopedia 2018</i>, NATO Public Diplomacy Division, NATO Headquarters, Brussels, Belgium 2018 (pdf). Zarychta S., <i>Struktury militarne NATO 1949-2013</i>, Bellona, Warszawa 2013. Zarychta S., <i>Doktryny i strategię NATO</i>, Bellona, Warszawa 2014. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017. Fiszer J. M., <i>System euroatlantycki przed i po zakończeniu zimnej wojny. Istota, cele i zadania oraz rola w budowie ładu globalnego</i>, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2013. 					

- Fiszer J. M., Olszewski P. (red.), *System euroatlantycki w wielobiegunowym łańdże międzynarodowym*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2013.
- „*Inteligentna obrona – Smart Demence*” *strategiczne podejście do osiągnięcia zdolności obronnych państwa i sojuszu*, red. M. Kubiński, R. Chrobak, D. Smolny, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2016.
- Kuźniar R. i inni, *Bezpieczeństwo międzynarodowe*, Wydawnictwo naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012.
- *NATO Handbook*, Public Diplomacy Division, Brussels, Belgium 2006.
- Łoś-Nowak T. (red.), *Organizacje w stosunkach międzynarodowych: istota, mechanizmy działania, zasięg*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009.
- *Vademecum NATO*, Office of Information and Press, NATO, Brussels, Begium, 2001.
- Parzymies S., Popiuk-Rysińska I. (red.), *Udział Polski w organizacjach międzynarodowych*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012.
- Zięba R., *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2001
- Żurawski P. vel Grajewski, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012. Ciupiński A., *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Geneza, rozwój, funkcjonowanie*, Difin, Warszawa 2013.

C. Materiały źródłowe:

- *Koncepcja Strategiczna Obrony i Bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego*, przyjęta przez szefów państw i rządów w Lizbonie 19-20 listopada 2010 rok. Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategie NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 258-268
- *Koncepcja strategiczna obrony obszaru północnoatlantyckiego NATO DC6/1 z 1 grudnia 1949 r.*, [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 396-400
- *Koncepcja Strategiczna Sojuszu, uzgodniona przez szefów państw i rządów na spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Rzymie, 7-8 listopada 1991 r.*, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategie NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 226-239
- *Koncepcja Strategiczna Sojuszu, zaakceptowana przez szefów państw i rządów uczestniczących w spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Waszyngtonie 23-24 kwietnia 1999 r.*, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategie NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 240-257
- *Koncepcja strategiczna obrony obszaru północnoatlantyckiego NATO DC/1 z 1 grudnia 1949 r.*, [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 396-400
- *Koncepcja Strategiczna Obrony i Bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego*, przyjęta przez szefów państw i rządów w Lizbonie 19-20 listopada 2010 rok. Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategie NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 258-268
- *NATO operations and missions*, http://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52060.htm?
- *NATO Strategy Documents 1949-1969*, Edited by Dr. Gregory W. Pedlow Chief, Historical Office Supreme Headquarters Allied Powers Europe in collaboration with NATO International Staff Central Archives, <https://www.nato.int/archives/strategy.htm>
- *Ogólna Strategiczna Koncepcja Obrony Obszaru Północnoatlantyckiego MC 14/2 z 23 maja 1957 r.* [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 401-412
- *Ogólna Strategiczna Koncepcja Obrony Obszaru Północnoatlantyckiego MC 14/3 z 16 stycznia 1968 r.* [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 421-435
- *Traktat Północnoatlantycki sporządzony w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r.* (DzU 2000, nr 87, poz. 970)

D. Przydatne strony internetowe:

- www.nato.int
- https://www.nato.int/docu/review/index_PL.htm

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Obrony Narodowej

telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.9 Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo informacyjne”

3.1.9.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo informacyjne”	Rozwój społeczeństwa informacyjnego	S.6.1.
	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	S.6.2.
	Zarządzanie informacją w organizacji	S.6.3.
	Zagrożenia w cyberprzestrzeni	S.6.4.
	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa informacyjnego	S.6.5.
	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami informatycznymi	S.6.6.
	Ochrona informacji niejawnych	S.6.7.
	Ochrona danych osobowych w sieciach informatycznych	S.6.8.
	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	S.6.9.
	Etyka w cyberprzestrzeni	S.6.10.
	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych i chmurze	S.6.11.
	Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni	S.6.12.
	Taktyka i narzędzia walki z atakami cybernetycznymi	S.6.13.
	Diagnostyka i terapia cyberpatologii społecznych	S.6.14.
	Elementy informatyki śledczej	S.6.15.

3.1.9.2 Szczegółowy opis zajęć

S.6.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.1	Rozwój społeczeństwa informacyjnego	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczne	SDS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo informacyjne	III		
Dyscyplina:						
Socjologia 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	13	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	30	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	20		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
• wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, informacja, dyskusja		Nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji; przygotowanie do kolokwium		Nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				

podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu priorytetów i kierunków działań na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego; • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz ich zastosowania; • zapoznać studentów z podstawową wiedzą na temat dotyczącej wykorzystania Internetu oraz istoty i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, rolę nowych mediów w społeczeństwie, rozwój elektroniczny usług publicznych (handel elektroniczny, elektroniczna ochrona zdrowia, telepraca itd.); • znajomość najnowszych teorii, interpretacji i narzędzi w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego. Zdefiniowanie przesłanek społeczeństwa informacyjnego. Umiejętność identyfikacji szans i zagrożeń społeczeństwa informacyjnego, unowocześnienie kanonu podstawowej wiedzy o społeczeństwie poprzez uwzględnienie radykalnych i wszechstronnych skutków ery informacyjnej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów o elektronicznym udostępnieniu informacji publicznej; • nauczyć studentów poznania nowych możliwości, jakich dostarcza technologia informacyjna oraz poznanie efektów jej działania i ograniczeń. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do wykorzystywania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego; • rozwijać świadomą motywację do przestrzegania regulacji występujących w społeczeństwie informacyjnym. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Informacja, poznanie, wiedza i komunikacja. Społeczeństwo informacyjne i jego cechy - historia pojęcia. Zadania państwa. Edukacja informatyczna. Prawne warunki tworzenia społeczeństwa informacyjnego. Kluczowe czynniki rozwoju społeczno-gospodarczego w warunkach społeczeństwa informacyjnego.	1	1
3	Tradycyjne źródła informacji. Rozwój infrastruktury informacyjnej. Zastosowania narzędzi teleinformatycznych w systemach zdalnej pracy, zdalnej edukacji i usług telematycznych.	2	1
4	Rewolucja informatyczna. Priorytety i kierunki działań na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego Wpływ Internetu na społeczeństwo.	1	1
5	Sterowanie i zarządzanie rozgałęzionymi systemami infrastruktury cywilizacyjnej. Rozwój usług informacyjnych. Przejawy społeczeństwa informacyjnego: gospodarka (finanse, handel i usługi w Internecie, transport, telepraca), nauka, edukacja, medycyna, media i kultura, władza i administracja, kontakty prywatne, inteligentne domy. Web 2.0, Web 3.0,	2	1

	Nowy Internet, sztuczna inteligencja, cloudcomputing, licencje CC, open access a społeczeństwo informacyjne		
6	Zasoby informacyjne w Internecie. Multimedialne zasoby informacyjne. Ochrona praw autorskich i pokrewnych. Analiza cech: praca w sektorze informacji i usług, rozwój wiedzy, obecność Internetu I interaktywnych środków komunikowania, globalny zasięg przemian.	2	1
7	Gospodarka, nauka, oświata. Problemy społeczne i kulturowe. Przemiany ekonomiczne – nowe formy pracy – praca na odległość, globalizm w gospodarce, bankowość elektroniczna itp, nowe sposoby zarządzania. Przemiany polityczne i ekonomiczne – od państwa narodowego do nowych struktur politycznych regionalnych, federacyjnych, transnarodowych. Przemiany społeczne – nowy typ jednostki – (nomada, turysta, globalny wieśniak, konsument, netizen), nowe zbiorowości społ. (wspólnoty wirtualne, cyber– plemiona, nowe klasy– digitariat, netokracja, clickokracja i inne)	2	1
8	Postmodernizm – nowe tendencje w kulturze, sztuce, filozofii społeczeństwa informacyjnego. Inwersja kultury i inne zagrożenia. Analfabetyzm komputerowy – cyfrowe wykluczenie. Społeczeństwo kontrolowane elektronicznie.	2	1
9	Peryferyjność społeczeństwa informacyjnego. Wybrane działania podjęte w Europie i w Polsce. Przewidywane zagrożenia (inwigilacja, kradzież tożsamości, manipulacje, zanik demokracji, nierówności społeczne - netokracja, nadmiar informacji, kult amatora, technopol). Teoria społeczeństwa sieci (sieciowa gospodarka, przedsiębiorstwo, praca, kultura, polityka	1	1
10	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie:		15	10

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	Zna podstawową wiedzę z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz ich zastosowania w społeczeństwie informacyjnym rozwijającym się we współczesnym świecie.
	W_02	Opisuje główne kierunki zmian w zakresie technologii IT i możliwości ich wykorzystania do doskonalenia funkcjonowania różnych organizacji w społeczeństwie.
umiejętności	U_01	Potrafi prawidłowo korzystać z wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego.
	U_02	Potrafi prawidłowo korzystać z głównych kierunków zmian w zakresie technologii IT i możliwości ich wykorzystania do doskonalenia funkcjonowania różnych organizacji w społeczeństwie.
	U_03	Potrafi prawidłowo tworzyć prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień związanych z istotą i rozwojem społeczeństwa

		informacyjnego, a także doskonalą znajomość języka angielskiego w zakresie pojęć i nazw dotyczących technologii IT.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do wykazywać potrzebę permanentnego pogłębiania oraz poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie IT.		
	K_02	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym organizacji oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu wybranych środków IT.		
	K_03	Jest gotów do akceptacji siebie i potrafi dostosować się do zmian związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>15) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>16) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>17) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30

	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	18) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 2}{2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W02, K2_W07				
W_02	K2_W06, K2_W07, K2_W09				
U_01	K2_U04, K2_U06				
U_02	K2_U04, K2_U07, K2_U11				
U_03	K2_U02, K2_U04, K2_U07				
K_01	K2_U09, K2_U10				
K_02	K2_K01, K2_K02				
K_03	K2_K02, K2_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Barney D., <i>Spółeczeństwo sieci</i>, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2008. Batorski D., Marody M., Nowak A. (red.), <i>Spółeczna przestrzeń Internetu</i>, Academica, Warszawa 2006. Białobłocki T., Moroz J., Nowina Konopka M., Lech Zacher W., <i>Spółeczeństwo informacyjne. Istota, rozwój, wyzwania</i>, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2006. Castells M., <i>Spółeczeństwo sieci</i>, tłum. M. Marody, K. Pawluś, J. Stawiński, S. Szymański, PWN, Warszawa 2007. Haber L., Niezgoda M., <i>Spółeczeństwo informacyjne; aspekty funkcjonalne i dysfunkcjonalne</i>, Kraków 2006. Mattelart A., <i>Spółeczeństwo informacji: wprowadzenie</i>, Universitas, Kraków 2004. Sosińskiej-Kalaty B (red.), <i>Spółeczeństwo informacyjne i jego technologie: miscellanea informatologica Varsoviensia</i>, Wydawnictwo SBP, Warszawa 2004. Szewczyk A. (red.), <i>Dylematy cywilizacji informatycznej</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004. Dąbrowska A., Janoś-Kresło M., Wódkowski A., <i>E-usługi a spółeczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2009. Truszkowska T., Wojtkowiak J., <i>Spółeczeństwo informacyjne: pytania o tożsamość, wiedzę i edukację</i>, Gdańsk 2008. 					

<ul style="list-style-type: none"> Wallace P., <i>Psychologia Internetu</i> Warszawa 2002. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Castells M., <i>Galaktyka Internetu</i>, Warszawa 2004; Goban-Klas T., <i>Media i komunikowanie masowe: teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005. Grzywaka A., Pikiewicza P. (red.), <i>Nowe technologie w komputerowych systemach zarządzania: Internet w społeczeństwie informacyjnym</i>, Wydawnictwo Komunikacji i Łączności, Dąbrowa Górnicza, Wyższa Szkoła Biznesu, Warszawa 2005. Kapralska Ł. (red.) <i>Kulturowe aspekty społeczeństwa informacyjnego</i>, Łódź 2011; Matlak A., <i>Prawo autorskie w społeczeństwie informacyjnym</i>, Kantor Wydawniczy "Zakamycze", Kraków 2004. Papińska-Kacperek J., <i>Społeczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2008; Szewczyk A. (red.), <i>Fenomen Internetu</i>, Szczecin 2008; Szopiński T., <i>E-konsument na rynku usług</i>, Warszawa 2012; Tapscott D., <i>Cyfrowa dorosłość Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat</i>, Warszawa 2010. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> stat.gov.pl https://mc.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.2. Techniczny wymiar cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.2	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo informacyjne	III		
Dyscyplina:						
Informatyka 50%, nauki o komunikacji społecznej i mediach 50%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	13	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	30	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	20		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
• wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, informacja, dyskusja			Nie dotyczy			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji; przygotowanie do kolokwium			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
podstawy użytkowania IT, podstawy nauk społecznych, podstawy nauk technicznych			student zna podstawowe zagadnienia związane z użytkowaniem IT, zna podstawy informatyki, elektroniki			

	i telekomunikacji; zna podstawowe zagadnienia związane z rozwojem cywilizacyjnym i jego konsekwencjami		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu technicznych aspektów cyberprzestrzeni, w tym rozwoju technologii komunikacyjno-informatycznych • zapoznać studentów z budową i strukturą cyberprzestrzeni, jako tworu technicznego • zapoznać studentów z pojęciem i cechami sztucznej inteligencji i jej związku z cyberprzestrzenią 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizy i oceny współczesnych narzędzi ICT i ich związku z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni • nauczyć ich praktycznego wykorzystania wybranych narzędzi informatycznych i multimediiów stosowanych szeroko w cyberprzestrzeni • nauczyć ich identyfikowania ogólnych problemów technicznych związanych z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadania się na ten temat w gronie specjalistów • nauczyć ich prognozowania rozwoju technologii ICT i ich wpływu na kierunki ewolucji cyberprzestrzeni • rozwijać wśród nich potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i śledzenia na bieżąco kierunków ich rozwoju 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z technicznymi aspektami cyberprzestrzeni • uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią i funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego pod kątem rozwoju kompetencji zawodowych, niezbędnych do budowania etosu zawodu specjalistów cyberprzestrzeni 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; cyberprzestrzeń jako wytwór cywilizacji technicznej – merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	1	1
2	Technologie ICT, jako podstawa rozwoju cyberprzestrzeni: geneza i historia rozwoju ICT; pojęcie i istota; cechy; media komunikacyjne, nośniki umożliwiające zapis informacji, narzędzia umożliwiające przetwarzanie informacji, aplikacje i rodzaje złożonych systemów ICT; mobilne ICT.	3	2
3	Cyberprzestrzeń: pojęcie i geneza cyberprzestrzeni; historia rozwoju cyberprzestrzeni; istota – podstawowe cechy cyberprzestrzeni, struktura cyberprzestrzeni, warstwy cyberprzestrzeni; użytkownicy cyberprzestrzeni.	3	2
4	Techniczne elementy cyberprzestrzeni: cyberprzestrzeń, jako efekt rozwoju cywilizacji technicznej; współczesny stan rozwoju techniki a cyberprzestrzeń; techniczne elementy w warstwie fizycznej, logicznej i kognitywnej, Internet, jako system technologiczny; połączenie do Internetu i jego konsekwencje; techniczne zasady ochrony przed zagrożeniami z Internetu.	4	2
5	Sztuczna inteligencja a cyberprzestrzeń: pojęcie i istota sztucznej inteligencji; geneza i historia AI; praktyczne zastosowania AI; sztuczna inteligencja w informatyce; praktyczne zastosowanie AI w cyberprzestrzeni.	3	2
6	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie:		15	10

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu technicznych aspektów cyberprzestrzeni, w tym rozwoju technologii komunikacyjno-informatycznych
	W_02	zna budowę i strukturę cyberprzestrzeni, jako tworu technicznego
	W_03	zna pojęcie i cechy sztucznej inteligencji i jej związku z cyberprzestrzenią
umiejętności	U_01	potrafi dokonać analizy i oceny współczesnych narzędzi ICT i ich związku z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wybrane narzędzia informatyczne i multimedia
	U_03	potrafi identyfikować ogólne problemy techniczne związane z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadać się na ten temat w gronie specjalistów
	U_04	potrafi prognozować rozwój technologii ICT i wskazać ich wpływ na kierunki ewolucji cyberprzestrzeni
	U_05	ma rozwiniętą potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i śledzenia na bieżąco kierunków ich rozwoju
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z technicznymi aspektami cyberprzestrzeni
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią i funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego pod kątem rozwoju kompetencji zawodowych, niezbędnych z kolei do budowania etosu zawodu specjalistów cyberprzestrzeni
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę</p>	

	<p>nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40	
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	2	100%
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 2}{2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03, K2_W04				
W_02	K2_W03, K2_W08, K2_W10				
W_03	K2_W04, K2_W10, K2_W12				
U_01	K2_U01, K2_U05				
U_02	K2_U02, K2_U04				
U_03	K2_U01, K2_U14, K2_U15				
U_04	K2_U07				
U_05	K2_U15				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02, K2_K07				
Wykaz literatury:					

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Anderson R., <i>Inżynieria zabezpieczeń</i>, Wyd. WNT, 2005. • Ficoń K., <i>Sztuczna inteligencja nie tylko dla humanistów</i>, Warszawa 2013. • <i>Media audiowizualne i cyfrowe wobec wyzwań współczesnego społeczeństwa</i>, opracowanie zbiorowe, Warszawa 2012. • Miller M., <i>Internet rzeczy</i>, Warszawa 2016. • Unold J., <i>Zarządzanie informacją w cyberprzestrzeni</i>, Warszawa 2015. • Wołowski F., Zawila-Niedźwiecki J., <i>Bezpieczeństwo systemów informacyjnych. Praktyczny przewodnik zgodny z normami polskimi i międzynarodowymi</i>, Wyd.Edu-Libri, 2015 • Zalewski M., <i>Splątana sieć. Przewodnik po bezpieczeństwie nowoczesnych aplikacji WWW</i>, Wyd. Helion, 2012 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczeństwo Microsoft Windows+Hacking zdemaskowany. Opracowanie zbiorowe</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. • Dudek A., <i>Nie tylko wirusy. Hacking, cracking, bezpieczeństwo Internetu</i>, Wyd. Helion, 1998. • Mitnick K., Simon W.L., Wozniak S., <i>Sztuka podstępu. Łamałem ludzi, nie hasła</i>, Wyd. Helion, 2014. • Tanenbaum A., Wetherall D.J., <i>Sieci komputerowe</i>, Wyd. Helion, 2012. • Media Cyfrowe - seria wydawnicza książek PWN 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Instrukcje, podręczniki użytkownika wybranych narzędzi ICT 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://www.cert.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.3 Zarządzanie informacją w organizacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.3	Zarządzanie informacją w organizacji	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo informacyjne	III		
Dyscyplina:						
nauki o polityce i administracji 50%, nauki o bezpieczeństwie 50%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	13	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	30	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	20		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
• wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, informacja, dyskusja		Nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji; przygotowanie do kolokwium		Nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia		student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia				

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z regulacjami prawnymi dotyczącymi administrowaniem bezpieczeństwa informacji jawnej i niejawnej w organizacji; • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu administrowania bezpieczeństwem informacji w organizacji; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi administrowanie informacjami w organizacji. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać wiedzę z zakresu administrowaniem bezpieczeństwa informacji w organizacji; • wykorzystać wiedzę z zakresu wdrażania procedur administrowaniem bezpieczeństwa informacji w organizacji; • nabyć umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie administrowaniem bezpieczeństwa informacji jawnej i niejawnej ze szczególnym uwzględnieniem sieci teleinformatycznych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących administrowaniem bezpieczeństwa informacji; • uczyć ich rozwiązywania problematyki bezpieczeństwa dokumentacji w organizacji; • kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie administrowaniem bezpieczeństwa informacji. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	2
2	Systemy ochrony informacji RP: podstawowe akty prawne , definicje i zasadnicze pojęcia, klasyfikacja dokumentów niejawnych, system ochrony informacji w organizacji, rozwiązania instytucjonalne ochrony informacji, odpowiedzialność karna .	3	2
3	Postępowanie w sytuacji zagrożenia dla informacji w organizacji: poziomy zagrożenia informacji jawnych i niejawnych, postępowanie w przypadku stwierdzenia zagrożenia, postępowanie w przypadku ujawnienia informacji, kontrola przetwarzania informacji.	4	2
4	Rola i zadania administratora i inspektora ochrony danych osobowych: rola i zadania ADO ,rola i zadania ABI/inspektora bezpieczeństwa informacji, organizacja funkcjonowania obiegu dokumentów jawnych w organizacji.	4	2
5	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie:		15	10
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki administrowania bezpieczeństwa informacji w organizacji
	W_02	zna w pogłębionym stopniu istotę procesów administrowania bezpieczeństwa informacji w organizacji, instytucjach na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych
	W_03	zna w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę administrowania bezpieczeństwa informacji w organizacji, w tym technologie, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów administrowania bezpieczeństwa informacji w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką administrowania bezpieczeństwa informacji z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	umie wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy administrowania bezpieczeństwa informacji w organizacji, w tym technologie IT
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką administrowania bezpieczeństwa informacji w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych
kompetencje społeczne	K_01	wypełnia zadania zawodowe w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz administrowania bezpieczeństwa informacji
	K_02	inicjuje i podejmuje działania na rzecz interesu publicznego w związku z koniecznością skutecznego administrowania bezpieczeństwa informacji w organizacji
	K_03	inicjuje działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz administrowania bezpieczeństwa informacji w instytucji, w której znajduje zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;

	<p>3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40	
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 2}{2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W05, K2_W06				
W_02	K2_W07, K2_W08				

W_03	K2_W06, K2_W07, K2_W08
U_01	K2_U06, K2_U07
U_02	K2_U07, K2_U08
U_03	K2_U07, K2_U08, K2_U12
K_01	K2_K03, K2_K04
K_02	K2_K03, K2_K04
K_03	K2_K06, K2_K03, K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- S. Hoc, T. Szewc, Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych, Warszawa :
- Wydawnictwo C. H. Beck, 2014
- J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych : komentarz, Warszawa Wolters Kluwer Polska, 2011
- M. Witkowski, D. Jęda, Ochrona informacji niejawnych : noworozwiązania, Warszawa 2007
- N. Stojanov , M. Uruena, M. Niemiec, P. Machnik, G. Maestro “Integrated security infrastructures for law enforcement agencies”, Multimedia Tools and Applications, vol. 74, no. 12, 2015

B. Literatura uzupełniająca:

- *Zarządzenie nr 28 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 22 września 2000r. w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych i składnic akt oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w resorcie spraw wewnętrznych i administracji*
- *Artykuły z czasopism poruszających kwestie ochrony informacji niejawnych.*
- *Zarządzenie nr 19 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.*
- *Zarządzenie nr 49 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie szczególnego sposobu organizacji kancelarii tajnych, stosowania środków ochrony fizycznej oraz obiegu informacji niejawnych*
- *Decyzja nr 20/mon ministra obrony narodowej z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad ochroną informacji niejawnych w resorcie obrony narodowej*
- *L. Mazowiecka (red.), Ochrona danych osobowych i wizerunku ofiary przestępstwa, Warszawa : LEX a Wolters Kluwer business, 2014*
- *G. Sibiga, X. Konarski, Ochrona danych osobowych : aktualne problemy i nowe wyzwania, Oficyna a Wolters Kluwer business 2007*
- *S. Hoc, Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych : wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006*

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. 2016 r., poz. 1167);
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego – (Dz.U. z 2011 r., Nr 159, poz. 948);
- Ustawa o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz. 922)
- ISO 27001, ISO 27005

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>

- strona ABW oraz producentów sprzętu i oprogramowania.

Kontakt:

osoba do kontaktu: Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.4. Zagrożenia w cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.4	Zagrożenia w cyberprzestrzeni	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo informacyjne	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury	-	-	15	20		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
• wykład informacyjny, wykład problemowy,			wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, referat, prezentacja			

wykład z prezentacją multimedialną, informacja, dyskusja	multimedialna materiałów merytorycznych przygotowanych przez studentów		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji; przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji, analiza tekstów, przygotowanie referatu i prezentacji multimedialnej; przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
podstawy użytkowania IT, podstawy nauk społecznych, podstawy nauk technicznych	student zna podstawowe zagadnienia związane z użytkowaniem IT, zna podstawy informatyki, elektroniki i telekomunikacji; zna podstawowe zagadnienia związane z rozwojem cywilizacyjnym i jego konsekwencjami		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami i teoretycznymi podstawami zagrożeń w cyberprzestrzeni • zapoznać ich z zakresem i charakterem wpływu cyberprzestrzeni na bezpieczeństwo w wymiarze personalnym i strukturalnym • zapoznać ich dylematami towarzyszącymi rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływu na bezpieczeństwo w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z wybranymi zagrożeniami cyberprzestrzeni • nauczyć ich analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń bezpieczeństwa w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej • nauczyć ich identyfikowania ogólnych problemów securitologicznych związanych z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiedzania się na ten temat w gronie specjalistów • rozwijać wśród nich potrzebę samoedukacji w dziedzinie cyberzagrożeń, ich diagnozy, terapii i profilaktyki 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z zagrożeniami występującymi i związanymi z cyberprzestrzenią • uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	2	1
2	Istota współczesnych zagrożeń: pojęcie i cechy zagrożeń z perspektywy securitologicznej; kategoryzacja zagrożeń z perspektywy globalnej, bezpieczeństwa narodowego i personalnego; współczesne problemy globalne; zagrożenia asymetryczne; zagrożenia bezpieczeństwa w świetle europejskiej strategii bezpieczeństwa; zagrożenia bezpieczeństwa w świetle polskiej strategii narodowej.	3	2
3	Cyberprzestrzeń jako źródło zagrożeń: pojęcie i cechy cyberzagrożeń; cechy cyberprzestrzeni sprzyjające powstawaniu różnego rodzaju zagrożeń w cyberprzestrzeni; próba ogólnej typologii zagrożeń w	3	1

	cyberprzestrzeni; cyberzagrożenia z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; cyberzagrożenia z perspektywy bezpieczeństwa strukturalnego; cyberzagrożenia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – próba diagnozy.		
4	Cyberbezpieczeństwo: pojęcie cyberbezpieczeństwa; cyberbezpieczeństwo jako dziedzina bezpieczeństwa narodowego; cyberbezpieczeństwo z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; cyberbezpieczeństwo w dokumentach strategicznych Rzeczypospolitej Polskiej; instytucjonalny wymiar systemu cyberbezpieczeństwa; bezpieczeństwo zasobów i komunikacji w Internecie.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Cyberwojna: pojęcie i istota cyberwojny; cyberwojna jako zagrożenie asymetryczne; netwar a cyberwar; formy działań w ramach cyberwojny; wybrane aspekty cyberobrony; przykłady ataków noszących znamiona cyberwojny – analiza przypadków.	2	1
3.	Cyberprzestępczość: pojęcie i istota cyberprzestępczości; typologia cyberprzestępczości; charakterystyka wybranych form cyberprzestępczości; przyczyny i skutki cyberprzestępczości; ochrona i obrona przed cyberprzestępczością; stan zagrożenia cyberprzestępczością w Polsce – próba diagnozy; przykłady działań o charakterze cyberprzestępczym – analiza przypadków.	2	2
4.	Cyberszpiegostwo: pojęcie i istota cyberszpiegostwa; formy cyberszpiegostwa; militarny aspekt cyberszpiegostwa; cyberszpiegostwo gospodarcze; ochrona i obrona przed cyberszpiegostwem; przykłady działań o charakterze cyberszpiegowskim – analiza przypadków.	2	1
5.	Haking: pojęcie i istota hakingu; formy ataków stosowane przez hakerów; typologia hakerów; kultura hakerska; haking jako forma przestępczości; ochrona i obrona przed atakami hakerów; przykłady ataków hakerskich – analiza przypadków.	2	1
6.	Cyberprzemoc: cyberprzemoc jako przejaw społecznej patologii – pojęcie i istota; formy i rodzaje cyberprzemocy; sprawcy i ofiary cyberprzemocy; diagnoza, terapia i profilaktyka cyberprzemocy; skal zagrożenia cyberprzemocą w Polsce – próba diagnozy; przykłady zachowań noszących znamiona cyberprzemocy – analiza przypadków.	2	2
7.	Cyberuzależnienia: cyberuzależnienia jako przejaw społecznej patologii – pojęcie i istota; formy i rodzaje cyberuzależnienia; społeczne i psychologiczne skutki cyberuzależnienia; diagnoza, terapia i profilaktyka cyberuzależnień; skala zagrożenia cyberuzależnieniem w Polsce – próba diagnozy; przykłady cyberuzależnień – analiza przypadków.	2	2
8.	Patologie seksualne w cyberświecie: cyberpedofilia; cyberpornografia; uzależnienie od cyberseksu; przyczyny i skutki patologii seksualnych w wirtualnym świecie; skala zjawiska w Polsce – próba diagnozy; ochrona i obrona przed patologiami seksualnymi w sieci; przykłady patologii seksualnych w sieci – analiza przypadków.	2	2
9	Obsesyjne granie w gry komputerowe: pojęcie i historia gier komputerowych; rodzaje gier komputerowych; pozytywne i negatywne aspekty gier komputerowych; gry komputerowe – granica uzależnienia i	2	2

	obsesji; cyberhazard; obsesyjne granie w gry komputerowe – analiza przypadków.		
10	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i teoretyczne podstawy związane z cyberzagrożeniami	
	W_02	zna zakres i charakter wpływu cyberprzestrzeni na bezpieczeństwo w wymiarze personalnym i strukturalnym	
	W_03	zna dylematy towarzyszące rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływ na bezpieczeństwo w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej	
umiejętności	U_01	potrafi dokonać analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z wybranymi zagrożeniami cyberprzestrzeni	
	U_02	potrafi dokonać analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń bezpieczeństwa w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej	
	U_03	potrafi identyfikować ogólne problemy securitologiczne związane z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadać się na ten temat w gronie specjalistów	
	U_04	ma rozwiniętą potrzebę samoedukacji w dziedzinie cyberzagrożeń, ich diagnozy, terapii i profilaktyki	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z zagrożeniami występującymi i związanymi z cyberprzestrzenią	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz rozwoju etosu zawodu, który będzie wykonywał po zakończeniu studiów	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach		
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>4) Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student</p>		

	<p>wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>5) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>18) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>19) Praca pisemna (case study):</p>			

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>20) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, U_01, U_02	40
	O2.	praca pisemna (case study)	U_02, U_03	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_04, K_01	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02				
W_02	K2_W06, K2_W08				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U06				
U_02	K2_U01, K2_U02, K2_U06, K2_U07				
U_03	K2_U01, K2_U12, K2_U13, K2_U14				
U_04	K2_U15				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02, K2_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek J., Andrzejewska A., <i>Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego</i>, Warszawa 2009. • Goodman M., <i>Zbrodnie przyszłości</i>, 2016. • Kosiński J., <i>Przestępczość teleinformatyczna</i>. Materiały seminaryjne, Wydawnictwo WSPol, Szczytno 2006. • Wójcik J.W., <i>Przestępstwa komputerowe, cz. II - Techniki zapobiegania</i>, CIM, Warszawa 1999. • Wojciechowska-Filipek S., Ciekankowski Z., <i>Bezpieczeństwo funkcjonowania w cyberprzestrzeni jednostki - organizacji - państwa</i>, Warszawa 2016. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ciborski T., <i>Ukryta tożsamość. Jak się obronić przed utratą prywatności</i>, Wyd. Helion, 2015. • <i>Cyberzagrożenia w środowisku bezpieczeństwa XXI wieku</i>, Białoskórski R. WSiCil, Warszawa, 2011. • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012. • Sienkiewicz P., <i>Analiza systemowa zagrożeń dla bezpieczeństwa cyberprzestrzeni</i>, Automatyka 2009 Tom 13, Zeszyt 2. • Sienkiewicz P., <i>10 wykładów</i>, Akademia Obrony Narodowej - Wydział Wydawniczy, Warszawa 2005. • Urbanek A., <i>Cyberwojna – zagrożenie asymetryczne współczesnej przestrzeni bezpieczeństwa</i>, „Studia nad bezpieczeństwem” nr 1, Słupsk 2016. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY ORAZ KOMITETU REGIONÓW - W kierunku ogólnej strategii zwalczania cyberprzestępczości 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • www.europarl.europa.eu • http://about.att.com/story/cybersecurity_insights_report.html • http://www.cisco.com/c/en/us/products/security/security-reports.html 					

- <https://security.googleblog.com/2016/04/android-security-2015-annual-report.html>
- <https://www.symantec.com/security-center/threat-report>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.5. Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa informacyjnego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.5.	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa informacyjnego	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	Zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Bezpieczeństwo informacyjne	III		
Dyscyplina:						
Nauki prawne 75%, Nauki o bezpieczeństwie 25%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• ćwiczenia laboratoryjne	18	13				
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury	-	-	15	20		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			

<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
<p>wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja, kolokwium – test wiedzy</p>		<p>ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie problemów praktycznych, analiza przypadków (opis sytuacyjny), rozwiązywanie kazuś, prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja, burza mózgów, konsultacje zespołowe</p>	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów dostępnych w formie elektronicznej, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium</p>		<p>percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<p>Praktyczne aspekty bezpieczeństwa</p>		<p>Student ma podstawową wiedzę z zakresu zarządzania bezpieczeństwem oraz administracji bezpieczeństwa.</p>	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną dotyczącą podstawowych pojęć, faktów, zjawisk i procesów związanych z problematyką bezpieczeństwa informacyjnego oraz ochrony danych, zapoznać studentów z podstawowymi informacjami o zadaniach i formach działania w zakresie ochrony informacji i danych osobowych, zapoznać studentów z podstawowymi informacjami o zagrożeniach, zmianach i strukturach systemów bezpieczeństwa danych w instytucji 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów stosowania zaleceń odnośnie ochrony danych osobowych i informacji, stosownie do norm, standardów i procedur, nauczyć studentów analizowania, oceniania, wykonywania i posługiwania się dokumentami dotyczącymi kwestii i problemów ochrony danych w instytucji, nauczyć studentów przygotowania wystąpienia w sprawach związanych ochroną danych, nauczyć studentów prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi w celu rozwiązania zadania z zakresu dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów, w tym w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych w praktyce funkcjonowania w strukturach społeczeństwa informacyjnego, kształtować u studentów kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych dotyczących bezpiecznego użytkowania systemów teleinformatycznych oraz ochrony danych osobowych, kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu bezpiecznego przetwarzania informacji, kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią i funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego. 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
<p>numer</p>	<p>treści kształcenia</p>	<p>ilość godzin</p>	

tematu		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Bezpieczeństwo informacji: istota bezpieczeństwa informacji, elementy bezpieczeństwa informacyjnego, źródła prawa dotyczącego bezpieczeństwa informacji identyfikacja aktów prawnych, wymagania dotyczące bezpieczeństwa informacji, normatywne uwarunkowania dotyczące bezpieczeństwa informacji. Pojęcie informacji w sferze administracji publicznej i jej rodzaje.	2	1
3	Dane osobowe: pojęcie i istota, dane osobowe przetwarzane przez administrację publiczną.	3	1
4	Obowiązki pracownicze oraz penalizacja w kontekście ochrony informacji: art. 100 § 2 kp oraz rozdział XXXIII k.k., zakres oraz podstawy karnoprawnej ochrony informacji, przestępstwa przeciwko ochronie informacji.	3	1
5	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Informatyzacja działalności podmiotów realizujących zadania publiczne: systemy teleinformatyczne używane do realizacji zadań publicznych, rejestry publiczne, wymiana informacja w postaci elektronicznej pomiędzy podmiotami publicznymi, Krajowe Ramy Interoperacyjności, projekty informatyczne o publicznym zastosowaniu, BIP, ePUAP, elektroniczna skrzynka podawcza, podpis elektroniczny, dokument elektroniczny.	2	2
3.	Ochrona danych osobowych w polskim systemie prawa: podstawy prawne ochrony danych osobowych, podstawowe pojęcia w ochronie danych osobowych. Organizacyjne i techniczne środki mające wpływ na bezpieczeństwo informacji.	1	1
4.	Dane osobowe oraz procedury i schematy organizacyjne dotyczące ich bezpiecznego wykorzystywania: podstawowe wymagania bezpieczeństwa ochrony danych osobowych. Struktura organizacyjna i podmioty odpowiedzialne w organizacji za funkcjonowanie systemu ochrony danych osobowych. Planowanie i polityka bezpieczeństwa danych osobowych.	3	2
5.	Polityka bezpieczeństwa danych osobowych oraz administrator bezpieczeństwa informacji: podstawowe	2	1

	informacje. Przetwarzanie danych osobowych: podstawowe zasady przetwarzania danych osobowych.		
6.	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych: status oraz zadania, rejestracja zbioru danych osobowych, odmowa rejestracji oraz wykreślenie z rejestru danych osobowych.	2	1
7.	Zasady ochrony usług świadczonych drogą elektroniczną w systemie bezpieczeństwa informacyjnego: definicja usług świadczonych drogą elektroniczną, dostęp do informacji o usługodawcy, zadania i odpowiedzialność usługodawcy wobec usługobiorcy z tytułu świadczenia usług drogą elektroniczną, przetwarzanie danych osobowych przez usługodawcę.	3	2
8.	Ochrona baz danych jako element bezpieczeństwa informacyjnego: pojęcie baz danych, bazy danych jako przedmiot ochrony w ustawie o ochronie baz danych oraz ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, podmiot uprawniony, zasady ochrony baz danych.	3	2
9	Organizacja ochrony informacji niejawnych: ochrona informacji niejawnych w systemach teleinformatycznych oraz stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w odniesieniu do informacji niejawnych. Metody i środki ochrony danych w systemach i sieciach teleinformatycznych: organizacyjno-proceduralne, personalne, fizyczne, techniczne, kryptograficzne, elektromagnetyczne, programowe, techniczne wsparcie ochrony fizycznej, bezpieczeństwo transmisji.	2	2
10	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	Opisuje elementy składowe struktury systemu bezpieczeństwa informacyjnego, w tym ochrony informacji i ochrony danych osobowych, a także bezpieczeństwa teleinformatycznego dla wybranych przypadków
	W_02	Opisuje podstawowe pojęcia, fakty, zjawiska i procesy związane z problematyką ochrony danych, posiada wiedzę na temat istoty bezpieczeństwa w tym zakresie
	W_03	Zna akty prawne regulujące systemy bezpieczeństwa informacyjnego, w tym bezpieczeństwa teleinformatycznego, ochrony informacji i ochrony danych osobowych.
umiejętności	U_01	Stosuje zalecenia odnośnie ochrony danych osobowych i informacji, stosownie do norm, standardów i procedur.
	U_02	Analizuje, ocenia, wykonuje i posługuje się dokumentami

		dotyczącymi kwestii i problemów ochrony danych w instytucji
	U_03	Proponuje rozwiązania organizacyjne w zakresie konstrukcji systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego wynikające z obowiązujących aktów i norm prawnych
	U_04	Potrafi przygotować, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, opracowania pisemne dotyczące tematyki systemów bezpieczeństwa informacyjnego
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych w praktyce funkcjonowania w strukturach społeczeństwa informacyjnego
	K_02	Przestrzega zasady etyczno-moralne, prawne i społeczne związane z zarządzaniem systemami bezpieczeństwa informacyjnego
	K_03	Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>	

	3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2+ 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły</p>			

	<p>się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencji; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40	
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					

numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W02, K2_W07
W_02	K2_W06, K2_W07, K2_W09
W_03	K2_W07, K2_W10
U_01	K2_U04, K2_U06
U_02	K2_U04, K2_U07, K2_U11
U_03	K2_U02, K2_U04, K2_U07
U_04	K2_U09, K2_U10
K_01	K2_K01, K2_K02
K_02	K2_K02, K2_K05
K_03	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Karpiuk M., Chałubińska-Jentkiewicz K., *Prawo bezpieczeństwa informacyjnego*, wyd. AON, Warszawa 2015.
- Janczak J., Nowak A., *Bezpieczeństwo informacyjne. Wybrane problemy*, wyd. AON, Warszawa 2013.
- Krawiec J., Stefaniak A., *System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w praktyce. Zasady wyboru zabezpieczeń*, Wyd. PKN, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Dola W., Łuczak J., Glen P. et al., *Niezbędnik administratora bezpieczeństwa informacji*, wyd. Wiedza i Praktyka 2017.
- Kołodziej M. (red.), *Vademecum administratora bezpieczeństwa informacji*, wyd. Beck InfoBiznes, Warszawa 2016.
- Szczepaniuk E., *Bezpieczeństwo struktur administracyjnych w warunkach zagrożeń cyberprzestrzeni państwa*, wyd. AON, Warszawa 2016.
- Karpiuk M., Chałubińska-Jentkiewicz K., *Informacja i informatyzacja w administracji publicznej*, wyd. AON, Warszawa 2015.
- Liderman K., *Podręcznik administratora bezpieczeństwa teleinformatycznego*, wyd. Mikom, Warszawa 2003.

C. Materiały źródłowe:

Akty rangi ustawowej:

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 922),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1764),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1167),
- Art. 100 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1666),
- Rozdział XXXIII „Przestępstwa przeciwko ochronie informacji” ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1137).

Akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U. Nr 100, poz. 1024),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie wzoru zgłoszenia zbioru danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych (Dz.U. Nr 229, poz. 1536 ze zm.),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów poświadczeń bezpieczeństwa (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 220),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów zaświadczeń stwierdzających odbycie szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych oraz sposobu rozliczania kosztów przeprowadzenia szkolenia przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Służbę Kontrwywiadu Wojskowego (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 205),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie wzorów kwestionariusza bezpieczeństwa przemysłowego, świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, decyzji o odmowie wydania świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego oraz decyzji o cofnięciu świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego (Dz.U. Nr 86, poz. 470 ze zm.),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzania kontroli

stanu zabezpieczenia informacji niejawnych (Dz.U. Nr 93, poz. 541 ze zm.),

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego (Dz.U. Nr 159, poz. 948 ze zm.),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie wzoru świadectwa akredytacji bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego (Dz.U. Nr 156, poz. 926 ze zm.),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne (Dz.U. Nr 271, poz. 1603 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych (Dz.U. Nr 276, poz. 1631 ze zm.),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu oznaczania materiałów i umieszczania na nich klauzul tajności (Dz.U. Nr 288, poz. 1692 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 113),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczania informacji niejawnych (Dz.U. poz. 683 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych zadań pełnomocników ochrony w zakresie ochrony informacji niejawnych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1720),
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji (Dz.U. poz. 1934),
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz.U. poz. 719),
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań w celu zapewniania przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez administratora bezpieczeństwa informacji (Dz.U. poz. 745).

Akty UE:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), OJ L 119, 4.5.2016, p. 1–88;
- Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych, OJ L 8, 12.1.2001, p. 1–22.

D. Przydatne strony internetowe:

- www.rcl.gov.pl
- www.dziennikiurzedowe.gov.pl
- www.isap.sejm.gov.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 06
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.6. Analiza ryzyka i zarządzanie systemami informatycznymi

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.6.	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami teleinformatycznymi	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	W zakresie specjalności Bezpieczeństwo informacyjne	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 40%, informatyka 60%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatorium	8	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	27	17	-	-		
• ćwiczenia warsztatowe	-	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie studium przypadku	-	-	5	10		
• wykonanie projektu	-	-	20	25		
• przygotowanie do zaliczenia	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			

<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
konwersatorium informacyjne, wykład problemowy, informacja, dyskusja		konwersatorium informacyjne, informacja, pokaz sposobu wykonania wystąpienia z omówieniem, dyskusja	
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie wystąpienia z omówieniem, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy nauk o bezpieczeństwie, podstawy administracji, cyberprzestrzeń i jej zagrożenia, sieci komputerowe, inżynieria Internetu 		student zna podstawowe zagadnienia związane z wiedzą o zagrożeniach w cyberprzestrzeni i prawnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa instytucji i obywatela	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zarządzania bezpieczeństwem sieci teleinformatycznych • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu zarządzania systemami teleinformatycznymi • zapoznać ich z metodami obliczania ryzyka w trakcie projektowania systemów teleinformatycznych • zapoznać ich z podstawową wiedzą z zakresu zasad i procedur kontroli bezpieczeństwa systemów informatycznych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć ich wykorzystywania wiedzy z zakresu zarządzania i bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych w różnego rodzaju organizacjach i instytucjach • nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu obliczania ryzyka w fazie projektowania systemów teleinformatycznych • nauczyć ich umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie obliczania ryzyka i zarządzania bezpieczeństwem w sieciach teleinformatycznych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących ryzyka i bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych; • uczyć ich rozwiązywania problemów bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych • rozbudzać wśród nich potrzebę przestrzegania norm prawnych w zakresie bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Metodyka analizy ryzyka w sieciach teleinformatycznych, kontrola w sieciach teleinformatycznych: program do analizy ryzyka, raportowanie automatyzacja pracy, biblioteki danych, zapisywanie stanu do pliku, kontrola, nadzór i audyt w sieciach teleinformatycznych.	2	1
3.	Usługi bezpieczeństwa: zagadnienia prawne i organizacyjne bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych, zasady konstruowania polityk bezpieczeństwa, pojęcie uwierzytelnienia, autoryzacji, poufności prywatności. Integralności i niezaprzeczalności. Wirtualne sieci prywatne. Stosowane protokoły bezpieczeństwa.	2	1
4.	Zagrożenia komputerowe: wrażliwość systemu na szkodliwe oprogramowanie. Rodzaje i klasyfikacja zagrożeń. Rodzaje ataków sieciowych (pasywne i aktywne).	2	1

	Programy złośliwe: klasyfikacja i przykłady oraz zagrożenia. Wykonanie bezpiecznego oprogramowania.		
5.	Zapory sieciowe i programy antywirusowe, systemy wykrywania zagrożeń: Charakterystyka i rodzaje zapór sieciowych.. Metody wykrywania i blokowania ataków sieciowych. Programy antywirusowe, Sygnatury zagrożeń. Wykrywanie anomalii. systemy wykrywania zagrożeń (IntrusionDetection and Prevention Systems).	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady opracowania konspektu pracy dyplomowej.	1	1
2.	Przepisy prawne normujące bezpieczeństwo teleinformatyczne w organizacji: Analiza ryzyka przy tworzeniu sieci teleinformatycznej, polityka bezpieczeństwa informacji, instrukcja bezpieczeństwa sieci teleinformatycznej	4	2
3.	Urządzenia teleinformatyczne wspierające usługi bezpieczeństwa: rodzaje i charakterystyka urządzeń teleinformatycznych wspierających usługi bezpieczeństwa teleinformatycznego(np. firewall, IPS) dostępne na rynku	4	2
4.	Praktyczna praca w systemach bezpieczeństwa teleinformatycznego: Ćwiczenia laboratoryjne na sprzęcie teleinformatycznym (Cisco ASA5506, Juniper SRX300, CheckPoint 2200, PaloAlto PA-200, itp.). Konfiguracja usług bezpieczeństwa i wykonanie testów.	10	8
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne i praktyczne związane z bezpieczeństwem w teleinformatyce i obliczenia ryzyka	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe procesy, możliwości techniczne, przeznaczenie i budowę urządzeń i narzędzi teleinformatycznych i zasady ich wykorzystania w tworzeniu bezpieczeństwa różnego rodzaju sieci teleinformatycznych funkcjonujących w cyberprzestrzeni	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem informacji w sieciach teleinformatycznych oraz ochrony cyberprzestrzeni przed różnego rodzaju zagrożeniami o charakterze technicznym i społecznym w różnego rodzaju organizacjach i na ich różnych poziomach strukturalnych systemu społecznego, a także w różnych obszarach przedmiotowych związanych z jej funkcjonowaniem w społeczeństwie informacyjnym	
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę funkcjonowania bezpieczeństwa teleinformatycznego, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania bezpieczeństwem informacji w sieciach	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i	

		narzędzia usprawniające bezpieczeństwo w sieciach teleinformatycznych w społeczeństwie informacyjnym i wykorzystanie cyberprzestrzeni w celach społecznych, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz, wspomaganie procesów rozwiązywania typowych i nietypowych problemów bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych
	U_02	potrafi wykorzystywać metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych, w tym zadań inżynierskich
	U_03	potrafi rozwiązywać proste zadania inżynierskie związane z praktycznym wykorzystaniem technologii bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych
	U_04	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami zajmującymi się problematyką bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji, w której znajduje zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją celów życiowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>	

	3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>21) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>22) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			

	23) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40	
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02				

W_02	K2_W02, K2_W04
W_03	K2_W08
W_04	K2_W09
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U03
U_02	K2_U03, K2_U04, K2_U05
U_03	K2_U04, K2_U05
U_04	K2_U08, K2_U15
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02, K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- McNab Ch., *Ocena bezpieczeństwa sieci*, Warszawa 2018.
- Ogiela M., *Systemy utajniania informacji*, Wydawnictwa AGH, Kraków 2000.
- Stallings W., *Kryptografia i bezpieczeństwo sieci komputerowych*, Warszawa 2011.
- Wojciechowska-Filipek S., Ciekankowski Z., *Bezpieczeństwo funkcjonowania w cyberprzestrzeni jednostki - organizacji – państwa*, Warszawa 2016.

B. Literatura uzupełniająca:

- Artykuły z czasopism poruszających kwestie bezpieczeństwa, np. IEEE Security&Privacy.
- Materiały z sieci Internet: strony producentów sprzętu i oprogramowania.
- Zalecenia ITU-T i innych organizacji standaryzacyjnych (np. rekomendacja ITU-T X.805).

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. 2016 r., poz. 1167);
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego – (Dz.U. z 2011 r., Nr 159, poz. 948);
- Ustawa o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz. 922)

D. Przydatne strony internetowe:

- Materiały z sieci Internet: strony producentów sprzętu i oprogramowania.
- Zalecenia ITU-T i innych organizacji standaryzacyjnych (np. rekomendacja ITU-T X.805).

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 06
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.7. Ochrona informacji niejawnych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.7.	Ochrona informacji niejawnych	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	III		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie (50%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	17	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	20	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				

konwersatoria, informacja, dyskusja		ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II		Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz w semestrze I,II	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw prawnych dotyczących organizacji ochrony danych osobowych; zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu podstaw ochrony informacji niejawnych; zapoznać z zasadami w systemach ochrony informacji niejawnych; zapoznać z zasadami analizy ryzyka w ochronie danych osobowych; zapoznać z podstawową wiedzą o metodach bezpieczeństwa dostępu do danych osobowych w systemach teleinformatycznych; zapoznać z literaturą i aktami prawnymi przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykonywania podstawowej dokumentacji planistycznej i dokumentacji regulującej dostęp do danych osobowych; nauczyć wykonywania podstawowej dokumentacji bezpieczeństwa ochrony danych osobowych; nauczyć wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych; nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z ochroną informacji i danych osobowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować poczucie komunikacji z otoczeniem w celu odbioru informacji o symptomach zagrożenia za pomocą wybranych środków przekazu, adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach; kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych w zakresie zasad ochrony danych osobowych; kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru ochrony danych osobowych. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych w instytucjach. Podstawowe pojęcia informacji niejawnych. Literatura i akty prawne przedmiotu.	2	1
2.	Zasady obowiązujące w systemach ochrony instytucji. Analiza ryzyka w ochronie informacji niejawnych.	2	1
3.	Organizacja i zadania pionów ochrony informacji niejawnych i danych osobowych.	2	1

4.	Bezpieczeństwo dostępu do informacji niejawnych i danych osobowych w systemach teleinformatycznych.	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
Zajęcia praktyczne:			
Numer tematu	Treści kształcenia	Ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Wykonanie podstawowej dokumentacji i dokumentacji regulującej dostęp do danych wrażliwych.	5	4
2.	Wykonanie podstawowej dokumentacji bezpieczeństwa i ochrony informacji niejawnych.	7	5
3.	Wykonanie dokumentów związanych z trybem dostępu do informacji niejawnych.	7	5
4.	Zajęcia podsumowujące:, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	20
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	30
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, z zakresu nauk o bezpieczeństwie z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów związanych z ochroną informacji i danych osobowych i jego zagrożeniami, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych	
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych	
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu społeczne, prawne, etyczne, moralne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa oraz w podstawowym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej	
umiejętności	U_01	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa informacji i danych osobowych oraz postąpić się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa z zakresu prawnych	

		uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_02	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką tego bezpieczeństwa
	U_03	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych
	U_04	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach w zakresie prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych oraz samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce w zakresie prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej i podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w</p>

	<p>istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom</p>			

	<p>merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40	
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2		

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,50e + 0,5\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01, K2_W04
W_02	K2_W07
W_03	K2_W11
W_04	K2_W12, K2_W13
U_01	K2_U06, K2_U07
U_02	K2_U09
U_03	K2_U11
U_04	K2_U13, K2_U14, K2_U15
K_01	K2_K01
K_02	K2_K04, K2_K05
K_03	K2_K06, K2_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Aleksandrowicz T. A.: Komentarz do ustawy o dostępie do informacji publicznej, Warszawa 2002. • Mucha M.: Obowiązki administracji publicznej w sferze dostępu do informacji, Wrocław 2002.M.Jaśkowska. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Polaczek T.: Audyt Bezpieczeństwa Informacji w praktyce. • Polityka bezpieczeństwa informacji (26-04-2011). 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000, Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.); 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • centralops.net • www.ip-adress.com • www.dns.pl • www.geoiptool.com • www.forens-icfocus.com 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.8. Ochrona danych osobowych w sieciach informatycznych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.8.	Ochrona danych osobowych w sieciach informatycznych	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie (50%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	17	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	20	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				

konwersatoria, informacja, dyskusja		ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe	
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:	
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II		Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz w semestrze I,II	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw prawnych dotyczących organizacji ochrony danych osobowych; • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu podstaw ochrony informacji niejawnych; • zapoznać z zasadami w systemach ochrony informacji niejawnych; • zapoznać z zasadami analizy ryzyka w ochronie danych osobowych; • zapoznać z podstawową wiedzą o metodach bezpieczeństwa dostępu do danych osobowych w systemach teleinformatycznych; • zapoznać z literaturą i aktami prawnymi przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykonywania podstawowej dokumentacji planistycznej i dokumentacji regulującej dostęp do danych osobowych; • nauczyć wykonywania podstawowej dokumentacji bezpieczeństwa ochrony danych osobowych; • nauczyć wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych; • nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z ochroną informacji i danych osobowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować poczucie komunikacji z otoczeniem w celu odbioru informacji o symptomach zagrożenia za pomocą wybranych środków przekazu, adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach; • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych w zakresie zasad ochrony danych osobowych; • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru ochrony danych osobowych. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	1

	Podstawy prawne ochrony danych osobowych w sieciach informatycznych. Podstawowe pojęcia ochrony danych i sieci informatycznych. Literatura i akty prawne przedmiotu.		
2.	Zasady obowiązujące w systemach ochrony instytucji. Analiza ryzyka w ochronie danych osobowych.	2	1
3.	Organizacja i zadania pionów ochrony danych osobowych.	2	1
4.	Bezpieczeństwo dostępu do danych osobowych w systemach teleinformatycznych.	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
Zajęcia praktyczne:			
Numer tematu	Treści kształcenia	Ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Wykonanie podstawowej dokumentacji i dokumentacji regulującej dostęp do danych wrażliwych w sieciach informacyjnych.	5	4
2.	Wykonanie podstawowej dokumentacji bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych.	7	5
3.	Wykonanie dokumentów związanych z trybem dostępu do danych osobowych.	7	5
4.	Zajęcia podsumowujące: , omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, z zakresu nauk o bezpieczeństwie z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów związanych z ochroną informacji i danych osobowych i jego zagrożeniami, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych	
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z	

		jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu społeczne, prawne, etyczne, moralne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa oraz w podstawowym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej
umiejętności	U_01	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa informacji i danych osobowych oraz posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_02	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką tego bezpieczeństwa
	U_03	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z zakresu prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych
	U_04	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach w zakresie prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych oraz samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce w zakresie prawnych uwarunkowań ochrony informacji i danych osobowych
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej i podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych	
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;	

	<p>3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p>			

	<p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	100
	O _p	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W04				

W_02	K2_W07
W_03	K2_W11
W_04	K2_W12, K2_W13
U_01	K2_U06, K2_U07
U_02	K2_U09
U_03	K2_U11
U_04	K2_U13, K2_U14, K2_U15
K_01	K2_K01
K_02	K2_K04, K2_K05
K_03	K2_K06, K2_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Aleksandrowicz T. A.: Komentarz do ustawy o dostępie do informacji publicznej, Warszawa 2002.
- Mucha M.: Obowiązki administracji publicznej w sferze dostępu do informacji, Wrocław 2002. M. Jaśkowska.
- Habryn E. (red): Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych w praktyce, Poznań 2002r
- Barta J., Markiewicz R.: Ochrona danych osobowych - komentarz, Kraków 2001r.
- Fajgielski P.: Ochrona danych osobowych w telekomunikacji – aspekty prawne.
- Wyrzykowski M. (red): Ochrona danych osobowych. Warszawa 1999r. 2002. M. Jaśkowska.

B. Literatura uzupełniająca:

- Podrecki P. (red): Prawo Internetu, Warszawa 2004r.
- Polaczek T.: Audyty Bezpieczeństwa Informacji w praktyce.
- Artykuły:
 - Zbiory danych osobowych – interpretacja definicji ustawowej (27-01-2012);
 - Dane osobowe – interpretacja definicji ustawowej (20-01-2012);
 - Instrukcja zarządzania systemem informatycznym (12-05-2011);
 - Administrator Danych Osobowych – definicja i podstawowe obowiązki (29-04-2011);
 - Polityka bezpieczeństwa informacji (26-04-2011).

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000, Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.
- DYREKTYWA 95/46/EC PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 24 października 1995 w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych.
- Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie tych danych.

D. Przydatne strony internetowe:

- centralops.net
- www.ip-adress.com
- www.dns.pl
- www.geoiptool.com
- www.forensicfocus.com

Kontakt:

osoba do kontaktu: Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 306 76 04

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.9.Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.9.	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla zakresu/specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
Socjologia 40%, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej 60%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, referat, prezentacja multimedialna materiałów merytorycznych przygotowanych przez studentów			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji; przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji, analiza tekstów, przygotowanie referatu i prezentacji multimedialnej; przygotowanie do			

		kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT, podstawy nauk społecznych 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z użytkowaniem IT, zna podstawowe zagadnienia związane z rozwojem cywilizacyjnym i jego konsekwencjami 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami i teoretycznymi podstawami związanymi z wpływem cyberprzestrzeni na współczesną przestrzeń społeczną i kulturową zapoznać ich z zakresem i charakterem wpływu cyberprzestrzeni na przestrzeń kulturową i społeczną zapoznać ich z dylematami towarzyszącymi rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływu na rozwój cywilizacyjny ludzkości 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z poszczególnymi funkcjami cyberprzestrzeni nauczyć ich analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń społeczną i kulturową nauczyć identyfikowania ogólnych problemów społeczno-kulturowych związanych z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiedzenia się na ten temat w gronie specjalistów rozwijać wśród nich potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i ich wpływu na życie społeczne i rozwój cywilizacyjny 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych ze społecznymi i kultowymi aspektami cyberprzestrzeni uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	1	1
2.	Cyberprzestrzeń w przestrzeni kulturowej: tradycyjna kultura i jej działy; cyberprzestrzeń jako wytwór współczesnej kultury technicznej i medialnej; wpływ cyberprzestrzeni na poszczególne działy kultury: normatywną, symboliczną, materialną; cyberprzestrzeń a uniformizacja kultury i kultura masowa; kultura w cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń a rozwój cywilizacyjny; cyberprzestrzeń – szanse, wyzwania i zagrożenia dla przestrzeni kulturowej.	1	0,5
3.	Cyberprzestrzeń w przestrzeni społecznej: społeczeństwo tradycyjne a społeczeństwo sieci; społeczne funkcje cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń w wybrane elementy funkcjonowania społeczeństwa: polityka, edukacja, ekonomia, polityka społeczna; kontekst militarny cyberprzestrzeni; kontekst kryminologiczny cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń a rozwój	1	0,5

	społeczny; problematyka cyberprzestrzeni w dokumentach strategicznych dotyczących rozwoju Polski.		
4.	Zajęcia podsumowujące. Kolokwium zaliczeniowe.	1	
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i teoretyczne podstawy związane z wpływem cyberprzestrzeni na współczesną przestrzeń społeczną i kulturową	
	W_02	zna zakres i charakter wpływu cyberprzestrzeni na przestrzeń kulturową i społeczną	
	W_03	zna dylematy towarzyszące rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływu na rozwój cywilizacyjny ludzkości	
umiejętności	U_01	potrafi dokonać analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z poszczególnymi funkcjami cyberprzestrzeni	
	U_02	potrafi dokonać analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń społeczną i kulturową	
	U_03	potrafi identyfikować ogólne problemy społeczno-kulturowe związane z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadać się na ten temat w gronie specjalistów, a także przygotować na te tematy prace pisemne	
	U_04	ma rozwiniętą potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i ich wpływu na życie społeczne i rozwój cywilizacyjny i potrafi w tym zakresie dobrać odpowiednią literaturę i inne materiały źródłowe	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych ze społecznymi i kultowymi aspektami cyberprzestrzeni	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz budowania etosu zawodu, który będzie wykonywał po zakończeniu studiów	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych		
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na</p>		

	<p>wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40	
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 2}{2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03				
W_02	K2_W05, K2_W12				
W_03	K2_W11				
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U06				
U_02	K2_U01, K2_U03, K2_U05				
U_03	K2_U01, K2_U08, K_U09, K2_U10, K2_U11				

U_04	K2_U03, K2_U14
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02, K2_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek J., Andrzejewska A. (red.), Cyberprzestrzeń – Człowiek – Edukacja Dylematy społeczności cyfrowej. Tom 2, Kraków 2015 • Burszta W.J., Globalizacja i nowa lokalność, Antropologia kultury, Poznań 1998. • Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. • Szymański W., Globalizacja. Wyzwania i zagrożenia, Wyd. Difin, Warszawa 2002. • Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005. • Wojciechowska-Filipek S., Ciekanski Z., Bezpieczeństwo funkcjonowania w cyberprzestrzeni jednostki - organizacji - państwa, Warszawa 2016. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bauman Z., Globalizacja, PIW, Warszawa 2000 • Bendyk E., Antymatrix. Człowiek w labiryncie Sieci, 2004. • Barkowski J., Człowiek zagrożony i niebezpieczny. Socjologia i psychologia zagrożeń, Warszawa 2011. • Bigos K., Tożsamość narracyjna w cyberprzestrzeni, Kraków 2009. • Sokół R., Jak pozostać anonimowym w sieci, Wyd.Helion, 2014. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Raporty, wyniki badań 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.cybsecurity.org/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.10. Etyka w cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.16.	Etyka w cyberprzestrzeni	ZO	2			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	w zakresie specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
Filozofia 50%, informatyka 50%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	12	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	17	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	18	20		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
konwersatorium, przedyskutowanie ze studentami tematyki zajęć w oparciu o literaturę przedmiotu		Nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
zapoznajawanie się z wybranymi fragmentami literatury, przygotowywanie się do uczestnictwa w konwersatorium, przygotowanie się do kolokwium		Nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				

społeczeństwo informacyjne, podstawy wiedzy o państwie		student posiada podstawową wiedzę o mediach, komunikowaniu społecznym i warsztacie dziennikarskim oraz o etycznych uwarunkowaniach pracy zawodowej	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z najważniejszymi rozwiązaniami prawnymi z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej • zapoznać ich z zasadami etycznymi regulującymi funkcjonowanie mediów w cyberprzestrzeni, • zapoznać ich z pojęciami i terminami związanymi z etyką cyberprzestrzeni i prawem autorskim • zapoznać ich z dylematami etyczno-moralnymi związanymi z rozwojem cywilizacji internetowej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształcić u studentów umiejętność swobodnego posługiwania się z bazy terminologicznej budowanej podczas zajęć; • kształcić ich umiejętność przeprowadzenia analizy przekazu medialnego w kontekście prawnym • nauczyć zastosowania metody oceny deontologicznej komunikatów językowych formułowanych w konkretnych sytuacjach komunikacyjnych • nauczyć respektowania zasad etycznych w samodzielnym rozwiązywaniu dylematów związanych z formułowaniem komunikatów językowych oraz ich dystrybucją za pośrednictwem internetu 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozwinąć kompetencję w zakresie krytycznego myślenia na temat relacji pomiędzy rozwojem mediów a formacjami społeczno-politycznymi • rozwinąć kompetencję w zakresie wykorzystywania wiedzy naukowej dostępnej w Internecie do analizy i prezentacji zagadnień z zakresu etyki mediów 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu	1	1
2.	Wprowadzenie ogólne do cyberprzestrzeni: definiowanie, moralność a etyka, etyka a prawo, etyka a polityka, etyka a biznes, podział teorii etycznych, systemy etyczne w religiach, etyka a wartości dominujące w społeczeństwach, etyka stosowana, sposoby uzasadniania norm etycznych.	3	2
3.	Media i ich cele: etyczne uzasadnienie oddzielenia informacji od rozrywki, zaspokajanie potrzeb społecznych przez media, zależność mediów od ekonomii a etyka mediów, przestrzeganie norm etycznych przez różne media, etyka mediów a etyka dziennikarska, kodeks etyczny, etyka a Internet.	4	2
4.	Wolność w cyberprzestrzeni: brak zależności od nacisków prawnych i ekonomicznych, brak ograniczeń światopoglądowych, ideologicznych i religijnych, odpowiedzialność etyczna mediów, etyczna ocena publikowanych informacji, naruszenie godności i wizerunku, wolność mediów w krajach demokratycznych, komercjalizacja.	4	2
5.	Etyczne aspekty relacji między cyberprzestrzenią a władzą: zależność mediów od polityki, relacje między dziennikarzami a politykami, zadania mediów w relacjach ze światem polityki, tabloidyżacja, upolitycznienie publicznych środków przekazu.	2	2
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, zjawiska i procesy z zakresu rozwoju etyki mediów i znaczenia etyki w całości kształcie wiedzy o kulturze medialnej
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i proces formowania zasad funkcjonowania mediów jako systemów komunikacji społecznej i instytucji publicznych kształtujących się w ramach ustroju politycznego
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu społeczne, etyczne i moralne dylematy związane z rozwojem cywilizacji medialnej
umiejętności	U_01	potrafi posługiwać się regułami i zasadami etycznymi w samodzielnym rozwiązywaniu dylematów związanych z formułowaniem komunikatów językowych oraz ich dystrybucją za pośrednictwem mediów
	U_02	potrafi przygotować wypowiedź ustną i uczestniczyć w dyskusjach związanych z etyką mediów
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści i wykorzystania własnych przemyśleń etyczno-moralnych aspektów i konsekwencji procesu rozwoju mediów jako zjawiska cywilizacyjnego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej dostępnej w Internecie jako źródła informacji o etyce mediów
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest</p>	

	<p>raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40	
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 2}{2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W06				
W_03	K2_W12				
U_01	K2_U07				
U_02	K2_U10, K2_U11				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:					
<ul style="list-style-type: none"> • Trzęsicki K., Karpińska A., Etyka informatyczna, Białystok 2015 • Bober W., Powinność w świecie cyfrowym Etyka komputerowa w świetle współczesnej filozofii moralnej, Warszawa 2008 					

B. Literatura uzupełniająca:	
•	
C. Materiały źródłowe:	
•	
D. Przydatne strony internetowe:	
•	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.11. Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych i w chmurze

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.11.	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych i w chmurze	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie (60%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	17	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	20	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			

konwersatorium, konwersatorium informacyjne, konwersatorium problemowe, informacja, dyskusja		mini wykład wprowadzający, informacja, ćwiczenia rachunkowe, ćwiczenia praktyczne przy komputerach, konsultacje indywidualne i zespołowe	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu		percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, opracowywanie materiałów do zajęć, analiza i rozwiązywanie problemów i zadań (w tym domowych) w postaci papierowej i elektronicznej (pliki elektroniczne powstałe podczas prac laboratoryjnych), przygotowanie do kolokwium i innych form oceny	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy obsługi środowiska komputerowego, podstawy informatyki 		<ul style="list-style-type: none"> podstawy programowania, programowanie obiektowe 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z metodologią i technikami skanowania sieci, zapoznać ich z metodologią i technikami analizy ruchu sieciowego i detekcji intruzów zapoznać ich z podstawowymi klasami ataków na systemy informatyczne (system operacyjny, aplikacje i systemy chmurowe) 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykonywania testów penetracyjnych nauczyć ich przeciwdziałania podstawowym klasom ataków na sieci komputerowe i rozwiązania chmurowe. nauczyć ich wykonywania ataków na wybrane cele nauczyć ich korzystania z gotowych rozwiązań ofensywnych i defensywnych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> rozwijać wśród studentów potrzebę permanentnego pogłębiania oraz poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w IT uczyć ich identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu inżyniera odpowiedzialnego za bezpieczeństwo usług w chmurze oraz przewidywania zagrożeń dotyczących usług i danych w infrastrukturze wirtualnych zasobów 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu, ustalenie daty egzaminu końcowego.	1	1
2.	Podstawowe problemy bezpieczeństwa: przestępstwa komputerowe, polityka bezpieczeństwa, normy i zalecenia, klasy bezpieczeństwa systemów komputerowych, podstawowe środki ostrożności i mechanizmy ochrony, mechanizmy uwierzytelniania (m.in. uwierzytelnianie jednostronne, dwustronne, z zaufaną stroną trzecią, single sign-on, one-timepasswords), uwierzytelnianie biometryczne, strategie autoryzacji i kontroli dostępu (m.in. uznaniowa i ścisła kontrola dostępu, listy ACL), ograniczanie podsłuchu, mechanizmy podnoszenia stopnia dostępności informacji (redundancja komponentów, archiwizacja i kopie zapasowe).	1	0,5
3.	Kontrola dostępu: modułowe systemy uwierzytelniania i kontroli dostępu do systemu operacyjnego; konstrukcja urzędów certyfikacji standardu OpenSSL,	1	0,5

	zarządzanie certyfikatami.		
4.	Bezpieczeństwo systemów operacyjnych: typowe naruszenia bezpieczeństwa, problemy uwierzytelniania i kontroli dostępu współczesnych systemów operacyjnych, wirusy, konie trojańskie i in., zamaskowane kanały komunikacyjne, ograniczone środowiska wykonania, delegacja uprawnień administracyjnych.	1	
5.	Bezpieczeństwo aplikacji użytkowych i usług: bezpieczne środowisko aplikacyjne, problemy ochrony popularnych usług aplikacyjnych (WWW, poczta elektroniczna, komunikatory internetowe), ochrona na poziomie warstwy sesji (protokół SSL/TLS), zagrożenia technologii aplikacji internetowych, bezpieczne protokoły aplikacyjne (X.400, PEM, PGP).	1	0,5
6.	Zabezpieczenia: ograniczone środowiska wykonania aplikacji, ograniczone powłoki systemu operacyjnego środowisk serwerowych, delegacja uprawnień administracyjnych.	1	0,5
7.	Wzmacnianie ochrony: umacnianie ochrony systemu operacyjnego środowisk MS Windows; utwardzanie ochrony systemu operacyjnego środowisk Linuksowych; zabezpieczanie usług aplikacyjnych i usług narzędziowych, przykłady ataków i sposoby obrony.	1	
8.	Bezpieczeństwo infrastruktury sieciowej: bezpieczeństwo podstawowych protokołów i urządzeń sieciowych w poszczególnych warstwach modelu OSI, narzędzia podnoszące poziom bezpieczeństwa sieci, tunele VPN i protokół IPsec, zapory sieciowe (firewall), bezpieczeństwo infrastruktury sieci bezprzewodowych i urządzeń mobilnych (WiFi, Bluetooth), bezpieczeństwo usług VoIP. Realizacja sieci VPN w środowisku homogenicznym oraz wieloplatformowym. Systemy programowych i sprzętowych zapór sieciowych (firewall), osobiste zapory (personal firewall).	1	0,5
9.	Przeciwdziałanie włamaniom: reakcje na włamania, dokumentowanie incydentów, aktualizacja systemów operacyjnych i aplikacji, narzędzia analizy zabezpieczeń (dzienniki zdarzeń, gromadzenie statystyk, rejestry lokalne i centralne).	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	1	1
2.	Przygotowanie środowiska laboratoryjnego w oparciu o system KaliLinux.	2	2
3.	Techniki skanowania aktywnych elementów sieci. Identyfikacja systemów i usług.	2	2
4.	Monitorowanie ruchu sieciowego. Analiza informacji o anomaliach w ruchu sieciowym.	2	2
5.	Testy penetracyjne.	3	2
6.	Ataki na sieci komputerowe.	4	2
7.	Ataki na rozwiązania chmurowe (Konfiguracja VPN, zdalnego pulpitu i udostępnianie zasobów. Zdalna konfiguracja serwera aplikacji i serwera bazodanowego. Google Apps. Aplikacja bazodanowa w „chmurze” - konfiguracja i analiza bezpieczeństwa).	4	2
8.	Zaliczenia końcowe	2	2

		Razem zajęć praktycznych:	20	15
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna podstawowe techniki monitorowania, testowania i analizowania bezpieczeństwa systemów komputerowych		
	W_02	ma podstawową wiedzę z zakresu technologii informacyjnych, komunikacyjnych oraz ich bezpiecznej implementacji protokołów w nowoczesnych systemach operacyjnych i infrastrukturze teleinformatycznej, zna i rozumie podstawowe metody i usługi ochrony danych		
	W_03	zna główne kierunki zmian i trendy w zakresie problematyki bezpieczeństwa sektora IT i możliwości ich wykorzystania do doskonalenia funkcjonowania różnych organizacji w społeczeństwie oraz potrafi rozpoznawać i sklasyfikować podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa danych		
	W_04	zna i rozumie podstawowe mechanizmy rozwiązań chmurowych		
umiejętności	U_01	potrafi efektywnie wykorzystać wybrane techniki analizy i testowania bezpieczeństwa sieci komputerowych, stacji roboczych (np. testy penetracyjne, skanowanie porów itp.), posługuje się sprawnie sprzętem informatycznym i dba o jego walory techniczne i użytkowe		
	U_02	potrafi korzystać z wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz budowy bezpiecznego systemu poprzez wybór odpowiednich narzędzi		
	U_03	potrafi stworzyć politykę bezpieczeństwa dla typowego systemu, a także potrafi dobrać odpowiednią metodę ochrony w celu zapewnienia bezpieczeństwa systemu		
	U_04	potrafi opracować niezbędną dokumentację na potrzeby obsługi incydentów		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do pogłębiania oraz poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w IT		
	K_02	jest gotów do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu inżyniera odpowiedzialnego za bezpieczeństwo usług w chmurze oraz potrafi przewidywać zagrożenia dotyczące usług i danych w infrastrukturze wirtualnych zasobów		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Praca pisemna:			

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę</p>			

	<p>oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>3) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>4) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01				
W_02	K2_W01				
W_03	K2_W03				
W_04	K2_W03				
U_01	K2_U02, K2_U03, K2_U04, K2_U05				
U_02	K2_U02				
U_03	K2_U10, K2_U11				
U_04	K2_U10, K2_U11				
K_01	K2_K01, K2_K02				
K_02	K2_K02, K2_K03				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Białas A., Bezpieczeństwo informacji i usług w nowoczesnej instytucji i firmie, WNT, Warszawa 2007. • Ferguson N., Schneier B., Kryptografia w praktyce., Helion, 2004. • Garfinkel S., Spafford G., Bezpieczeństwo w Unixie i Internecie. Wyd. RM, 1997 . • Klevinsky T.J., Scott Laliberte, Ajay Gupta, Hack I.T. Testy bezpieczeństwa danych, Helion, 2005. • Orebaugh Angela, Babbitt Jake, Pinkard Becky, Rash Michael, Clark Graham, IPS. Zapobieganie i aktywne przeciwdziałanie intruzom, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005. • Stokłosa J., Bliski T., Pankowski T., Bezpieczeństwo danych w systemach informatycznych. PWN, 2001. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Artykuły z czasopism poruszających kwestie bezpieczeństwa, np. IEEE Security&Privacy. • Cheswick W. R.. Firewall i bezpieczeństwo w sieci. Helion, 2003 • Erickson J., Hacking. Sztuka penetracji. Wydanie 2, Helion, 2008 • Liderman K., Podręcznik administratora bezpieczeństwa informatycznego, Mikom, Warszawa 2003 • Polaczek T., Audyt bezpieczeństwa informacji w praktyce, Helion, Gliwice 2006. • Ross A., Inżynieria zabezpieczeń, WNT, 2008 • Stallings W., Network Security Essentials. Prentice Hall, 2003 Zalecenia ITU-T i innych organizacji standaryzacyjnych (np. rekomendacja ITU-T X.805). 					
C. Materiały źródłowe:					
•					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • https://niezalezna.pl/ • https://niebezpiecznik.pl/ 					

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.12. Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.12.	Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie (50%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	17	12	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			

konwersatorium, konwersatorium informacyjne, konwersatorium problemowe, informacja, dyskusja	Mini wykłady wprowadzające do ćwiczeń, pokaz nauczanych umiejętności, wykonywanie praktycznych zadań przez studentów (w tym zadań zaliczeniowych)		
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu	studiowanie literatury obowiązkowej do ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium, praktyczne doskonalenie nabytych umiejętności, przygotowanie do zaliczenia		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia cyberprzestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> • student uświadamia sobie potrzebę monitorowania cyberprzestrzeni w celu wykrywania zagrożeń i treści niepożądanych 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi sposobami zapewnienia ochrony systemów i aplikacji • zapoznać studentów z zasadami kontroli monitoringu i prowadzenia dokumentacji w obszarze zarządzania bezpieczeństwem informacji • zapoznać ich z odpowiednią infrastrukturą bezpieczeństwa informacji, • przygotować studentów do samodzielnego wykonania podstawowych zabezpieczeń sieciowych, • zapoznać studentów z procedurami reagowania na incydenty 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów zapewnienia ochrony systemów i aplikacji • nauczyć ich wykonywania podstawowych zabezpieczeń sieciowych • nauczyć ich właściwego reagowania na incydenty 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwić studentów na zapewnianie ochrony danych w cyberprzestrzeni • zaszczepić studentom reagowanie na zagrożenia w cyberprzestrzeni i zgłaszanie incydentów • zaszczepić studentom przestrzegania norm prawnych w cyberprzestrzeni • rozwijać potrzebę permanentnej edukacji z zakresu bezpieczeństwa cyberprzestrzeni 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem; sposoby ochrony systemów operacyjnych; zapewnienie bezpieczeństwa w aplikacjach.	2	1
2.	Przygotowanie odpowiedniej infrastruktury bezpieczeństwa informacji w instytucji: (np. programy antywirusowe, stosowne przechowywanie logów systemów umożliwiających logowanie się do zasobów firmy itp.)	2	1
3.	Przeszkolenie pracowników firmy w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego: podstawa, cele i zasady szkolenia; zakres tematyczny szkolenia; sposób organizacji i prowadzenia szkoleń.	2	1
4.	Ochrona danych: sposoby uwierzytelniania; wysokopoziomowe rozwiązania ochrony danych: wirtualne sieci prywatne, stosowane protokoły bezpieczeństwa; zapory sieciowe i systemy wykrywania zagrożeń (IntrusionDetection and Prevention Systems).	2	1
5.	Incydenty: sposoby reagowania na incydenty bezpieczeństwa IT; prowadzenie ewidencji incydentów.	2	1

		Razem zajęć teoretycznych:	10	5
zajęcia praktyczne:				
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin		
		SS	SNS	
1.	Sposoby ochrony systemów operacyjnych i sposoby uwierzytelniania.	4	3	
2.	Wysokopoziomowe rozwiązania ochrony danych: wirtualne sieci prywatne, stosowane protokoły bezpieczeństwa.	4	4	
3.	Zapory sieciowe i systemy wykrywania zagrożeń (IntrusionDetection and Prevention Systems).	4	3	
4.	Sposoby reagowania na incydenty bezpieczeństwa IT oraz prowadzenie ewidencji incydentów.	4	3	
5.	Przygotowanie do kolokwium.	2	1	
6.	Kolokwium zaliczeniowe.	2	1	
		Razem zajęć praktycznych:	20	15
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna źródła zagrożeń wiążących się z użytkowaniem komputera i pracą w sieci oraz metody pozyskiwania dostępu do danych oraz techniki umożliwiające analizę czynności wykonywanych na komputerze		
	W_02	zna sposoby wykrywania zagrożeń związanych z użytkowaniem komputera i pracą w sieci i umie stosować metody obrony przed atakami w warstwie procesów i aplikacji oraz atakami przeciwko systemom i aplikacjom sieciowym		
umiejętności	U_01	umie ograniczyć ilości śladów pozostawianych w Internecie, sieci lokalnej i systemie lokalnym		
	U_02	umie stosować metody ukrywania danych, szyfrowania plików		
	U_03	umie stosować podstawowe metody obrony przed atakami prowadzonymi w warstwie dostępu do sieci, warstwach Internetu i host- to-host		
	U_04	umie stosować podstawowe metody obrony przed atakami prowadzonymi w warstwie procesów i aplikacji oraz atakami przeciwko systemom i aplikacjom sieciowym		
	U_05	potrafi sprawnie posługiwać się sprzętem informatycznym i dba o jego walory techniczno-użytkowe		
kompetencje społeczne	K_01	rozumie potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji dla rzecz działań zapobiegawczych i korygujących politykę bezpieczeństwa informacyjnego		
	K_02	potrafi wskazać priorytety służące do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem z uwzględnieniem działania w sytuacjach kryzysowych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego			

	<p>wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich</p>			

	<p>ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W04				
W_02	K2_W05				
U_01	K2_U02, K2_U03				
U_02	K2_U04, K2_U06				
U_03	K2_U09				
U_04	K2_U09				
U_05	K2_U04, K2_U05				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K03				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • M. Ogiela, Systemy utajniania informacji, AGH Uczelniane Wydawnictwo Naukowo-Dydaktyczne, 2003. • J. Stokłosa, T. Bilski, T. Pankowski, Bezpieczeństwo danych w systemach informatycznych, PWN, 2001 • W. R. Cheswick., Firewalle i bezpieczeństwo w sieci, Helion, 2003 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Artykuły z czasopism poruszających kwestie bezpieczeństwa np. IEEE Security 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.nask.pl/pl/dzialalnosc/nc-cyber/142,NC-Cyber-Narodowe-Centrum-Cyberbezpieczenstwa.html • http://www.cert.gov.pl/cer/zglaszanie-incydentu/16,Zglaszanie-incydentu.html 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego				
telefon:	59 306 76 04				

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.13. Taktyka i narzędzia walki z atakami cybernetycznymi

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.13.	Taktyka i narzędzia walki z atakami cybernetycznymi	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie (50%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	17	12	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			

nie dotyczy	miniwykład – prezentacja wprowadzająca, studium (analiza) przypadku, dyskusja problemowa, ćwiczenie praktyczne, trening		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
nie dotyczy	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, samokształcenie – praktyczne wykonywanie nauczanych umiejętności		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoretyczne podstawy cybernetyki; cyberprzestrzeń i jej zagrożenia; cybernetyka ogólna i stosowana 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z cyberprzestrzenią i jej zagrożeniami, teoretyczne aspekty cybernetyki a także swobodnie posługuje się pojęciami związanymi z cybernetyką oraz cyberprzestrzenią 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu obrony przed atakami cybernetycznymi zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami wykorzystywanymi w walce z atakami cybernetycznymi zapoznać ich z zasadami projektowania systemów obrony przed cyberatakami 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów diagnozowania ryzyka zagrożeń cyberatakami nauczyć ich wykorzystania poznanych metod i narzędzi do szukania rozwiązań praktycznych w walce z atakami cybernetycznymi przygotować studentów do zaprojektowania systemów obrony przed atakiem cybernetycznym 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej analizy i oceny bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem w cyberprzestrzeni 			
Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; taktyka walki z atakami cybernetycznymi – wyjaśnienie podstawowych pojęć i teoretyczne wprowadzenie w problematykę przedmiotu.	3	1
2.	Ataki na sieci teleinformatyczne – ćwiczenia warsztatowe: sposoby atakowania sieci; rodzaje włamań sieciowych; rodzaje ataków sieciowych; fazy ataku cybernetycznego; ataki na systemy sieciowe – analiza przypadków.	3	2
3.	Zapory ogniowe – ćwiczenia warsztatowe: pojęcie i funkcje zapór; technologie zapór; architektury zapór sieciowych; typowe filtry pakietów; przypadki użycia zapory ogniowej; stosowanie zapór – aspekty praktyczne; ocena funkcjonowania wybranych zapór – analiza przypadku.	4	2
4.	Systemy wykrywania intruzów – ćwiczenia warsztatowe: zadania systemów IDS; rodzaje systemów IDES; techniki wykrywania intruzów stosowane w systemach IDS; budowa, działanie i umieszczanie systemu IDS w sieci; systemy dynamicznie reagujące na włamania; ocena funkcjonowania wybranych systemów IDS – analiza	4	2

	przypadku.		
5.	Bezpieczne administrowanie siecią – ćwiczenia warsztatowe: zadania administratora sieci w zakresie ochrony i walki z atakami cybernetycznymi; zabezpieczenia sieci ze strony administratora – typowe zadania (wykonywanie kopii bezpieczeństwa; uaktualnianie systemu; sprawdzanie integralności systemu plików; ograniczanie fizycznego dostępu do serwera; wykonywanie audytu bezpieczeństwa; szyfrowanie własnych plików; korzystanie z internetowych serwisów skanujących; kontrola dostępu do usług); rola administratora w systemie bezpieczeństwa sieci.	3	1
6.	Walka z różnymi rodzajami ataków cybernetycznych – ćwiczenie umiejętności praktycznych: metody obrony przed atakami prowadzonymi w warstwie dostępu do sieci; metody obrony przed atakami prowadzonymi w warstwach internetu i host-to-host; metody obrony przed atakami DoS i DDoS; obrona przed atakami w warstwie procesów i aplikacji oraz atakami przeciwko systemom i aplikacjom sieciowym.	10	10
7.	Projekt – koncepcja systemowego rozwiązania do walki z atakami cybernetycznymi na sieci LAN: podział grupy na zespoły; określenie podstawowych założeń projektu; przygotowanie projektu przez poszczególne zespoły; analiza i ocena projektów – dyskusja.	10	10
8.	Zajęcia podsumowujące: zaliczenie ćwiczeń.	3	2
Razem zajęć praktycznych:		40	30
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne związane z obroną przed atakami cybernetycznymi na sieci teleinformatyczne	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym, w tym zasady projektowania systemów obrony przed atakiem cybernetycznym	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe metody, techniki, narzędzia i procedury wykorzystywane w obronie przed atakami cybernetycznymi	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z obroną przed różnymi rodzajami cyberataków	
	U_02	potrafi obsługiwać podstawowe narzędzia do obrony sieci przed atakami cybernetycznymi	
	U_03	potrafi zaprojektować system obrony sieci przed atakami cybernetycznymi	
	U_04	potrafi pracować w zespole specjalistów nad rozwiązywaniem problemów praktycznych dotyczących obrony przed cyberatakami z wykorzystaniem metody projektów	
	U_05	potrafi sprawnie posługiwać się sprzętem informatycznym i dba o jego walory techniczno-użytkowe	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracą pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p>			

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>5) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>6) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej			

	70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03				
W_02	K2_W08, K2_W09				
W_03	K2_W04, K2_W10, K2_W13				
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U07				
U_02	K2_U04, K2_U05				
U_03	K2_U09, K2_U10,				
U_04	K2_U11,				
U_05	K2_U04, K2_U05,				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02, K2_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Comer Douglas E., Sieci komputerowe i inter sieci. Kompendium wiedzy każdego administratora, Gliwice 2012. Krysiak K., Sieci komputerowe. Kompendium, Warszawa 2013. Wetherall D., Tanenbaum A., Sieci komputerowe, Gliwice 2012. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Mainwald E., Bezpieczeństwo w Sieci. Kurs podstawowy, Edition 2000. Grillenmeier G., De Clercq J., Bezpieczeństwo Microsoft Windows. Podstawy praktyczne, Warszawa 2008. Szmit M., Gusta M., Tomaszewski M., 101 zabezpieczeń przed atakami w sieci komputerowej, Gliwice 2005. 					

C. Materiały źródłowe:

- Instrukcje obsługi narzędzi do ochrony sieci

D. Przydatne strony internetowe:

- centralops.net
- www.ip-adress.com
- www.dns.pl
- www.geoptool.com
- www.forensicfocus.com

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
---------------------------	---

telefon:	59 306 76 04
-----------------	--------------

e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
----------------	--

S.6.14. Diagnostyka i terapia cyberpatologii społecznych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.14	Diagnostyka i terapia cyberpatologii społecznych	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla zakresu/specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie (60%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	17	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			

<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
nie dotyczy		wykład wprowadzający, informacja, pokaz sposobu wykonania czynności praktycznych, dyskusja, metoda projektów, metoda indywidualnych przypadków – analiza wybranych materiałów dotyczących cyberpatologii społecznych	
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
nie dotyczy		percepcja treści zajęć; obserwacja pokazu czynności praktycznych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie studium przypadku, przygotowanie zespołowe projektu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
humanistyczne podstawy e-mediów, podstawy dziennikarstwa e-medialnego, cyberprzestrzeń i jej zagrożenia		student zna: podstawy teorii komunikacji; psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania masowej komunikacji; istotę cyberprzestrzeni i jej współczesne zagrożenia podstawy programowania, programowanie obiektowe	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawami teoretycznymi diagnostyki społecznej, z uwzględnieniem diagnostyki określonych zbiorowości, jak i diagnostyki indywidualnej • zapoznać ich z zasadami diagnozowania uzależnień od mediów elektronicznych; uzależnień od e-hazardu, diagnozowania zjawiska groomingu oraz zjawiska cyberprzemocy 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów diagnozowania uzależnień od elektronicznych mediów, uzależnień od e-hazardu, diagnozowania zjawiska groomingu oraz zjawiska cyberprzemocy • nauczyć ich wykorzystywać klasycznych metod, technik i narzędzi do diagnozowania problemów związanych z cyberpatologiami społecznymi • nauczyć ich pracy w zespołach specjalistów zajmujących się diagnostyką cyberpatologii społecznych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do myślenia i działania w sposób innowacyjny przy rozwiązywaniu problemów związanych z diagnostyką cyberpatologii społecznych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu, ustalenie daty egzaminu końcowego.	1	1
2.	Diagnoza społeczna – pojęcie i istota: pojęcie diagnozy i diagnostyki społecznej, istota procesów diagnostycznych, cechy dobrej diagnozy, etyczne zasady diagnostyki społecznej.	1	0,5
3.	Podstawowe metody diagnozy społecznej: badania diagnostyczne ludzkich zbiorowości a badania jednostek; sondaż diagnostyczny; metoda indywidualnych przypadków; metoda środowiskowa; wykrywanie zagrożeń społecznych w sieci.	1	0,5

4.	Podstawowe techniki i narzędzia badań diagnostycznych: pojęcie i klasyfikacja technik i narzędzi diagnostyki społecznej; technika rozmowy i wywiadu; obserwacja; badania ankietowe; analiza dokumentów; badania testowe; typowe narzędzia: arkusze obserwacji, kwestionariusze wywiadów; kwestionariusze ankiet, testy.	1	
5.	Organizacja i przebieg badań diagnostycznych: faza koncepcyjno-przygotowawcza; faza realizacyjna; faza analityczna; podsumowanie wyników i postawienie diagnozy.	1	0,5
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Wprowadzenie do diagnostyki społecznej cyberpatologii – ćwiczenia umiejętności praktycznych: cyberprzestrzeń jako przestrzeń społeczna; patologie w cyberprzestrzeni – pojęcie, istota i klasyfikacja; etiologia i geneza zachowań patologicznych w cyberprzestrzeni; możliwości zastosowania klasycznych narzędzi do społecznej diagnozy cyberprzestrzeni – dyskusja.	2	2
3.	Diagnozowanie uzależnień od elektronicznych mediów – ćwiczenia umiejętności praktycznych: uzależnienia od elektronicznych mediów – istota problemu; zakres i charakter uzależnień od elektronicznych mediów w Polsce w świetle wyników badań i oficjalnych statystyk; mechanizm uzależnienia; znaki ostrzegawcze sygnalizujące o problem nadużywania elektronicznych mediów; znaki ostrzegawcze sygnalizujące o uzależnieniu; sposób i kryteria diagnozy uzależnień; typowe narzędzia do diagnozy jednostkowej (kwestionariusz wywiadu K. Young; kwestionariusz funkcjonowania psychospołecznego); diagnozowanie skali zjawiska w określonej populacji i podatności dzieci, młodzieży i osób dorosłych na uzależnienie od elektronicznych mediów; uzależnienie od elektronicznych mediów – studium przypadków.	2	2
4.	Diagnozowanie uzależnień od e-hazardu – ćwiczenia umiejętności praktycznych: uzależnienia od e-hazardu – istota problemu; zakres i charakter uzależnień od e-hazardu w Polsce w świetle wyników badań i oficjalnych statystyk; mechanizm uzależnienia; znaki ostrzegawcze sygnalizujące o problemie e-hazardu; znaki ostrzegawcze sygnalizujące o uzależnieniu; sposób i kryteria diagnozy uzależnień; typowe narzędzia do diagnozy jednostkowej; diagnozowanie skali zjawiska w określonej populacji i podatności dzieci, młodzieży i osób dorosłych na uzależnienie od e-hazardu; uzależnienie od e-hazardu – studium przypadków.	2	2
5.	Diagnozowanie zjawiska groomingu – ćwiczenia umiejętności praktycznych: grooming – istota problemu; skala zjawiska w Polsce w świetle wyników badań i oficjalnych statystyk; mechanizm groomingu;	3	2

	psychospołeczna charakterystyka osób – ofiar groomingu; znaki ostrzegawcze sygnalizujące o problemie groomingu wśród dzieci; typowe narzędzia do diagnozy jednostkowej; diagnozowanie skali zjawiska w określonej populacji; ofiary groomingu – studium przypadków.		
6.	Diagnozowanie zjawisk cyberprzemocy – ćwiczenia umiejętności praktycznych: cyberprzemoc – istota problemu; skala zjawiska w Polsce w świetle wyników badań i oficjalnych statystyk; mechanizm i formy cyberprzemocy; psychospołeczna charakterystyka osób – ofiar cyberprzemocy; znaki ostrzegawcze sygnalizujące o problemie cyberprzemocy wśród dzieci; typowe narzędzia do diagnozy jednostkowej; diagnozowanie skali zjawiska w określonej populacji; ofiary cyberprzemocy – studium przypadków..	4	2
7.	Diagnozowanie cyberpatologii społecznych – zajęcia warsztatowe: podział na zespoły i przydzielenie tematu; określenie problemu diagnozy i jego operacjonalizacja; przygotowanie narzędzi diagnostycznych; przeprowadzenie diagnozy na wybranej populacji i jednostkach; opracowanie raportu z badań diagnostycznych.	4	2
8.	Zajęcia końcowe – zaliczenie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe zagadnienia merytoryczne i pojęcia związane z diagnostyką społeczną, w tym diagnostyką cyberpatologii społecznych	
	W_02	zna zasady, metody, techniki oraz narzędzia stosowane w diagnostyce społecznej i możliwości ich wykorzystania do diagnozowania cyberpatologii	
	W_03	zna zasady diagnozowania uzależnień od mediów elektronicznych; uzależnień od e-hazardu, diagnozowania zjawiska groomingu oraz zjawiska cyberprzemocy	
umiejętności	U_01	potrafi diagnozować uzależnienia od elektronicznych mediów, uzależnienia od e-hazardu, diagnozować zjawisko groomingu oraz zjawisko cyberprzemocy zarówno z perspektyw ludzkich zbiorowości, jak i jednostek	
	U_02	potrafi wykorzystywać klasyczne metody, techniki i narzędzia do diagnozowania problemów związanych z cyberpatologiami społecznymi	
	U_03	potrafi przygotować proste narzędzia diagnozujące wybrane cyberpatologie zarówno w aspekcie ludzkich zbiorowości, jak i jednostek	
	U_04	potrafi pracować indywidualnie i w zespołach zadaniowych zajmujących się diagnozowaniem zjawisk związanych z cyberpatologiami społecznymi, w tym planować pracę samokształceniową pozwalającą na doskonalenie wiedzy w powyższym zakresie	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do myślenia i działania w sposób innowacyjny przy rozwiązywaniu problemów związanych z diagnostyką cyberpatologii społecznych	
	K_02	jest gotów do przestrzegania zasad etyki związanej z pracą w cybermediach i budowania etosu zawodowego specjalistów cybermediów	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracą pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$</p>			

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

2) Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

3) Aktywny udział w zajęciach

Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej			

	70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W05, K2_W09, K2_W12				
W_02	K2_W04				
W_03	K2_W03, K2_W04, K2_W06				
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U06, K2_U09				
U_02	K2_U04, 2K_U09				
U_03	K2_U05, K2_U09				
U_04	K2_U13, K2_U14				
K_01	K2_K01, K2_K02, K2_K05				
K_02	K2_K06, K2_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Augustynek A., Uzależnienie komputerowe. Diagnostyka, rozpowszechnienie, terapia, Warszawa 2010. • Castells M., Społeczeństwo sieci, Warszawa 2010. • Griffiths, M., Gry i hazard. Uzależnienia dzieci w okresie dorastania, Gdańsk 2004. • Pyżalski J., Agresja elektroniczna i cyberbullying, Kraków 2012. • Woronowicz B., Uzależnienia. Geneza. Terapia. Powrót do zdrowia, Poznań – Warszawa 2009. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek J., Andrzejewska A. (red.), Cyberświat – możliwości, zagrożenia, Warszawa 2009. • Chocholska, P., Osipczuk, M., Uzależnienie od komputera i Internetu u dzieci i młodzieży. Warszawa 2009. 					

- Guereschi C., Nowe uzależnienia, Kraków 2010.
- Kaliszewska, K., Nadmierne używanie Internetu: charakterystyka psychologiczna, Poznań 2007.
- Majchrzak, P., Ogińska-Bulik, M., Zachowania ryzykowne związane z cyberprzestrzenią – polska adaptacja Internet Addiction Test, [w:] P. Majchrzak, M. Ogińska-Bulik, Uzależnienie od Internetu, Łódź 2010.
- Makaruk, K., Wójcik, S., Nadużywanie internetu przez młodzież. Wyniki badania EU NET ADB, „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”, 2013, 12(1), 35-48.
- Young, K. S., Internet Addiction: Symptoms, Evaluation, And Treatment, [w:] L. VandeCreek, T. L. Jackson (red.), Innovations in Clinical Practice (tom 17), Sarasota 1999, FL: Professional Resource Press.

C. Materiały źródłowe:

- CBOS. Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących w odniesieniu do hazardu, w tym hazardu problemowego (patologicznego) oraz innych uzależnień behawioralnych. Warszawa 2012.
- Jak reagować na problem nadmiernego korzystania z internetu przez dzieci i młodzież. Poradnik dla szkół, Warszawa 2012.
- Kirwil, L., Polskie dzieci w Internecie. Zagrożenia i bezpieczeństwo – część 2. Częściowy raport z badań EU Kids Online II. Warszawa 2011.

D. Przydatne strony internetowe:

- strony poradni psychologicznych

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.6.15. Elementy informatyki śledczej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.6.15.	Elementy informatyki śledczej	ZO	5			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Treści specjalistyczne dla specjalności „Bezpieczeństwo informacyjne”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie (50%), informatyka (50%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	40	45	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• opracowanie materiałów do zajęć	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	15	15	75	3
• Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55		
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	27	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	15	20		
• opracowywanie materiałów do zajęć	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	15	20		
łącznie:	40	25	85	100	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			

nie dotyczy	pokaz, dyskusja, ćwiczenie umiejętności praktycznych, analiza przepisów prawnych z dyskusją, praca indywidualna i w grupach, przedstawianie treści przy pomocy prezentacji multimedialnej, rozwiązywanie zadań, gry symulacyjne		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
nie dotyczy	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie dokumentacji dotyczącej powołania biegłego oraz przeszukania, przygotowanie pracy zaliczeniowej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
• teoretyczne podstawy cybernetyki; cyberprzestrzeń i jej zagrożenia; cybernetyka ogólna i stosowana		• student zna podstawowe zagadnienia związane z cyberprzestrzenią i jej zagrożeniami, teoretyczne aspekty cybernetyki a także swobodnie posługuje się pojęciami związanymi z cybernetyką, cyberprzestrzenią, cyberbezpieczeństwem	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • doskonalic znajomość przez studentów zagadnień związanych z cyberprzestępczością • doskonalic ich znajomość prawnych uwarunkowań cyberprzestępczości • zapoznac studentów z teoretycznymi podstawami informatyki śledczej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikowania informacji zawartych w Internecie pod kątem zachowań stanowiących naruszenia prawa polskiego w zakresie przestępczości komputerowej, w tym określać znamiona przestępstw w Internecie • nauczyć studentów postępować zgodnie z zasadami informatyki śledczej w związku z ujawnieniem informacji o cyberprzestępstwach w Internecie, z komputera stacjonarnego, serwerów sieciowych, urządzeń mobilnych • nauczyć interpretować podstawowe pojęcia takie jak dowód elektroniczny, cyfrowy i komputerowy, biegły i specjalista • nauczyć studentów, w jaki sposób przeprowadzać czynności przeszukania w celu odnalezienia i zabezpieczenia dowodów uzasadniających podejrzenie popełnienia cyberprzestępstw oraz nauczyć, w jakiej formie tę czynność dokumentować; • nauczyć studentów, w jaki sposób powołać biegłego z zakresu informatyki śledczej i zasięgnąć jego opinii 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych dotyczących zjawiska cyberprzestępczości • nauczyć ich rozwiązywania problemów praktycznych związanych z funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego i cyberprzestępczości 			
Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady opracowania pracy zaliczeniowej.	2	1
2.	Zastosowanie regulacji prawnych dotyczących cyberprzestępczości – ćwiczenia audytoryjne: umiejętność identyfikacji znamion przestępstw popełnianych w cyberprzestrzeni, a w szczególności takich jak: art. 190a § 2 – podszywanie się pod inną osobę, fałszywe profile, art. 202 kk – dot. treści pedofilskich, art. 256 kk – ekstremizm polityczny – treści faszystowskie, art. 267 § 1 kk – nieuprawnione	7	5

	uzyskanie informacji (hacking), art. 267 § 2 kk – podsłuch komputerowy (sniffing), art. 268 § 2 kk – udaremnienie uzyskania informacji, art. 268a kk – udaremnienie dostępu do danych informatycznych, art. 269 § 1 i 2 kk – sabotaż komputerowy, art. 269a kk – rozpowszechnianie złośliwych programów oraz cracking, art. 269b kk – tzw. „narzędzia hacker’skie”, art. 271 kk – handel fikcyjnymi kosztami, art. 286 kk – oszustwo popełniane za pośrednictwem Internetu, art. 287 kk – oszustwo komputerowe.		
3.	Zagadnienia wstępne informatyki śledczej – ćwiczenia audytoryjne: rola, zasady i możliwości informatyki śledczej; interpretacja podstawowych pojęć: dowód elektroniczny, cyfrowy i komputerowy, biegły, specjalista.	7	5
4.	Powołanie biegłego – ćwiczenia audytoryjne: prawne aspekty zasięgania opinii biegłego, powołanie biegłego, wartość dowodowa opinii biegłego w postępowaniu karnym.	7	6
5.	Informacje o cyberprzestępstwach w Internecie – ćwiczenia umiejętności praktycznych: umiejętność poszukiwania dowodów elektronicznych, wskazujących na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstw w Internecie przy użyciu ogólnodostępnych baz danych oraz serwisu Google.	7	6
6.	Zabezpieczanie dowodów z Internetu – ćwiczenia umiejętności praktycznych: przeszukanie pomieszczeń w celu odnalezienia urządzeń zawierających dowody cyberprzestępstw popełnionych w Internecie oraz sposoby ich zabezpieczenia w zależności od rodzaju informacji i nośnika informacji.	6	5
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	4	2
Razem zajęć praktycznych:		40	30
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy i prawne uwarunkowania cyberprzestępczości	
	W_02	zna teoretyczne podstawy informatyki śledczej	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z przygotowaniem prac zaliczeniowych związanych z pozyskiwaniem informacji o cyberprzestępstwach w Internecie i informatyką śledczą	
	U_02	potrafi wskazać regulacje prawne w zakresie cyberprzestępczości i identyfikować znamiona przestępstw popełnianych w Internecie a także interpretować pojęcia takie jak dowód elektroniczny i cyfrowy, oględziny, przeszukanie	
	U_03	potrafi postępować zgodnie z zasadami informatyki śledczej i poszukiwać oraz analizować informacje cyfrowe, znajdujące się na różnego rodzaju nośnikach	
	U_04	potrafi pozyskiwać informacje o cyberprzestępstwach z Internetu przy użyciu ogólnodostępnych baz danych oraz serwisu Google	
	U_05	potrafi zgodnie z procedurą karną powołać biegłego oraz zasięgnąć jego opinii	
	U_06	potrafi wskazać odpowiedni sposób przeszukania pomieszczeń w celu zabezpieczenia dowodów na różnego rodzaju nośnikach informacji	
	U_07	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i nabyte umiejętności w pracy samokształceniowej	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych z zakresu popełniania cyberprzestępstw w Internecie i podstaw informatyki śledczej	
	K_02	jest gotów do rozwiązywania problemów praktycznych związanych z	

		funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego i cyberprzestępczości zgodnie z zasadami etyki zawodowej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:			

	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa</i>=(O1 +O2+O3)/3.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2+ 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi			

punktów ECTS.					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	2	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\lncowa = \frac{Ot \times 2 + Op \times 3}{2 + 3}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W01, K2_W03, K2_W07, K2_W13				
W_02	K2_W01, K2_W03, K2_W07				
U_01	K2_U01, K2_U02, K2_U13				
U_02	K2_U01, K2_U08				
U_03	K2_U04, K2_U06				
U_04	K2_U01, K2_U04, K2_U06				
U_05	K2_U04, K2_U08				
U_06	K2_U04, K2_U08				
U_07	K2_U02, K2_U08				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K03, K2_K06				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Adamski A., Przystępczość w cyberprzestrzeni, Toruń 2001. • Kosiński J., Paradygmaty cyberprzystępczości, Warszawa 2015. • Kalinowski A.M., Metody inwigilacji I elementy informatyki śledczej, Kwidzyn 2011. • Pływaczewski E., Filipkowski W., Rau Z. (red.), Przystępczość w XXI wieku – zapobieganie I zwalczanie, Białystok 2015. • Siwicki M., Cyberprzystępczość, Warszawa 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Kosiński J., Przystępczość teleinformatyczna, Szczytno 2013. • Lach A., Dowody elektroniczne w procesie karnym, Toruń 2004. • Liderman K., Bezpieczeństwo informacyjne, Warszawa 2013. • Suchorzewska A., Ochrona praw systemów informatycznych wobec zagrożenia cyberterroryzmem, Warszawa 2010. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 1997, nr 182, nr 133, poz. 883 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim I prawach pokrewnych (Dz.U. 1994, nr 24 poz. 83 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. 2002, nr 144 poz. 1204 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. 2010, nr 182, poz. 1228 z późn. zm.) • Ustawa z dnia 12 września 2014 r. o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o cyberprzystępczości, sporządzonej w Budapeszcie w dniu 23 listopada 2001 r. (Dz. U. 2014, poz. 1514). 					

- Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości (Dz. U. 2015, poz. 728).

D. Przydatne strony internetowe:

- centralops.net
- www.ip-adress.com
- www.dns.pl
- www.geoiptool.com
- www.forensicfocus.com

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.10 Seminarium magisterskie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.M.	Seminarium magisterskie	ZO	9			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	tak	II, III, IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
SEMESTR II						
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	55	60	75	3
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia seminaryjne z udziałem nauczycieli	12	10	-	-		
• konsultacje grupowe	4	2	-	-		
• konsultacje indywidualne	2	1				
• zajęcia podsumowujące	1	1				
• wybór tematu	-	-	10	10		
• studiowanie literatury dot. tematu pracy/praca na platformie	-	-	25	25		
• przygotowanie konspektu pracy magisterskiej	-	-	20	25		
łącznie w semestrze:	20	15	55	60	75	3
SEMESTR III						
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	55	60	75	3
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia seminaryjne z udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• konsultacje grupowe	6	3	-	-		
• konsultacje indywidualne	2	2				
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• opracowanie narzędzi badawczych	-	-	15	15		
• przygotowanie koncepcji badań	-	-	10	10		

• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• opracowanie części teoretycznej pracy	-	-	20	20		
łącznie w semestrze:	20	15	55	60	75	3
SEMESTR IV						
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	55	60	75	3
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia seminaryjne z udziałem nauczycieli	10	7	-	-		
• konsultacje	8	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• opracowanie wyników badań	-	-	10	10		
• opracowanie części badawczej pracy	-	-	10	10		
• opracowanie części końcowej pracy			10	10		
• przygotowanie do egzaminu dyplomowego	-	-	10	15		
• korekta pracy	-	-	15	15		
łącznie w semestrze:	20	15	55	60	75	3
łącznie w trakcie studiów:	60	45	175	180	225	9
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
nie dotyczy			wykład informacyjny, informacja, konsultacje, dyskusja			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
nie dotyczy			percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie konspektu pracy magisterskiej, przygotowanie koncepcji badań, przygotowanie narzędzi badawczych, prowadzenie badań, pisanie pracy magisterskiej			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa			student zna metodologiczne podstawy prowadzenia badań bezpieczeństwa i zasady pisania prac naukowych, wartością dodaną jest doświadczenie studenta w pisaniu pracy magisterskiej na studiach pierwszego stopnia			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi metodologii badań różnych aspektów bezpieczeństwa; • zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu wybranych aspektów bezpieczeństwa; • zapoznać ich z regułami moralnymi, etycznymi i prawnymi związanymi z prowadzeniem badań naukowych, w tym z podstawowymi zasadami ochrony własności intelektualnej; • zapoznać ich z organizacją i zasadami obowiązującymi podczas obrony prac dyplomowych – magisterskich oraz procedurami obowiązującymi w tym zakresie na uczelni. 						

w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystania w badaniach naukowych podstawowych metod, technik, narzędzi i procedur badawczych; nauczyć ich właściwego planowania badań naukowych, a także wykorzystywania dostępnych źródeł wiedzy naukowej; przygotować ich pod względem praktycznym do prowadzenia badań własnych i pisania pracy magisterskiej; przygotować ich do planowania i realizacji pracy samokształceniowej w obszarze wiedzy dotyczącej metodologii i badań i jej praktycznego wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych zadań zawodowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy magisterskiej; uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
SEMESTR II			
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia seminarium; zapoznanie z przykładowymi tematami i obszarami merytorycznymi stanowiącymi treść prac dyplomowych w ramach seminarium.	1	1
2.	Struktura i zasady pisania prac dyplomowych: rodzaje i charakterystyka prac naukowych; pojęcie i rodzaje prac kwalifikacyjnych; struktura i układ pracy kwalifikacyjnej monograficznej i badawczej; zasady stosowania przypisów, opisów rycin i tabel; bibliografia w pracach kwalifikacyjnych.	2	2
3.	Podstawowe zasady etyki badań naukowych: etyka badań naukowych; podstawowe naruszenia etyki badań naukowych; ochrona praw autorskich; zasady funkcjonowania systemów antyplagiatoowych.	2	2
4.	Organizacja i przebieg badań naukowych dotyczących bezpieczeństwa: rodzaje badań naukowych; procedura prowadzenia badań naukowych; przedmiot i cele badań; problemy i hipotezy badawcze; zmienne i wskaźniki w badaniach naukowych.	2	2
5.	Podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach bezpieczeństwa: paradygmaty i modele badań bezpieczeństwa; typowe metody, techniki i narzędzia badawcze; studiowanie literatury w badaniach bezpieczeństwa; metody empiryczne w badaniach bezpieczeństwa; metody systemowe w badaniach bezpieczeństwa.	2	2
6.	Bezpieczeństwo jako przedmiot badań społecznych: pojęcie i istota bezpieczeństwa; podmioty bezpieczeństwa (personalne i strukturalne); przedmiot badań w naukach o bezpieczeństwie; systemy bezpieczeństwa jako przedmiot zainteresowań badawczych w naukach o bezpieczeństwie.	2	1
7.	Bezpieczeństwo jako przedmiot badań własnych: ukierunkowanie poszukiwań studentów w zakresie wyboru przedmiotu badań i tematu pracy dyplomowej; dyskusja; udzielenie wskazówek dotyczących przygotowania wstępnej wersji konspektu pracy magisterskiej.	2	1
8.	Konsultacje grupowe: przedstawienie przez studentów wstępnej wersji konspektu własnej pracy magisterskiej; dyskusja na temat przedstawionych koncepcji; ukierunkowanie dalszych prac studentów nad koncepcją badań.	4	2
9.	Konsultacje indywidualne: udzielenie indywidualnych wskazówek dotyczących koncepcji badań i struktury merytoryczno-logicznej pracy magisterskiej.	2	1

10.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i zaliczenie zajęć zgodnie z przyjętymi kryteriami; zatwierdzenie tematów prac i akceptacja konspektów.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
SEMESTR III			
1.	Zajęcia wprowadzające: podsumowanie zajęć i stopnia zaawansowania prac studentów nad pracą dyplomową w ramach seminarium w poprzednim semestrze; podanie celów i organizacji pracy w ramach seminarium w semestrze bieżącym; dyskusja na temat wybranych tematów i możliwości prowadzenia badań przez studentów uczestniczących w seminarium.	1	1
2.	Część teoretyczna prac dyplomowych: przypomnienie zasad związanych z układem logicznym i zawartością merytoryczną rozdziałów teoretycznych; omówienie zasad korzystania z literatury i zasobów Internetu; szczegółowe omówienie sposobu wykonania bibliografii; konsultacje indywidualne dotyczące wykonania części teoretycznej pracy magisterskiej.	2	1,5
3.	Metodyka wykonania narzędzi do badań naukowych: przypomnienie podstawowych rodzajów narzędzi badawczych stosowanych w badaniach bezpieczeństwa; omówienie sposobów i zasad wykonania narzędzi badawczych; udzielenie studentom indywidualnych wskazówek dotyczących wykonania narzędzi do wybranych przez siebie tematów badań i prac dyplomowych.	2	1,5
4.	Konsultacje grupowe związane z wykonaniem narzędzi do badań prowadzonych przez studentów w ramach prac dyplomowych: prezentacja przez studentów projektu narzędzi badawczych do prowadzonych przez siebie badań; dyskusja nad prezentowanymi przez studentów narzędziami badań; udzielenie indywidualnych wskazówek studentom.	6	3
5.	Organizacja i przebieg badań na potrzeby pisania pracy magisterskiej: przypomnienie podstawowych zasad prowadzenia badań w ramach seminarium; prezentacja przez studentów koncepcji badań własnych; dyskusja na temat zaprezentowanych koncepcji; konsultacje indywidualne.	2	1
6.	Podsumowanie stopnia zaawansowania prac studentów nad częścią merytoryczną prac dyplomowych: prezentacja przez studentów rozdziałów teoretycznych; sprawdzenia stopnia ich poprawności pod względem formalnym i merytorycznym; udzielenie wskazówek dotyczących ewentualnej korekty.	2	2
7.	Podsumowanie stopnia zaawansowania prac studentów nad badaniami związanymi z pisaniem prac dyplomowych: prezentacja przez studentów ostatecznej wersji koncepcji badań i narzędzi badawczych; dyskusja na zaprezentowanymi materiałami; udzielenie wskazówek dotyczących ewentualnej korekty koncepcji i narzędzi badawczych.	2	2
8.	Konsultacje indywidualne: udzielenie indywidualnych wskazówek dotyczących pracy magisterskiej.	2	2
9.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i zaliczenie zajęć zgodnie z przyjętymi kryteriami; zatwierdzenie rozdziałów .	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
SEMESTR IV			
1.	Zajęcia wprowadzające: podsumowanie zajęć i stopnia zaawansowania prac studentów nad pracą dyplomową w ramach seminarium w poprzednim semestrze; podanie celów i organizacji pracy w ramach seminarium w semestrze bieżącym; dyskusja na temat stopnia zaawansowania prac i trudności studentów związanych z prowadzeniem badań.	1	1
2.	Opracowanie wyników badań: analiza ilościowa i jakościowa badań; omówienie zasad opracowania i graficznej prezentacji wyników badań ilościowych i jakościowych; przypomnienie zasad wnioskowania i uzasadniania wyników badań; omówienie sposobu wykonania raportu z badań; konsultacje indywidualne.	2	2

3.	Metodyka wykonania części badawczej pracy magisterskiej: omówienie sposobu opisu wyników badań w części badawczej pracy magisterskiej; omówienie merytorycznego zakresu i formalnych uwarunkowań wykonania przez studentów podsumowania i zakończenia pracy, wraz z wnioskami końcowymi; konsultacje indywidualne.	2	1
4.	Konsultacje indywidualne: udzielenie indywidualnych wskazówek dotyczących pracy magisterskiej.	8	6
5.	Sprawdzenie pracy magisterskiej przez prowadzącego seminarium: sprawdzenie całości pracy; udzielenie wskazówek dotyczących korekty pracy.	4	2
6.	Egzamin dyplomowy: omówienie organizacji i przebiegu egzaminu dyplomowego; podanie zagadnień do przygotowania przez studentów na egzamin dyplomowy.	2	2
7.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i zaliczenie zajęć zgodnie z przyjętymi kryteriami; zatwierdzenie prac i przekazanie do recenzji.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Razem zajęć praktycznych w trakcie studiów:		60	45
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne związane z metodologią badań bezpieczeństwa, w tym zagadnienia teoretyczne związane ściśle z przedmiotem badań prowadzonych na potrzeby pisania pracy magisterskiej	
	W_02	zna i rozumie w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań różnych aspektów bezpieczeństwa, w tym w zaawansowanym stopniu metody i techniki związane ściśle z przedmiotem i przyjętą koncepcją badań na potrzeby pisania pracy magisterskiej	
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystując wiedzę teoretyczną nabytą w trakcie studiów oraz umiejętności metodologiczne identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych na potrzeby pisania pracy magisterskiej	
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych ze społeczno-kulturowymi aspektami bezpieczeństwa, w tym w zaawansowanym stopniu metody i techniki związane ściśle z przedmiotem i przyjętą koncepcją badań na potrzeby pisania pracy magisterskiej	
	U_04	potrafi zaplanować przebieg badań na potrzeby pisania pracy magisterskiej i określić jej strukturę merytoryczno-logiczną oraz przygotować pracę dyplomową zgodnie z obowiązującymi zasadami i wymogami formalnymi	
	U_05	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy związanej z metodologią badań i zagadnieniami merytorycznymi, które interesują go z perspektywy prowadzonych badań	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy magisterskiej	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z	

		bezpieczeństwem		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za poszczególne semestry wyliczone zgodnie z przyjętymi kryteriami			
sposób zaliczenia czwartego semestru:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za konspekt pracy magisterskiej oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>18) Konspekt pracy magisterskiej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał konspekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał konspekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 4,0 – student wykonał konspekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 3,5 – student wykonał konspekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 3,0 – student wykonał konspekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 2,0 – student nie wykonał konspektu.</p> <p>19) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	konspekt pracy magisterskiej	W_02, W_03, U_02, U_03, U_05	80
	O2	aktywność na zajęciach	K_01	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia piątego semestru:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za koncepcję badań oraz część merytoryczną pracy			
kryteria oceny:	<p>1) Koncepcja badań: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej koncepcji.</p>			

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał koncepcje w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał koncepcję w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 4,0 – student wykonał koncepcję w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 3,5 – student wykonał koncepcję nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 3,0 – student wykonał koncepcję w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 2,0 – student nie wykonał koncepcji.</p> <p>2) Część merytoryczna pracy:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał części merytorycznej pracy magisterskiej.</p>			
<p>przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>symbol</p>	<p>przedmiot oceny</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>koncepcja badań</p>	<p>W_01, W_02, U_03, U_04, U_05, K_02</p>	<p>40</p>
	<p>O2</p>	<p>część merytoryczna pracy</p>	<p>W_01, U_01, U_02,</p>	<p>60</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,6 \times O2$</p>			
<p>sposób zaliczenia szóstego semestru:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>ocena za pracę dyplomową</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>1) Praca dyplomowa:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał części merytorycznej pracy magisterskiej.</p>			

	poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy magisterskiej.			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	całość pracy magisterskiej	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O1			
sposób zaliczenia całego przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za poszczególne semestry			
kryteria oceny:	średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w punktach ECTS
	O1	semestr drugi	W_02, W_03, U_02, U_03, U_05, K_01	3
	O2	semestr trzeci	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, U_05, K_02	3
	O3	semestr czwarty	wszystkie efekty	3
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = \frac{O1 \times 3 + O2 \times 3 + O3 \times 3}{3 + 3 + 3}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W01, K2_W02, K2_W03, K2_W05, K2_W07, K2_W08, K2_W11, K2_W12			
W_02	K2_W04			
W_03	K2_W06, K2_W13			
U_01	K2_U01, K2_U02			
U_02	K2_U03			
U_03	K2_U04, K2_U05, K2_U06			
U_04	K2_U05, K2_U09			
U_05	K2_U15			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Babbie E., <i>Podstawy badań społecznych</i>, Warszawa 2013. • Duraj-Nowakowa K., <i>Studiowanie literatury przedmiotu</i>, Kraków 2002. • Hajduk Z., <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Lublin 2012. • Nowak S., <i>Metodologia badań społecznych</i>, Warszawa 2011. • Jemioło T., Dawidczyk A., <i>Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2008. 				

- Karpiński J., *Wprowadzenie do metodologii badań społecznych*, Warszawa 2006.
- Sienkiewicz P. (red.), *Metody badań nad bezpieczeństwem i obronnością*, Warszawa 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bazewicz M., Arne C., *Podstawy metodologii systemów ludzkiej aktywności i informatyki*, Wrocław 1995.
- Ciczkowski W. (red.), *Prace promocyjne z pedagogiki*, Olsztyn 2000.
- Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1998.
- Szreder M., *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, Warszawa 2010.
- Zaczyński W. P., *Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych, i magisterskich*, Warszawa 1995.

C. Materiały źródłowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://plagiat.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.11 Bezpieczeństwo i higiena pracy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
BHP	Bezpieczeństwo i higiena pracy	Z	-			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Komórka BHP Akademii		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	4	4	-	-	-	
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3,5	3,5	-	-		
• test końcowy	0,5	0,5				
Zajęcia praktyczne [razem]	4	4	-	-	-	
łącznie:	4	4	-	-	-	
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykłady informacyjny						
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• brak		• brak wymagań				
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
• zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.						

w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów bezpiecznego zachowania się na terenie uczelni, nauczyć studentów bezpiecznego wykorzystywania wyposażenia technicznego w procesie kształcenia, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować właściwe postawy etyczne, moralne i prawne wśród studentów, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		N	N
1.	Przepisy bhp obowiązujące na terenie uczelni. Ergonomia – ogólne wymagania dla stanowiska pracy/ nauki; organizacja stanowiska pracy/ nauki.	0,5	0,5
2.	Zasady obowiązujące w pracowniach komputerowych, laboratoriach i pracowniach specjalistycznych. Charakterystyka wybranych czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych.	1	1
3.	Postępowanie w razie wypadku oraz zasady udzielania pierwszej pomocy.	1	1
4.	Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego. Rodzaje środków gaśniczych . Zasady prowadzenia ewakuacji w przypadku zagrożenia w tym osób niepełnosprawnych.	1	1
5.	Test końcowy	0,5	0,5
razem zajęć teoretycznych:		4	4
		4	4
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		4	4
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Zaliczenie przedmiotu:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie testu końcowego bez oceny		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów</i>, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013 Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. 			
B. Literatura uzupełniająca:			
C. Materiały źródłowe:			
D. Przydatne strony internetowe:			
osoba do kontaktu:	Specjalista Ds. BHP		
telefon:			
e-mail:			

3.2 Harmonogram realizacji programu studiów

3.2.1 Harmonogram realizacji programu studiów – studia stacjonarne (w systemie studiów tradycyjnych)

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych															Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia z nauczycielem (N)						Zajęcia praktyczne (ZP)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS		a w tym						
			Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL				PIST	ZT	ZP	EL	zajęcia		
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu																												
PRZEDMIOTY OGÓLNE I KIERUNKOWE (ZAJĘCIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SPECJALNOŚCI)																													
SEMESTR I																													
BHP.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Z
O.1.	Język obcy	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	30	-	45	-	45	-	-	75	3	-	3	-	3	-	-	ZO
K.1.	Metodologia badań bezpieczeństwa	25	15	15	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	75	35	40	-	-	100	4	2	2	-	-	2	E	
P.1.	Statystyka w badaniach społecznych	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	50	15	35	-	-	75	3	1	2	-	-	2	ZO	
O.2.	Podstawy logiki	30	15	15	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	70	35	35	-	-	100	4	2	2	-	-	-	E	
P.2.	Podstawy wiedzy o państwie i prawie	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	-	-	ZO	
O.3.	Historia bezpieczeństwa	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	-	-	ZO	
P.3.	Socjologia bezpieczeństwa	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	-	-	ZO	
P.4.	Psychologia bezpieczeństwa	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	-	-	ZO	
K.2.	Teoria bezpieczeństwa	30	15	15	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	70	35	35	-	-	100	4	2	2	-	-	2	E	
K.3.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	E	
RAZEM W SEMESTRZE:		225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9		
SEMESTR II																													
O.1.	Język obcy	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	30	-	45	-	45	-	-	75	3	-	3	-	3	-	-	ZO
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO	
K.4.	System bezpieczeństwa narodowego	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	E	
K.5.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	ZO	
K.6.	Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	ZO	
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	E	
K.8.	Instytucje bezpieczeństwa	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	ZO	
K.9.	Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	75	15	60	-	-	100	4	1	3	-	-	3	E	
RAZEM W SEMESTRZE:		200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	6	24	-	6	21		
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „OBRONA NARODOWA”																													
SEMESTR III																													
S.M.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO	
S.1.1.	Historia wojen i wojskowości	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.1.2.	Współczesne wojny i konflikty zbrojne	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.1.3.	Ekonomika obronności	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.1.4.	Zagrożenia militarne państwa	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)					Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)				Razem (S)	Samodzielna praca studenta (S)					łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym				
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)		Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE		EL	a w tym						ZT	ZP	EL	zajęcia	
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	CA	CW									CL		CUP	CF	SD	LE	EL	ZT				ZP	EL
S.1.5.	Sily zbrojne we współczesnym świecie	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.6.	Prawne podstawy obronności	30	10	-	10	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.7.	System obronności państwa	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.8.	Planowanie cywilne	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		215	95	75	20	-	120	-	80	-	20	-	20	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19		
SEMESTR IV																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.1.9.	Ochrona granicy państwowej	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.1.10.	Sily zbrojne wobec terroryzmu międzynarodowego	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.1.11.	Pozamilitarne ogniwa obronności państwa	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.12.	Obrona cywilna	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.13.	Współpraca cywilno-wojskowa	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.14.	Logistyka bezpieczeństwa	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.1.15.	Zarządzanie kryzysowe	40	10	-	10	-	30	-	-	30	-	-	-	-	85	40	45	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		210	80	40	40	-	130	-	20	30	60	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	300	60	-	490	160	100	30	80	-	60	60	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69		
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM W ORGANIZACJACH”																												
SEMESTR III																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.2.1.	Współczesne organizacje i ich otoczenie	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.2.2.	Podstawy zarządzania w organizacji	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.2.3.	Zarządzanie informacją w organizacji	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.2.4.	Bezpieczeństwo powszechne i jego zagrożenia	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.5.	System zarządzania kryzysowego	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.6.	GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.7.	Monitoring i analiza zagrożeń	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.8.	Narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		215	95	65	30	-	120	-	40	60	-	-	20	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19		
SEMESTR IV																												

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)			Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym								
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)				Zajęcia praktyczne (ZP)				a w tym						zajęcia								
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PiST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ			
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO	
S.2.9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.2.10.	Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.2.11.	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w organizacji	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.12.	Zarządzanie ochroną fizyczną w organizacji	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.13.	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.14.	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.2.15.	Organizacja procesu zarządzania kryzysowego	40	10	-	10	-	30	-	-	30	-	-	-	-	85	40	45	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		210	80	30	50	-	130	-	-	30	80	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20		
68		850	360	280	80	-	490	160	40	90	80	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM I HIGIENĄ PRACY”																												
SEMESTR III																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO	
S.3.1.	Współczesne organizacje i ich otoczenie	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.3.2.	Podstawy zarządzania w organizacji	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.3.3.	System ochrony pracy z Polsce	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.3.4.	Bezpieczeństwo pracy i jego zagrożenia	30	10	10	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.5.	Dyrektywy UE w zakresie ochrony pracy	30	10	10	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.6.	Organizacja służby bhp w Polsce	30	10	-	10	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.7.	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.8.	Ergonomiczne podstawy ochrony pracy	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		215	95	65	30	-	120	-	60	-	40	-	20	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19		
SEMESTR IV																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO	
S.3.9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.3.10.	Zarządzanie informacją w organizacji	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.3.11.	Narzędzia IT w zarządzaniu bhp	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS						Forma zaliczenia						
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)					Zajęcia z nauczycielem (N)				Samodzielna praca studenta (S)					łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym									
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)		Razem (S)	a w tym				ZT	ZP	EL	PiST			ZT	ZP	EL		zajęcia					
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA		CW	CL	CUP	CF					SD	LE				EL	ZT	ZP	EL	PiST	DW	KUZ
S.3.12.	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.13.	Metodyka szkoleń bhp	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.14.	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.15.	Ocena ryzyka zawodowego i postępowanie powypadkowe	40	10	-	10	-	30	-	-	30	-	-	-	-	85	40	45	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		210	80	30	50	-	130	-	-	50	60	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	280	80	-	490	160	60	50	100	-	60	60	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69		
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „KRYMINOLOGIA Z KRYMINALISTYKĄ”																												
SEMESTR III																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.4.1.	Podstawy kryminalistyki	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.4.2.	Podstawy kryminologii	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.4.3.	Przestępczość	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	50	15	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.4.4.	Patologie społeczne	25	10	10	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	50	15	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.4.5.	Technika kryminalistyczna	55	15	-	15	-	40	-	-	-	40	-	-	-	70	35	35	-	-	125	5	2	3	-	5	3	E	
S.4.6.	Profilowanie geoprzestrzenne w kryminalistyce	40	10	-	10	-	30	-	-	30	-	-	-	-	35	15	20	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
S.4.7.	Metody badań w kryminologii	25	10	-	10	-	15	-	-	-	15	-	-	-	50	15	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	Z	
RAZEM W SEMESTRZE:		220	85	50	35	-	135	30	-	30	55	-	20	-	530	165	215	-	150	750	30	10	20	-	30	20		
SEMESTR IV																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.4.8.	System penitencjarny w Polsce	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.4.9	Taktyka kryminalistyczna	25	10	-	10	-	15	10	-	-	5	-	-	-	50	15	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
S.4.10.	Ekspertyzy i opinie sądowe	40	10	-	10	-	30	-	-	-	30	-	-	-	60	15	45	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
S.4.11.	Prewencja kryminologiczna	35	10	-	10	-	25	-	-	-	25	-	-	-	65	15	50	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
S.4.12.	Profilowanie kryminalne	35	10	-	10	-	25	-	-	-	25	-	-	-	65	15	50	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
S.4.13.	Wybrane zagadnienia postępowania przygotowawczego	35	10	-	10	-	25	25	-	-	-	-	-	-	65	15	50	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		205	65	15	50	-	140	35	-	-	85	-	20	-	545	110	285	-	150	750	30	7	23	-	30	23		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	280	80	-	490	160	60	50	100	-	60	60	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	73		
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE”																												
SEMESTR III																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.5.1.	Wstęp do teorii stosunków międzynarodowych	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.5.2.	Współczesne systemy polityczne	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS						Forma zaliczenia					
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)						Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym								
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)						a w tym				ZT			ZP	EL	zajęcia						
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PiST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ		
S.5.3.	Ład międzynarodowy w erze nowożytnej	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.5.4.	Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego	30	10	10	-	-	20	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.5.	Podstawy prawa międzynarodowego	30	10	10	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.6.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	30	10	10	-	-	20	-	10	10	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.7.	Bezpieczeństwa zewnętrzne Unii Europejskiej	30	10	10	-	-	20	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.8.	Bezpieczeństwa wewnętrzne Unii Europejskiej	30	10	10	-	-	20	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		215	95	95	-	-	120	60	30	10	-	-	20	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																											
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.5.9.	Terroryzm międzynarodowy	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.5.10.	Geografia bezpieczeństwa	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.5.11.	Globalne i regionalne organizacje bezpieczeństwa	30	10	-	10	-	20	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.12.	Międzynarodowe stosunki polityczne, militarne i ekonomiczne	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.13.	Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa	30	10	-	10	-	20	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.14.	Pokojowe rozstrzygnięcie sporów międzynarodowych	30	10	-	10	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.15.	Euroatlantycki system bezpieczeństwa	40	10	-	10	-	30	30	-	-	-	-	-	-	85	40	45	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		210	80	30	50	-	130	70	20	-	20	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	280	80	-	490	160	60	50	100	-	60	60	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „BEZPIECZEŃSTWO INFORMACYJNE”																											
SEMESTR III																											
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.6.1.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.2.	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.3.	Zarządzanie informacją w organizacji	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.4.	Zagrożenia w cyberprzestrzeni	30	10	10	-	-	20	20	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.5.	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa	30	10	-	10	-	20	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS						Forma zaliczenia						
		Razem (N)	Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia z nauczycielem (N)					Zajęcia praktyczne (ZP)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym							
			Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP			EL		PiST	ZT	ZP	EL	zajęcia	
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu																											
	informacyjnego																											
S.6.6.	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami informatycznymi	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.7.	Ochrona informacji niejawnych	30	10	-	10	-	20	10	10	-	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.8.	Ochrona danych osobowych w sieciach informatycznych	30	10	-	10	-	20	10	-	10	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		215	95	55	40	-	120	40	30	30	-	-	20	-	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																												
SM.	Seminarium magisterskie	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.6.9	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.10.	Etyka w cyberprzestrzeni	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.11.	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych i chmurze	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.12.	Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.13.	Taktyka i narzędzia walki z atakami cybernetycznymi	30	10	-	10	-	20	-	-	20	-	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.14.	Diagnostyka i terapia cyberpatologii społecznych	30	10	-	10	-	20	-	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.15.	Elementy informatyki śledczej	40	10	-	10	-	30	-	-	-	30	-	-	-	-	85	40	45	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		210	80	30	50	-	130	-	-	60	50	-	20	-	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	270	90	-	490	200	30	90	50	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	

Uwagi:

- Użyte w tabeli skróty oznaczają: W – wykłady; K – konwersatoria; EL – zajęcia e-learningowe; CAU – ćwiczenia audytoryjne; CUP – ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych); CW – ćwiczenia warsztatowe; CL – ćwiczenia laboratoryjne; CF – ćwiczenia fizyczne (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego); SD – seminarium dyplomowe; LE – lektorat (dotyczy kształcenia językowego); PiST – praktyki i staże zawodowe; ZT – zajęcia teoretyczne; ZP – zajęcia praktyczne; DW – zajęcia do wyboru; KUZ – zajęcia kształtujące umiejętności zawodowe.
- Godziny z zakresu „Bezpieczeństwa i higieny pracy” nie wliczają się do ogólnej liczby godzin przewidzianych do realizacji studiów.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Wyszczególnienie		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Uwagi	
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym						
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym					ZT	ZP	EL	zajęcia			
Zakres merytoryczny kształcenia	Semestr	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL		ZT	ZP	EL	PIST	ZT				ZP	EL	DW	KUZ
„Obrona narodowa”	I	225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	215	95	75	20	-	120	-	80	-	20	-	20	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	210	80	40	40	-	130	-	20	30	60	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	300	60	-	490	160	100	30	80	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69
„Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	I	225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	215	95	65	30	-	120	-	40	60	-	20	-	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	210	80	30	50	-	130	-	-	30	80	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	280	80	-	490	160	40	90	80	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	68
„Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	I	225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	215	95	65	30	-	120	-	60	-	40	-	20	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	210	80	30	50	-	130	-	-	50	60	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	280	80	-	490	160	60	50	100	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69
„Kryminologia z kryminalistyką”	I	225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	220	85	50	35	-	135	30	-	30	55	-	20	-	530	165	215	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
	IV	205	65	15	50	-	140	35	-	-	85	-	20	-	545	110	285	-	150	750	30	7	23	-	30	23	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	335	250	85	-	515	225	-	30	140	-	60	60	-	2150	640	1210	-	300	3000	120	49	71	-	69	73
„Bezpieczeństwo międzynarodowe”	I	225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	215	95	95	-	-	120	60	30	10	-	20	-	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	210	80	30	50	-	130	70	20	-	20	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	310	50	-	490	290	50	10	20	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	69
„Bezpieczeństwo informacyjne”	I	225	125	125	-	-	100	70	-	-	-	-	30	-	525	275	250	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	200	60	60	-	-	140	90	-	-	-	20	30	-	550	90	460	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	215	95	55	40	-	120	40	30	30	-	20	-	-	535	180	205	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	210	80	30	50	-	130	-	-	60	50	-	20	-	540	170	220	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		850	360	270	90	-	490	200	30	90	50	-	60	60	-	2150	715	1135	-	300	3000	120	53	67	-	69	78

3.2.2 Harmonogram realizacji programu studiów – studia niestacjonarne (w systemie studiów tradycyjnych)

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																		Punkty ECTS					Forma zaliczenia		
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym						
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									a w tym						ZT	ZP	EL	zajęcia			
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PIST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ		
PRZEDMIOTY OGÓLNE I KIERUNKOWE (ZAJĘCIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SPECJALNOŚCI)																											
SEMESTR I																											
BHP.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Z
O.1.	Język obcy	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	20	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	-	ZO
K.1.	Metodologia badań bezpieczeństwa	15	10	10	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	85	40	45	-	-	100	4	2	2	-	2	E	
P.1.	Statystyka w badaniach społecznych	20	5	5	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	2	ZO	
O.2.	Podstawy logiki	20	10	10	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	80	40	40	-	-	100	4	2	2	-	-	E	
P.2.	Podstawy wiedzy o państwie i prawie	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	-	ZO	
O.3.	Historia bezpieczeństwa	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	-	ZO	
P.3.	Socjologia bezpieczeństwa	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	-	ZO	
P.4.	Psychologia bezpieczeństwa	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	-	ZO	
K.2.	Teoria bezpieczeństwa	20	10	10	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	80	40	40	-	-	100	4	2	2	-	2	E	
K.3.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	E	
RAZEM W SEMESTRZE:		150	80	80	-	70	50	-	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
SEMESTR II																											
O.1.	Język obcy	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	20	-	55	-	55	-	-	75	3	-	3	-	3	-	ZO
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
K.4.	System bezpieczeństwa narodowego	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	E	
K.5.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	ZO	
K.6.	Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	ZO	
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	E	
K.8.	Instytucje bezpieczeństwa	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	ZO	
K.9.	Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	15	5	5	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	85	20	65	-	-	100	4	1	3	-	3	E	
RAZEM W SEMESTRZE:		125	30	30	-	95	60	-	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „OBRONA NARODOWA”																											
SEMESTR III																											
S.M.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.1.1.	Historia wojen i wojskowości	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	2	-	ZO	
S.1.2.	Współczesne wojny i konflikty zbrojne	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	2	-	ZO	
S.1.3.	Ekonomia obronności	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	2	-	ZO	
S.1.4.	Zagrożenia militarne państwa	20	5	5	-	15	-	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia						
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)						Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym								
			Zajęcia teoretyczne (ZT)				Zajęcia praktyczne (ZP)						a w tym						zajęcia								
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PIST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ		
S.1.5.	Sily zbrojne we współczesnym świecie	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.6.	Prawne podstawy obronności	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.7.	System obronności państwa	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.8.	Planowanie cywilne	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		145	55	50	5	-	90	-	60	-	15	-	15	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																											
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.1.9.	Ochrona granicy państwowej	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.1.10.	Sily zbrojne wobec terroryzmu międzynarodowego	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.1.11.	Pozamilitarne ogniwa obronności państwa	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.12.	Obrona cywilna	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.13.	Współpraca cywilno-wojskowa	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.14.	Logistyka bezpieczeństwa	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.1.15.	Zarządzanie kryzysowe	25	5	-	5	-	20	-	-	20	-	-	-	-	100	45	55	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		140	45	25	20	-	95	-	15	20	45	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	185	25	-	350	110	75	20	60	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM W ORGANIZACJACH”																											
SEMESTR III																											
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.2.1.	Współczesne organizacje i ich otoczenie	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.2.2.	Podstawy zarządzania w organizacji	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.2.3.	Zarządzanie informacją w organizacji	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.2.4.	Bezpieczeństwo powszechne i jego zagrożenia	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.5.	System zarządzania kryzysowego	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.6.	GIS w zarządzaniu bezpieczeństwem	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.7.	Monitoring i analiza zagrożeń	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.8.	Narzędzia IT w zarządzaniu bezpieczeństwem	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		145	55	40	15	-	90	-	30	45	-	-	15	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																											

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia						
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)						Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym								
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)						a w tym				ZT			ZP	EL		zajęcia					
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PIST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ		
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.2.9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.2.10.	Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.2.11.	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w organizacji	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.12.	Zarządzanie ochroną fizyczną w organizacji	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.13.	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.14.	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.2.15.	Organizacja procesu zarządzania kryzysowego	25	5	-	5	-	20	-	-	20	-	-	-	-	100	45	55	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		140	45	20	25	-	95	-	-	20	60	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	170	40	-	350	110	30	65	60	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM I HIGIENĄ PRACY”																											
SEMESTR III																											
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.3.1.	Współczesne organizacje i ich otoczenie	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.3.2.	Podstawy zarządzania w organizacji	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.3.3.	System ochrony pracy z Polsce	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.3.4.	Bezpieczeństwo pracy i jego zagrożenia	20	5	5	-	15	-	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.3.5.	Dyrektywy UE w zakresie ochrony pracy	20	5	5	-	15	-	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.3.6.	Organizacja służby bhp w Polsce	20	5	5	-	15	-	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.3.7.	Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacji	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.3.8.	Ergonomiczne podstawy ochrony pracy	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		145	55	45	10	-	90	-	45	-	30	-	15	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																											
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.3.9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.3.10.	Zarządzanie informacją w organizacji	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.3.11.	Narzędzia IT w zarządzaniu bhp	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)						Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym									
			Zajęcia teoretyczne (ZT)				Zajęcia praktyczne (ZP)						a w tym						ZT	ZP		EL	zajęcia					
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PIST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ			
S.3.12.	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.13.	Metodyka szkoleń bhp	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.14.	Zarządzanie ochroną przeciwpożarową	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.3.15.	Ocena ryzyka zawodowego i postępowanie powypadkowe	25	5	-	5	-	20	-	-	20	-	-	-	-	100	45	55	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		140	45	20	25	-	95	-	-	35	45	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	175	35	-	350	110	45	35	75	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69		
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „KRYMINOLOGIA Z KRYMINALISTYKĄ”																												
SEMESTR III																												
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.4.1.	Podstawy kryminalistyki	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.4.2.	Podstawy kryminologii	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.4.3.	Przestępczość	15	5	5	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	60	20	40	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.4.4.	Patologie społeczne	15	5	5	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	60	20	40	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.4.5.	Technika kryminalistyczna	35	5	-	5	-	30	-	-	-	30	-	-	-	90	45	45	-	-	125	5	2	3	-	5	3	E	
S.4.6.	Profilowanie geoprzestrzenne w kryminalistyce	25	5	-	5	-	20	-	-	20	-	-	-	-	50	20	30	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
S.4.7.	Metody badań w kryminologii	15	5	-	5	-	10	-	-	-	10	-	-	-	60	20	40	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	Z	
RAZEM W SEMESTRZE:		140	45	30	15	-	95	20	-	20	40	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20		
SEMESTR IV																												
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.4.8.	System penitencjarny w Polsce	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.4.9	Taktyka kryminalistyczna	15	5	5	-	-	10	5	-	-	5	-	-	-	60	20	40	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
S.4.10.	Ekspertyzy i opinie sądowe	25	5	-	5	-	20	-	-	-	20	-	-	-	75	20	55	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
S.4.11.	Prewencja kryminologiczna	25	5	-	5	-	20	-	-	-	20	-	-	-	75	20	55	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
S.4.12.	Profilowanie kryminalne	25	5	-	5	-	20	-	-	-	20	-	-	-	75	20	55	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
S.4.13.	Wybrane zagadnienia postępowania przygotowawczego	25	5	-	5	-	20	20	-	-	-	-	-	-	75	20	55	-	-	100	4	1	3	-	4	3	E	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		140	35	15	20	-	105	25	-	-	65	-	15	-	610	140	320	-	150	750	30	7	23	-	30	23		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		555	190	155	35	-	365	155	-	20	105	-	45	40	2445	785	1360	-	300	3000	120	49	71	-	69	73		
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE”																												
SEMESTR III																												
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.5.1.	Wstęp do teorii stosunków międzynarodowych	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.5.2.	Współczesne systemy polityczne	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia						
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)				Zajęcia z nauczycielem (N)						Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym								
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)						a w tym				ZT			ZP	EL		zajęcia					
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	EL	PIST	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	DW	KUZ		
S.5.3.	Ład międzynarodowy w erze nowożytnej	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.5.4.	Teoria bezpieczeństwa międzynarodowego	20	5	5	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.5.	Podstawy prawa międzynarodowego	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.6.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	20	5	5	-	-	15	-	5	10	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.7.	Bezpieczeństwa zewnętrzne Unii Europejskiej	20	5	5	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.8.	Bezpieczeństwa wewnętrzne Unii Europejskiej	20	5	5	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		145	55	55	-	-	90	45	20	10	-	-	15	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																											
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.5.9.	Terroryzm międzynarodowy	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.5.10.	Geografia bezpieczeństwa	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.5.11.	Globalne i regionalne organizacje bezpieczeństwa	20	5	5	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.12.	Międzynarodowe stosunki polityczne, militarne i ekonomiczne	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.13.	Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa	20	5	5	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.14.	Pokojowe rozstrzygnięcie sporów międzynarodowych	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.5.15.	Euroatlantycki system bezpieczeństwa	25	5	-	5	-	20	20	-	-	-	-	-	-	100	45	55	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		140	45	35	10	-	95	50	15	140	-	15	-	15	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	200	10	-	350	205	35	10	15	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „BEZPIECZEŃSTWO INFORMACYJNE”																											
SEMESTR III																											
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.6.1.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.2.	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.3.	Zarządzanie informacją w organizacji	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO
S.6.4.	Zagrożenia w cyberprzestrzeni	20	5	5	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.5.	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa	20	5	5	-	-	15	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E

Zajęcia/przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia z nauczycielem (N)					Zajęcia praktyczne (ZP)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS		a w tym						
			Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP				EL	PiST	ZT	ZP	EL	zajęcia	
Kod	Nazwa zajęć/przedmiotu																											
	informacyjnego																											
S.6.6.	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami informatycznymi	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E
S.6.7.	Ochrona informacji niejawnych	20	5	-	5	-	15	5	10	-	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.6.8.	Ochrona danych osobowych w sieciach informatycznych	20	5	-	5	-	15	5	-	10	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		145	55	40	15	-	90	25	25	25	-	-	15	-	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
SEMESTR IV																												
SM.	Seminarium magisterskie	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-	60	-	60	-	-	75	3	-	3	-	3	3	ZO
S.6.9	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.6.10.	Etyka w cyberprzestrzeni	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-	50	2	2	-	-	2	-	ZO	
S.6.11.	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych i chmurze	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.6.12.	Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.6.13.	Taktyka i narzędzia walki z atakami cybernetycznymi	20	5	-	5	-	15	-	-	15	-	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.6.14.	Diagnostyka i terapia cyberpatologii społecznych	20	5	-	5	-	15	-	-	-	15	-	-	-	55	20	35	-	-	75	3	1	2	-	3	2	E	
S.6.15.	Elementy informatyki śledczej	25	5	-	5	-	20	-	-	-	20	-	-	-	100	45	55	-	-	125	5	2	3	-	5	3	ZO	
PZ.	Praktyka zawodowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150	150	6	-	6	-	6	6	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		140	45	20	25	-	95	-	-	45	35	-	15	-	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	170	40	-	350	135	25	70	35	-	45	40	-	2440	865	1355	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	

Uwagi:

- Użyte w tabeli skróty oznaczają: W – wykłady; K – konwersatoria; EL – zajęcia e-learningowe; CAU – ćwiczenia audytoryjne; CUP – ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych); CW – ćwiczenia warsztatowe; CL – ćwiczenia laboratoryjne; CF – ćwiczenia fizyczne (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego); SD – seminarium dyplomowe; LE – lektorat (dotyczy kształcenia językowego); PiST – praktyki i staże zawodowe; ZT – zajęcia teoretyczne; ZP – zajęcia praktyczne; DW – zajęcia do wyboru; KUZ – zajęcia kształtujące umiejętności zawodowe.
- Godziny z zakresu „Bezpieczeństwa i higieny pracy” nie wliczają się do ogólnej liczby godzin przewidzianych do realizacji studiów.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Wyszczególnienie		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Uwagi	
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)					łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym					
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym						ZT	ZP	EL	zajęcia		
Zakres merytoryczny kształcenia	Semestr	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL		ZT	ZP	EL	PIST	ZT	ZP				EL	DW	KUZ
„Obrona narodowa”	I	150	80	80	-	-	70	50	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	125	30	30	-	-	95	60	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	145	55	50	5	-	90	-	60	-	15	-	15	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	140	45	25	20	-	95	-	15	20	45	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	185	25	-	350	110	75	20	60	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
„Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”	I	150	80	80	-	-	70	50	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	125	30	30	-	-	95	60	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	145	55	40	15	-	90	-	30	45	-	15	-	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	140	45	20	25	-	95	-	-	20	60	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	170	40	-	350	110	30	65	60	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
„Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”	I	150	80	80	-	-	70	50	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	125	30	30	-	-	95	60	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	145	55	45	10	-	90	-	45	-	30	-	15	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	140	45	20	25	-	95	-	-	35	45	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	175	35	-	350	110	45	35	75	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
„Kryminologia z kryminalistyką”	I	150	80	80	-	-	70	50	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	125	30	30	-	-	95	60	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	140	45	30	15	-	95	20	-	20	40	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
	IV	140	35	15	20	-	105	25	-	-	65	-	15	-	610	140	320	-	150	750	30	7	23	-	30	23	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		555	190	155	35	-	365	155	-	20	105	-	45	40	2445	785	1360	-	300	3000	120	49	71	-	69	73	
„Bezpieczeństwo międzynarodowe”	I	150	80	80	-	-	70	50	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	125	30	30	-	-	95	60	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	145	55	55	-	-	90	45	20	10	-	15	-	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	140	45	35	10	-	95	50	15	-	15	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	200	10	-	350	205	35	10	15	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	
„Bezpieczeństwo informacyjne”	I	150	80	80	-	-	70	50	-	-	-	-	20	-	600	320	280	-	-	750	30	16	14	-	3	9	
	II	125	30	30	-	-	95	60	-	-	-	15	20	-	625	120	505	-	-	750	30	16	14	-	6	21	
	III	145	55	40	15	-	90	25	25	25	-	15	-	-	605	220	235	-	150	750	30	11	19	-	30	19	
	IV	140	45	20	25	-	95	-	-	45	35	-	15	-	610	205	255	-	150	750	30	10	20	-	30	20	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		560	210	170	40	-	350	135	25	70	35	-	45	40	2440	865	1275	-	300	3000	120	53	67	-	69	69	

3.3 Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

3.3.1 Ustalenia ogólne

W celu właściwej realizacji praktyk zawodowych studentów przyjmuje się następujące ustalenia ogólne:

1. Student jest zobowiązany w trakcie trwania studiów do odbycia praktyki zawodowej.
2. Praktykę student odbywa w wymiarze 300 godzin, 12 pkt. ECTS.
3. Praktyka została podzielona na dwa etapy:
 - Praktyka zawodowa - 150 godzin, 6 pkt. ECTS, semestr III
 - Praktyka zawodowa - 150 godzin, 6 pkt. ECTS, semestr IV
4. Student zobowiązany jest do rozpoczęcia praktyki zawodowej po dokonaniu wyboru specjalności po II semestrze. Następnie drugi etap praktyki zawodowej po III semestrze i zakończyć przed obroną pracy dyplomowej IV semestr.
5. Praktyka powinna odbywać się w instytucjach bezpieczeństwa, instytucjach sektora gospodarki lub sektora publicznego na stanowiskach związanych bądź zbliżonych do specjalności, jaką student wybierze w trakcie studiów.
6. Praktyka może odbywać się w innym terminie (za zgodą Dyrektora Instytutu), nie mniej jednak powinna zakończyć się wraz z zaliczeniem ostatniego semestru studiów (IV semestru na studiach drugiego stopnia).
7. Zaliczenie praktyk jest jednym z wymogów programowych, które student powinien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego.
8. Za odbycie praktyki student otrzymuje 12 pkt ECTS.
9. Za organizację praktyk odpowiada koordynator wyznaczony przez Dyrektora Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego.
10. Do jego obowiązków należy między innymi:
 - organizacja praktyk zgodnie z zasadami i ustaleniami wewnętrznymi obowiązującymi w Uczelni,
 - prowadzenie spotkań informacyjnych dla studentów odnośnie zasad odbywania praktyk,
 - prowadzenie i archiwizowanie wymaganej dokumentacji,
 - współpraca z komórkami wewnętrznymi Uczelni odnośnie praktyk studentów,
 - współpraca z instytucjami, z którymi Uczelnia posiadania podpisane porozumienia na okoliczność odbywania praktyk przez studentów kierunku „bezpieczeństwo narodowe”,
 - nadzór i kontrola odbywa praktyk przez studentów,
 - analiza wyników praktyk i osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia,
 - prowadzenie działalności sprawozdawczej.

3.3.2 Cel i zakres merytoryczny praktyk

1. Zasadniczym celem praktyk jest przygotowanie studentów do pracy zawodowej w instytucjach i na stanowiskach pracy związanych ze specjalnością, w jakiej odbywają kształcenie w ramach studiów.
2. W trakcie praktyki studenci powinni:
 - zapoznać się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w tym jej regulaminem (statutem),
 - zapoznać się z jej zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania,
 - zapoznać się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów specjalistów zaangażowanych w zadania na rzecz bezpieczeństwa,
 - zapoznać się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej z bezpieczeństwem,
 - wykonywać podstawowe zadania administracyjne i merytoryczne pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji,
 - włączyć się w realizację programów społecznych na rzecz promocji bezpieczeństwa, jeżeli są realizowane przez instytucję, w której odbywa praktykę,
 - doskonalić znajomość zagadnień specjalistycznych, objętych programem kształcenia, głównie pod kątem wykonywań badań na rzecz pracy dyplomowej.

3.3.3 Efekty uczenia się

1. Po odbyciu praktyki, studenci powinni osiągnąć następujące efekty uczenia się:

Numer, symbol	Efekty uczenia się Student, który odbył praktykę:	Odniesie do efektów uczenia się:
		dla kierunku
w zakresie wiedzy:		
W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	K2_W03, K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W11
W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa	K2_W03, K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08
W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę	K2_W07, K2_W11, K2_W08
w zakresie umiejętności:		
U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalność instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów	K2_U03, K2_U04, K2_U05, K2_U11, K2_U12, K2_U13,
U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę	K2_U06, K2_U07, K2_U08, K2_U09, K2_U10, K2_U11,
U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa	K2_U04, K2_U05, K2_U11, K2_U12, K2_U13
U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej	K2_U03, K2_U06, K2_U07, K2_U08, K2_U09, K2_U10, K2_U11,
w zakresie kompetencji:		
K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K2_K03, K2_K06
K_02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę	K2_K08

3.3.4 Organizacja i przebieg praktyk

1. Praktyka odbywa się na podstawie skierowania z Uczelni oraz indywidualnego, bądź zbiorowego porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją (organizacją), w której student odbywa praktykę.
2. Student zobowiązany jest do potwierdzenia odbycia praktyk oraz wykonania sprawozdania według wzoru zawartego w dzienniku praktyk.
3. Potwierdzeniem odbycia praktyk jest zaświadczenie wydane przez instytucję, w której odbywał praktykę. W zaświadczeniu powinien być zaznaczony czas trwania praktyki i ich zgodność pod względem merytorycznym z zakresem praktyk wynikającym z programu kształcenia.
4. Studenci pracujący zawodowo mogą się starać o zaliczenie ich pracy zawodowej na poczet praktyki w sytuacji, gdy wykonywana przez nich praca mieści się w obszarze problemowym związanym z kierunkiem kształcenia i specjalnością. W tym wypadku zobowiązani są złożyć wniosek do Dyrektora Instytutu, na obowiązującym wzorze druku, i dołączyć do niego w formie załączników:
 - zaświadczenie o zatrudnieniu z uwzględnieniem jego okresu, charakteru i zadań wykonywanych przez studenta,
 - informację uzupełniającą dotyczącą charakteru i zakresu pracy zawodowej wnioskowanej przez niego o zaliczenie na poczet praktyk studenckich według wzoru określonego przez koordynatora praktyk.
5. Warunkiem wnioskowania o zaliczanie pracy zawodowej na poczet praktyki jest minimum 12 miesięczne zatrudnienie [dwa miesiące pracy zawodowej odpowiadają jednemu tygodniowi (40 godzin) praktyki studenckiej].
6. Uczelnia ma prawo sprawować nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk.
7. Niniejsze zasady, wraz z obowiązującymi wzorami dokumentów, są doprecyzowane w „Szczegółowym regulaminie praktyk zawodowych” opracowanym przez koordynatora praktyk i zatwierdzonym przez Dyrektora Instytutu.

3.3.5 Zasady zaliczenia praktyk

1. Praktykę zalicza koordynator praktyk, po uprzednim spełnieniu przez studenta wymogów określonych w niniejszym programie kształcenia i „Szczegółowym regulaminie odbywania praktyk”.
2. Dokumenty poświadczające odbycie przez studenta praktyk zamieszcza się w teczce akt personalnych studenta.
3. Wszelkie niejasności dotyczące odbywania praktyk należy wyjaśniać z koordynatorem praktyk.
4. Po odbyciu praktyki jej koordynator przeprowadza ze studentem wywiad, na podstawie opracowanego przez siebie kwestionariusza, który służy między innymi do zweryfikowania stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia.
5. Sposób weryfikacji efektów kształcenia przyjętych dla praktyki zawodowej przedstawia poniższa tabela:

Numer, symbol	Efekty uczenia się Student, który odbył praktykę potrafi:	Proponowane:	
		metody weryfikacji	narzędzia weryfikacji
w zakresie wiedzy:			
W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	analiza sprawozdania, opinii instytucji, w której student odbywał praktykę oraz wywiadu	sprawozdanie, kwestionariusz wywiadu i pozostałe dokumenty z przebiegu praktyki
W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa		
W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę		
w zakresie umiejętności:			
U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalności instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów	analiza sprawozdania, opinii instytucji, w której student odbywał praktykę oraz wywiadu	sprawozdanie, kwestionariusz wywiadu i pozostałe dokumenty z przebiegu praktyki
U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę		
U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa		
U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej		
w zakresie kompetencji:			
K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	wywiad	kwestionariusz wywiadu
K_02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę		

3.3.6 Zasady kontroli praktyk

1. Praktyki podlegają nadzorowi i kontroli ze strony koordynatora praktyk.
2. Celem kontroli jest sprawdzenie, czy odbywają się one zgodnie z programem kształcenia i czy student ma zapewnione warunki jej realizacji.
3. Odpowiedzialnym za kontrolę praktyk jest koordynator praktyk.
4. Po ustaleniu harmonogramu praktyk i listy instytucji, w jakich studenci odbywają praktyki zobligowany jest do sporządzenia grafiku kontroli i przedstawienia go do akceptacji Dyrektorowi Instytutu. Terminy i zakres kontroli uzgadnia z przedstawicielami instytucji, w jakich studenci odbywają praktyki.
5. Z kontroli sporządza stosowną notatkę według wzoru zawartego w „Szczegółowym regulaminie praktyk” w jej wyniki przedstawia Dyrektorowi Instytutu.
6. Wyniki kontroli praktyk za dany rok akademicki wraz z uwagami i wnioskami przedstawia na zebraniu ogólnym kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu, posiedzeniu Rady Instytutu oraz omawia ze studentami podczas spotkań informacyjnych.

3.3.7 Opis zajęć

PZ. Praktyka zawodowa –SEMESTR III

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
PZ.	Praktyka zawodowa	ZO	6			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Według specjalności	III		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Instytucje i podmioty związane z bezpieczeństwem realizujące praktykę po podpisaniu porozumienia o praktyce.			Osoby wyznaczone zgodnie z regulaminem praktyk.			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	150	150	150	6
• zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	15	15		
• zapoznanie się z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	15	15		
• zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki	-	-	25	25		
• zapoznanie się z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki	-	-	20	20		
• zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	-	-	25	25		
• wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji)	-	-	50	50		
łącznie:	-	-	150	150	150	6
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
nie dotyczy			nie dotyczy			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
nie dotyczy		metoda wymagająca samodzielnej pracy studenta: wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem odbywającym praktykę z ramienia instytucji, przygotowanie dokumentacji zaliczającej praktykę zawodową studenta	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Przedmioty podstawowe w tym, <ul style="list-style-type: none"> • moduły kierunkowe • ukończony drugi semestr 		wymagania formalne - ukończony drugi semestr, wybór miejsca praktyki (zgoda na praktykę instytucji, w której student chce odbyć praktykę), przygotowanie skierowania z Uczelni i porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją, w której student będzie odbywał praktykę wymogi wstępne: student ma podstawową wiedzę z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa w instytucji, w której będzie odbywał praktykę, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie i formie pisemnej, potrafi pracować w grupie oraz wykorzystywać nowoczesne środki technologii IT	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w tym jej regulaminem (statutem) • zapoznać ich z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której odbywają praktykę zawodową • zapoznać ich z organizacją pracy kierownictwa i zespołów specjalistów zaangażowanych w zadania na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • zapoznać ich z rodzajami i sposobami prowadzenia dokumentacji związanej z bezpieczeństwem w instytucji, w której odbywają praktykę 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • przygotować ich do rozwijania świadomej motywacji i przestrzegania regulacji występujących w instytucji, w której odbywają praktykę • nauczyć ich wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych w instytucji, w której realizują praktykę (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji) 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje z zakresu komunikacji z otoczeniem społeczno-zawodowym za pomocą wybranych środków przekazu • kształtować kompetencje z zakresu adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach • kształtować kompetencje z zakresu przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych • kształtować kompetencje z zakresu rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności 			
Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	15	15
2.	Zapoznanie się z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	15	15
3.	Zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki.	25	25

4.	Zapoznanie się z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki.	20	20	
5.	Zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	25	25	
6.	Wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji).	50	50	
Razem zajęć praktycznych:		150	150	
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		150	150	
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi,		
	W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa,		
	W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę		
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalności instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów,		
	U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę,		
	U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa,		
	U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do współdziałania i pracowania w grupie, przyjmując w niej różne role,		
	K_02	Jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • posiadanie pozytywnej opinii z przebiegu praktyki zawodowej, • zrealizowanie programu praktyki, • wywiad weryfikujący stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	nie dotyczy			
kryteria oceny:	nie dotyczy			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
sposób wyliczenia oceny końcowej:	nie dotyczy			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za umiejętności			

kryteria oceny:	ocenę wystawia się według kryteriów ramowego planu praktyki			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Umiejętności	W_01, W_02, W_03;U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa =01			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za umiejętności			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	01	Umiejętności	W_01, W_02, W_03;U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	6
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 01X6/6			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W13			
W_02	K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W13			
W_03	K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W13			
U_01	K2_U04, K2_U05, K2_U06, K2_U07			
U_02	K2_U11			
U_03	K2_U13, K2_U14			
U_04	K2_U15, K2_U16			
K_01	K2_K03, K2_K04, K2_K05,			
K_02	K2_K06, K2_K07, K2_K08,			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2009 r. Nr 127, poz. 1052). • Kodeks Pracy. • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r., w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650). • Pismo Prorektora ds. Kształcenia i Studentów z dn. 15.03.2016 r. - PKS.400.45.2016 r. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Regulamin odbywania praktyk studenckich IBN 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • https://wnozib.apsl.edu.pl/Jednostki-Organizacyjne-Wydzialu/institut-bezpieczenstwa-narodowego/studenci/praktyki-studenckie 				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:				
telefon:	59 306 76 04			
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			

PZ. Praktyka zawodowa – SEMESTR IV

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
PZ.	Praktyka zawodowa	ZO	6			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	nie	Według specjalności	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Instytucje i podmioty związane z bezpieczeństwem realizujące praktykę po podpisaniu porozumienia o praktyce.			Osoby wyznaczone zgodnie z regulaminem praktyk.			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	150	150	150	6
• zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	15	15		
• zapoznanie się z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	15	15		
• zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki	-	-	25	25		
• zapoznanie się z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki	-	-	20	20		
• zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	-	-	25	25		
• wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji)	-	-	50	50		
łącznie:	-	-	150	150	150	6
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
nie dotyczy		nie dotyczy				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
nie dotyczy		metoda wymagająca samodzielnej pracy studenta:				

	wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem odbywającym praktykę z ramienia instytucji, przygotowanie dokumentacji zaliczającej praktykę zawodową studenta.		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
Przedmioty podstawowe w tym, <ul style="list-style-type: none"> • praktyka zawodowa realizowana w semestrze trzecim • ukończony trzeci semestr 	<p>wymagania formalne - ukończony trzeci semestr, wybór miejsca praktyki (zgoda na praktykę instytucji, w której student chce odbyć praktykę), przygotowanie skierowania z Uczelni i porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją, w której student będzie odbywał praktykę.</p> <p>wymogi wstępne: student ma podstawową wiedzę z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa w instytucji, w której będzie odbywał praktykę, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie i formie pisemnej, potrafi pracować w grupie oraz wykorzystywać nowoczesne środki technologii IT.</p>		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w tym jej regulaminem (statutem) • zapoznać z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której odbywają praktykę zawodową • zapoznać z organizacją pracy kierownictwa i zespołów specjalistów zaangażowanych w zadania na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • zapoznać ich z rodzajami i sposobami prowadzenia dokumentacji związanej z bezpieczeństwem w instytucji, w której odbywają praktykę 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • przygotować do rozwijania świadomej motywacji i przestrzegania regulacji występujących w instytucji, w której odbywają praktykę • nauczyć do wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych w instytucji, w której realizują praktykę (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji) 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje z zakresu komunikacji z otoczeniem społeczno-zawodowym za pomocą wybranych środków przekazu • kształtować kompetencje z zakresu adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach • kształtować kompetencje z zakresu przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych • kształtować kompetencje z zakresu rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności 			
Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
7.	Zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	15	15
8.	Zapoznanie się z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	15	15
9.	Zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki.	25	25
10.	Zapoznanie się z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki.	20	20
11.	Zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej	25	25

	merytorycznie z celami praktyki.			
12.	Wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji).		50	50
Razem zajęć praktycznych:			150	150
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			150	150
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi,		
	W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa,		
	W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę		
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalności instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów,		
	U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę,		
	U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa,		
	U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do współdziałania i pracowania w grupie, przyjmując w niej różne role,		
	K_02	Jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • posiadanie pozytywnej opinii z przebiegu praktyki zawodowej, • zrealizowanie programu praktyki, • wywiad weryfikujący stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	nie dotyczy			
kryteria oceny:	nie dotyczy			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
sposób wyliczenia oceny końcowej:	nie dotyczy			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za umiejętności			
kryteria oceny:	ocenę wystawia się według kryteriów ramowego planu praktyki			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	<i>O1</i>	Umiejętności	W_01, W_02, W_03;U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za umiejętności			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	<i>O1</i>	Umiejętności	W_01, W_02, W_03;U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	6
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W13			
W_02	K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W13			
W_03	K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W13			
U_01	K2_U04, K2_U05, K2_U06, K2_U07			
U_02	K2_U11			
U_03	K2_U13, K2_U14			
U_04	K2_U15, K2_U16			
K_01	K2_K03, K2_K04, K2_K05,			
K_02	K2_K06, K2_K07, K2_K08,			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2009 r. Nr 127, poz. 1052). • Kodeks Pracy. • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r., w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650). • Pismo Prorektora ds. Kształcenia i Studentów z dn. 15.03.2016 r. - PKS.400.45.2016 r. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Regulamin odbywania praktyk studenckich IBN 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • https://wnozib.apsl.edu.pl/Jednostki-Organizacyjne-Wydzialu/institut-bezpieczenstwa-narodowego/studenci/praktyki-studenckie 				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:				
telefon:	59 306 76 04			
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			

3.4 Wskaźniki charakteryzujące program studiów

Wskaźniki dotyczące programu studiów	Liczba punktów ECTS	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	102	102
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6	6
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych (jeżeli program przewiduje praktyki)	12	12
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	69	69u
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (profil praktyczny)	od 69 do 73	od 69 do 73

4 OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW

4.1 Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Przy opracowaniu efektów uczenia się uwzględniono aktualne i potencjalne potrzeby rynku pracy w regionie. Uwzględniając profil studiów wzięto pod uwagę przede wszystkim wskaźniki związane z instytucjami bezpieczeństwa i instytucjami „wrażliwymi” na zagrożenia, a w tym:

- ilość tego typu instytucji w regionie;
- ilość potencjalnych miejsc pracy dla absolwentów;
- analizę rynku edukacyjnego w zakresie kształcenia specjalistów bezpieczeństwa na potrzeby regionu.

W Regionie Słupskim funkcjonuje obecnie kilka dużych jednostek wojskowych, między innymi: Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej w Ustce, 7 Brygada Obrony Wybrzeża w Słupsku, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Słupsku, 6 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Słupsku, Centralny Poligon Sił Powietrznych w Ustce. Zatrudniają one oprócz żołnierzy zawodowych ponad tysiąc pracowników wojska. O pracę na powyższych stanowiskach mogą ubiegać się absolwenci w zakresie „obrona narodowa”. Miejsca pracy dla absolwentów w zakresie „bezpieczeństwo międzynarodowe”, a także „kryminalistyka z kryminologią” oferują: Policja (na stanowiska pracowników cywilnych i funkcjonariuszy), Straże Miejskie i Gminne oraz instytucje prywatnego sektora ochrony (między innymi dwie duże firmy na terenie Słupska - „Jantar”, i „Agopol”, z którymi Instytut ma podpisane stosowne porozumienia). We wszystkich tych organizacjach zatrudnienie mogą znaleźć absolwenci w zakresie „ Zarządzanie bezpieczeństwem w organizacjach”. Zatrudnienie dla absolwentów w zakresie „bezpieczeństwo informacyjne” oferują Komenda Miejska Policji, firma MEMEX oraz InfoCity, firmy Witkac, 4 IT Security oraz Security Legal. Z kolei absolwenci w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy” mogą ubiegać się o pracę w działach BHP, urzędach państwowych, centrach powiadamiania ratunkowego oraz wydziałach zarządzania kryzysowego administracji publicznej, firmach wdrażających zintegrowane systemy zarządzania, Policji, Agencjach Ochrony, w zakładach produkujących lub wdrażających środki zwalczania zagrożeń.

W procesie opracowywania efektów kształcenia i rodzajów specjalności, oferowanych studentom, istotnym elementem były wyniki badania lokalnego rynku pracy i definiowania jego potrzeb. Ustalenia dokonano na podstawie porozumienia, zawartego pomiędzy Akademią Pomorską w Słupsku, a Powiatowym Urzędem Pracy w Słupsku - **w sprawie współpracy na rzecz aktywizacji zawodowej absolwentów i studentów, wymiany informacji, badania losów zawodowych absolwentów i studentów**. Ze wstępnych badań wynika że na terenie regionu jest ponad 500 absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku bezpieczeństwo narodowe i pokrewnych, z których ponad 80% jest czynnych zawodowo.

Efekty uczenia się wychodzą naprzeciw potrzebom instytucji lokalnego rynku pracy - potencjalnych pracodawców i potrzebom potencjalnych kandydatów na studia zarówno stacjonarne jak i niestacjonarne. Efekty sformułowane zostały w taki sposób, aby umożliwić potencjalnym pracodawcom dokładne poznanie kompetencji ogólnych i zawodowych kandydata do pracy w procesie rekrutacji. Po ukończeniu studiów

drugiego stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe absolwent:

a) z zakresu wiedzy będą znać i rozumieć:

- w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa,
- w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk,
- w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa,
- w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych,
- w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa,
- w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa,
- w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa,
- w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem,
- w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem,

- w pogłębionym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów,
 - w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorię i praktykę bezpieczeństwa,
 - w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych,
 - w pogłębionym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości;
- b) z zakresu umiejętności będą potrafić:
- analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia,
 - wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT),
 - właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa,
 - wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych,
 - wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych,
 - analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji bezpieczeństwa,
 - posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych;
 - posługiwać się swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych,
 - przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa,

- przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna,
 - uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa,
 - posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
 - planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa,
 - kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,
 - samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej,
 - ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki życiowej idei uczenia się przez całe życie;
- c) z zakresu kompetencji społecznych będzie gotów do:
- krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa,
 - uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,
 - wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych,
 - inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego,
 - myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego,
 - odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje,
 - rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,
 - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.

Firmy z naszego regionu rozwijają się bardzo dynamicznie i zapotrzebowanie na wykwalifikowanych

pracowników stale rośnie. Akademia Pomorska w Słupsku wraz z Instytutem Bezpieczeństwa Narodowego, szukając nowych kierunków rozwoju, nie mogła przejść obojętnie wobec potrzeb rynku pracy i lokalnych przedsiębiorców.

4.2 Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

Monitoring losów zawodowych absolwentów przeprowadzono godnie z procedurą, przyjętą Uchwałą Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku nr R.000.04.16 z dnia 27 stycznia 2016r. w sprawie wprowadzenia Procedury Badania Losów Zawodowych Absolwentów.

Na podstawie przepisów zawartych w Ustawie z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2005 nr 164 poz. 1365 z późn. zmianami) przyjęto, że w celu dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy uczelnia będzie prowadzić własny monitoring karier zawodowych swoich absolwentów (art.13b.12).

Zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów uwzględnia w programie kształcenia wnioski z analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów (§6.1. Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. w sprawie warunków prowadzenia studiów). Dlatego w przyjętej procedurze wśród zadań instytutów/katedr w tym zakresie wymieniono:

1. Szczegółową analizę danych przekazywanych przez pracownika Biura Karier;
2. Opiniowanie wyników pozyskanych danych;
3. Podejmowanie działań, celem wprowadzenia ewentualnych zmian w ofercie edukacyjnej Uczelni, udoskonaleniu programów kształcenia na danym kierunku, w tym dopasowywaniu uzyskanych kompetencji w toku kształcenia do potrzeb pracodawców.

Monitoring losów zawodowych absolwenta przeprowadzono w okresie listopad – grudzień 2017r. wśród osób, które ukończyły studia w roku akademickim 2016/17. Badanie przeprowadzono za pomocą anonimowej ankiety wypełnianej online. Ankieta została wysłana na adres mailowy podany przez absolwenta podczas rozliczania Karty Obiegowej dla Studenta Odchodzącego z Uczelni. Kwestionariusz ankiety składał się z jedenastu pytań zamkniętych i jednego otwartego. Łącznie wysłano 436 ankiet, na co odpowiedziało 56 absolwentów, tj. 12,9% badanych.

Monitoring karier zawodowych absolwentów prowadzony jest łącznie dla wszystkich studiów prowadzonych w Akademii Pomorskiej w Słupsku, do zadań należy m.in. prowadzenie analiz umożliwiających określenie zależności między kierunkami studiów a karierą ich absolwentów. Kierunek studiów jest włączony w system ogólnouczelniany monitoringu losów absolwentów, a także system wewnętrzny funkcjonujący w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego. Celem systemu wewnętrznego jest gromadzenie i udostępnianie Komisji ds. Jakości Kształcenia Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego oraz władzom Instytutu informacji o losach zawodowych absolwentów, które pozwolą dostosować program kształcenia do rzeczywistych potrzeb rynku pracy. W ramach systemu prowadzone jest ilościowe badanie sondażowe za pośrednictwem Internetu, w którym indywidualnie każdy absolwent wypełnia kwestionariusz ankiety w dowolnym czasie, jednak nie wcześniej niż po sześciu miesiącach od daty egzaminu licencjackiego/magisterskiego lub ukończenia studiów podyplomowych.

Udział absolwentów w badaniu jest na granicy poziomu istotności badania. Stąd też na podstawie uzyskanych wyników nie można wyciągać wiarygodnych wniosków. Niemniej uzyskane informacje można potraktować jako ważne sygnały:

1. W roku akademickim 2016/2017 studia na Akademii Pomorskiej ukończyło 827 osób (według stanu na dzień 30 listopada 2017r.). Większość z nich studiowała w formie stacjonarnej (65,3%), natomiast (58,77%) absolwentów ukończyło studia pierwszego stopnia.
2. Wśród osób, które ukończyło studia dominowali absolwenci Pedagogiki (22,62%) oraz Bezpieczeństwa Narodowego (20,44%).

Kierunek studiów	Stacjonarne	Niestacjonarne	Razem
	SDS	SDS	
Ogółem	194	147	341
WYDZIAŁ NAUK O ZARZĄDZANIU I BEZPIECZEŃSTWIE			245
<i>Bezpieczeństwo narodowe</i>	45	39	84

3. Większość absolwentów pracuje (80% respondentów), 5% nie pracuje. Natomiast 4% studiuje i pracuje, a 11% nie pracuje, ale studiuje.
4. 73,2% studiowało stacjonarnie, a tylko 26,8% studiowało w trybie niestacjonarnym.
5. Ponad 50% respondentów podjęło dalsze kształcenie.
6. Większość badanych podjęło dalsze kształcenie, ponieważ chcą uzupełnić swoje kompetencje zawodowe. 16,7 % chciała zdobyć nowe kwalifikacje, które są niezbędne w wykonywanej pracy.

Analiza losów zawodowych absolwentów – raport ELA

Badania losów zawodowych absolwentów uczelni wyższych uznawane są za priorytet w podwyższaniu jakości kształcenia oraz dostosowywaniu odpowiedniej oferty edukacyjnej do wymogów obecnego rynku pracy. W Polsce Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wdraża system monitoringu losów zawodowych absolwentów szkół wyższych – ELA jest to ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów, który gromadzi i analizuje dane dotyczące tysięcy absolwentów uczelni wyższych. Personalia trafiają do niego z POL-on, czyli systemu informacji o szkolnictwie wyższym wspierającym pracę Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) oraz Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów oraz z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. System monitorowania gromadzi dane o ekonomicznych losach niemal miliona absolwentów polskich uczelni wyższych oraz generuje raporty o każdym kierunku studiów wszystkich polskich uczelni wyższych.

Celem ELA jest: dostarczenie rzetelnych informacji o absolwentach, wsparcie dla grup docelowych w podejmowaniu decyzji (maturzyści i nauczyciele, studenci i doktoranci, szkoły wyższe, MNiSW, Administracja publiczna, rządowa i samorządowa, badacze, dziennikarze), ponadto tworzenie wspólnej wiedzy oraz transparentności szkolnictwa wyższego.

Na dzień dzisiejszy system ELA obejmuje tylko trzy kohorty absolwentów: osoby, które ukończyły studia w latach 2014, 2015 i 2016. Niestety system ELA nie zawiera danych, które obejmują drugi stopień na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego. Kolejna edycja - wyniki badań ELA przewidziana jest na koniec czerwca 2019 r.

4.3 Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
I.	EGZAMINY	
1.	Egzamin ustny	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w poważnym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
2.	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi
3.	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		merytoryczną <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
4.	Egzamin praktyczny	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student wykonał w miarę poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
I.	ZALICZENIA ZAJĘĆ	
1.	Obecność na zajęciach z udziałem nauczycieli	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć • 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć • 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć • 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć • 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć • 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć
2.	Samodzielna praca na platformie e-learningowej	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć • 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć • 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć • 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć • 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć
3.	Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta)</p> <p>Kryteria oceny testów samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi
4.	Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej
5.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<p>na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
6.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi
7.	Kolokwium praktyczne	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
8.	Kolokwium ustne	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
9.	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania
10.	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia,

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<p>które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy • 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał zadania
11.	Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę)	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny • 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania
12.	Samodzielne przygotowanie projektu końcowego	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej projektu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał projekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał projekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<p>wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student wykonał projekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu • 3,5 – student wykonał projekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu • 3,0 – student wykonał projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu • 2,0 – student nie wykonał projektu
13.	Grupowe przygotowanie projektu końcowego	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego projektu, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie • 4,5 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie • 4,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej duży wkład w jego wykonanie • 3,5 – grupa wykonała projekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej mały wkład w jego wykonanie • 3,0 –grupa wykonała projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, przez co udział studenta w wykonaniu projektu jest nieistotny • 2,0 – grupa nie wykonała projektu lub student nie brał udziału w wykonaniu projektu
14.	Aktywność na zajęciach	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p>

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach
